

روضه پر نور شيخ المشايخ غوث العظم عبدالقادر جيلانى (رح)

Ketabton.com

فيسبوك غلام حضرت غلام

فيسبوك Haji Ajab Khan

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فتوح الغیب

شروع د کتاب

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ وَهَدَانِي وَاحْتَارَ مِنِّي عِبَادًا مِّنْ بَيْنِكُمْ وَالصَّلَاةَ وَالسَّلَامَ عَلَيَّ رَسُولِ الْمَجْتَبَى وَنَسِيحَةِ الْمُسْتَظْلَمِ وَعَلَى آلِهِ وَأَمْحَا بِوَالَّذِينَ كَفَرُوا خَيْرُ الْعُنَى وَكَرِهُوا عَلَى مَلَأَ بَرِيذِ الْغَلِيظِ وَرَفَعُوا عَلَيَّ مَرَاتِقَ الْوَلَمَةِ الْعَسْوَى دَقَّارًا قَوْرًا عُلْمِي.

اگر بعد : حضرت محبوب سبحانی ، عالم ربانی ، عارف کامل ، پیران پیر ، محمد الیدین ابو محمد عبدالقادر حسی حسینی رحمة الله علیه فرمائی :۔۔۔ قول شامست الله پاك لره چه پروردگار دجهانونو دے . هم اول دے ، هم آخر دے ، هم ظاهر دے ، هم باطن دے . قول مخلوقات عرش ، هرة جودیه او یو وزیرے ، هروج اولون خیز او هغه قول اشیا چه خجوند پروردگار پیدا اکری دی . او وجود کتبے دے راویستے دی . او خوابه کپه دے دی . دا قول دانته پاك شناخوان دی .

تل صفت الله پاك لره ، چه بنی آدم دے پیدا آکے . بیله درست کھ او په اندازه دے کھ . بیله ورته هدایت اړکھ .

او دے وژنه او ژوند دے دے کھ . دے خندوؤ . او وژنه په بعضو دے زیات رحم او کھ او بعضو دے رسوا کھ چه هم خور و وک دے ، هم غنپو وک دے . خوک دے نیک بخت کھ او خوک دے بد بخت . د بعضو دے بخشش لرے کھ او بعضو دے پرے بناد کول . هغه الله چه د هغه په حکم غرونه که میخونه کلک دی . او دیکه پرے قرار بیا موند دے دے . او غور بید لے فریش دے .

هغوک دانته درحمت نه نا امیدانه دے . او هغوک د هغه دستخی فعل او امر نه دے پرے نه دے . هیهاله د هغه د بندگی نه عارت و ریش او هغوک د هغه درحمت د دائره نه بهرنه دے . هغه په هغه اولو غیزونو موصوف دے چه د هغه دے به مخلوقات مهربانی کپه دی . او هغه له شکر دے چه دهر آفت لرے کوک دے .

بیا د هغه په نبی صلی الله علیه وسلم و رحمتونه دی ، چه به مخلوقاتو کنبی برکزیده او موجوداتو کنبی چپله دے . دا دغه نبی دے چه چا دے پیروی او کړه نو هدایت دے بیا موند او چا چه تره مخ داوړلو ، نو کمره او مرتد شو . دا دغه پیغمبر دے چه هم صادق وو هم مصدوق وو . او دنیا کنبی زاهد ، او رفیق اعلی ته راغب وو . دا دغه رسول چه د هغه په تشریف او ریکی حق راغے او باطل فنا شو او هغه د نور په برکت زمکه رویشان شو . قول سلامونه ، رحمتونه

او برکتونه د په بیا بیا په نبی علیه السلام ، د هغه په آل ، اصحابو ، تابعینو ، تبع تابعینو او قول اولینو او آخرینو مؤمنینو او مسلمینو دی ، چه قول او فعل کنب دے د قال الله او قال الرسول د اطاعت سعادت نصیب دے .

موندی الله پاك ته په عاجزی سره رجوع کوو ، چه مجرب رب ، خالق ، رازق ، نافع ، ساندو کک ، ژوند دے کوکک او هر کوکک او خجوند نه د تکلیف لرے کوکک دے . دا قول نعمتونه دانته پاك د مهربانی ، بخشش ، فضل او احسان په وجه دی . چه قول ، فعل ، په پته ، خرگنده ، سختی او نرمی کنب همیشه خجوند حفاظت کوی .

الله تعالی فقال لیا یزید (چه خه غواری هغه کوکک) دے . په هر خه علم دے . خه چه د خلقونه پتا دی هغه ته خرگند دی . دلغز شونو او عباداتو په احوالو خبردار دے . د حاجاتو اوریدو کک او قبولو کک دے .

د حمد و صلوة نه پس د خدائی تعالی نعمتونه په بنده یا نو فراوانه دی . الله پاك فرمائی ، که تاسو الله تعالی نعمتونه شمیرل او غواری نو شمار به دے نه کپه نبی . او الله پاك فرمائی : « خه چه تاسو سره د نعمتونو نه دی هغه دانته پاك درکړی دی ؛ نو نه زه ، نه لها زریه ، او کما ژبه دا توان لری چه دانته تعالی نعمتونه شمار کپه شی . او نه پرے عقل ، ذهن او زریه احاطه کول شی . او نه د ژبه

د بیان طاقت لرے شی .
مجمله د هغه خیزونو نه ، چه د هغه د اظهار د پاره الله پاك خما ژبه ته قوت ورکھ ، او د ژبه نه خبری له ، او د هغه د لیک د پاره کویتو له ، او د کویتو نه قلم له ، او د قلم نه کاخذ له ، دا خو مقاله د عالم غیب د فتوحاتو نه خما په زریه کنبی راغله ، چه زه دے دانته پاك په فضل و کرم د حق د طلبکارو د رهبری د پاره د زریه د قالب نه بهرته راوکاریم .

مقاله (۱) تسلیم ، قضا او قدر

د مؤمن د پاره هر حال کنبی داد دے خیزونه لازمی دی . یو دا چه داوامر الهی تعمیل کوی ، دویم دا چه د منتهیاتو نه بچ اویسی . او دریم دا چه په قضا و قدر راغی وی . نو د مؤمن د پاره کم مرتبه دادا چه په هغه حالت کنبی هغه د دے خیزونو نه خالی نه وی نو پکاری چه سره زریه کنبی د دے خبر و ککله اراده لری . او نفس ته همیشه د دے تسلیم و رکوی او د بدن قول اعضا و هرجالت کنبی دے خیزونو سره مشغول ساتی .

مقاله (۲) اتباع سنت او رد بدعت

د سنت پیروی کوی او د بدعت لارمه اختیار کوی . د

خه د خدائی قائل دا حکامو تقبیل -
عنه حرام کارونه چه د هغه نه شریعت مع راو پدے دے .

اللہ اور ہفتہ در رسول حکم مئی۔ اود ہنوی نافرمانی مہ کوئی۔ اللہ پاک یوگرتی اوھنوک ہنہ سرا شریک مہ جوئی اود ہرعب نہ مے پاک گرتی۔ اسلام رشتی مہ مذہب دے۔ ہیو شک پکین مہ کوئی۔ اللہ پاک چہ خہ خواہی پخپل مشیت اوابادہ مے کوئی۔ یہ ہفتہ اعتماد اوساق اوشک او گمان کین مہ پریوئی۔ د صبر نہ کاراخنی۔ د حق بہ اطامت جمع کیری۔ اودلہ بازی مہ کوئی۔

د اللہ تعالیٰ نہ دفضل سوال کوئی۔ اود لکیر کیری مہ۔ د خدائی نہ د رحمت امید لری۔ نا امید کیری مہ۔ یول سرا د دوستی، محبت اور اوداری سلوک کوئی۔ خپلو کین دشمنی اود اوت مہ ساقی۔ د گنا ہونو نہ خان پاک ساقی۔ مے کین مے پروائی مہ کوئی۔ گئی مہ دے بہ ککرتی۔ د خپل پروککار د ذکر اوعبادت مہ کالی خان بناشتہ کیری۔ مے اتفاق مہ کوئی۔ د خپل خالق د بارگاہ نہ لری مہ اوسلی اود ہنہ پلہ د توجہ کولونہ مہ اروی۔ مے توبہ وبتکو کین ہنکھہ تاخیر مہ کوئی۔ لکھ چہ د ہفتہ د مغفرت دروازہ ہر وقت پیا ہنستہ دے۔

کہ دے نصیحتونو عمل اوکری نو امید دے چہ اللہ تعالیٰ بہ دریاند مہ رحم اوکری۔ اونیک بخت شی۔ د دوزخ دعداب نہ چر شی۔ د اللہ تعالیٰ دیدار او قرب مونسپ شی۔ اود جنت مہ تولو نعمتونو بناد شی۔ او پے دے نازو نعمت

کین ہمیشہ د پارہ پاتے شی۔ ہلہ مہ بہ بنوبنو آسونو سورلی وی۔ اوحورے مہ وی۔ او قسم قسم خوشبوئی، او خوش آوازہ حد شکارے مہ وی۔ اود تولو نہ زیادتہ خوبیدہ خبرہ دادہ چہ پیغمبرانو۔ صدیقانو۔ شہدانو اوصالحانو سرا بہ علیین کین عزت او بزرگی بیاموئی۔

مقالہ (۳) د ابتلاء اوزمائش شمرہ

ہرکھ چہ سختی کین مہ بندہ دازمائش وخت راشی نواول مہ خپل قوت دھنہ د علاج کوشش کوئی۔ خود کخپل کوشش کین کامیاب نہ شی۔ نوبیا دشمنانہ نہ پکین مرد خواہی، لکھ دنیوی معاملاتو کین دبا دشانو منصب اورو، اومالدارونہ، او پے امراضو کین دطیبیا نو نہ۔ خود کہ دغہ ذریعہ ہم بیکارہ شی۔ نوبیا دغا، زاری او شاہ صفت سرا خپل خدائے تے راجع شی۔ خود ترو مہ چہ دے خان کین طاقت دینی مصیبت پخیلہ رفع کوئی۔ بیاد مخلوقاتو نہ مدد خواہی کہ ہنوی کین د حاجت روا بی خہ درک موی او خدائے تعالیٰ تے رجوع نہ کوئی۔ خود کہ چہ دے دھر طرف نہ نائی۔ شی نوبیا مے اختیارہ خدائی تعالیٰ تہ د خپل حاجتونو دیاہی مہ عاجزی شی اود خوف ورجا کیفیت پرے خویشی او چہ اللہ تعالیٰ مے ہم دعا زہ قبول نہ کری۔ نو دے د تولو ظاہری اومادی اسبابونہ نا امیدہ شی۔

دے حالت کین بندہ تہ د قضا و قدر اود توحید

اسرار پے کشف سرا ظاہر شی چہ دے د دنیاوی علاقوار اسبابونہ لاس مہ سرشی اود فنا فی التوحید درجے نہیں محض دیو روح مہ شان باقی پاتے شی۔ مے وخت کین د دے نظر تسلیم اورضا کین مہ خدائی افعالو وی۔ اوصاحب یقین موحد شی۔ د یقین مہ دے درجہ دد ایمان دے حد تہ اوری، چہ دانہ تعالیٰ نہ سوا بل خود خالق حقیقی نہ ویی اود ہفتہ د ذات نہ علاوہ ہیو بودا مے ہستی مے مہ نظر کین نہ راخی چہ ہفتہ د حرکت، سکون، بنو بدو، نفع نقصان، وکر و اختلاو، پراستلو بندولو، مرگ او ژوند عزت اودلت، مالداری او محتاجی، د صحت اوبیماری عجاز او محتاروی۔

د اسے حالت کین بندہ د قضا و قدر چکین دلے وی لکھ پے رودونکے پچہ چہ ددائی مہ غیر کین۔ یا مہ دے غاسل مہ لاس کین۔ یا غونہ و سکے د چوکان سوار مہ کین وی۔ اوس د خپل ژوند د تولو معاملاتو محتار کل صرف اللہ پاک گرتی۔ دے د یوحال نہ بل تہ، د بوسے وضع نہ پلے تہ اود یوفعل نہ بل تہ اودے راوے شی۔ خود د خان یا غیر مہ حق کین د خہ حکم او حرکت قدرت نہ لری۔ اوس د خپل پروردگار مہ ارادہ او فعل کین د خپل خان مہ غائب دے۔ کہ لیدہ کوئی۔ کہ اوریو، او کہ پے خہ خبرہ پوھیدا، ہرختہ د خدائی مہ ارادہ کوئی۔

اوس ددک علم د خدائے د علم نہ دے اود ددک کلام د خدائے کلام نہ۔ دے د خدائے د نعمت نہ نعمت یافتہ۔ د ہفتہ د قرب نہ نیک بخت اود ہفتہ د معنوی جمال نہ اراستہ دے۔ د ہفتہ ذکر سرا مطلقن دے۔ د ہفتہ فکر سرا صاحب فہم دے۔ اود دنیا اوعقل کین د ہفتہ پے د و د خدو شعالہ۔ د تسلیم اورضا مقام کین دے صرف اللہ سرا دے اود غیر اللہ نہ لاس مہ سر دے۔ دے د خدائے د قرب او وصل ارض و مند دے۔ د ہفتہ پنا لیبوی اود عشق او محبت رشتہ مے خدائے تعالیٰ سرا مضبوطہ او محکم دے۔ مہ ہر مہ معاملہ کین ددک توکل مہ خدائے دے اود ہفتہ د معرفت د نورنہ ہدایتنا حاصلوی۔ اوس کہ دے تمہیں اغرندی او کہ پرتولہ پے دے کین د خدائے تعالیٰ پے عجیب وغریب علمونو واقفیت بیاموئی۔ اود ہفتہ د قدرت د نا اشنا رازونو نہ اگاھی حاصلوی۔ او خہ چہ د خدائے تعالیٰ نہ اوری۔ ہفتہ مہ سینہ کین محفوظ کوئی۔ یا د ہفتہ مہ نعمتو نو شکر اوباسی۔ د ہفتہ ثنا صفت کوئی۔ او دعا ترے خواہی۔

مقالہ (۴) فنا فی اللہ اوحقیقی ژوند

د غیر اللہ نہ چہ بیزارہ مے نو پے تا بہ اللہ تعالیٰ رحمت و پریمی۔ او چہ خواہشونہ کنارہ کش مے۔ نوستاد پارہ مہ د اللہ تعالیٰ نہ رحم غونے شی۔ او چہ د خپل ارادہ

فتوح ۶۵ العیب

نہ لاس پہ سرے۔ اور رضا بقضا ہے۔ نوستا د تقدیر پر یک
 کہیں بہ دخداے تعالیٰ نہ د خیر اور برکت سوال کو لے شی۔
 دغہ وخت بہ اللہ پاک تا پہ حقیقی معزکین ژوندے کری
 اور اے ژوندون بہ بیاموے۔ چه دھے نہ پس سرک
 نشته۔ اور اے غنی بهے چه دھے نہ پس محتاجی نشته
 اوپہ دے نعمتون بہ بنادے چه دھے نہ پس نکندستی
 نشته۔ اوپہ دے راحت بہ محفوظ ہے چه دھے نہ پس
 پریسانی نشته۔ اوپہ دے خوشحالی بہ خوشحاله ہے چه د
 هھے نہ پس غم نشته اوپہ دے علم بہ موصوف ہے
 چه دھے نہ پس جہل نشته اوپہ دے امن کنیں بهے
 چه دھے نہ پس خوف نشته اوپہ دے عزت بہ عزتمند
 ہے۔ چه دھے نہ پس ذلت نشته اوپہ بارک الوالی کنیں
 به دے قرب حاصل کرے چه دھے نہ پس بعد اریے و لے
 نشته او دے ترقی بہ اوکرے چه دھے نہ پس تزل نشته
 اور اے بہ روندے چه دھے نہ پس سپکاوے نشته۔ او
 دے به پاک ہے چه بیابگنا هونو کنیں ککر نشته۔
 چه دے مرتبہ بیاموے، نو دغہ وخت به د اللہ تعالیٰ
 محبوب اوکرے او چه خلق د ثنا صفت کو ی۔ نو ته به په
 رینتیا د هھے جوگه ے۔ ته به دروحانی امراضود پار هخپ
 بود لے لوئے اکسیر ہے، چه خلق به ستاد باطنی صفا تواد
 اوچے مرتبہ پیژندون نه عاجز وی۔ او دے یوسه مشله

فتوح ۶۶ العیب

بزرگ به ہے چه خوک به دے سیال نه وی۔ دھے حالت
 کنیں به ته دهر رسول، نبی اوصدیق وارث ہے۔ په تا به
 د ولایت انتھای او د فیض حاصلود پار ه به تاله ابدال
 راخی۔ په تا به دخداے د مخلوق مشکلات حل کیڑی۔ ستا
 په دغا به درحمت باران کیڑی۔ ستا په برکت به پتی شته
 کیڑی۔ او یوتی به زرخو تیری اوستا په دغا به خاص وعام
 بادشاہ اور عیبت، حاکم و محکوم، امامان و امتیان او
 بول مخلوق مصیبتونہ رفع کیڑی۔ اوستا د احکامو او
 ارشادا تو د اطاعت نه به ے بله چارچ نه وی۔
 خلق به دلرے لرے خایونو نه تاله راخی او دخالق کائنا
 په حکم دهر حاکمے نه ستا په خدمت کنیں هھے محتات،
 تقدی او غله راوری۔ هر حاکمے به ستا د بنوصفا تو او اوچتو
 اخلاقو چرچے وی او بول خلق به ستا په تعریف نه میری
 ستا د لوبی اوشان متعلق به په دو ایماندارو کنیں هم
 اختلاف نه وی۔ لے پاک صنته! لسه نیک بخته! لے په
 بارگاہ خداوندی کنیں مقبوله او لے د نوع انسانی سرتاج
 د بنارونو او حاکمانو بولو خلقو کنیں په تا د اللہ فضل د
 او اللہ پاک دلرے فضل خاوند دے۔
مقاله (۵) د دنیا د فتونہ کناره کشی
 هرکله چه ته د دنیا زیب وزینت، مکرو ذریب، هلاکتی
 لذات په ظاهره بنه او په باطنه خراب ترغیبات د دنیا

فتوح ۶۷ العیب

په وفائی، عهد شکنی، او غافل او دنیا پرست خلق او و
 نو د لے اوگنیزه لکه چه خوک صحر کنیں اودس مانے ته
 بریند ناست وی۔ چه بول بنکاری او بد بوئی ے خوره شوک
 وی۔ نو ته د هغه دشوم گلا نه سترگے پته کرے۔ او بد بوئی
 نه ے پوزه بند کرے۔ دغه رنگ ته د دنیا دار و خلاقو، دهونو
 دگناه د ککر ماحول نه او د هغوی د خواهشا تو بد بوئی
 نه حات محفوظ کرے۔ د پار د دے چه ستا د روح فطری
 پاکیزگی منانغ نشی او ته د دنیاوی افاتو نه خلاصی بیامو
 د نیا چه هر خوبصورتا قسمت کنیں وی۔ هغه به ضرور
 تانه درسی۔ او ته به ضرور د هھے نه فائد د موے۔ په
 دے وجه ستا د دنیاوی ضروریا تو نشویش بالکل فضول
 دے۔ اللہ پاک خیل برگزید پیغمبر صلی اللہ علیه وسلم ته
 فرمای: «وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ
 زُخْرًا أَلْبُوسًا أَلْبَسْنَا لِتَفْتَنَهُمْ فَيُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
 أَكْثَرُ» (د دنیا ظاهری مال و اسباب چه مونیز کھاروسه
 هر کرے دے، په هھے نظرمه اچوه حکم چه دے خیزونو
 نه مقصد کنار په فتنه کنیں اچول دی۔ اوستا د پار د پیور
 درکھے رزق بهتر او پاند ار دے۔)
مقاله (۶) د توحید رائی
 د اللہ تعالیٰ د احکامو او افعالو په احترام کنیں خپل
 خواهشات اولذات فنا کړه حکم چه دے صل سوره پستا

فتوح ۶۸ العیب

په زړه کنیں د عام الہی صلاحیت پیدا شی۔ د تعلق با لہ
 د مضبوطو لو د پار ه فاسق او غافل خلقو سره قطع تعلق ویر
 ضروری دے او د خپلو خواهشا تو د فنا کو لو یو علامت دا
 دے۔ چه دفع نقصان، شر او متوسر، دنیاوی اسباب او د
 جد و جهد بولو معاملاتو کنیں په خپل ذات د تکیه په لمانے دا
 بول امور کلی طور سره اللہ تعالیٰ ته سپرد کرے شی او قاضی
 المعاجات او کتھے شی۔ خداے تعالیٰ مختار کن نه کنول او په
 نفس اعتماد کول شوک دے۔ صرف خداے تعالیٰ په ماضی
 حال او مستقبل کنیں دخپل بنده دامورو او معاملاتو کپیل دے۔
 د هغه د انگریزی او ذمہ داری هغه وخت هم وچه ته د مور
 په خبیثه کنیں وے او بیا چه د مور په غیره کنیں دے پے
 رودل۔
 دخداے تعالیٰ د ارادے په خاطر د خپلے ارادے د فنا
 کو لو یو علامت دا دے، چه ته د هجو خواهش قصد نه کوے
 حکم چه خدائی ارادہ کنیں سراسر خیر او بهتری دے او په دے
 کنیں ستا قصد کول هم شوک اوگنیزه۔ د نفسانی خواهشا تو د
 نفی نه په د اللہ تعالیٰ فعل په تاجاری شی او د افعال الہی
 نافذ کیدوسره به ستا اعضاء ساکن او غیر متحرک شی۔ زړه
 به دے مطیع شی۔ سینہ به دے فراخه او کشاده شی۔ غز
 به دے روپنانه او پر نور شی۔ او چه د تعلق با لہ روحانی
 توانائی بیاموے نو دکائنات د بولو خیزونو نه به ے تیاره

شے۔ ستا نقل و حرکت بہ قدرت بہ ارادہ وی اور قدرت بہ تہ بہ ہدایت بیاموے۔ تجلیات الہی بہ تاتہ اشیاء ماہیت بنائی۔ او اللہ بہ درتہ د نور خلعت اغونہ وی۔ پروکار عالم بہ خیلہ تاتہ علم بنائی۔ او دے علم اور عرفان بہ برکت بہ دہ سلف صالحین اور برگزیدہ عارفانہ مقاماتو تہ رسوی۔ بیا بہ تہ د مخلوقاتو تہ کنارہ کش شے۔ تا کیں بہ ذاتی خواہش او ارادہ پاتے شے۔ د بشریت در ذالیو تہ بہ پاک شے۔ ستا زبہ بہ توحید کیں داسے فنا شے، چہ د خدائے د ارادے نہ یوا بہ ہرگز خہ خیر نہ قبولے۔ چہ دے مرتبے تہ اورے نواتہ بہ دکراماتو نسبت کو لے شے۔ یہ ظاہر بہ دا کرامات ستانہ بنکاری، خو حقیقت کیں بہ دا خدائے تقالی افعال او احکام وی۔ بیا بہ تہ د ہفت شکستہ دل اولیاء پہ دل کیں شامل شے۔ چہ د ہفتوی نفسانی خواہشات او بشرے ارادے بالکل فنا شوے دی او بہ زور تو کیں د ربانی ارادو دکامل اطاعت جذبہ پیدا شوے وی۔ نکہ چہ اللہ پاک فرما بیلی دی د خبا مخلص بندیاں ہیج نہ غوازی مگر ہفتہ چہ اللہ او غوازی! او فرما بیلی دی اللہ پاک زہ ہفت خلقتو۔ دیر قریب ہم چہ د ہفتوی زور نہ خما بہ وجہ شکستہ دی: نو تہ بہ دا اللہ تقالی قرب تر ہفتے حاصل تہ کرے ترخو چہ ستا بزل خواہشات او ارادے د ہفتہ پہ رضنا قربان شے۔

کلہ چہ تہ خیلے ارادے د خدائے پہ ارادو کیں فنا کرے او ذات باری نہ بل ہیج خیر تہ توجہ اونہ کرے نو بیا بہ تا اللہ تعالیٰ د تھے سرہ زرعون کری او تہ بہ د نوسے باطنی صفاتو حاصل شے۔ ستا پہ نفس کیں بہ دشرک محرکات ہو شے او توحید بہ دے قلب او دماغ کیں راسخ شے۔ بیا بہ تاتہ دیدار الہی حاصل وی۔ د "اَنَّا صُنُّكَ مُنْكَسِرَةً الْقُلُوبِ" (زہ شکستہ دلو تہ دیر قریب ہم) دہ معنی وی۔ حدیث قدسی کیں راجی "خما مومن بندہ د ذکر اوصادت پہ کثرت خما قرب غوازی، حتیٰ چہ ہفتہ

بہ دے حدیث نہ مطلب داسے چہ بندہ عبادت کو او کیں د قرب الہی داسے درجہ حاصل کری، چہ خلقتو او عارفانہ علاقو۔ منقطع شے۔ او ہفتہ تن خدائے تہ داسے متوجہ شے چہ بزل حرکتو سکنا تو، حواس ظاہرہ او باطنہ نہ بغیر خدائے تقالی د اطاعت نہ بل خہ کار تہ اسی۔ د ہفتہ ایدل او بول، پوہیدل، کلل صرف د خدائے پارہ وی۔ او ہرگز د مطلب ترے نہ دے چہ معاذ اللہ حالہ تہ خدا ہی او وی نہیں اتحاد او حول لوشے۔ ایسے مقیدہ سرخیا کرے۔ او کتابت اور تولو چوانو امتون اختلاف غیزوے۔ پیرانو پیر صاحب قدس سرہ چہ فرمائیے دی چہ دا حالت بہ حالت فنا کیں وی نو دے نہ مطلب د خدائے پلا کیں فنا کیدل دی۔ دا چہ مایوا اللہ علاقیہ شے۔ نہ دا چہ خدا ہی او وی سو پو شے۔ حضرت پیرانو پیر صاحب دیر لہ فاضل عالم ربانی وف۔ د ہفتوی نشان نہ دا خبرہ دیر او چتہ دہ چہ ایسے خبرہ ہفتوی تہ مشوب کرے شے نو کوم کوم ملانے چہ دے کتاب کیں دا شان مقامین دی د ہفت نہ مطلب دہ دے۔ کوم چہ مستوحیات ۵۰

مانتہ دیر محبوب شے۔ او دکامل ربط پہ وجہ زہ د ہفتوی و شہم چہ پہ ہفت ہفتہ اوری۔ زہ د ہفت سترکے شہم چہ پہ ہفت لیدتہ کوی۔ زہ د ہفتہ ژ بہ شہم چہ پہ ہفت خیرے کوی۔ زہ ہفتہ لاس شہم چہ پہ ہفت ہفتہ بزل کوی۔ زہ د ہفتے پیسے شہم چہ پہ ہفت ہفتہ کرخی۔ نو فنا ہیجہ حالت درے نہ بل نہ دے چہ تہ د خیل خان او مخلوق نہ فانی شے۔ خلق یا نیک وی یابد، دغہ نشان تہ بہ ہم یا نیک شے یا بد ہر کلاہ چہ تہ خیل فطری او ازلی صفات قابو کرے، نو د مخلوق خلاف شریعت تأثرات بہ نہ قبولے۔ او خپل امیدوند بہ ہفتوی سرہ نہ تہے۔ او د ہفتوی د شہر نہ بہ خوف نہ کرے۔ بیا بہ ستا پہ نفس کیں یوازے اللہ تقالی باقی پاتے شے، لکہ چہ ستا دیدار شہنہ نہ ممکن و۔ چہ دا حقیقت ہیر نہ کرے چہ خیر او شہر د اللہ پہ اختیار کیں دے او چہ کلہ پہ خدائے ستا کامل یقین پیدا شے نو ہفتہ بہ تا د قضا او قدر د شہر نہ بے خوفہ کری۔ او خیر او برکا تو کیں بہ ستا د پارہ وسعت پیدا کرے شے۔ بیا بہ تہ د ہر خیر محل، د ہر نعمت مرجع، د ہر نور سرکز او دھرامن سرچہ شے او د حق د عاشقانو مطلوب او منتہا ہم دغہ فنا دہ او ہم دغہ د سیراوسلوگ نہ پس اولیاء اللہ خپل منزل بیا مومی۔ خیلہ ارادہ د اللہ پہ ارادہ کیں فنا کول د تولو تیرو اولیاء او ابدال او مقصود و۔ دین

تر آخری ساہ خیلہ ارادہ د خدائی پہ ارادے بدلہ کرے دہ۔ د دے وجہ نہ د دوئی نوم ابدال شو۔ د دوئی پہ نزد حق پہ ارادہ کیں خیلہ ارادہ شریکول گناہ دہ۔ ہاں کہ پہ ہریرہ جہذوبیت یا د حال او خوف د خیلے پہ صورت کیں ترے خہ بے اعتدالی اوشی، یا د کیدو احتمال وی نو اللہ تعالیٰ پرے دوی خبردار کری او دوئی ترے منع شے او توبہ او استغفار شے۔ د فرشتونہ علاوہ د خواہش او ارادے نہ ہیجوںک معصوم نہ دے۔ فرشتے دارادے نہ پاکے او انبیائے کرام د خواہشات نفس نہ پاک دی۔ لیکن د باقی مکلف مخلوق لکہ جن او انس ارادہ د خواہش نفس نہ خالی نہ دی۔ پہ نوح انسانی کیں د خدائے برگزیدہ بندیاں، مثلاً اولیاء او ابدال د ارادے او خواہش نفس نہ خویبتنا محفوظ دی۔ لیکن کیدو شے چہ ہفتوی خہ وخت ارادے او خواہش تہ مائل شے۔ خوا اللہ پاک پہ خیل رحمت خاصہ پہ بیداری کیں ہفتوی د دغہ لغزش نہ آگاہ کری او ہفتوی لے ہفتہ وخت پہ شجافی او استغفار تلافی او کری۔

مقالہ (۷) توبہ او استغفار
د نفس د یابدونہ آزاد شہ۔ او دے پہ متابعت کیں د خلیہ ہستی د سرارو نہ بیگانہ شہ۔ خیلہ ہرہ معاملہ ہی خورسورہ سپاں پروردگار تہ اوسپارہ او خیل زہ پہ

دروازہ د اللہ تعالیٰ دربان شہ۔ چہ شیطان و سوسے بکیر داخلے نشی۔ دکوم خیز چہ خدا کے تعالیٰ ذرہ کینی درتہ د اچولو حکم کوی، ہنہ پکین اچوہ۔ اودخہ نہ چہ منع راوی، ہنہ لہ جائے مہ و رکوی۔ دحق دارادے نہ علاوہ د بے ارادے خواہش مہ کوی۔ اودحق ارادہ د شریعت اسلامی مکملہ اتباع دہ۔ د خواہشا تو کثرت د بندہ د پارہ د پریشانی اور بادی یومہنٹ کھل دے اود دے خلاصے ذات حق کین د جذب کیدو نہ بغیر نامکنہ دہ۔ ہمیشہ و احکام الہی اتباع کوی۔ اود ہنہ د منہیا تونہ پرہیز کوی۔ د خدا کے مقدمات د ہنہ اختیار اور صا تہ پریردہ۔ او مخلوقا تو کین ہنوںک د ہنہ شریک مہ جو پرہ۔ ستا ارادہ او ارمانونہ ہول د ہنہ مخلوق دی۔ کہ تہ خیلہ ارادہ د خالق ارادے سرہ شریکوی۔ نو پہ دے حالت کین تہ مشرک ہے۔

قرآن وائی خوک چہ د اللہ تعالیٰ د دیدار پہ طبع دی ہنہ لہ پکار دی چہ نیک کارونہ کوی۔ او مخلوقا تو کین ہنوںک ہنہ سرہ عبادت کین شریک جو نہ کوی۔ یوانے بستی شریک نہ دے۔ بلکہ د خواہشا تو پہ پتو سترگو پیروی کول اوفانی دنیا کین یو ہستی یا یو خیز سرہ ذرہ اود ماخ د مشق د رچے پورے ترل سرچیا شریک دے۔ اللہ پاک ذی - ۱۱ اے نبی! تا ہنہ سرے نہ دے لیدے، چہ مہ جس

نسانی خواہشات خیل معبود گرو کولے دی، نو د اللہ تعالیٰ نہ یوا نور ہر خہ چہ دی، ہنہ غیر اللہ دی۔ او ہر کولہ چہ تہ غیر اللہ کین مشغول شوے۔ نو بلا شیعہ تا اللہ تعالیٰ سرہ شریک جو رکہ او خیلہ مشرک شوے۔ نو ذکر حق کین جد و جہد کوی۔ پہ ارام مہ کینہ۔ د خدا کے نہ ویرہ او کیرہ۔ بے خوفہ کیرہ مہ۔ اود حق پہ تلاش کین صداقت اختیار کیرہ۔ غافلہ کیرہ مہ۔

سلوک کین چہ کوم مقامات تا تہ حاصل شی۔ ہنہ خیل ذات سرہ مہ مشوب کوی۔ بلکہ ہنہ عطائے ایزدی او کترہ بیا کہ تا تہ خہ حال یا مقام حاصل شی نو ہنہ پت ساتہ۔ او نا اہلو سرہ د ہنہ ذکر مہ کوی۔ پہ دے طریقہ بہ تا تہم نورہ ہم روحانی ترقی حاصلہ شی حکم چہ ستا اہل بیت براہ راست اللہ تعالیٰ سرہ دے اود کلام اللہ موافق ہرہ صریح د اللہ تعالیٰ یونے شان دے۔ نو د احوال و مخلوق سز تکرارہ بنہ نہ دہ۔ کہ ستا احوال برقرار وی، نو د اللہ پاک بخشش او کترہ۔ اود خدا کے نہ د شکر د توفیق اود زیاتی سوال کوی۔ کہ ستا حال د ہنہ باقی پلے شی۔ نو پہ دے کین ستا پارہ د علم معرفت ترقی او د ادب اضافہ دہ۔ اللہ پاک فرمائی: چہ مونہ یو آیت منسوخ کوی یا ہیرو، نو بیا د ہنہ نہ بہتر یا د ہنہ پہ مثل بل آیت راوی۔ او اللہ پاک پہ ہر خیز قادر دے: نو اللہ پاک پہ خیل قدرت، اختیار

تہ پیر او تقدیر کین عاجز مہ کترہ۔ د ہنہ پہ وعدہ کین ہیو شک مہ کوی۔ اود ہنہ درحمت او بخشش نہ ہینکہ۔ نا امیدہ کیرہ مہ۔ د ہنہ د رسول برحق اسو کہ حسستہ اختیار کہ۔ او پورا شہ چہ پہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم نازل شوے بعض آیاتونہ وروستو منسوخ شوے دی اود ہنہ پہ خاکے نور آیاتونہ راغف دی۔ او حضور صلی اللہ علیہ وسلم د ہنہ نو آیتونہ تعیل کیرے دے۔ د اود ظاہر شریعت حال شو۔

باطنی علم او نور احوال چہ دی نو د خدا کے اود ہنہ د رسول پہ میفر کین دیوراز حیثیت لری۔ د دے متعلق حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی: "خما بہ ذرہ پہ بعضے اوقات پورا پردہ راتلہ اود ہنہ دلرے کولو پارہ بہ ما ورخ کین اوتیا خلہ د خدا کے نہ مغفرت خوبنتلو: او خیز روایتونہ کین د سل خلہ مغفرت ذکر دے" (نور رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم بہ دیوحالت نہ بل حالت تہ منتقل کولے شو۔ اود شہ رنگ بہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم د قرب پہ منازل عبودیت موند لو۔ نورانی: خلعتونہ بہ ورتہ اغوستولے او بدلولے شو۔ اود کشف او معرفت ہر دو م حالت بہ اول حالت نہ ارفع او اعلیٰ وو۔ پہ دے دوران کین چہ برکہ حجاب واقع شو، نکہ چہ احادیث کین راخی۔ نو حضور صلی اللہ علیہ وسلم بہ پہ کثرت سرہ استغفار و تیلو کولہ چہ

استغفار درج تزکیہ اود قلب صفائی دہ۔ اود ہر مومن د پارہ اکسیر دے۔ توبہ او استغفار ہر حالت کین د بندہ د وہ لازمی صفات دی۔ اودا دوارہ د حضرت ابوالشیر آدم علیہ السلام نہ مؤمنانوتہ یومقدس مبراث پلے شوے دے۔ د آدم علیہ السلام پہ باطنی احوال چہ دہو او نسیان اود عہد د خلاف ورنہ د تاریکی پردہ راغلہ، نو ہنہ د خیلے ارادے او خواہش پہ پیروی کین را کیر شو۔ اود دغہ وخت د آدم علیہ السلام ارادہ کول د خدا کے ارادے سرہ شریک کول دو۔ نو د ہنہ دغہ ارادہ چہ پہ شریک صبی وہ، ما تر کیرے شوے۔ رویہ باطنی حالت کے زائل شو۔ او انوار پیرے تاریک شول۔

بیا آدم علیہ السلام پہ خپلو لغزشونہ آگاہ کیرے شو۔ او د نسیان او حکم عدولی پہ اعتراف کین د توبہ او استغفار توفیق کے بیا موند۔ نو بیا آدم علیہ السلام پہ دیرہ زاری پہ بل کولہ الہی کین انصا او کیرہ۔ " رَبَّنَا عَلَّمَنَا مَا لَمْ نَعْلَمُ نَسْنَا وَ تَزَكُّنَا لَنْكَلَّمَكَ مِنَّا مِنَ الْجِبَالِ " (اے ربہ خود تیرہ مونہ پہ خیل خان ظلم او کہ۔ کہ تہ مو اونہ بخینے اور رحم ربابا ندے اونہ کپے نومونہ بہ د زیان کارانو نہ شو)۔ نو د توبہ او استغفار پہ برکت پہ ہنوںک د اللہ تعالیٰ د ہنہ اسرار او علوم و کشف اود د اے تجلیا تو پیرنوتہ او شو کہ چہ دے

نہ ممکن ہونگی دے نہ بہرور نہ ہو۔ دے نہ پس ہونگی ہرہ ارادہ د اللہ تعالیٰ د ارادے ماتحت ہو۔ اوہ ہونگی ہر دوئم حالت دروہینی حالت نہ بہتر اور حق چہ ہونگی نہ ولایت کبریٰ، قبولیت حق او دنیا او عقبی کتب سرفرازی نصیب شوہ اوہ ہونگی اولاد دیکہ پہ مخ بستہ او خاتمہ پیدہ۔ او یہ ہونگی کتب لوئے لیل جلیل القدر انبیاء اورگزیدہ اولیاء اللہ پیدا شول۔ بیا د دنیا نہیں ہونگی د ہونگی جائے پناہ اور حیات ابدی قرارکا شو۔

نو تالہ ہم تو بہ او استغفار باید۔ اور رسول کریم صلی اللہ علیہ وسلم اسوہ حسنہ او د نوع انسانی دیلار حضرت آدم علیہ السلام خصائل اختیارول پکار دی۔ او ہم داخیزونہ د خدائے درشتینو عاشقانو او دوستانو سنت دی چہ د نجات ضامن دی۔

مقالہ (۸) د قرب الہی منزلونہ

دخبلے د طرفہ چہ تہ کوم روحانی او باطنی حالت کتب لے۔ د ہفے نہ سوا داوجت یا دلاندے حالت آرزو مہ کوہ۔ ہر کلمہ چہ تہ د شامی محل (عالم لاہوت) پہ دروازہ سٹ نو پہ محل کتب د داخبلد و خیل خواہش مہ کوہ۔ ترخوچہ شامی حکم (امر دینی) سوتہ تہ پہ زور کتب داخل نہ کرے شے۔ د زور نہ مراد ہفہ حکم دے چہ ازلی تائیدی او بارباروی۔ محض د نفس پہ ترغیب پہ داخلہ

۱۵۱۔ مہ کوہ۔ کیدے شی، چہ دا د ہفے بادشاہ (اللہ تعالیٰ د طرفہ امتحان وی۔ خو تر ہفے دختہ د صبر اور تحمل نہ کار اخلہ۔ چہ تہ پہ داخلہ مجبور کرے شی۔ اوستا داخلہ سراسر د شامی اذن ماتحت وی۔

چہ تہ جبر او شامی حکم سرہ محل (قرب خداوندی) کتب داخل کرے شے۔ نو تالہ بہ بادشاہ دخیلہ ارادے او فعل پہ وجہ خہ عذاب نہ درکوی۔ حکم چہ دہفہ قہر او عذاب خو د بندہ پہ بے صبری، نفسانی خواہشا تو بے ادبی اور تسلیم رضا پہ ترک کولورائی۔ نوچہ تہ جبر شامی محل کتب داخل کرے شے۔ نو داخبلہ خوش نصیبی او سعادت آرتیہ او دہفہ پہ دربار کتب خاموشہ، سرتیجہ، او مؤدب دلاپروسہ۔ او یہ کوم خدمت چہ تہ مامورہ کرے شے، پہ سرستگو دہفے پیروی کوہ۔ او حیلہ حجت تہ مرکز ہفے کتب دخل مہ و رکوہ۔

اللہ تعالیٰ خیل نبی اکرم صلی اللہ علیہ وسلم تہ ارشاد فرمائی: "د دنیا دظاہری مال واسباب کوم خیزونہ چہ مونز کفاروتہ وس کرے دی۔ تہ پہ ہفے نظر مہ کوہ، کلمہ چہ دہک اشیاؤ مقصد خاکلار پہ فتنہ او امتحان کتب اچولی دی۔ اوستا د برسوں دکا درکریے ربیق ستا د پارہ دیر بہتر او پائندار کتب نو دا اللہ تعالیٰ پہ دے قول کتب "وَسَيُؤْتِيكَ خَيْرًا لِّأُولِي الْأَرْبَابِ" دیر بہتر او پائندار دے۔ حضور صلی

اللہ علیہ وسلم تہ پہ باطنی احوالو، صبر و شکر او پہ عطا شوے نعمتونو دراضی کیدو تعلیم ورکے شوے دے۔ یعنی مونز چہ پہ تا کومہ لوئے پیریزوئے کرے دی، نگہ نبوت، علم راسخ، حکمت و فہم، دین اسلام، توحید او معرفت، جہاد فی سبیل اللہ او فتوحات غیبی، داخیزونہ د دنیا نور مال و جائداد او دعیش و عشرت د سامان نہ دیر بہتر او دائمی دی۔ نو د اللہ تعالیٰ پہ عطا شوو نعمتونو شکر او رضا مندی کول او د نوروفانی او عارضی خیزونو ترک کول، د تولو نیکو او برکتو نو اصل دے۔

تول د دنیاوی اشیا اللہ تعالیٰ د بند یا نو آزمائش د پارہ پیدا کرے دی۔ کوم خیز چہ ستا پہ قسمت کتب وی، یا د غیر، ہفہ بل دھچاد پارہ نہ دی، ہفہ د قدرت لاس کتب محفوظ وی۔ نوکہ ہفہ مشیتا ایزدی کتب ستا پہ حصہ کتب وی۔ کلمہ تہ لے غواپے، اوکہ نہ، ہفہ بہ ضرورتا تہ رسی۔ دہفہ پہ طلب کتب ستا د طرف نہ دکستائی یاد بے ادبی اظہار مناسب نہ دے۔ اوکہ ہفہ خیز د بل چاقمت کتب وی۔ نو تہ ہفہ نشے حاصلوے۔ اوکہ ہفہ پہ خیر و عاقبت او سلامتی سرہ د چا ہر د بشو قسمت کتب نہ وی، او محض فتنہ او امتحان وی۔ نو بیا دیو عقل او شعور خاوند وے دیدہ دانستہ خان پہ فتنو او پریشانو کتب کینیاسی۔ مراد داشو، چہ خیر او سلامتی او ذرہ طمیان پہ باطنی

احوال او تسلیم اورضا کتب دے۔

شامی محل د داخبلد ونہ پس چہ تہ بالاخانے (اوج روحانی) او د ہفے جائے نہ چھت (منزل مقصود علیین) تہ او خیزولے شے۔ نو خنگہ چہ مونز ذکر اوکہ۔ تہ بالکل خاموش، سرکشتہ او مؤدب اوسہ۔ بنگہ دے امور کتب د ربوبی نہ زیات تابعدار اوسہ۔ کلمہ چہ تہ اوس بادشاہ تہ زیات قریب سٹ۔ نو خطر تہ ہم قریب سٹ۔ چہ دلشہ را اورے نو دہفہ نہ داخوال او مقاماتو دھی حال بیا مقام پہ خیلہ خواہش مہ کوہ کلمہ چہ دا بہ د موجودہ نعمت ناشکری وی۔ او ناشکری یونا شکر گزارہ سپہ پہ دنیا او عقبی د وارو کتب ذلیل کوئی۔

خنگہ چہ ممکن ذکر اوشو تہ د ذکر فکر او عمل صالحہ جد و جہد کتب مشغول اوسہ چہ دا بے بلند مقام تہ اوسہ چہ دائمی او ابدی وی۔ او یاد ساتہ چہ ہفہ مقام د اللہ تعالیٰ ظاہر باہر آیات او کرامات دی۔ چہ د بندہ د قول اذہل نہ ظاہر ربوبی۔ دے مقام نہ غفلت اوسہ پروائی ہوکڑ مہ کوہ۔ د دے حفاظت کوہ۔ او ثبات او استقلال سرہ د غلتہ قائم اوسہ۔ نو احوال د اولیاؤ د پارہ دی او مقامات د ابد او د پارہ۔

مقالہ (۹) د اللہ تعالیٰ جلالی او جمالی صفات او کشفہ مشاہدہ
د اللہ تعالیٰ پہ اسماء الحسنی کتب دہفہ د جلالی او جمالی

صفا تو ذکر پہ وضاحت سرا موجود ہے۔ اور ہفتہ دخیلو بند یا نو پہ غیاث کو کیں دے صفا تو ظہور فرمائی۔ دا اولیاؤ او ابدالو پہ کشف اور مشاہدہ او افعال کو کیں دا اللہ تعالیٰ داصفات دایسے عجایب راجرگند کری چہ عقل او فہم مغلوب کری، رسومات او عادات فنا کری۔ او انسانی حواس کو کیں دہشت او ضعف یا دلطف او محبت تاثرات پیدا کری۔ دا اللہ تعالیٰ دا افعال پہ دورہ قسمہ دی۔ یوجالی او بل جمالی۔

خدائے تعالیٰ دجلال ظہور داسے، چہ پہ خوف او ہیبت غلبہ راشی۔ او دجسم پہ اعضاؤ دویرے آثار راجرگند شی۔ لکہ چہ د نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم احادیث کو کیں روایت دے چہ دوئی دبیٹے مبارکے نہ بہ مانخہ پر وخت کیں ددیگ دیشید، وہ شان آواز راختلو جگہ چہ صواغیب زکریٰ کا ننگ ترازو (دخیل رب عبادت داسے کوہ، لکہ چہ تہے ویسے) مطابق بہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم دانہ تعالیٰ دجلال او جبروت مشاہدہ کولہ۔ او دا اللہ پاک د عظمت او ہیبت انکشاف بہ ورتہ کیدلو۔ دغہ رنگ دحضر موسیٰ علیہ السلام دجلال ہم مشہور دے چہ د توحید او دینی غیرت پہ جذبہ کیں دے دخیل ورور ہارون علیہ السلام زبیرے لاس وردا چولو۔ او دا دھوئی معمول او مزاج وو۔ چہ قرآن پرے شاہد دے۔ دغہ شان دجلال او جبروت دحضرت ابراہیم خلیل اللہ او حضرت عرفار و قیام

اللہ تعالیٰ حکیم او دانا دے۔ رحیم او کریم دے۔ او دجمال دتہ و پہ اضطراب بنہ خبردار دے۔ دغہ وجہ دہ چہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم بہ دحضر بلال رضی اللہ عنہ مؤذن تہ فرمائیل۔ اے بلالہ! اذان او کہہ چہ ذکر او مانخہ کیں راحت بیاموو۔ دحضور صلی اللہ علیہ وسلم دپارہ موغی پہ دے بنا دقبا او درج راحت وڈ۔ چہ دکامل استغراق پہ وجہ بہ نبی علیہ السلام تہ دمانخہ پہ دوران کیں دجمال الہی مشاہدہ حاصلید۔ پہ دے وجہ بہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیل چہ خما دسترگو او زری آرام پہ مانخہ کیں دے:

مقالہ (۱۰) د نفس مخالفت او اخلاص

دے کیں شک نشتہ، چہ ستا نفس دا اللہ تعالیٰ مخلوق او ملکیت دے خود ادنیٰ خواہتاو، لڈا تو، اسپا بو، ضرور او تکبر دے لارے نہ بدراہہ کرے دے۔ جگہ چہ دا خیزونہ دانسان مزاج سرا اخیٹے شوے دی۔ نو کہ تہ دا اللہ د اطاعت او فرمانبرداری دپارہ د نفس مخالفت تہ تیار شے۔ نو دا بہ ستا طرف تہ یوجہاد د فلاح او بھبود یوہ ذریعہ وی۔

د نفس دجہاد نہ پس بہ ستا دوستی او بندگی دتہوت مقام تہ اوریسی او پہ تابہ د پاک، صاف، او خوشگوار و بختونو پیور دے اوشی۔ دکاشتاو ٲول اشیابہ ستا تابع شی اوستا

احوال او تسلیم اور رضا کیں دے۔ شاہی محل دد اخلید ونہ پس چہ تہ بالاخانہ (اوج روحانی) او دھے خائے نہ چہت (منزل مقصود علیین) تہ او خیر ولے ہے۔ نو خنگہ چہ مونز ذکر او کہہ تہ بالکل خاموش، سرکینتہ او مؤدب اوسہ۔ بنگہ دے امور کو کیں د رومی نہ زیات تابعدار اوسہ۔ جگہ چہ تہ اوس بادشاہ تہ زیات قریبے۔ نو خظرو تہ ہم قریبے۔ چہ دلستہ را اور سے بڈھڈہ نہ دالحوال او مقاماتو دھیڈ حال بیا مقام پہ خیلہ خواہش مہ کوہ جگہ چہ دا بہ د موجودہ نعمت ناشکری وی۔ او ناشکری یونا شکر گزارہ سپے پہ دنیا او عقلی دواپرو کیں ذیل کو ی۔

جنگہ چہ محکبیں ذکر اوشو تہ ذکر فکر او عمل صالحیہ جد وجد کیں مشغول اوسہ۔ چہ دایسے بلند مقام تہ اور چہ دانہی او ابدی وی۔ او یاد سائے چہ ہفتہ مقام دا اللہ تعالیٰ ظاہر باہر آیات او کرامات دی۔ چہ د بندہ د قول او فعل نہ ظاہر ہین۔ ددے مقام نہ غفلت اوسے پروائی ہرگز مہ کوہ۔ ددے حفاظت کوہ۔ او ثبات او استقلال سرا دغلنت قائم اوسہ۔ نو احوال د اولیاؤ د پارہ دی او مقامات دابد او د پارہ۔

مقالہ (۹) دا اللہ تعالیٰ جلالی او جمالی صفات او کشف او مشاہدہ دا اللہ تعالیٰ پہ اسماء الحسنی کیں دہفتہ دجلالی او جمالی

د حالاتو تہ ہم متقول دے۔ چہ دخیل ذات دپارہ نہ تو بلکہ دحق او توحید دپارہ۔

ہرچہ دجمال مشاہدہ دہ نو دا پہ زہور نو او مزاجونو کیں دخدائے رحمت، رحیم، کرم، بخشش، لطف، محبت، عفو او دسخا د صفا تو ظہور دے۔ چہ دقریب خداوندی پہ دوجہ پہ بندہ تجبی غور کو ی۔ دا اللہ تعالیٰ دصفت جمالی عظیم ترین مظہر دحضور صلی اللہ علیہ وسلم ہستی مبارکہ دے۔ چہ ہمیشہ تہ ہرید خواہ سرا بنہ کرے وی۔ ہر ضرر رسوئی تہ تہے راحت رسوے دے۔ ہر بدگوسرے دعبت سلوک کہے دے۔ او استھائے داچہ دیکے معظیہ دفتح پہ وخت تہ خپلو بدترین دشمنانو تہ پہ دے الفاظو معافی و سر کرے۔ "لَا تُؤْتِي عِلْمَهُمْ الْيَوْمَ" (نن درج پہ تاسوھیڈ گرفت نشتہ۔ یعنی ما بجنینی بی) دحضور صلی اللہ علیہ وسلم دا جمالی صفت، او خلق عظیم، دامت پہ دیرو اولیاؤ ابدالو کیں ہم باحسن الوجوہ موجود دے۔

اللہ تعالیٰ دخیل جمال دمشاہدے نعمت دامت پہ خاص خاص افرادو پیور و کرے دے) او ٲول عمر تہ ہونے پہ دے نعمت بنا د کرے دی۔ دپارہ ددے چہ زیات شوق پہ سبب د محبت پہ جذب او ہستی کیں ددوکی روحانی قوی سست او کمزوری نشی۔ او دجہی او فراق پہ خفگان کیں د حقوق عبودیت د تعمیل نہ پاتے راشی۔ نو

خدمت اور تقظیم تہ یہ غاریہ بستہ دی۔ اور ایڑھٹے شوے
 اصول دے۔ چہ کوم سرے د خدا ئے تعالیٰ فرمانبرداری
 نو دنیا دھنہ فرمانبرداری وی۔ اللہ پاک فرمائی۔ "کائناتو کین
 ہیچ چیز دا سے نشته چہ د خدا ئے ثنا صفت نہ کوی۔ خو
 تاسو د هغوئی په ثنا پوهیږئئ نه! او الله پاک فرمائی:
 "ما آسمانوں او زمکه ته اوسه، چه تاسو حتماً فرمانبرداري
 قبوله کړئ۔ که خوښه موی او که مونږ وی خوښه۔ نو
 هغوئی اوسه اچه اے خالق کائنات! مونږ ستا فرمانبرداری
 په سرستړگو قبولو۔"

مکمله بندگی، د نفس دنا کاره خواہشاتو پہ مخالفت
 حاصلیږی۔ په قرآن کریم کین د پرمخامیہ راغلے دی چه نفس
 اثاره (هغه نفس چه انسان ته د بدو کارونو ترغیب ورکوی)
 پیروی انسان د صراط مستقیم نه گمراه کوی، حدیثا قدسی
 دے۔ چه حضرت داود علیہ السلام ته الله پاک او فرمائیل
 "چه د نفس د خواہشاتو پیروی هیچرے اونہ کرے۔ حکمہ چه
 زیما په زمکه کین د نفس د پیروی نه زیات دفساد خیز بل
 نشته" او د حضرت بایزید بسطامی ؒ متعلق یوحنا یثعور
 دے چه هغوئی الله پاک خوب کین اولید، نزعرضے او که
 چه یا الله! تا تہ د رسیدو کومه لاره ده؟ نو الله تعالیٰ
 ورتہ او فرمائیل: "د خپل نفس اطاعت پریدو او ماتہ راخه
 حضرت بایزید فرمائی: د دے پس مانکه د مار د پوت خپل

نفس په خائے پرینود؟
 غرض داچه هر حال کین د خواہشات نسان نہ پریز
 د خلاصی باعث دے۔ نو که تہ متقی او پرهیزگار دے۔ نو د
 حرام مال نه اور مخلوقاتو د خوف او خد سے نه د پره او کره
 او د مخلوقاتو په خائے خپل امید ونه خپل خالق سره اوتړه۔
 او د زکوة، صدقے او نذرانے په طور هم د مخلوق نظر
 مه کوه۔ بنه پوه شه چه د رزق او روزگاری پول امور د فاعل
 فعل اوتدبیر سره په ظهور کین راځی۔ او فاعل اومدبیر
 الله تعالی دے۔ خو سره د دے د مخلوق د طرفه د سعی،
 محنت او کوشش اصول هرگز هیرو نه دی پکار۔ د پاره د
 دے چه تہ د جبریه فریقه (دوی د دے خبرے قائل دی)
 چه فعل کین د بندہ مطلقاً دخل نشته) د عقائدو سته
 خلاصی بیاموے۔ او دا هم مه وایه چه د مخلوق په افعالو کین
 د خدا ئے قدرت او اختیار هیچ دخل نشته او بندہ د هر
 فعل او ارادے خپله مختار او مجاز دے کفی دے عقیدے
 به تہ کافر شهے۔ او قدریه فرقه کین به را شه۔ بلکه عقیدے
 درستہ کره۔ او دا او وایه، چه د مخلوق افعال او اعمال د
 مشیت خداوندی نه دی چه د هغه د تحصیل حکم د پاره
 "کین یلا نسان ماسعی" یعنی د مخلوق د طرفه سعی او محنت
 لازمی خیر دے۔ او قرآن او حدیث کین د دے مثالونه
 وارد دی۔

احکام خداوندی نه تجاوزمه کوه۔ حکمہ چه د هغه
 احکام په قول مخلوقات طوعاً و کرهاً ز په خوښه او ناخوښه
 یعنی هر حالت کین) حاوی دی۔ د احکام الحاکمین په موجود
 کین په هیچ یو امر کین حاکم مه جوړیږه۔ ستا حاکم کتاب
 الله او سنت رسول الله دے۔ که ستا زړه کین خه خیال یا
 وسوسه تیره شی۔ یاد الهام کیفیت محسوس کرے نو هغه د
 قرآن او حدیث په معیار او سنجوے۔ که قرآن او حدیث کین
 د هغه حرمت او ممانعت موجود وی۔ مثلاً وسوسه، سود
 غلا، غضب، ظلم، زنیاتی، دروغ فریب او د هغه نور د
 فسق و فجور اعمال نو دا سے خبرے د خپل قلب او دماغ
 نه لرے که او مخ تے وارهوه۔ حکمہ چه دا سے ونبوے د
 شیطان د طرفه وی چه په قسم قسم بیکل صورتونو کین
 ئے انسان ته راوپانده کوی۔

که ستا خیال او وسوسه د قرآن او حدیث ترخه جائز
 او مباح وی او د حرمت پکین هیچ شبه نه وی۔ نو بیا ئے
 بلا تامل تعبیل او کره حکمہ چه دے کین دگناه خدا شه
 نشته۔ بلکه د حلاوتو غیزونو خوړل، خپل، نکاح، بنه
 لباس، چا صالح سره ناسته پاسته، د بیت الله شریف
 حج، دگنډو، یتیمانو او غریبانو امداد او دعوا مو فائده
 کارونه واخله۔ په دا سے الهام زړه سکون او اطمینان
 بیاموی۔ او فطرت د دے تأیید او تصدیق کوی۔ د افعال

الهی او امر الہی د تعبیل د پاره الله تعالی خپله د بندہ
 فاعل شی او د هغه مدد او نصرت کوی او هر که چه فعل
 خالصه د حق د پاره پالے شی او تاته د تأیید حق مقام
 حاصل شی نو بیا که تاته خه فتنه پیننه هم شی، نو د هغه
 د شر نه به د خدا ئے په امان ساتی حکمہ چه الله تعالی
 په خپل مشیت او فعل چالرا سزا نه ورکوی بندہ ته عذاب
 په امور الہی کین د دخل ورکولو په وجه ورکولے شی۔
 که تہ د ولایت خواهان ئے (خدا ئے د په مونږ قبولو
 د دے نعمت پیر، ونه او کړی۔ آمین)۔ نو د نفس مخالفت
 شروع کره۔ او دا مریخ په پوره طریقہ تابع شه۔ او دا مری
 حق پیروی په دوه قسمه ده۔ رو ییے قسم داچه د نفس
 لذاتو د پیروی نه منع شه۔ فرائض ادا کرے او خپل ظاهر
 او باطن دگناهونو نه محفوظ کرے۔ او دوئم قسم داچه
 د خدا ئے کوم احکام د الهام یا القاء په طور ستا په زړه
 وارد کیږی۔ د هغه اطاعت په پوره احترام سره او کسبه
 او د خدا ئے تعالی د وقتاً فوقتاً مشورونه غفلت او ذکر کم
 د باطنی امر په هغه مباح کارونو کین هم بیاموندے شی
 چه د هغه متعلق شریعت کین خه حکم موجود نه وی۔
 په داشان چه نه خو هغه ممنوع وی۔ او نه د وجوب حکم
 لری۔ او دے کین بندہ ته اختیار ورکړه شوے دے۔
 خواه که دا په تصرف کین راوی، او که نه ئے راوی۔

دوسے نوم صباح دے زیور متقی او خدائی سر پہ پکاری
 چہ ہنہ دھردا سے خیر متعلق استخارہ او کبری او حکم
 رقی پہ انتظار کین شی۔ او هرکله چه حکم بیاموی، نو
 د هغه مطابق و تصرف کوی۔ او په داسے حالت کین و
 د بندگ قول اعمال، حرکات اوسکانت د الله تعالی د
 طرفه نه وی۔

د کومو خیر و نوحکم چه شریعت کین موجود دے
 هغه و د شرح په رو سرکه، او د کومو خیر و نوحکم چه
 شریعت کین موجود نه دے، هغه و داستقارے په
 ذریعه به خاکے راوړلے شی۔ دلته بندگ بیا و اهل حقیقت
 د مقام نه شی۔ او هغه په اولیا و کین شیعک شی او که
 ته د حق الحق په حالت کین لے چه په ذات خداوند
 کین دفنا کید و حالت دے نو دا د الله تعالی غوښتنه
 او گنډه، حکه چه دا د هغه ابد الوحالات دے، چه دهنوی
 زهوند د عشق و محبت ندمات دی۔ هغه موجدین دی
 عارفان دی، صاحب علم او عقل دی، دوی دامیران آقا
 د خلیق خدا پیشوا او نگهبان، د حق ناشین، خاصان او
 محبان الهی دی، نو په دے مقام دامریوری داده چه ته
 د نفس اماره مخالف لے او دنیا او احریت هیز خیر ته ستا
 رغبته او توجه پاتے نه شی، دغه وخت ته د مالک الکلی
 بنده لے، نه چه د ملک بند، نه به دامحق غلام لے، نه

چه د خواهش او په ظاهرا و باطن به کلی طور داسے دخدا
 په خدای لے نکه د دای په لاس کین چه بے رود وینکے
 بیچ یا طبیب په مخکین بے هوشه بیماری نو د الله تعالی
 دامراو نهی دشناخت او پیروی نه علاوه د نور و اولوکارو
 نه به ته بے هوشه او بے خبره لے۔

مقاله (۱۱) صبر او توکل

د غیبت او ناداری په حالت کین چه ستا په زړه کین
 د نکاح خواهش پیدا شی او ته د دے ذمه داری سرت لے
 رسولک، نو د الله تعالی نه د رزق د فراخی او اسوده حالی
 سوال کوی۔ او د هغه د دحم امید و اروسه، دنیا کین لے د
 انسان د پاره نکاح لازمه کیرے دلا، او د دے خواهش لے
 بنی آدم له ورکیرے دے، نو هغه د دے داسپو او ذرا غو
 هم پیدا کوک دے۔ دغه مشکل کشا او قاضی العاجات به
 بغیر ستا د پریشانی نه د بخشش په طور ستا د نکاح اسباب
 برابر کوی۔ چه ستا د پاره به د اطمینان او برکت باعث وی۔
 اوس به ستا صبر او استقار په ثنا او شکر کین بدل شی
 او الله پاک شکر گزاره سوه په کلام پاک کین د نعمت د زیاتی
 وعدو کیرے دے۔ فرمائی: **كَيْفَ تَشْكُرُونَ كَمَا زِدْنَا كُمْ وَ كَيْفَ
 تَكْفُرُونَ اِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ** (که تاسو شکر کوی نو زه به
 در باند لے خپله پیرس و لے لا زیاتوم، او که ناشکر کوی
 نو یا د ساتی چه خا عذاب دیر سخت دے) او که د پروخته

پوره د نکاح ضروریات و برابر شی، نو صبر او انتظار کوی،
 الله پاک فرمائی: **لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ (د خدای د
 رحمت نه مه نا امیدو کیرئ)۔** خو په دے اثنا کین د الله تعالی
 په اراده او فعل کین بالکل دخل مه وړکوی، د خواهشات
 نفسانی نه خان سات او ذکر الهی سوه د صبر او تحمل د کار
 اخله۔

د قضا و قدر دستور سوه با وفا اوسه، او د امر کوی
 اطاعت کوی، او یقین لره چه ستا پروردگار به اخر په تافضل
 و کرم و کرمی، رزق به و فراخه کوی، او گننا هونو نه د پچ کید
 لره په صراط مستقیم د قائم پاتے کید و به قوت او توفیق
 در کوی، الله پاک فرمائی: **اِنَّمَا يُوفِي الصَّابِرِينَ أَجْرَهُمْ بِحَسَبِ
 جَسَابٍ** (د صابرانو د پاره بے حساب به اجر دے)۔

مقاله (۱۲) د منعم اطاعت که د نعمت؟
 چه تا الله تعالی د مال او جاشاد او خاوند کوی، او ته د
 دے مال په وجه د خدای د عبادت او اطاعت ندر و گوراند
 لے، نو خدای تعالی به تا هم دنیا او هم آخرت کین دخپل
 نزدیکته نه لرے کوی او ممکنه ده چه د غفلت او معصیت
 په وجه دغه مال او دولت هم در نه ولخی، او محتاج او پیشا
 حال و کوی۔

د منعم (نعمت ورکونکی) نه غافل کیدل اوسراسر
 نعمت کین محو کیدل شرک دے، او شرک د خدای په نزد

پو ناکابل معافی جرم دے، خو که ته مال و دولت خپل معبود
 او مقصود جوړ نه کیرے او په ثنا او ذکر کین مشغول لے نو
 الله تعالی به دا مال ستا د پاره برکت او راحت او گورخوی
 او دے کین به ورخ تر ورخه زیاتے راخی۔

مال به ستا خادم وی، او ته به دخپل رازق او پروردگار
 خادم، بیا به ته دنیا کین د تقیم تقیم نعمتونو نه فیض یاب
 لے، او معنی کین به د خدای په نزد معزز او مجترم
 لے، او جنت الماوی کین به صدیقینو، شهداؤ و صالحینو
 سره هم مجلس او هم پای لے۔

مقاله (۱۳) قضا او قدر ته گردن کیرده

که ستا په قسمت کین نعمت وی، خو که ته د هغه
 خوا هشمند لے یا نه لے، هغه به ضرور تاته دررسی، دغه
 نشان که ستا په قسمت کین مصیبت وی او ستا د پاره د هغه
 حکم شوے وی، نو خواه ته هغه نا خوښه وے، او که د دعا
 په ذریعه لے دفع کوے، خو هغه به په تاریخی، نو تاله پکار
 دی چه په هره معامله کین د الله تعالی مخکین د فرمانبرداری
 گردن کیردے چه د هغه فاعل حقیقی فعل ستا د پاره جاری
 شی۔

که د خدای د طرفه په تا د نعمت پیرو نه اوشی، نو
 شکر او باسه، او که مصیبت راشی، نو صبر او تحمل اختیار
 کوی، ته د بخشش او عطا د حالالاتو بالکل مطابق اوسه، چه

د حق دلارے منزلوں اور وہی بوند تسلیم اور رضا پہ دے طریقہ بہ
ذکر و صلوات جینو، شہداء و اوصد یقینو مقام تہ اورے۔ او قریب
خداوندی بہ حاصل کرے بیابہ تہ دھے خلقو منکرے تے
چہ دھنوی ذکر او فکر پہ برکت ذکر امت، نعمت، عزت
مسرت او نفس دا طیبیان خاوندان شوے وی۔ نو پہ
آفا تو او معیار بوی کین کین د صبر و استقامت نہ کار اخذ۔ او د
مؤمن د بولو نہ اہم او مقدم صفت ہم دھے دے۔

د رحمة لعلامین ارشاد دے : "دوزخ اور بہ مؤمن
تہ وائی اے مؤمنہ! حُما د علاقہ نہ ذرتیریرہ جگہ چہ ستا
نور، حُما اور مر کوی۔ داہفہ نور دے، چہ محکم یقین او
کامل ایمان سرچہ دنیا کین دوسرے دو۔ او پہ دے نور پہ
مؤمن او کافر کین تمیز کیدلے شی۔ او دغہ نور پہ دنیا او
عقبی ادوار و کین دھرے بلا مدافعت کوی۔ نو پکار دی چہ
ستا د صبر او ایمان قوت تانہ ہرمصیبت او بلا لڑے کوی۔
یقین لڑے، چہ ہیچ بلا ستاد بریادولو دپارے نہ، بلکہ ستا
د ازیمیت د پارے، ستاد ایمانی طاقت قوی کولو دپارے، ستا
د یقین زیاتو د پارے، ستاد فلاح او ترقی د پارے او دراصل
حق د بشارت در کولو د پارے تانہ راجی۔ اللہ پاک فرمائی اے
سلمانا نو! موہن تا سوا زمانو۔ چہ تاسو کین د فی سبیل اللہ
جہاد کو نکو اوصار و خلقو پتہ اونکی۔ بیابہ د اللہ تعالیٰ پہ
ذات وصفات او امداد و نصرت ستا ایمان محکم شی او تے

یقین سرچہ دھنہ افعالو سرچہ موافقت او کرے۔ نو ہفہ بہ
پہ ہرمصیبت کین ستا مشکل کشائی کوی۔ او دھنہ امداد
بہ ستا شامل حال وی۔ نو دجان ہا دغیر پہ حق کین دے،
تانہ ہیچ یوقول او فعل دا سے بنکارے نشی چہ د اللہ تعالیٰ د
امرو نہی نہ بھروکی۔

کلمہ چہ تانہ یو امر خداوندی اوشی۔ نو دھنہ تعمیل پہ
تادی کوی۔ او قوت او حرکت سرچہ ہنہ سرتہ رسوے۔ د تقدیر
او فعل الہی پہ تکیہ محض پہ تسلیم او توکل مہ اوسہ، بلکہ
سعی کوشش، فکر تدبیر او خیل وھی او فطری قوتونہ ہم
پکار راولہ۔ چہ تانہ امر الہی عملی طور سرچہ ظاہر شی۔ او
کہ د خیلو عزائمو پہ تعمیل کین پاتے داغے تے، نو د
خیل پروردگار پناہ اونیسہ ہفہ تہ التیجا کوی۔ ہفتہ
تہ زاری کوی او امر الہی کین د غفلت کولو اسباب معلوم
کری۔ ممکنہ دے چہ د اپریشان کن صورت حال ستاد فریاد
تکبر، مطاعت او عبادت کین د سوو ادب، بہ خیل قوت
او صلاحیت د تکیہ پہ ختہ بنہ عمل د ناز کو یا د مخلوق
خالق سرچہ د شریک کولو پہ وجہ وی، یا ممکنہ دے چہ اللہ
تعالیٰ د ختہ لغزش پہ وجہ د خیل قرب نہ معزول کرے
تے۔ اوستانہ ناراضہ وی او تہ تے پہ خیل ہوا او ہوس
کین اختہ کرے تے۔ تہ تے پوہیرے چہ دنیا کین د
شرک او غفلت جراثیم لٹائے پہ حُما سے خوارے شوی دی

چہ ہفہ مؤمن د خیل حقیقی محبوب او مطلوب یعنی اللہ
تعالیٰ تہ لیرے او بے تعلقہ کوی۔ نو د شرک د اسبابونہ
پرہیزگار شہ۔ چہ د اللہ تہ غیر اللہ تہ راجب نہ تے۔

کوم خیر چہ د اللہ تہ سوادے ہفہ دغیر اللہ حکم لری
نو تے د خیل مولانہ سوا غیر تہ رجوع مہ کوی، او پہ خیل
نفس دا سے ظلم مہ کوی چہ دغیر اللہ پہ سبب د اللہ د اوسو
نہ غافل او بے خبرہ تے۔ کئی ہفہ بہ د پہ دا سے اور کین
درود بکی، چہ دھے خیشاک سرچی او کانزی دی، او چہ د
کنارو د پارے تیار شوے دے (آیت شریف دے) بیا کہ تے
ختہ ہزار یا فریاد کرے، نو لٹائے بہ تے نیسی۔ او کہ د اللہ
رضا لہرے نو ہنہ رضا بہ حاصلہ تے کرے۔ او کہ د ایمان
او عمل صالح د ضائع کولو پہ حقلہ دنیا تہ بیا دیکھی دپارے
راتل او غواہے، نو دویارہ بہ دنیا تہ د راتل نصیب نشی۔
نو خیل نفس رحم او کرے او علم، عقل ایمان او معرفت
عونندے نعمتونہ چہ خدا تے در کوی دی، ہفہ د خدا تے
پہ عبادت، رضا او خوشنودی کین صرف کہ۔ او دے پہ
پاکو انوار و دجھل او شرک تاریکی د خیل قلب او دماغ نہ
ھو کرے۔

— د اللہ پاک دا امر و مطابق پہ صراط مستقیم روان شہ
او خیل ہرے معاملہ ہفے قاضی الحاجات تہ اوسپارے۔ چہ تے
تے پیدا کرے تے۔ اوستا پرورش تے کرے دے۔ تے

یو بیکارہ نطفہ وے۔ د ہفے تہ تے تانہ انسانی صورت
دیکھ۔ او زلمہ کین تے د خیل خلافت او نیابت پہ منصب
سوفراز کرے۔ نو ستا هرخواہش او مراد دھنہ د مراد تابع
پکار دے، اوستا ہرے ناخوبی دھنہ د ناخوبی مطیع
پکار دے۔ ہر گزہ چہ تے د احکام الہی تا بعد ار شوے۔ نو د
کائنات قول خیزونہ بہ ستا تابع داریشی۔ (خدا ہی تعالیٰ
د موہن بقول پہ دے نعمت بنا د کری۔ آمین)۔

ہر گزہ چہ تے د اللہ تعالیٰ د منہیا تو نہ پرہیزگار شہ، نو
بیا کہ دنیا کین تے ہر لٹائے تے قول مصیبتونہ او تکلیفونہ
بہ تانہ پہ د وی۔ اللہ پاک پہ خیلو آسمانی کتابون کین
فرمائے دی "اے بنی آدمہ! زہ اللہ ہم۔ خالق کائنات
ئم۔ حُما نہ سوا بل معبود نشہ۔ زہ چہ کائناتو کین کوم
خیز تہ حکم و کریم، چہ شہ، نو ہفہ فوراً شی۔ او د عدم
نہ عالم وجود تہ راشی۔ نو تے خالصہ حُما عبادت کوی۔
چہ زہ درتہ د توحید پہ برکت ہفہ روحانی قوت در کیم
چہ تہ ہم پو خیز تہ اووائے چہ شہ۔ نو ہنہ شی۔ او چہ
او ظہور کین راشی۔ او دا ہم اللہ پاک فرمائے دی: اے
دنیا اکوم سپے چہ حُما خدمت او اطاعت کوی۔ نو تہ دھنہ
خدمت او اطاعت کوی۔ او کوم سپے چہ محض ستا خدمت
او پرستش کوی نو ہفہ پہ مصیبتونہ او تکلیفونہ کین
گرفتار کرے۔"

کوم خیر وہ ہے جسے نہ خدا نے تعالیٰ منع فرمایا ہے نہ وہ دہے نہ تہ پورے پھر ہیز اوکریہ کاملہ عاجزی اختیار کرے او تسلیم اورضا خیل شعاع چور کرے۔ ستا حواریں خمسہ اوستا اول اعضا ہر وقت د احکام الہی پابند کیدال پکار دی اور ہفتے پہ تمہیل کیں ہفتے کلمہ د تاخیر نہ کارمہ اخلہ قضا و قدر کیں خفگان ، تادی ، شکایت اور مخالفت لہ دخل مہ و رکوع۔ اوہم دا ربانی نسخہ اوروحانی شفا دہہ چہ تاہ د گناہوں دا مراضو اور خواہشات نفسانی دقتوں نہ محفوظ کری اور قرب خداوندی بہ و نصیب کری۔

مقالہ (۱۳۶) دنیا پرستار کد دعوتی؟

اے د نفس بندہ! تہ عاشقان حق اور پومعیبو د پرستار اور د برابر ہی دھوی مہ کوہ۔ حکمہ چہ تہ دخیل ہوا و ہوس غلام تہ۔ اوہوئی دخیل خالق اور مولیٰ قدامت دی۔ تہ د دنیا پہ رغبت کیں مہوئے۔ اوہوئی ہمہ تن متعلیٰ پہ رغبت کیں سرگرم دی۔ ددوی زہونہ صرف یورپ سوسہ نرے دی۔ اوستازہ د دنیا وی بتاؤ بچخانہ دہ۔ دوی ہفتہ خیر دین تہ نہ گوری۔ پہ کوم چہ ستا نظر جسے۔ دوی دکا نانا تو پہ اتیاؤ نہ بنگہ د اشیاؤ پہ خالق اور صانع نظر لری۔ چہ ہفتہ پہ ظاہری سترگو نہ بنگہ ذریعہ پہ سترگو لیدے شی۔

دعہ عاشقان حق د عشق نہمت حاصل کدہ۔ اوخلایع

کے پیاموں۔ اور تہ تراویسہ د نفس پہ خواہشا تو کیں راگیر کے دغہ اہل اللہ دخیل پرورں دکار د ارادہ احترام اوکدہ او خیلے ارادے اور ماؤنڈے پریں نودل۔ او پہ دغہ طریقے تہ قرب الہی حاصل کدہ اور تہ دخیل ارادہ اور خواہشوں بندہ شوے اور دخیل خالق نہ پہ پراؤنوں لریے شوے۔ دغہ خلقو تہ انتہ تعالیٰ آدم علیہ السلام اور دکا نانا تو د تخلیق حقیقی مقصد او بنودہ۔ یعنی د خدا کے ثنا صفت او ذکر اور عبادت کیں مشغولہ شو اور تہ دنیا پہ عیشیا تو اور ہزلیا تو کیں کستیوئے دغہ دحق عاشقان د تا ئید الہی پہ وجہ طاعت اور عبادت کیں ہمیشہ دغم اوریشانی نہ لاپرواہی۔ مصیبت اور تکلیف کیں ختہ جبر اور آکراہ نہ محسوسی نو ذکر اور عبادت ددوی د پارہ جنت الماوی شو۔ حکمہ چہ دوی کاشا تو کیں د یو خیر دکوتہ محکمن د ہفتے خیر صانع اور ہفتہ فعل تہ گورک۔ دغہ برکزی دہہ خلقو سوسہ د زیکے او آسمانوں تو قیام او استحکام اور د بزد مجرد مخلوقانو سرور اور اطیبتان وابستہ وی۔ حکمہ چہ د باطنی صفاتو پہ وجہ اللہ پاک دوی دخیلے ذیکے او تاد یعنی میخونہ گرجوئے دی۔ چہ پہ ہفتہ زمکہ قائم اور محکم دہ۔ ہنوئی دخیل روحانی قوت پہ وجہ دغہ دغہ پہ شان خود دار سخت اور ناقابل تسخیر دی۔ اور تہ بعض د نفس بندہ کے نو ددغہ صاحب عزم اور صاحب ایمان خلقو پہ لاری کیں مہ خندا کبریہ۔ حکمہ چہ ہنوئی دحق پہ

نو نیا زہونہ سوسہ ہم د ہنوئی نہ سوال مہ کوئی حکمہ چہ د ذریعہ سوال د تہ پہ شان دے۔

بہ پوکہ شی چہ ہرآن کیں د اللہ پاک یونوے شان دے۔ د خلقو حالات بد لوی رابد لوی۔ یعنی د امیر نہ عزیز اور دغوب نہ امیر۔ د گدا نہ بادشاہ اور بادشاہ نہ گدا اور دیکر د چا مرتبہ او چھوی اور د چا راغورخوی۔ یوقوم علیین تہ سوسہ اویل اسفل السافلین تہ کوم خاکے چہ د علیین خاوندان سوسہ د حفاظت اور نصرت وعدہ دہ ہلتہ ہنوئی سوسہ د غفلت اور معصیت پہ وجہ پہ اسفل السافلین کیں د ور غورخولو ہم ویرہ پیدا کرے دہ۔

کوم خلق چہ اسفل السافلین کیں دی۔ ہنوئی سوسہ تہ د توبہ استغفار اور رجوع الی اللہ پہ سبب د ہدایت اور علیین کیں د داخلولو ہم وعدہ فرما لئیے دہ۔ پہ دہ کیں زہ د خوب نہ راوینش شوم۔

مقالہ (۱۴) توکل پہ خدا کے کہ پہ اسبابو؟

تہ د اللہ پاک د فضل اور دہنہ د نعمتوں نہ پہ دے مجرورم تہ۔ چہ تا محض پہ مخلوقانو، اسبابو اور ذریعو بانڈے تکیہ اوکریہ۔ اور د اللہ تعالیٰ پہ ذات دکامل توکل اور تہ کہہ، نو د حلال رزاق پہ حاصلولو کیں مخلوقات

لہ داوچتہ درجہ جنت
لہ دوزخ د تولو نہ لاندہ طبقہ۔

لاریہ کیں د مورد پلار اور اہل وعیال نہ بیزاریہ شو خود حق نہ بیزاریہ نہ شو۔

دوی پہ کاشا تو کیں خدا کے بہترین پیدا کرے دی۔ اور دیکے پہ سوسہ نوج انسانوں ددوی دامامت اور قیادت نہ فیض یاب کرے دی۔ ترخو چہ زمکہ او اسمانوں نہ قائم دی ددوی پہ پاکور و حونو و دحق تعالیٰ پہ نکو نوسلامو وی۔ (سوسہ حونو: آمین)۔

مقالہ (۱۵) خوف اور رجاء

ما خوب اولید نیچہ زہ یو دایے خاکے کیں ہم چہ د ہفتہ شکل اور ہیبت د جماعت پہ شان دے۔ او پہ ہفتے کیں د یو دایے خلقو دلہ دہ۔ چہ د دنیا اور دنیا د خلقوں نہ بچلنتہ دی۔ ما پہ زہی کیں فکر اوکدہ۔ کہہ فلائے سوسہ پہ اولیاؤ کیں دلنتہ موجود وے نو دے خلقو تہ بہ تہ دشریعت آداب بنودلی وو۔ اور تبلیغ ارشاد بہ تہ ورتہ کرے وو۔

پہ دے کیں د اخلق ماتہ راجع شول، او یو کیں ماتہ اور ویل؟ ستا ختہ حال دے؟ تہ کلام او خطاب ولے نہ فرمائے؛ ما ورتہ اور ویل۔ ہرکلمہ چہ تاسود مخلوق نہ تلقین قانع کرے دے اور خالق سوسہ موخان تہے وے۔ نو بیاد خلقو نہ تہے سوسہ ہیچ مہ غواری۔ اوچہ تہے سوسہ سوال پیریڈ،

لہ ویرہ او امید۔ ما د اہل اللہ صفات وی چہ د اللہ تعالیٰ دغور اور عذاب نہ خوف کوئی۔ اور ہفتہ درحمت اور بخشش امید لری۔

فتوح ۱۰۰ الغیب

ستا دپارہ حجاب شول او ترخو چه ته د مخلوقاتو د بخشش اومید وارے . او د هغوی طرف ته لکه دیو سوداگریستا تک راتگ دے . نو تر هغه خپل خالق سره د مخلوق شریک کوونکے مشرک ے .

د دے شرک په وجه به الله تعالی تا په عذاب کښی اچوی . او د هغه ادنی صورت دادے چه ته به د حلال رزق نه محروم ے لکه چه حلال رزق هغه دے ، چه هغه د جسمانی اود مادی قوتونو په کوشش حاصل کړے شی بیا تا الله تعالی سره د مخلوق د شریک کولو نه توبه کړه او سعی او محنت ته د رجوع او کړه . او هغی په خپل محنت اوصلاحیت وکتی او کړه نو بیا هم نه مشرک ے لیکن دا شرک د هومی نه زیات خفی (پټ) دے . او په دے شرک به د الله تعالی داسه اونیسی چه بغیر د سبب نه رغزی د کولو نه به و هم دم کړے ، او د رزق په حاصلولو کښی به د باطنی ذرائعونه په بهره شے .

بیا چه ته د دے خفی شرک ندم توبه کړه او محض په خپل محنت اوصلاحیت و اعتماد پاتے نشی اود ایتین ویندا شی چه یوازے الله تعالی حقیقی رازق اومسبب الاسباب دے . هغه آسانی پیدا کوونک دے ، هغه د محنت او کسب توفیق ورکونک دے . او هغه د مشکلاتو رفع کوونک دے او دغه شان چه ته د ذرائعواو اسبابو نه روگردانی اختیار

فتوح ۱۰۱ الغیب

کړے . او د رزق او محنت منبع او مخزن یعنی الله پاک ته رجوع او کړه او خپل ټول حاجات اوضوریات فقط د هغه حضور ته اوسیا ے نو بیا به هغه خپل اوستامیخو کښی حجاب او چت کړی . بیکانگی او په التفاتی به دفع کړی او دخپل لوښے رحمت په برکت به ستا د هر حاجت او ضرورت په وخت کښی ستا د طلب او توقع نه هم زیات رزق ددا ے ذریعونه درکړی چه ستا هم اوکمان کښی به هم نه راخی . او دا ستا دپاره د الله تعالی یو خاص نصرت او حمایت دے چه تا د شرک او غیر الله ته د مائل کیدو نه محفوظ ساتی .

هرکله چه ستا د قلب اودماغ نه ذاتی ارادے اوجاھشو لږه شی او ته کفی طور متوکل علی الله شے او خپل ارادے د الله په ارادے کښی فنا کړے نو بیا به ستا لیکل رزق الله تعالی یقینا تا ته دررسوی اوستا نه یوا به هغه دبل چا دپاره نه وی ستا د سخت حاجت اوضرورت په وخت به ستا دستگیری کوی او ورسره ورسره به د رزق دادکے فکر توفیق درکوی او په دے به پوهیږے چه داسه حالاتو کښی دا بقی د الله تعالی خاص نصرت اومعد دے . او دغه شان به ته د هر مسبب الاسباب هغه خاصه رحمت او پټی اود هغه به شکر په ځانے راوړے . او دا معامل به ستا د مخلوقاتو اود غیر الله نه د لږه کیدو په وجه وی .

فتوح ۱۰۲ الغیب

او دے سره به تا ته د توحید مصحیح فهم او ادراک هم حاصل شی .

هرکله چه د الله تعالی د ذات اوصفات متعلق ستاعلم او یقین پوخ او محکم شی نو بیا به قدرتی طور تا ته شرح مسکا (د حق د پیژندلو او قبولولو دپاره د سبب د پراستیدو) مقام حاصل شی . ستا قلب او دماغ به د معرفت په انوارومنور او ستا روح به په اسرار خداوندی توانا شی . دے حالاتو کښی به همیشه تانته په باطنی کشف او نور کوامت د اېنودلے شی ، چه د الله د طرف نه ستا حاجت روائی او مشکل کشائی کیدونکے دے .

الله پاک فرمائی : *مومنون په بنی اسرائیلو کښی داسه رهبر پیداکړل چه به خلقو کښی به ے څو بنو د احکامو تبلیغ کولو . او دا قیادت هغوی ته په دے حاصل شو چه هغوی د صورت کار و اخست او څومونږ په آیا نو نوښته ایمان راوړلو بل ځانے فرمائی : *وَالَّذِينَ جَاهِدُوا مِنَّا نَنْهَوْنَهُمْ سُبْحَانَ (کوم خلق چه څومونږ دپاره د ریاضت او مجاهدتے کوی . نومونږ یتینا هغوی ته دخپلو سمولارو همدایت کوو) . او الله عزو جل فرمائی : تا سود الله نه ویره کوی چه دخپل قدرت او اسرارو نه ویرځته هرتے اوبشای . او د معرفت په نور مو بناد کړی .**

بیا به د روحانیت داسه اوچت مقام حاصل کړے ، چه

فتوح ۱۰۳ الغیب

اشیاء او کائناتو کښی به د تصرف کولو اختیار درکړے شو . او دا به داسه ظاهری امر او اجازت دتی سره وی چه هغه کښی به د شک شپه هیر کښی نشی وی اوداسه دلیل سره چه د نمر نه به زیات روښانه وی او داسه کلام سره چه د هغه رد به د مخلوقاتو دپاره ناممکن وی اودا اختیار به داسه الهام سره وی چه هغه کښی به هیر دروغ نه وی او د نفسانی او شیطانی وسوسونه به بالکل پاک اومحفوظ وی . الله پاک خپل بعضے کتا بونو کښی فرمایلی دی : *اے بنی آدم زک زک الله یم . ځما نه یوا هیڅوک معبود نشته . زک چه کوم څیز ته حکم ورکړم چه شه نو یقینا هغه شی . نو ته ځما اطاعت اختیار کړه بیا به زک تا ته هم داسه اختیار درکړم ، چه تر څه څیز ته حکم او کړے ، چه شه نو هغه به شی او اذن الهی سره به عالم وجود کښی راشی . او دے کښی شک نشته چه الله تعالی په خپلو انبیاء و صدیقینو اولیاء او خاص بنی آدم داسه روحانی قوتونو پیرن ورسه کړے دے .*

مقاله (۱۷) وصول الی الله

هرکله چه تا ته د وصل الی الله (خدیکے ته درسی) مقام حاصل شو نو یوه شه چه اوس د توفیق الهی په وجه قرب خداوندی نصیب شو . او د وصل الی الله د معنی کچه ته د مخلوقاتو د علاقو او ذاتی خواهاشو اوارادو د

نہ آزاد ہے اود اللہ د فعل اورادے ماتحت ہے اوستا
هر قول او فعل دامرالہی مطابق شی۔ نو دا حالت دعوت
اود فنا فی اللہ کیدو حالت دے چہ پہ وصل الی اللہ تعبیر
کولے شی۔

اللہ تہ رسائی د مخلوق درسامیٰ پہ شان مادی حیثیت
نہ لری بلکہ د ہف نوعیت بالکل مختلف دے۔ حکمہ چہ
بکس گویہ شی (ہیچ چیز دہفہ پہ مثل نشہ)۔ ہفہ
دائے سمیع بصیر اورخالق (اورید ونگے اوپید اکونکہ) دے
چہ مخلوقا تو کین ہیچ چیز نہ ہفہ سرے تشبیہ نشی وکیدی
او وصل الی اللہ د کیفیت نہ صرف واصل با اللہ خیرداری
چا چہ د مرتبہ حاصلہ کرے نہ وہ اود عشق اوقرب کے
نصیب شوے نہ دے نو ہفہ دے روحانی کیفیاتو نہ
عاجزہ دے۔

بیا ہر واصل با اللہ پہ قرب کین دنورونہ پہ درجہ کین
مختلف وی اود ہفہ شان د اللہ تعالیٰ اسرار تولاو نیاوا اولیاء
سورہ پہ جدا جدا رنگ دی چہ دیوار نہ بل بغیر د خدا کے
نہ خبر نہ وی۔ حتیٰ چہ عالم روحانیا تو کین کلہ دا ہے ہم
کیری چہ یومرید چہ ذات حق سورہ کوم راز لری، ہفہ
جرح ہفہ سہ عہ خبرہ وی۔ اوکلہ د پیر دراز نہ ہفہ مرید
ہم گلا نہ وی کوم چہ روحانی او باطنی لحاظ سورہ د پیر
مقام تہ رسیدے وی۔ اوکلہ چہ مرید د پیر حالت اکییت

تہ اورسی۔ نو بیا ہفہ د پیر نہ جدا کرے شی۔ او خپلہ اللہ
تعالیٰ د ہفہ نگہبان جو رہی۔

د مرید د پیر نہ جدا کول د ایے دی تکمے رودیکے
پچھ چہ د فی رودو دیعاد نہ پس ددائی نہ جدا کرے شی،
او د مہ شان د ہفہ تعلق دنور وخلقو نہ ہم پرکیتے شی۔
نو ترخو چہ مرید خام وی او ہفہ کین خواہش اورادہ سورہ
وی۔ نو ہفہ د نفسانی عیبونو دلرے کولو د پارہ متازہ دے جز
د خواہش اورادے د فنا کیدو نہ پس د پیر حاجت پاتے
نشی۔ اودا حکمہ چہ اوس مرید کین نفسانی اوسفلی کرد
پاتے نشو۔ چہ د ہفہ دلرے کولو د پارہ تکبیر پہ دہ د خدا کے
د طرفہ پیر مامورے و۔

اوس ددہ ہادی، رہنما، حافظ اونا صرا اللہ پاک دے
چہ د ہفہ د تجلیاتو اوارے د جہل تیرو تہ نہ پیردی
نوریکہ چہ تہ واصل با اللہ ہے، نو د غیر اللہ نہ ہمیشہ
د پارہ ہے غرضہ او ہے خوفہ شہ۔ او د ہفہ نہ سوا پہ خوف
اورجا یا نفع اور نقصان کین ہیچک موجود مہ کمہ۔ بلکہ
ہمیشہ د ہفہ نہ خوف کورہ۔ د ہفہ نہ خپل حاجات غوارے
د ہفہ نہ د مغفرت امید لری۔ او ہر دم د ہفہ پہ ذات
تکیہ کورہ۔ ہرکلمہ چہ تہ دا ہے شہ۔ نو ہمیشہ د اللہ تعالیٰ
پہ امر او فعل نظر لری۔ او ہر حالت کین د مخلوق، بیزارا
شہ۔ ستا د قلب اودماغ د توجہ مرکوز ہے صرف ہیشہ

ذات واحد وک۔ او بول مخلوق د خدا کے تعالیٰ پہ حضور
کین دا ہے عاجزہ او گنہہ لکہ یو غلام چہ دیولے وسیع
السلطنت، صاحب عظمت اوقہر ناک بادشاہ پہ تجویل
کین وک۔

دخالق اختیارات مخلوق تہ مہ سپارے۔ او مخلوق سورہ ہذا
توقعات مہ وابستہ کورہ کوم چہ صرف خالق سورہ زیب لری۔
او د اللہ تعالیٰ نہ پناہ غوارے، د توحید نہ پس د مشرک کیدو
نہ د زبرہ درنہ نہ پس د تیرے نہ د وصل نہ پس د قطع نہ
د قرب نہ پس د بعد نہ، د ہدایت نہ پس د ضلالت نہ، او
د ایمان نہ پس د کفر نہ۔

دنیا د او بو دیولے نھر پہ مثل دکا چہ دے کین ورج
پہ ورج اضافہ کیری۔ او او بہ لے د بنی آدمو نفسانی شہوات
دی، چہ د ہنویٰ پہ طبا شو مسلط دی۔ خودا شہوات
داکتونو نہ وک دی۔ ہرکلمہ چہ یو صاحب بصیرت د
آخرت د نعمتونو پہ مقابلہ کین د دنیا لذتونو نہ د عبرت
پہ نظر اوگوری، نوکہ ہفہ د ایمان نور لری۔ نو پوزہ پہ
شی۔ چہ حقیقی او قابل اعتماد ژوند د آخرت ژوند دے۔
حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمایا ہے: «لَا عَيْشَ إِلَّا عَيْشُ
الْآخِرَةِ» (کہ عیش دے نو ہفہ د آخرت عیش دے) اود ہفہ
د مؤمنان او متقیان وخلقو د پارہ خاص دے۔ او حضور صلی اللہ
علیہ وسلم فرمایا ہے دی چہ دنیا د مؤمن د پارہ جیل خانہ دے،

اوکا فرد پارہ جنت۔ او بی اکرم صلی اللہ علیہ وسلم
فرمایا ہے دی: «چہ متقی او پیرہیزگار تہ خدا کے تعالیٰ
د طرفہ قیزے لگیدے وک۔ یعنی د شریعت د حدودو
پابندی ہفہ غیر اللہ تہ نہ پیردی۔ نو ددے دلائلو
با وجود دے د نیوی لڈا تو سورہ زبرہ لے او تیرے شی۔
د بندہ د پارہ پہ بولو راحونو کین بہترین راحت دا
دے۔ چہ ہفہ د مخلوقا تو نہ قطع شی، او اللہ تہ رجوع
اوکری، ہفہ سورہ ربط او عشق اوساتی۔ او د ہفہ د ادا دویہ
تکبیر خپل حان عاجز کری۔ پہ دا ہے کولو بہ تہ د دنیا
د شرک د بندونو نہ آزاد ہے۔ او د ہفہ وخت پہ ستا ہستی
کین د محبوب حقیقی فضل و کرم او عظمت او جلال د آ
وقر او اثر پید اکری چہ د نفس پہ بند یا تو کین پہ ہفہ
مثال نشی بیاموند ہے۔

مقالہ (۱۸) رضا پہ قضا

د ہفہ مصیبت او تکلیف چا تہ شکایت مہ کورہ کوم
کین چہ تہ پروت ہے۔ او مہ پہ اللہ پاک تہمت لکوا کہ
یو دخت کین تہ پہ مصیبتونو او تکلیفونو کین راکر
شے نو پہ دے ہم تہ پوزا شہ۔ چہ د مصیبت نہ پس
راحت اودغم تہ پس خوشحالی ہم د اللہ پاک د عداد د
قرآن پاک کین راجی: «د مصیبت نہ پس راحت وک»
د اللہ پاک تہمتونہ دشمار نہ بھردی۔ حتیٰ تعالیٰ فرمایا:

کہ تاسو د الله تعالیٰ نعمتوںہ شمار کول اوظوارئے۔ نو ہرگز بے شمار نہ کرے شی۔ نو ہرگز کہہ چہ د الله تعالیٰ درمہ نعمتوںہ د نوح انسانی دیارہ مقدار دی چہ تہ یہ ہفت احاطہ ہم فتنہ کولے نو دہفتہ د بخشش اور رحمت نہ ہم ہرگز تا امیدہ کرہ مہ۔ اود خالق نہ علاوہ مخلوق سرور باطنی ربط اوتعلق مہ ساتہ۔ ستا محبت و خالص دہفتہ دیارہ وی۔ کہ خٹہ حاجت و وی نو دہفتہ پہ حضور کنیں و وی۔ او کہ و لغتہ تم کلمہ اوشکایت وی، نو صرف دہفتہ پہ ممکن و وی حکم چہ دنیا کنیں خورمہ اود کوم نوعیت کار کوئی اواروہ چہ دی، ہفتہ قول دہفتہ پہ حکم ظاہر اوجاری دی کوم غریبہ اللہ تعالیٰ مقدم کرے دے۔ ہفتہ خوک مؤخر کولے شی اوکوم لے چہ مؤخر کرے دے ہفتہ خوک مقدم کولے نشی۔

اللہ پاک فرمائی: کہ د الله د جانب نہ تانہ خٹہ نقصان اورسی۔ نو دہفتہ د ذات نہ علاوہ بل خوک دہفتہ لریے کوئیکے نشتہ۔ او کہ ہفتہ درتہ د خٹہ بشکیوںہ اوقائلہ ارادہ اوکریے نو ہیٹوک درتہ دہفتہ فضل و کرم مع کولے نشی: او کہ دہفتہ د نعمتوںہ باوجود ناشکری و کرے اود اللہ مکمل اوشکایت کولے نو ظاہرہ دہ چہ تہ پہ نعمت شکر نہ اوباعے۔ اود ہفتہ نعمتوںہ تہ و سپک او کتل۔ یہ داسے حالت کنیں بہ اللہ پاک پہ تا غضب ناک شی (استغفر اللہ)

اوسزا بہ اوحورے۔ نو دقتدیر نہ کلمہ اوشکایت مہ کولے۔ او د مشیت اللہی خلاف شورا و خوفا مہ کولے۔ حکمہ چہ دیر مصیبتوںہ داسے دی، چہ ہفتہ پہ انسان د پروردگار نہ د شکایت کولو پہ وجہ نازلیری۔

زہ حیران ہم چہ تہ دہفتہ پروردگار نہ شکایت خٹکہ کولے چہ ہفتہ ارحم الراحمین دے۔ خیر الحاکمین دے۔ فیاض اوکرم دے۔ یہ بندیاں کولے رحمتوںہ اوجنشنوںہ دی۔ او پہ ہفتوی د مورد پلار نہ ہم زیات مشفق اومہربان دے۔ لکہ چہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی: اللہ تعالیٰ پہ خچلو بندیاں نو ددے نہ ہم زیات مہربان دے خورمہ چہ مورد پلار پہ اولاد مہربانہ وی۔ نو تہ ہم د ہر لحاظ نہ د اللہ پاک احکاموتہ سر کیردے۔ او پہ ژوند کنیں چہ کوم مصیبتوںہ در پینیری پہ ہفتہ صبر اوتحمل کولے اود اللہ تعالیٰ نہ د عفو اوکرم سوال کولے۔ لکہ چہ پہ توبہ کولو اود عفو غوبنیلو اللہ پاک معافی کولے اود مشکل تو رفع کولے دے۔

خچلہ رضا د الله تعالیٰ پہ رضا کنیں فنا کولے۔ او کوم واقعا چہ تہ پہ ظاہرہ بنہ نہ محسوس دہفتہ متعلق ہم انسی اوشکایت مہ کولے تا د الله تعالیٰ دا ارشاد نہ دے اورید۔ لے۔ اے مؤمنان! پہ تاسوجہاد فرض کرے شوے دے۔ او کہ تاسو تہ ہفتہ بنہ نہ بشکری۔ کیدے شی، چہ پوئے تاسو

نہ خوبی۔ جو حقیقت کنیں ہفتہ ستا سود پارہ فائدہ مست وی اورین ممکنہ دہ چہ پوئے تاسو خوبی اوجہ کنیں ستا سود پارہ نقصان وی۔ نو یہ حقیقت حال صرف اللہ بنہ پوہیری: نو دہفتہ اوشکایت پہ وجہ بہ دانیان حقیقت۔ اللہ تعالیٰ تاسو نہ پہ حجاب کنیں کرے۔ پہ دے وجہ تہ ہیچ چیز تہ بد مہ واپہ اود ہیچ واقعہ شکایت مہ کولے۔ بلکہ د شرع پیروی اختیار کولے۔

دسلوک پہ لاریں رویے قدم تقویٰ دہ اود دم قدم ولایت دے اورتخو چہ مکمل تقویٰ اختیار نہ کرے شی نو کہ ولایت درجہ حاصلول ناشوی دی۔ پہ دے درجہ کنیں د امرباطن متابعت اود خواہشات نفسانی رہ لازمی دے۔ بیا تہ ہمیشہ افعال الہیہ سرور رضامند اوسہ اود تسلیم رضی د حالت نہ بدالیت، غوثیت اوسدقیقت کنیں فنا شہ۔ لکہ چہ دا د طریقہ اوحقیقت انتہا دہ۔ ہرگز چہ تہ داسلک اختیار کرے۔ نو اللہ تعالیٰ بہ ستا زوند مطمئن اوبارور کرے۔ او کہ پوئے ستا پہ مقدر کنیں وی۔ نو پہ خچل خاص رحمت بہ دہفتہ اثر تانہ لریے کرے اوستا حافظ اومدکار بہ شی۔

لکہ د تیرے شیپ نہ پس چہ رزوا ورخ راجی۔ اود دنیا ہر تاریکہ گتہ د نر پہ نور روینانہ شی۔ دہفتہ نفس انسانی پہ قسم قسم گناہوں کوئی ککر دے۔ اود اللہ تعالیٰ د مقدس

قرب صلاحیت نہ لری، تہ خو چہ دمشق اوجبور اود شریک د غلاظت نہ پاک نشی۔ نو د شریعت درونہ مصیبتوںہ ہم د انسان د گناہوں کفارہ دہ چہ د انسان باطن صفا کوی او قلب اود ماغ کنیں د توحید اومعرفت تجلیات پیدا کوی۔ حقیقتا صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی دی: "د مؤمن دیورخ نازقینا دہفتہ د بول کال د گناہوں کفارہ دہ:

مقالہ (۱۹) د ایمان درجے

کہ تہ د الله د رحمت نہ نا امیدہ کرے۔ نو پوہ شہ چہ ستا یقین اوا ایمان ویکم زور دے۔ کنی اللہ تعالیٰ چہ د خچل اطاعت شرط سرور کوم وعدے کرے دی۔ ہفتہ ہیچے دہفتہ خلاف ورزی نہ کوی او کلمہ چہ ستا پہ زہ کنیں یقین اوا ایمان محکم شی، نو اللہ تعالیٰ بہ تا پہ دے خطاب سرور اکرے۔ د دن ریختہ تہ تہ خونچ محبوب اومقرب شوے اوجوئے رحمتوںہ بہ ستا استقبال تہ راجی۔ دا خطاب بہ تانہ پار بار کیری۔

بیا بہ تہ د خدا دے د برگزیدہ بندیاں نہ شے۔ د ایمان دے دے تہ چہ نہ لا اورے، نو بیا بہ ستا ہیچ ذاتی ارادہ اومطلب باقی پاتے نہ شی۔ اود اللہ داراد دے پہ موافقت کنیں بہ روحانی نور اوسور محسوسے اوس تہ د الله نہ سوا د بولو نور و خیر و نور نہ ہے نیازہ اوسے رغبتہ شوے اود شریک د بولو فتوںہ محفوظ۔ اوس بہ تا د الله د طرفہ د

تسلیم اور رضا و مرجع پر ہونے کی خبری۔ اور ہفتہ نہایت
او خوشنودی بہ درستی و ہمدردی اور اللہ تعالیٰ ظاہری
اور باطنی نعمتوں بہ ستا و پارہ بس بسیار شی۔

دوسے نہ پس بہ دکلام اللہ علوم او معارف ستا پہ
چشم بصیرت ہے نقابہ شی اور ہفتہ پہ زہرا کیں بہ تہ
د اللہ ذات او صفات مشاہدہ کرے۔ بیا اللہ و رومی
وعدے نہ ستا مستقل کید و تہ کوم مدارج او منازل
د ہفتہ نہ بہ تہ اکا کہے تھے او ستا پہ باطنی تجلیا تو کیں
بہ اضافہ او کہے شی۔ د خدا نے طرفہ بہ تہ شرح صفا
(د حق اورید لو او قبولو د پارہ د سینے پر لاشدیل) حاصل
شی۔ او ستا کلام بہ حکمت نہ معبر کرے شی۔

بیا بہ دنیا او حق کیں جن او اس پر لو علمو تو کیں
تہ محبوب با او محترم کہے تھے۔ حکمہ چہ اللہ تعالیٰ اتباع سوا
تا مخلوق تابع کرل۔ اور اللہ محبت د مخلوق د محبت او د
ہفتہ بغض د مخلوق د بغض ضامن دے۔ بیا چہ دنیا کیں
تا د کوم حقیر و نوحا ہش کہے دے۔ او تا تہ پہ گوتو نہ
وی درغلی نو دہفتہ دینے نہ سبب معاوضے بہ تہ تہ آخر
کیں در کہے شی۔ د اللہ تعالیٰ قرب بہ ستا نمیب شی
او د جنت المآزک پہ پر لو اصلی نعمتو نو بہ بنا د
تھے۔

کہ دے فانی دنیا کیں تا د نفس د لذت او خواہشات

نہ دوہ او کرے۔ او خپل مقصود د خالصتہ خپل معبود برحق
او کجولو نو توحید د دے جدے پہ برکت بہ اللہ تعالیٰ تا
پہ دنیا کیں د خپلو فراوانہ خلال نعمتو نو فیض یاب کرے۔
او حق کیں بہ د د مؤخدیو او صالحینو سوا اوچے درے
نصیب کرے۔

مقالہ (۲۰) مشکوک او مشتبہ خیز و نہ ترک کرے

حدیث شریف دے، «وَعَمَّا يُرِيدُكَ» (چہ پہ کوم غیز
شک راضی ہفتہ ترک کرے) نو دا اصول یقینی طور سوا د حلال
رزق د حاصل لو او د حرامونہ د پچر کیدو د پارہ د براہم او
د عمل قابل دی۔ او پہ کار دی، چہ ہر ہفتہ خیز چہ د ہفتہ
حرام او حلالو متعلق ستا پہ زہرا کیں خفتہ تذبذب او سب
اطمینانی پیدا شی نو ہفتہ دا سے او کتہرے چہ ہلا و شتہ نہ۔
پہ دا سے حالاتو کیں تہ بارگاہ خداوندی تہ رجوع کوہ۔ او
د خپل پرور کار نہ د حلال رزق طلب کوہ۔

د اللہ پاک وعدہ دے: «إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا» (د تکلیف نہ
پس راحت دے)۔ او ہفتہ د دے محتاج نہ دے، چہ ہفتہ
تہ وعدہ و زیادہ کہے شی۔ ہفتہ ستا او ستا د حوالو نہ ہے
خبر نہ دے۔ ہفتہ خودا سے پرور کار عالم دے چہ کفارو
صافیتو او فاسقانو تہ ہم رزق و رکوی۔ نو بیا اے مؤمنہ! او
اے موحدا! او اے د خدا نے عبادت کو کیکہ! ہفتہ بہ تا
خنگہ ہیر کرے۔ او د دے حدیث «وَعَمَّا يُرِيدُكَ» (چہ پہ

کوم خیز ستا شک راضی، ہفتہ ترک کرے۔) د معنی دی چہ
د مخلوقاتو د صدقاتو او عملیا تو خواہش مہ ساتہ او مہ د
ہفتو نہ خوف کوہ حکمہ چہ د اہم شرک دے او د شرک
نہ بہ زہرا تہ مکروہ او مشتبہ بل کوم خیز وی۔ نو اللہ پہ
فضل و کرم کیکہ لہرہ او د ہفتہ در کہے رزق بہ ضرور تا
تہ درسی۔ نو پکار دی چہ ستا د طلب او توجہ مرکز بیوی
او ہفتہ ستا ہفتہ خالق او پروردگار دے چہ د ہفتہ و قدر
پہ لاس کیں د با دشا ہانو سلطنتونہ او د پر لو مخلوق
بدنہ او نہ پرتہ دی۔

مخلوق سوا چہ خفتہ دی د ہفتہ دی او تا د رزق او
عطیات ہم د ہفتہ پہ اذن، حکم او تحریک در کہے شی۔ اللہ
پاک پہ خپل مقدس کتاب کیں فرمائی: «وَأَسْأَلُ اللَّهَ
مِنْ فَضْلِهِ» (د اللہ نہ د ہفتہ د فضل طلب کوئی) او اللہ
سبحانہ فرمائی۔ د اللہ نہ بیا چہ خوک تاسو بلی، ہفتوی
ستا سو د رزق مالکان نہ دی۔ نو دیو اللہ نہ در رزق طلب
کوئی۔ د ہفتہ عبادت کوئی۔ او د ہفتہ شکر او پاسی۔

اللہ پاک فرمائی: «اے نبی! چہ زمانہ دیاں حما متعلق
تا نہ تپوس او کرے نو ورتہ اولیہ، چہ زہ ہفتوی تہ ویر
قریب ہم، او کوم وخت چہ خوک ماہلی نو زہ د ہفتوی وعا
قبولم۔ او اللہ تبارک و تعالیٰ فرمائی حمانہ دعا خوارچی زہ
ستاسو دعا قبولیکہ ہم او اللہ جل و شانہ فرمائی: «ستاسو

حقیقی رازق اللہ تعالیٰ دے، چہ د قوت و طاقت خاوند دے
او بل آیت شریف دے: «إِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَيُذَلِّجُ
مَن يَشَاءُ» (د اللہ چہ چاہتہ خونہ وی ہفتہ تہ بے حساب رزق
ویر کوئی)۔

مقالہ (۲۱) خوب کیں ابلیس سوا خیر

یوحنا ما ابلیس علیہ اللعنت پد خوب کیں اولید او د
ہفتہ دوڑ لو ارادہ م او کرے۔ ہفتہ را تہ او وے، چہ تہ ما پہ
خفتہ ورتہ۔ او حمانہ خفتہ دے؟ کہہ د اللہ تعالیٰ ارادے
مطابق حمانہ پد تقدیر کیں شر لیکے دے نو حمانہ طاقت
نشتہ، چہ ہفتہ پہ خیر کیں بدل کوم، او کہ حمانہ تقدیر
کیں خیر لیکے وے نو حمانہ اختیار نہ بھرو چہ ہفتہ
ما پہ شر کیں بدل کہے دے۔ نو ہر گز چہ زہ د اللہ تعالیٰ
ارادے محکشی عاجز او معذور ہم۔ نو ما پہ لعنت ملامت
کول خنگہ جائز کیدے شی۔

د ہفتہ (ابلیس) شکل د ہجر اکانو پہ شان و۔ او
پہ خیر کیں نے نرمی اوستی و۔ او بد د خڑے و۔ او
پہ زہرے خوک کی ویتہ و۔ شر مندک شکل او ملامت

۔ د ہفتہ د ابلیس خبیث، د جان خلاصی یوہ بے بنیادہ او چوتہ بہانہ
دے۔ چہ صرف مام خلق پدے تیرا ہی، شکہ چہ د عوامو د گواہ کو لو اصل
چہ ہم دے دے۔ او کہ خنگہ چہ نور مغسدا ان او ضرر د سو کئی خلق
د سوا استحق وی دقتہ شان د املون ہم د سوا استحق دے۔

صورتہ ہو۔ او دیوے ویریدوئیکی او ذلیل سری پہ شان نما
تختیں ولا پرو۔

دا خوب ما ذی الحجہ پہ یولسم تاریخ پہ سنگھ
کین دتوار پہ ورخ لیدے وو۔

مقالہ (۲۲) دل پو خلق تو از ماشن ہم لوئے کی

دا د الله پاك معمول دے چه هغه خيل مؤمن بنده
دهغه دایمان مطابق په آزمائش کین اچوی۔ دچاچه ایمان
زیات وی هومره به پیسه آزمائش هم زیات راتی۔ دایمان
په درجوچه غور او کرے، نو د رسول ابتلا او آزمائش دمی
د ابتلاء نه زیات وی بلکه چه در رسول ایمان دینی دایمان
نه زیات قوی وی بیا دهرنی آزمائش د ابدال نه او دهر
ابدال آزمائش دینی نه زیات وی۔

دغه شان درجه په درجه په آزمائش کین کمی راتی
او مؤمن دایمان مطابق په ابتلاء کین اچولے شی۔ او
په دے خبره در رسول الله صلی الله علیه وسلم دا ارشاد
سنه دے چه دتولو نه زیات آفت او ابتلاء دنیانو په وله
نازیبری او دانیان نه پس درجه په درجه په نور مخلوق۔

۱۔ رسول هغه پیغمبر وی چه د خدای مذهب کتاب پرے نازل شوه
وی۔ که محمد رسول الله صلی الله علیه وسلم موسی علی السلام او نور محمد
صلی الله علیه و آله پیغمبر وی چه کتاب پرے نه نازل لیری، یا هغه دتی وده
کیری، دینی لفظ در رسول دپاره هم استعمال لیری۔

دغه وجه دوه، چه الله تعالی سادات کرام همیشه په ابتلا
کین ساتی۔ دپاره ددے، چه دوی همیشه دالله تعالی
په قرب او حضور کین وک۔ او دحق دمشاهده نه لری
نوی۔ بلکه چه دوی دالله جل جلاله محبوب او
پسندیده دی۔ او محب دچهل محبوب جدائی هرگز براهت
کولے شی۔ ابتلاء همیشه دوی لری و دحق ته مائل ساتی۔
او دوی دحق تعالی نه لری کیدو ته نه پریږدی۔

دے کیفیت سوح ددوی نفسانی خواهشات محشی، او
غیر الله نه ددوی رغبت او توجیه او پرک۔ دوی حق او
باطل واضح پیژنی۔ او د نفس په آقا تو کین نه کینوزی
د حق په وعدو دوی ته اطمینان حاصل وی۔ او هروخت
صبر او شکر سوح د خدای په رضای راتی وی۔ او د خلق خدا
د شر نه محفوظ وی۔ ددوی قلب د تلقن بالله په وجه
محکم او توانا وک۔ او په ټولو اعضا و رتبه حکومت اوتسلط
حاصل وی۔

د تسلیم او رضا په وجه دوی ته دزیات عمل توفیق
وسکولے شی۔ او دزیاتو درجو پیرن و نه پرے کولے شی۔ الله
پاک فرمائی که تاسو محمدا شکر اویاسی نوزه به زیات
نعمتونه درکوم ر لے هرکله چه نفسی انسانی همین دها
وهوس اتباع اختیار کری۔ او لذت پرستاری شی۔ نو
دا امری الهی د اتباع نه په منزلونو لری شی، او غفلت

او معصیت کین کینوزی۔ په دا ے حالت کین خان ته
مائل کولو او په سمه کار کولو دپاره الله تعالی په ده آفات
او بیایات نازل کیری چه هغه سره د قلب او باطن فوری
اصلاح اوشی۔ بعضه اوقات د ارهمنائی د الهام او القای په
ذریعه هم چه د هغه په وجه الله تعالی په خیلونو او
تجلیاتو د مؤمن زبانه روپنا کوی۔ د نفس دفتنون به لے
پچ کوی۔ او دخیل قرب او معرفت نه لے فیض یاب
کوی۔

زه تاسو ته د انصیحت کوم، چه د نفس په اتباع کین
کمانه د مصیبتونو او آفتونو سامان مه تیار وک بلکه د امر
الهی پیروی اختیار کری۔ او د الله پاک په ذکر اوتسبیح کین
هیشک کوی۔ چه د هغه تائید او نصرت حاصل کیرے۔ او
دنیا او عقلی کین پرے خلاصه بیاموی۔

مقاله (۲۳) په نعمتونو شکر ایستل

الله تعالی چه دکومو غیزونو په تا پیرن و نه کیرے ده۔
په هغه صبر او شکر کوه۔ او ناشکری مه کوه چه د خدای
په غضب کین راگیر نشی۔ د شکر ادا کولو یوه ادنی فائده
دا ده چه په دے رتقی زیاتیری صحت او عافیت پرے
حاصل لیری۔ او د دنیا او عقلی صحتی پرے د انسان نه
لری کیری۔

یاد ساته، چه په خدای تعالی و توکل کوی، نوبیرو

د طلب نه به الله تعالی تاته رتقی درکوی۔ او ستا فریاد
به پوره کوی۔ نو صبر او شکر اختیار کری۔ او خپل حال او
اطمینان په هیڅ وجه مه بر بادوه۔ ستا هر حرکت، سکون
او فعل و د الله د حکم ماتحت وی۔ کفی ته به په فاسقانو
او نفس پرست بند یا نو کین شامل کیرے شه۔ کوم چه
په خپل خان او په نورو خلقو هیڅ ے همیشه ظلم کوی۔
الله پاک فرمائی « دغه رنگ د نافرمانی
په وجه مونږ بعضه ظالمات بعضه نورو ظالمانو
ته حواله کوه »۔

طاعت او عبادت په دے لازمی ده چه ته دیو دایسه
شهنشاه په محل کین دهغه په حضور کین ولاړے چه
هغه د حکم شان وشوکت، هیبت او جرار لیکر خاوند دے
دهغه حکم جاری اویقینی دے۔ دهغه ملک باقی او غیر فانی
دے۔ دهغه فرمان د اشی دے۔ دهغه علم دقیق او کامل
دے۔ دهغه حکمت لوئے دے او عدل لے لاثانی او دهغه
دند بیر او تنظیم نه د زبک او آسمانونو هیڅ وړوکه نه وړوکه
اولوئے نه لوئے غیز هم د خلاف ورسرئی کولو جبرأت
نشی کولے۔

هرکله چه ته شرک شروع کیرے نو دین کیرے چه
ته د ظالمانو نه هم زیات خراب شوه بلکه چه قرآن پاک
کین ستا راتنه دی چه شرک دتولو نه لوئے ظلم دے

اوپر دے بناے شریک یونہ معاف کیوں کہ گناہ گناہ کرکولہ
 دے۔ اللہ سبحانہ فرمائی: "اللہ بہ شریک گناہ ہرگز معاف نہ
 کری۔ اور شریک نہ علاوہ چہ کوم گناہوں معاف کول اوغوازی
 ہنہ بہ معاف کری۔" نوتالہ پکار دی، چہ دیوا احتیاط
 سرہ دیچہ او بنکارہ شریک نہ خان اوساے۔
 پہ پتہ اوپہ شریکندہ ہرگناہے کین اوصیغہ قول او
 فعل کین دشرک نہ پڑھیز اوکریہ دظاہراو باطن گناہوں
 نہ لاس پہ سرشہ۔ او اللہ تعالیٰ تہ پہ عاجزی
 سرہ رجوع اوکریہ۔ اودھنہ نہ تہبتہ نہ کورہ۔
 اودھنہ پہ احکامو کین بحث، جدلو تصرف مہ کورہ
 کئی سزا بہ اوخوریہ۔ ہنہ مہ ہیروہ کئی ہمہ بہ ہم
 ہیروکری۔ دھنہ پہ دین کین نوسے اودخان نہ خبرہ
 مہ پیدا کورہ کئی دھنہ پہ عذاب کین بہ واچولہ شہ
 نفس تاہمداری پیریدہ کئی نمہ بہ دسے توری
 او ایمان بہ دسے سلب شی۔ پہ دسے وجہ د نفس اتباع
 خپلہ شریک دسے اودھنہ نتیجہ پہ دیوارہ جہانہ ذلت او
 رسوائی دہ۔ اللہ پاک خپل پیغمبر تہ فرمائی: "تا دھنہ
 سرک انجام اونہ کتہ۔ چہ خپل نفس لے معبود جوکریہ
 (یعنی کوم سرک چہ د خپل نفس د خواہشات پیریوی
 راواختہ۔ نودنیائے ہم تباہ شو اواخرت لے ہم تباہ
 شو۔)"

مقالہ (۲۳) ماسو اللہ فتحے دی

د اللہ تعالیٰ دناہرمانی نہ ویرہ اوکریہ۔ او صدق او
 اخلاص سرہ دھنہ اطاعت گزارشہ۔ دخپل پیروں دکار
 محکمیں عاجزی اختیارکریہ۔ اود اللہ تعالیٰ پہ عبادت کین
 دھنہ خیز غرض او آرزو مہ شاملوہ کئی دغہ عبادت بہ
 دخالص د اللہ پاک دیارہ نہ وی۔
 پہ دسے خیرہ یقین اوساے۔ چہ تہ پہ ظاہرہ اویاطنہ
 د اللہ تعالیٰ بندہ لے۔ او بندہ دھرجهت نہ دخپل خالق
 او پیروں دکار مکیت دسے۔ نوہر وخت دخپل معبود پہ
 حضور کین مؤدب او فرما تیردار اوسہ۔ دنیا کین چہ
 اللہ تعالیٰ د مخلوقا تو دیارہ کومہ اندازہ مقبر کپہ دہ۔
 ہنہ کمی بیشی یا تقدیم تاخیر نشی کپدسے۔ ہرگناہ چہ
 اللہ تعالیٰ ستا دیارہ مقبر کپہ دی۔ خواہ تہ ہنہ خواہ
 یا نہ خواہے ہنہ بہ پہ خپلہ اندازہ او مقبر وخت تاتہ
 دررسی۔ نوکوم خیز چہ تاتہ پہ کونو در نشی پہ ہنہ
 افسوس مہ کورہ۔ اوکوم خیز چہ درسورہ موجود دسے۔ پہ
 ہنہ د اللہ پاک د ذکر نہ غافل کپہ مہ۔ کوم خیزونہ چہ
 علم الہی کین ستا دیارہ مقبر شوی دی۔ ہنہ بل جاتہ
 نشی ورکپدسے۔ نودوزق پہ معاملہ کین پیریشانی خہ
 محفی نہ لری۔
 حاضر وخت پہ ذکر او عبادت کین کامل محویت

اویکسوی سرہ مشغول اوسہ۔ اوغیر اللہ تہ دومہ توجہ
 مہ کورہ۔ چہ دشرک کمان دیباندسے اوشی۔ اللہ پاک خپل
 کلام مقنن کین فرمائی: "انہ پیغمبر! تہ ہنہ خیزونو تہ
 دومہ رغبت سرہ مہ گوریہ کوم چہ مونہ کفارولہ درکریہ
 دی۔ ہنہ خود دسے دیارہ ورکپہ شوسے دی چہ ہنوی پہ
 فتوکین واچولہ شی۔ اوستا دیروں دکار سزق دیر بہ تراو
 پائید اوسے۔ نوتالہ پاک چہ دشریت اوروحانیت کوم
 ظاہری او باطنی نعمتونہ تانہ درکریہ دی۔ پہ ہنہ شاکر
 شہ۔ اوغیر اللہ تہ د مقرب کید ونہ منع شہ۔ حکمہ چہ
 غیر اللہ کین سراسر فتحے دی۔ اوپہ دسے بنا اللہ پاک کفار او
 منافقین پہ قسم قسم فتوکین اچولہ دی۔
 د اللہ پہ نعمتونو قانع کید لوکین ستا دیارہ برکت
 اوسعدا ت دسے۔ تہ بہ خپل مقصود او مطلوب صرف د
 خپل معبود واحد پہ اطاعت بیاموسے۔ اوپہ دسے بہ دنیا
 او عقبی کین عزت حاصل کپہ۔ اودرجات بہ د اجت
 کپہ شی۔ نوتالہ پکار دی۔ چہ پخلہ فرائض یعنی کلمتہ
 طیبہ "شَہِدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَ اَشْہِدُ اَنْ مُحَمَّدًا رَسُوْلُ اللّٰهِ
 مُحَمَّدٌ رَزُوْقًا رَوْحًا" ہجر پہ مکملہ طریقہ ادا کپہ او
 د ممنوعاتو نہ پڑھیز اوکریہ۔ د اللہ پاک پہ نزد دینے
 طریق عمل نہ زیات بل محبوب او غوریز خیز نشتہ۔
 اللہ پاک د مونہ بقولہ دخپل تابید اونصرت پہ

برکت دھنہ اعمالو توفیق راکریہ کوم چہ دھنہ پہ سزود
 محبوب او مقبول دی۔ اودنیا او عقبی کین پیسے خلاہ بیاموسد
 شی۔ آمین۔
مقالہ (۲۵) ایمان دھرگناہ تہ لوکے نعت دسے
 کہ پہ ژوند کین حالات تاسرہ موافقت اونہ کپہ او د
 مصیبتونو پہ وجہ تہ دے اطمینانی او پریشانی بنکار شہ۔ نو
 پہ بے صبری داکلہ او شکایت مہ کورہ۔ چہ نہ اللہ تعالیٰ
 نادارہ او محتاجہ پیدا کپہ یم۔ پہ مانے مصیبتونہ راوستہ
 ہی، او اضیاریہ عیش او آرام کین دی۔ اوہرک چہ مونہ
 قول دبا با آدم اودی بی حوا اولادیو۔ اوپہ خدائی حقوق
 کین برابر یونہ بیازہ دسے دنورہ نہ لاندسے یم۔ نوعین
 ممکنہ دہ چہ دا ابتلاء او مصیبت د اللہ تعالیٰ طرف نہ
 ستا درجے دہلندی خوشحالی سکون او اطمینان قلب دیارہ
 وی اوہم دسے پہ ذریعہ ہنہ تاتہ ظاہری او باطنی
 ترقی درکول خواہی۔
 تہ ابتلاء کین پہ دسے واچولہ شوسے چہ ستا سرت
 بنہ دسے او خدائے تعالیٰ دسے دسبر اورضا پہ وجہ
 مشکلات او پریشانی لرے کول خواہی۔ ستا محکم ایمان
 ونہ داسے دکہ چہ دھنہ جر مضبوط دسے۔ ہنہ پہ ترکیبہ
 دہ۔ اوپہ صیوہ راتلونکے دکہ۔ دھنہ خاتمے اوچتیدونکے دی
 او سورسے خوریدونکے دسے۔ ستا ایمان دا اونہ د

اللہ تعالیٰ دو وسیع رحمت پہ وجہ وسخ پہ ورجح پہ ترقی پہ ترقی دے۔ ستا موجودہ حالت اللہ پاک پہ دنیا اور عقبی کیں ستاد فلاح و بہبود باعث جو رکھے دے۔ او پہ تائے د ہفت نعمتوں پر زور نہ کرے دے، چہ نہ بیسے سترگے لید لے دی او نہ یو عوبد او بید لے دی اللہ پاک فرمائی: "پوسری تہ ہم دانہ دہ معلومہ چہ دہنہ د نیک اہما او پہ بدل کیں دہنہ د پارے کوم کوم زبک خویر و نکی خویر و نہ پست او محفوظ این بودے شوے دی۔"

کوم خلق چہ دخدا لے تعالیٰ احکام پہ خائے راوی۔ دگنا ہونہ نہ دے کوئی۔ او پہ تولو امور و کیں د اللہ تعالیٰ رضا اختیار و ک بود دنیا او آخرت تول سعادت و نہ ہم د دوئی تیار دی۔ دوئی اطمینان قلب بہ ہیچے فنا نہ شی۔ د دے برعکس چہ کوم خلق د خیل خالق او معبود نہ روگردانی کوئی۔ او یوازے دنیا خیل معبود او مسجود گرجوئی۔ دہنہ مثال دہنہ نبورے زبک دے چہ او بہ خور ہیچے تہ ہیچے فائدہ نہ شی وری کوئی۔ ہفت کیں ہیچے ونہ نشی زس غونیدے۔ او دہیچے میوے ترے امید نشی کیدے۔ او ہیچے کرکیلہ پکین نشی کیدے۔ د اصوبت حال د انسان د خیل غفلت او مصیبت دوجے نہ دے۔ گئی اللہ تعالیٰ خو پہ خیل بندہ مشفق او مہربان دے۔ او دہنہ ترقی او شہرازی خواری۔

ایمان محکم د بندہ د پارے د بقول دنیوی او اخروی سعادت سرچشمہ دے نو اے د حق بندہ پوے شہ چہ د دنیا پرستو یہ ایمان کیں ہفتے تازگی او توانائی نشستہ پہ کومے چہ اللہ تعالیٰ ستاد ایمان او نہ بناستہ کپے دے۔ د او مستقل او لافانی قوت دے۔ چہ د زمائے تغیرات لے ہرگز متا شہ کومے نشی۔ کہہ د انسان د ژوند د او نے نہ د ایمان عنصر وری ک شی۔ نو دا بہ بالکل خشکے او پر بادے پاتے شی۔ نو یہ دنیا کیں چہ غورمہ اجتماعی ترقی او برکتونہ دی د اجول د ایمان د نعمت شہرات دی۔ او کوم خلق چہ د ایمان نہ خالی دی۔ ہنوی د قرآن کریم د دنیا مطابق کافر، مرتدا مقہور او مغضوب دی۔ او دنیا او آخرت د وار و کیں ذلیل او خواری۔

داسے ہم کیری۔ چہ اللہ تعالیٰ او خواری نو پہ خیل ہدایت مدد او نصرت دنیا پرست اغیار ہم پہ محکم ایما او د صبر اورضا پہ نعمتوں بنا د کری۔ ہنوی خیل مقربان کری۔ او اولیاء اللہ کیں لے شامل کری۔ تاریخ پہ دے گواہ دے چہ ہفتے خلق چہ ہر وخت بہ پہ غیر اللہ کیں ہو او وری و۔ د توحید د عرفان نہ پس داسے فنلف اللہ شوچہ بیا دیوے لمحے د پارے ہم غیر اللہ تہ متوجہ نشو۔ اللہ پاک د یہ فضل و کرم کھونہ ایمان محکم او توانا کری۔ او موثر و یہ صراط مستقیم روان کری۔ آمین۔

مقالہ (۲۶) قرب الہی پندہرا و رضا کیں دے

خیل خالق سرے د کامل ربط او عشق پید اکو لو د پارے د مخلوق تو نہ تعلق قطع کریا او خیل معبود حقیقی د خیلو حاجا تو او ضروری یا تو مرجع او کھوے چہ ستا د پارے صرف د پرور د کار ارادہ او اطاعت باقی پاتے شی۔ او د شریک د اسبابو نہ وری کار شہ داسے حالت کیں بہ ستازی د نور نہ معبود شی او د خیر اللہ د پارے بہ ہیچے کفیائش پکین پاتے نشی۔ دہنہ وخت بہ تہ د توحید د عقیدے خیل نگہیا شہ۔ او پہ کائنا تو کیں چہ کوم خیر ستا د توحید پہ عقیدے کیں دخل انداز کیری ہفتے بہ نیست و نا بود کرے۔ بیا بہ ستا خواہشات نفس ہم ستا خلاف ہناوت نشی کوئی۔ او تہ بہ پہ کامل سکون او اطمینان سرہ ژوند تیروے۔ دہنہ وخت بہ د کلام اللہ نہ میوا بل ہیچے کلام تہ او بیدل نہ خواریے۔ او ذات الہی د مشاہدے نہ علاو بہ دبل ہیچے خیر مشاہدہ نہ خواریے۔ ستا پیروی بہ صرف د احکام الہی پیروی وی۔ او ہر فعل بہ دہنہ د رضا ماتحت وی۔ او دہنہ پہ تعمیل کیں بہ تہ د صبر او استقامت نہ کارا خستونگے لے۔ ہر کلمہ چہ تانہ د امریہ حاصلہ شی۔ نو ستا قلب کیں بہ خیلہ اللہ پاک د یقین او اطمینان محافظ شی۔ پہ تا بہ د حقیقت او توحید معارف راخر گئی کری۔ او د شیطان او نفس امارے و سوسے او غیوہ

بہ تا تہ ہیچے ضرر نشی د رسولے۔

کہہ پرور د کار داسے او خواری چہ مخلوق خدا ستاعلی او روحانی فیوضا تو او برکتا تو نہ اخستود پارے تا تہ راجع شی۔ او ستا تعظیم او تکریم او کری۔ نو پہ ہنوی د اللہ، روح او مقبولیت باوجود بہ اللہ تعالیٰ تاد فخر او تکبر نہ پہ امان ساتی۔ کہہ داسے حالت کیں تہ دیوے نیکی نیچے خاوند شہ۔ نو دا بہ د اللہ پاک د جانب نہ پرتابیز نو وی چہ د ژوند تول ضروریات بہ ہفتے پہ خیلہ برابر وی او تاتہ بہ د ہفتے نہ او د ہفتے د خیلو خیلو نو نہ ہیچے ضرر نہ رسی۔ دا بہ ستا د طبع موافق او فرمانبرداری وی۔

اوستا پہ حق کیں دخدا لے پہ مدد د مکرو فریب، بغض کیے، غیض و غضب او خیانت نہ بالکل پاکہ وی۔ او دہنہ خیلوان بہ ستا فرمانبرداری وی۔ د دغے نیچے نہ کہہ و فرس ند پیداشی۔ نو ہنہ بہ نیک راستباز، اطاعت شہرا او ستا د زبک د خویر یدو وی۔ جگہ چہ د نیچے او اولاد متقی کیدل د اللہ تعالیٰ د پرلویے نعمت دے۔ اللہ پاک د حضرت زکریا علیہ السلام متعلق فرمائی: "مونیہ د زکریا علیہ السلام نیچہ د ہفتے د پارے نیچہ کریا۔ او پہ کلام اللہ کیں د صالحینو د دعا داسے راغلہ دے: "اے خدا یہ کھونہ سترگے کھونہ: پہ بنجو او اولاد کیجے کرے۔ او مونیہ د متقیانو پیشوا یان کرے۔" او د حضرت زکریا علیہ السلام

فتح ۱۲۸ الغیب

دعا دہ ۱۰ سے پروردگار! خدا دا خوں خیل محبوب او مقبول اوگرخوں ۱۰ نوداے دعا گلے بہ ستا بہ حق کیں مقبولے گرضی حکمہ چہ اهل خلقوتہ ددے دعا کا نو برکت ضرورہ رسی۔

دانیاء علیہم السلام نہ پس دینو بنجو اومتی اولاد مستحق ہفہ خلق دی چہ علم الہی کیں ددے درج اهل دی۔ ددے نہ علاوہ چہ کوم خیزونہ ستا مقدر کیں دی۔ ہفہ بہ ضرورہ تاتہ درسی۔ دھنے د پارہ ستا پریشانی خہ معنی نہ لری حکمہ چہ ہفہ خردی ہم ستا د پارہ۔ دے حال کیں بہ تہ د حکم الہی پہ خلمے دا وری کئے۔ او پہ دے طریقہ د نصبت پہ موند بہ ہم تا تہ لوے شواب حاصلیری۔ او کوم نعمتونہ چہ تاتہ اللہ تعالیٰ درکوی۔ پہ ہفہ کیں بہ غریبا نو، محتاجانو او نورو مستحقینو تہ د خیلے حصے ورکولو تاتہ حکم درکولے شی۔ او دانی سبیل اللہ خرچ بہ ہم ستا د پارہ د نصبت د زیادتی باعث وی۔ بیا بہ ستا بول ظاہری اوباطنی معاملات بالکل پاک او روپانہ وی۔

ددے بولو نعمتونو پہ حاصلولو کیں صبر، رضا، ہمز او انکساری خیل شعار چور کری۔ د اللہ تعالیٰ دا حکامو پروری کوی او دمنہیا تو نہ وہ او کوی ددے پہ برکت بہ تہ د بولو مصیبتونو نہ پہ امن شے او ذریہ دا طہینار۔

فتح ۱۲۹ الغیب

بولے ذریعے بہ درتہ حاصلے شی۔ د اللہ پاک رحمت بہ پہ تا خور شی۔ او جہل او باطل تاریکی بہ درنہ لری شی۔ او اسرار الہی بہ تاتہ خرگند شی اوستاسینہ بہ د علم لدنی نہ معصومہ، او پر نورہ شی۔ تاسرہ بہ غالبانہ او د الہام پہ ڈ بہ خیرے کیزی او بولو حق امور کیں بہ زہر او تکرہ شے۔ او پہ دے الفاظو بہ مخاطب کولے شے ۱۰ سن وری تہ کجیو پہ دربار کیں د خاص قدر او عزت خاوند لے او کجوسر د ظاہری اوباطنی نعمتونو امانت دار بہ دے وخت کیں تہ د حضرت یوسف علیہ السلام ہفہ دشتیہ حال تہ راویانکے کوی۔ د شایہ مصر پہ ڈ بہ یوسف علیہ السلام ہم پہ دے الفاظو مخاطب کوی شے۔ وہ یکن حقیقت کیں د صدق او معرفت خاوند یوسف علیہ السلام سوا خطاب کونکے اللہ پاک وو۔ چہ پہ ظاہر لے حضرت یوسف علیہ السلام تہ د صد اقت، دیانت او تقویٰ پہ وجہ د ممبر سلطنت حوالہ کئے۔ او پہ باطنہ لے پرے د علم او معرفت دیسا دت اوقیادت پرورونہ او کوی۔ اللہ پاک فرمائی: ۱۰ دہ رنگ مونز یوسف علیہ السلام تہ پہ زمکہ حکومت ورا کئے۔ چہ چرتہ بہ غوبتل، ہلت بہ لے قیام کولو۔ او د ہفہ د باطنی صفا تو متعلق فرمائی: ۱۰ مونز یوسف علیہ السلام پہ صراط مستقیم ثابت قدم اوسانہ چہ ککنا ہونو اوفاحشاونہ بچ شی۔ بیشکہ چہ یوسف علیہ السلام کجیو: د مخلصانہ

فتح ۱۳۰ الغیب

بند کا فونہ وو۔

نواسے د صدق او ایمان خاوند۔ ہر گزہ چہ تہ پہ اللہ الفاظو مخاطب کوی شی نو بہ تاپہ د لوے علم یعنی د علم توحید، علم ذات او علم صفات پرورونہ او کوی شی، او پہ دے لوے نصبت بہ ملائکہ او بیادہ بول تاتہ مبارکی درکوی او بیا بہ د خدا لے شاقی پہ اذن کیں د خنو امیر و د علم نہ وجود کیں دروستلو تاتہ توفیق او صلاحیت حاصل شی او د خدا لے پہ حضور کیں بہ دنیا کیں عزت او قیادت بیا ہوے۔ او پہ معنی کیں بہ پہ دیدار الہی مشقنا شی چہ د ہفہ خوشحالی انتہا نشتہ۔

مقالہ (۲۷) د خیر اوشوبیان

اکر کہ خیر اوشر پہ دنیا کیں موجود دے، اود اللہ پہ کدلو او عمل کیں ددے دوار و خیزونو ظہور بیا موندے شی، خود اکثر آیات کریمہ کو پیش نظر د خیر بول خیزونہ د اللہ پاک د جانب نہ دی او دشر بول خیزونہ د الیس او د نفس انسانی نہ دی۔ نو خیر خوسراسر د اللہ پاک جانب تہ منسوب کیدے شی۔ خوشر پہ ہرگز صورت کیں د ہفہ پاک ذات تہ منسوب کیدے نہ شی۔ شرحونہ د ہفہ پہ ذات کیں اونہ د ہفہ د جانب نہ دے۔ بیکہ دا د نفس اتاری نہ دے۔

اللہ پاک فرمائی: ۱۰ تاسوتہ چہ کومہ نیکی رسی، ہفہ د اللہ تعالیٰ د جانب نہ دے۔ او چہ کومہ بدی درسی، ہفہ

فتح ۱۳۱ الغیب

سواسر ستاسو د خیل نفس نہ دے۔ نوزک پہ تاسو ددے خیر نمانین کوم چہ خیر یعنی د توحید او تقویٰ لار اختیار کیری اوشر یعنی د شرک او فسق خیزونہ پریرد شی۔ او حق بھمانہ فرمائی: ۱۰ خدا بندیا نو! د اعمال صالحہ پہ عوض کیں تاسو جنت کیں داخل شی۔ سبحان اللہ! د اللہ پاک خوسرہ لوے رحمت دے۔ چہ بندیاں لے د نیکی اعمال او پہ وجہ د جنت مستحق کول۔ حالانکہ دا نیکی اعمال ہم سراسر د اللہ تعالیٰ د توفیق او نصرت پہ وجہ دی۔

حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی: ۱۰ چہ جنت کیں بہ ہیچوک د خیلو اعمالو پہ سبب نہ داخلیری: ۱۰ نود حضرت صلی اللہ علیہ وسلم نہ تپوس اوشلو بچہ یا رسول اللہ تاسو بہ ہم نہ؟ نو نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم ورتہ او فرمائیے: چہ ہو، زک بہ ہم نہ، مگر د اللہ تعالیٰ د رحمت واسعہ پہ برکت دا حدیث دی بی عا شے صدیقہ ۱۰ نہ روایت دے، نوزک تلو تہ د شریعت دا احترام کولو، او د راہ ہدایت اختیارولو تاکید کوم۔

ہر گزہ چہ تہ دا حکام الہی تعمیل او د دستور شریعت احترام او کویے۔ نو اللہ تعالیٰ بہ تا د شر او فساد نہ محفوظ اوساتی۔ د خیر لاریے چارے بہ تاتہ روپانہ کیری۔ او شریعت بہ دوتہ آسان کوی۔ او د بولو کنا ہونو نہ بہ د بچ کیری۔ اللہ پاک فرمائی: ۱۰ کوم خلق چہ کجیو: د بیزن لوکشی

کوی ، نو موند د هغوی د پاره صراط مستقیم رویتا نه کور او د هغوی رهنمائی کوو . او په دے بنا د حضرت یوسف علیه السلام متعلق الله پاک فرمائی : " موند د هر قسم بدئی او فحش نه یوسف علیه السلام محفوظ کما . چکه چه هغه خما د مخلص بندگا نو نه وو . او الله پاک ارشاد فرمائی : " که تاسو ایمان راوړئ او شکر اویاسئ نو الله به بیا وے تاسو له عذاب درکوی " د دے نه ظاهره شوه چه مؤمن اوشاکر بندیان دنیا کیں هم د مصیبتون او آفتونو نه بچوی . او آخرت کیں به هم د ذلت و عذاب نه خلاص وی نو الله تعالی شکر گذاری کوئی چه د نعمت دزیاتی باعث ده .

الله پاک فرمائی : " که تاسو شکر اویاسئ ، نو موند به موختونو لاریات کرو . نو اے مؤمن بنده ؛ هر که چه ستا د ایمان نور آخرت کیں د دوزخ اور هم مرکوبے شی . نو دنیا کیں د آفتونو اوریاتی اور ولے مرنه کړی . هان د الله تعالی محبوب اویرگونی بندیانو ته چه دنیا کیں کوم مصیبتونه او آفتونه پینیري ، نو د هغه نه هم د الله تعالی د امتصدوی چه د هغوی یقین اویا لا محکم کړی . او د خراب عمل او فاسدے عقیدے نه دے قلب او د مانع پاک کړی . او د اے ابتلا سره سره په هغوی توحید الهی ، معرفه حق او اسرار باطن واضح او بے نقاب کړی . زړه یو د اے کور دے . چه هغه کیں دوه تنه نشی خاښ کیدے . حق سبحانه فرمائی : ! الله تعالی دیوسری سینه کیں

دوه زبون نه دی پیدا کړی : او الله جل جلاله فرمائی : " باد شاهان چه یو کلی ته ورننوی ، نو هغه تباہ کړی . او د هغه عزت مند ذلیل کړی " نو د عزت خاوندان د بنو خاوندونو او نعمتونو نه شی . چکه چه د دے نه محکمن په زړه د شیطان او هوا ے نفس حکومت او د هغوی حکم سره به اعضا ے قسم قسم گناهونو او گمراهو کیں کپړ وړ . بیا چه د هغوی تصرف د زړه نه په تلوشو . او اعضا ے ادم بیاموند او دار الحکومت یعنی زړه خالی شو . نو د توحید ، علم ابعثت مسکن شو . نو د الله تعالی د علاو ے هستی له پر زړه کیں خاښ وړ کول یو د اے شکر دے ، چه د قول اعتقاد اوی عملی خباثونو چر دے . د دے برعکس توحید د انسان قلب او قول اعضا ے ذرات باری تعالی د پاره خاص کړی . د هغه سینه د هر قسم خپرونه پاکه کړی او کامل اطمینان ورس ته ورس کړی .

د کوم سړی توحید چه غومره زیات محکم او توانا وی . هغومره د الله تعالی قرب هم هغه ته زیات حاصل وی . او هغومره هغه ذرات الهی اوصفات الهی په اسرارو زیات باخبره وی . په دے بنا حضور صلی الله علیه و سلم او فرمائیل " زه ستا سونه الله پاک زیات پیژنم . او تاسو نه زیات د الله تعالی نه ویریریم " نو غومره چه یوسرے خپل خالق او پرورس دکارت زیات قریب وی . هغومره د

هغه نه زیات خوف او ویر کړی . او د هغه د احکامو موطنج وک .

د الله پاک د قریب یوه فضیله دا هم ده چه بند د هغه د نعمتونو پوره پوره احترام او کړی . او هر دم د هغه شکر په خاښ راوړی . او غیر الله ته توجه اونه کړی کینی د ابه د حق په اطاعت کیں څرگند کونای وی . د نبی علیه السلام بیبیا ے او اصحاب د فسق و فجور نه په دے محفوظ ووجه هغوی ته د یو د اے مقدس او متقی ذات قرب حاصل وو . چه د هغه د اثر د لاندے د فسق و فجور امکات نه وو . په دے بنا د هغه ذات روحانی او باطنی درجه به غومره اوچته وی . چه د هغه د الله پاک قرب نصیب وی .

الله تعالی د دے خبر ے نه بالا او برتر دے چه مخلوقا کیں هغه سره چاته تشبیه ورکړے شی . الله پاک خپله فرمائی چه " د الله تعالی د پاره مثالونه هرگز مه بیانوی . د الله په مثل هیڅ څیز نشته " نو د توحید و اصحه تقاضا دا ده چه الله تعالی په ذات اوصفات دوار و کیں یکتا او بے مثل او گنځی . او مخلوق کیں هر څو که هغه سره شریک نه کړی .

مقاله (۲۸) موجد ته زیړے

د عفو او نصرت طلبکار ے . حالانکه د هغه د بخشش او حمایت د پاره توحید یو بنیادی څیز دے . الله پاک فرمائی : " تا هغه سره اونه لید چه خپل نفس ے خپل معبود چیر کړے وو " نو د ايو و اصحه حقیقت دے ، چه د الله تعالی د مدد او د نعمتونو د حاصلولو د پاره ستا مؤمن کیدل لازمی دی ترڅو چه ته د شرک ېول څیز ونه ترک نه کړے . او په ظاهره او په باطنه د یو خدائے تابداریت ے . نو دنیا او عقبنی کیں به خلاصه بیا نه موی .

ته د دنیاوی خواهشاتو عبادت کوے . او د دے برعکس د نفسانی خواهشاتو پرینودل او مشیت الهی کیں فنا کیدل توحید دے . د توحید اثرات دادی . چه هغه ستا عقیدة او عمل د قول خباثونو نه پاک کړی . او د یو مخلص هستی په طور د په بارگای الهی کیں په اوچت مقام کیں او دروی چه هغله به په تا د ا بشارتونه . (زیری) کپړی چه " من روح ته ځمونی په نزد صاحب قدرت و تمکین او محبوب او معتد ے چه د ا مرتبه بیا موی . نو د الله تعالی رحمتونه او نعمتونه به نور هم به تا زیات شی . په تا به د قرب الهی پیژنوسنه او کړے شی . او د الله تعالی رضا او خوشنودی به ستا د اطمینان باعث شی .

د دنیا دستور د ا ے راغله دے چه د لته قول صادق ختم اصلی او خالص صورت کیں دراتلو نه محکمن په یو

ناقصہ کیفیت کبھی وی - بیاد کیمیاوی عمل پہ ذریعہ د خاویے اور کنگہ ذرات دھنے نہ جدا کرے شی اوتیجہ اے دا با اوچی چہ ہنہ جہادات بوخالص اوقابل استعمال صورت اختیار کری - اودھے نہ بہ بیادیر فائدہ مند کاروند اختیار شی - نو انسان ہستی ہد غیب دہ - چہ ہر کل ہنہ د شرک اودعت، ہونو اود خواہشا تو دیروی دخیرونہ پاکہ اوصافہ شی - نو انسان کامل شی - اویا دھنہ نہ، نہ صرف خپل جان تہ، بلکہ قول بنی نوع انسان تہ ترے بے اندازے فائدہ رمی - نوزگہ پہ تا دا تاکید کوم چہ تہ ہم د عقیدے اوعمل دخیری نہ پاکہ شہ اودشرک اوفسق نہ پرہیز اوکرے - پہ دا سے کولو بہ تہ یقینا بہ باگاؤ الہی کبھی مقرب شہ - د حکمت اومعرفت پیرن وند سہ دریاندے اودکرے شی - اوعقبی کبھی بہ انبیاء اوصدیقاو سرا د عزت اواحترام درجہ بیاموے -

دا اللہ تعالی اطاعت اوفرمانبرداری اختیار کری - دھنے پہ برکت بہ دعالم او معرفت خاوند شہ - اود اللہ تعالی عفو اومحشش پہ تا لازیات شی - او پہ دے حقیقت بنہ بنہ بوشہ چہ کوم ظاہری اوباطنی نعمتونہ تاند دنیا کبھی در کرے شی - او کوم عزت اوابرو اوفلاح اوبہبود تہ تہ عقبی کبھی بیاموے - دا اول د توحید ثمرات دی -

مقالہ (۲۹) متوکل علی اللہ تہ خوشخبری
 د حضور صلی اللہ علیہ وسلم حدیث دے : کینے شی چہ فقرد انسان دیارہ د کفر باعث شی : نو ذمے د تعبیر پہ سبب پہ ذات اوصفا ت الہی کبھی شک اوشیخہ لہ دخل و دکل صرف دھے خلقو کار دے چہ دھنوی یقین اویمان بالکل کمزورے وی - اود توکل علی اللہ جد بہ نہ لری - دیوموحد اود پنجے عقیدے د مؤمن یقین اویمان ہمیشہ محکم اوتواناوی اود زمانے تغیرات پہ ہیخو اثر نشی کوے - اللہ پاک فرمائی : کوم سرے چہ پہ اللہ تعالی کامل توکل لری، نو اللہ تعالی دھنہ دیارہ کافی دے : بل جائے ارشاد دے : "د توکل خاوند اولدیکار دی چہ ہمیشہ پہ اللہ توکل کوئی - او یہ دے بنا د توکل خاوندانو تہ دا خوشخبری دہ : چہ کوم سرے د خدائے تہ ویریری اود دھنہ اطاعت کوئی نو اللہ تعالی بہ دھنہ دیارہ رزق کشادہ کری - اودھنہ تہ بہ دد سے ذریعہ تہ رزق و سر کوئی چہ دھنہ گمان کبھی بہ ہم نہ راجی : کوم سرے سرہ چہ اللہ تعالی خپل لطف اوکرم اود کرے د مصیبتونہ او آفتونہ نہ لے خلاص کری - او خپل نعمتونہ پرے : واند کری - نو لازمی دہ چہ دھنہ ایمان محکم دے اود اللہ تعالی دیسببہ نعمتونہ شکر گزار دے - ددے برعکس بل ہنہ سرے دے چہ د

خپل ضعیف ایمان ، تذبذب اوشک و شیبہ پہ وجہ مصیبتونہ اود آفتونہ کبھی راگیر دے - کفر او انکار کوئی - اود دنیا اوعقل پہ پریشانی او بے عزتی کبھی پرہوتے وی - نو دا سے سرے متعلق حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی دی چہ دقیات پہ و سرج بہ د پتو نہ زیات عذاب اود لذت کبھی ہنہ سرے دی چہ دخیل ضعیف یقین اویمان پہ وجہ دنیا کبھی ہم کا فر شو - او دحشر و نشر نہ ہم منکر شو - نو کفر، بغفلت اود خدائے ہیر ونگہ فقر ہنہ دے چہ دھنے نہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم پناہ غوینتے دہ -

زک تاسوتہ دا بنودل عوارم ، چہ دھے خلقو صحبت اختیار کری ، چہ علم اویمان کبھی راسخ دی - اوتل پہ اللہ تعالی متوکل دی - ہنوی بہ ستا سونظاہر او باطن د ہر قسم کرد وغبارنہ پاکہ کری - اوزرگہ اودماغ کبھی بہ مو توحید مستقل طور سے کینوی - او دھنوی دیوحاف فیض پہ برکت بہ دنیا او آخرت دواو کبھی فلاح اوبہبود بیاموئی -

مقالہ (۳۰) د صبر اوتحمل فائدے
 زک تعجب کبھی نم چہ تہ دنا پوھی پہ وجہ وائے چہ پہ کوم تہ پیر او وسیلہ بہ زک خپل مقصد او مراد تہ اورسم ، حالانکہ پہ قرآن پاک کبھی صفا راغے دی چہ اللہ تعالی ہنہ خلقو سرہ دے - چہ د صبر اوتحمل نہ کار

اخلی او پہ ہنہ تکیہ کوئی - او اللہ پاک فرمائی : ایماندارو ا صبر اوتحمل نہ کاراخلی - او اللہ سوہمنزی ربط پیدا کری - دھنہ تہ ویرہ کوئی - اویک عملی کوئی چہ خلاص بیاموئی -

دکلام پاک د ویرہ آیتونہ ثابتہ دہ : چہ دنیا اوعقل کبھی د فلاح و بہبود بہترینہ ذریعہ صبر اوتحمل دے - او اللہ تعالی ہر مؤمن تہ حکما د صبر تلقین فرمائے دے کہ چہ انسانی ژوند کبھی سلامتی اواخر وعافیت پہ صبر او تحمل اوستقامت کبھی دے - نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم فرمائے دی : دایمان دیارہ صبر د سے ضروری دے ، نکہ د جسم دیارہ روح : او حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائے دی : دھر عمل ثواب دھے داندازے مطابق دے - لیکن د صبر ثواب بے حد اعلیہ اندازے دے : او اللہ پاک فرمائی : " ہر کلمہ چہ تاسود شریعت اوحود اللہ د حفاظت دیارہ د صبر اوتحمل نہ کارواغے نو اللہ تعالی بہ درنہ مصیبتونہ لرے کری - او دومرہ فراوانہ رزق بہ در کری ، خنگہ چہ لے دھے دیارہ پہ خپل کتاب کبھی دا وعدہ فرمائے دہ : کوم سرے چہ دا اللہ تعالی اطاعت اختیار کری نو اللہ تعالی بہ پہ ہنہ خپل نعمتونہ لازیات کری اودھنہ تہ بہ دد سے جائے نہ رزق و رگری چہ دھنہ پہ گمان کبھی بہ ہم نہ راجی -

تہ دخیل کشائشی رزق او خوشحالی دپارہ دصبر او توکل لارا اختیار کرے۔ جگہ چہ دنیسا نوملیم السلام او صالحان و صالحات و کتلونہ ہم معلومی، چہ دصبر او تحمل پہ وجہ اللہ تعالیٰ ہوتی تہ مصیبتونہ خلاصہ ورا کہے وو او دخیلو پہ پناہ نعمتونہ پہ ہوتی بیرونہ کرے وہ قبول اولیا اللہ ہمیشہ پہ صبر او تحمل استقامت کرے دے۔ او خپلو مریدا نو تہ دے ہم ددے تلقین کرے دے او تاکید کے فرمائیے دے۔ دصبر پہ اختیار اولیا اللہ تعالیٰ ستا دپارہ دنیا او عقبی کین دلوئے جزا و عذاب فرمائیے دے، اللہ پاک فرمائی: دغہ شان موئن صبر کو و کولتہ لویہ جزا و رکو بل حائے ارشاد دے: اللہ پاک صبر کو کینی او احسان کو کینی خپل محبوب گروئی:

تو کلام اللہ! حدیث نبوی ۳ او اللہ ددوستا دوستی نہ واضعہ دے چہ صبر دنیا او عقبی کین دھر سعادت او سلامتی اصل او بنیاد دے او مؤمن بندہ دصبر او تحمل پہ ذریعہ اللہ پاک درضا دخالصی او دجنت مستحق گروئی او ددے پہ وجہ روحانی عروج بیا موی، چہ ملائکہ و صراط پسخیری۔ ددے نہ پس ددہ دپارہ اللہ تعالیٰ قریب دے۔ او دعزت ہخہ مقام دے چہ ہخہ فنا نشتہ۔

مقالہ (۳۱) دوستی دشمنی اللہ دپارہ

مسلمانا لہ پکاری، کہ چاسرہ محبت کوئی، نو ہم اللہ دپارہ، او کہ عداوت، نو ہم اللہ دپارہ دخیل نفس او ذاتی جذبات۔ پہ ہخہ کین دخل نہ وی۔ تہ د ہر سرگ سیرت، عقائد او اعمال پہ فور مطالعہ کرے، تہ ہخہ دتوحید اوست مطابقت وی نوستا دپارہ ہخہ سیرت محبت او دوستی سائل بالکل جائز او اللہ پہ نظر کین د ستائے جو کہ دی جو کہ دہخہ عقائد او اعمال دتوحید او سنت دقتضو خلاف وی۔ او ہخہ مشرک او فاسق وی۔ نو ہخہ سیرت بکسر او عداوت سائل ستا دپارہ لازمی دے۔ توتہ اللہ تعالیٰ درضا دپارہ دہخہ نہ خ واپورہ۔ کہ تہ یوموحد او متقی سیرت محبت سائے، نو محض اللہ د خوشنودی دپارہ۔ او کہ یومشرک او فاسق سیرت عداوت کوئے، نو ہخہ ہم صرف درضائے الہی دپارہ۔

دخیل نفس خواہشات او ذاتی اغراض دپارہ ہمہ چا سیرت محبت سائے او ہمہ عداوت۔ جگہ چہ کوم محبت پہ نفسانی خواہشات و مبینی وی، ہخہ عارضی، فتنہ آنکیز او پریشانی پیدا کوئیکے وی۔ دغہ شان کوم عداوت چہ پہ ذاتی خواہشات وی۔ ہخہ دظلم او زیادتی او تباہی باعث وی۔ نو دخیل نفس پہ خاطر محبت او عداوت سائل دوارہ تباہ کن دی۔ او اللہ تعالیٰ پہ نزد پہ دنیا

نو ہم اللہ تعالیٰ دپارہ او کہ عداوت وی نو ہم اللہ تعالیٰ دپارہ۔

مقالہ (۳۲) غیر اللہ محبت شرک دے

حقیقی معنویں محبت اللہ پاک سوا خاص دے۔ او غیر اللہ لہ پہ دے کین دخل و رکول شرک دے جگہ چہ دانسان ذمہ فطری طور پر د اللہ تعالیٰ مسکن دے۔ خو ہر کہ چہ غیر اللہ تہ دے کین اثر کول حاصل شی۔ نو دا دتوحید الہی خرگندہ خلاف و زری دے۔ اللہ پاک فرمائی: ہما مؤمن او مؤحد بندیان ماسرہ محبت سائل۔ او زک ہوتی سیرت محبت سائے۔ او حق سبحانہ فرمائی: کہ تاسو پہ اللہ تعالیٰ ایمان لری او دہخہ عبادت کوئی۔ نو صرف ہخہ سیرت محبت کوئی: او د مشرکیون متعلق اللہ پاک فرمائی: مشرکین او کفار خپلو فرضی خدا یا تو اودنیویا ساز و سامان سیرت دومرہ زیات محبت سائی چہ دہخہ جو کہ صرف اللہ پاک دے۔ لیکن کوم خلق چہ مؤحد او ایمان دار دی ہوتی صرف اللہ پاک سیرت پہ پناہ محبت سائی۔ بل حائے ارشاد باری دے: ایس ایماندارو ستاسو مالونہ او اہل و عیال د تاسو اللہ د ذکر نہ غافل نہ کری۔ او کوم خلق چہ ددے خیزونو پہ محبت کین دوی نہ کری۔ او اللہ د ذکر نہ غافل شی، نو ہمدغہ خلق گمراہ او زیان کاری وی۔

او عقبی کین مقصوب۔

د دے برعکس محض اللہ دپارہ چاسرہ محبت یا عداوت سائل دعزت او ایمان دسلامتی غنیمت دے۔ داے سرے اللہ تعالیٰ پہ دوارہ جہان محبوب او پرکرنیکہ گروئی۔ او دانیبا او صدیقان نو پہ دل کینے شاملوی دغہ وجہ دا چہ حمضو رضی اللہ علیہ وسلم بہ ہمیشہ محبتی اللہ تعالیٰ درضا دپارہ خلقو سیرت محبت او عداوت سائلو۔ او خپل نفس لہ کے ہجھکل پہ ہخہ کین دخل نہ ورا کولو۔ حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی: کہ چاسرہ محبت کوئے، نو ہم د اللہ دپارہ، او کہ عداوت نو ہم د اللہ دپارہ دغہ دنی کریم صلی اللہ علیہ وسلم معمول او اسوہ حسنہ دے۔ او دغہ دتولو اولیاء اللہ دستور العمل دے۔ ددے برخلاف محض ذاتی نفس پہ خاطر محبت یا عداوت سائل کتاب اللہ اوست رسول اللہ نہ قطعی انحراف دے۔ او داے سیرت دخالے تعالیٰ پہ نزد پہ دوارہ جہان کین مقصوب او معتوب دے۔

اللہ پاک فرمائی: د نفسانی خواہشات اتباع مہ کوئی جگہ چہ دا خیر د اللہ پاک د لارے نہ گمراہ کوئیکے دے بل حائے ارشاد دے: تا ہخہ سپے اونہ لید چہ تولو معاملاتو کین ہخہ خپل نفس خپل معبود او گروئی۔ نو سلامتی د نفس پہ مخالفت او اللہ پہ رضا کین دے۔ او ہخہ دا چہ محبت وی۔

پہ احادیث کیں ہم دے خبرے تاکید را خلع دے۔
چہ د مؤمن بندہ محبت صرف اللہ تعالیٰ سرے خاص کیدل
پکاردی او مخلوقا تو کیں دمؤمن زبکہ اودماغ جو کیدل
د اللہ ذکر او عبادت د تقاضونہ غافلہ نہ کری،
نورۃ تانہ ددے خبرے نصیحت کوم چہ تہ خپل محبت
او توجہ اللہ تعالیٰ تہ وقف کرے۔ اود غیر اللہ نہ چوہ
اختیار کرے۔ اود عشق کومہ پاکہ جذبہ چہ فطری طور
سورۃ پاک ذات سرے تعلق لری ہفہ مرکز مخلوقا تو
سرے مکہ کدوہ کئی ستا زبکہ بہ دشرک پہ وجہ د توحید
پہ معنوہ پوہیدلو اود ہفہ د عملی تقاضو د پورے کولونہ
محرورم پاستے شی۔

د اللہ پاک غیرت دانشی برداشت کولے، چہ کومر
زبکہ دہفہ د محبت او ذکر د پارے خاص وی ہفہ کیں د
غیر اللہ ہم دخل اوکری۔ ہرگاہ چہ تہ د وحدانیت پر دے
تقاضا پورے لٹے اود عارضی اوفانی غیروں نہ کتارے کش
شے اود ازلی اوابدی ہستی محبت اختیار کپے نو سبب
د اللہ پاک لطف و کرم ستا استقلال لہ راجی اود پورے
پہ حیثیت بہ پہ دوارے جہانہ ہفہ عزت حاصل کری چہ
غیر اللہ پرستار بہ ویرا تکروتہ پہ خولہ پاستے شی۔

مقالہ (۳۳) د سر و خاور قسمونہ
سری پہ خاور، قسمہ دی، پورہنہ سپے دے چہ

نہ کے ژبہ وی، چہ پہ ہفہ خہ بیان اوکری۔ اونہ نہ زبکہ
چہ ہفہ کیں خہ علم او معرفت پروت وی۔ نو د اے سپے
عامی، غافل اواز مودو کار دے۔ چہ نہ پرے خہ اعتبار کید
شی اونہ پکین خہ خیر شتہ۔ نو تہ دد اے خلقونہ مکیرہ۔
حککہ چہ دوئی د خدا کے پہ عذاب کیں دی۔ د دوئی د مکتوب
نہ دے مونز خدا کے اوساقی۔ تہ د عالما زبکہ شہ اود دیرت
دلایسے بنو دو کونہ شہ۔ اود مجلس بندگانو نہ شہ۔ اود
خدا کے دنا فرمان نہ ویرے اوکری۔ چہ د خدا کے نزدیکت
اود پیغمبران تو اب پیامے رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
حضرت صلی کرم اللہ وجہہ تہ او فرمانیل دکہ ستا پہ ذریعہ
خدا کے تعالیٰ دیوسری ہدایت ہم نصب کری، نو دے
کیں ستا د پارے د تیلے دنیا نہ زیاتہ بہتری دہ؟

دویم ہفہ سپے دے۔ چہ دہفہ ژبہ خوشتہ خو
زبکہ نہ لری۔ دہفہ خبرے د حکمت نہ دے وی۔ او خلقو
تہ نصیحت کوی۔ خو خیلہ پیسے عمل نہ کوی۔ خلق خدا
تہ بلی خو خیلہ ترے تبتی۔ د خلقو عیبونہ خورگند وی
خو خیل عیبونہ پت ساقی۔ خلق تہ خان پرہیزگار بنکارے
کوی خو پہ پتہ گناہونہ کوی۔ داہے سپے پہ مثل د شرح
دے۔ اگر گہ پہ صورت دسری دے۔ ددہ نہ خان بچ
کول پکار دی۔ حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمانیل دی۔
د تلو نہ زیات خوف ماسرے دامت د خرابو عالما نو دے؟

خدا کے دے مونز ددا سے خلقونہ پہ امان کری۔ ددھے
خلقونہ تبتتہ کوی۔ ہسے نہ چہ پہ خلو غرور و زبر و خبر و
دھوکہ کری۔ اود گناہونو پہ او رو اوسیری۔

دربم ہفہ سپے دے، چہ دہفہ زبکہ خوشتہ ولے
ژبہ نہ نشتہ۔ دے مؤمن دے۔ خود خلقونہ پتہ دے۔
خدا کے پرے د خیلہ پناہ پردہ اچولے دے۔ دے دخیلو
عیبونہ خبردار کپے شوے دے۔ زبکہ کے رو بنانہ دے۔
دے ہودا اوپے فائدے خبرونہ دست بردارے دے اوپہ
دے پورے دے۔ چہ سلامتی پہ خاموشی کیں دہ۔ حضور صلی
اللہ علیہ وسلم فرمانیل دی۔ "چا چہ خاموشی اختیار کرے،
نوسلامتی کے پیامونہ" اودا کے ہم فرمانیل دی؟ د
عبادت لس حصے دی۔ پہ دے کیں نہفہ د خاموشی دی؟
نو د اے سپے ولی اللہ دے چہ د نفس اود خلقو د آقا تو
نہ بچ دے۔ دے دسلامتی او عقل خاوند دے۔ ددوخت
پہ خان لازم کرے۔ چہ د اللہ پاک پہ دوستا نو اوتیکہ بندگانو
کیں داخل شے۔

خلورم ہفہ سپے دے چہ د ملائکو پہ عالم
کین د عظیم (وئے) پہ نوم بلے شی۔ حدیث کیں راجی
"چا چہ علم اوکے او پہ ہفہ کے عمل اوکے او خلقو تہ
کے او بنودو نو عالم ملکوت کیں ہفہ پہ عظیم یادیریکہ
او د اے سپے د خدا کے او دہفہ د آیتونو عالم دے۔

ددہ پہ زبکہ کیں نادراہمونہ امانت اہنودے شوی دی۔
او اللہ پاک دے پہ ہفہ علوم و اوقاف کرے دے۔ چہ پہ
ہفہ کے غیر نہ دی آگاہ کری۔ ددہ سینہ کے داسرارو
د قبولو د پارے پرا نقتے دے۔ دے کے بزبکہ پیدا کرے دے
چہ خلق نیکی تہ بلی۔ اود عذاب نہ کے ویری۔ دے
ہم ہادی دے ہم مہدی دے۔ ہم شفیخ دے۔ ہم
مشفق دے ہم صادق دے۔ ہم مسدوق دے۔ دے
پیغمبران و جانشین دے۔ پہ ددہ دے اللہ تعالیٰ سلامونہ
برکتونہ اود رحمتونہ وی۔

نو د اخلورم یا آخری سپے چہ ددہ تہ اللہ پاک ژبہ
اودرے دوارے عطا کرے دی۔ پہ بنیاد موکین ددہ مرتبہ
دانٹھا مرتبہ دے۔ د پیغمبرانو نہ پس ہیچوک پہ مرتبہ کیں
ددہ جوگہ نہ دی۔ ددہ د مخالفت نہ۔ ددہ د قول تہ او
ددہ نصیحت تہ ددہ د رجوع نہ کولو ویرے اوکری حکمہ چہ
ستا سلامتی پہ ہفہ کیں دے۔ چہ دے کے درتہ بنائی
ہم دا سپے پہ زمکہ د خدا کے خلیفہ دے۔ ہم دے د
سیرت نبوک تابع، د توحید الہی محافظ اود نفس
انسانی خیر خواہ دے نو ددہ صحبت او محبت پہ خان

۱۔ ہدایت یافتہ	۲۔ ہدایت کو تک
۳۔ معقول الشفاعتہ	۴۔ شفاعت کو تک
۵۔ رشتہ مند شوے	۶۔ رشتہ مند کو تک

لازم کرے۔ اوددہ دروحانی اور باطنی فیوض اور برکات تو نہ
استفادہ اور کبرہ حکمہ چہ ہم دے ستاد قلب اور مغز د
گروہ و فیوض صفا کو کے اور توحید پہ نورے روینا نہ کو کے
داللہ تعالیٰ دقرب دپارے چہ تہ دداسے سری صحبت اختیار
کرے۔ نو پہ تا دا خبرہ واجب کبری، چہ دشوک اوفاسق
دصحت نہ قطنی پرہیز اوکرے۔

ستاد فائدے دپارے ما نائے دخلقو قسمون بیان کرل
او مضر او مفید سیرکین م درت فرق واضعہ کہ۔ نو دے
پیروی کول اوس ستا کار دے۔ زہ درتہ دا بیا وانم چہ
داللہ دصحت دپارے داہل اللہ صحبت دیر منوری دے
اللہ پاک دے مونزلہ دھے اعمالو توفیق راکری، بہ کوزہ
چہ ہنہ خوشحالیری۔ آمین۔

مقالہ (۳۴) عبادت کیں اخلاص

داللہ تعالیٰ پہ ذکر او عبادت کیں اخلاص یوبندی
خیز اور توحید روح دے۔ دخیل پروردگار اطاعت
کو۔ دھنہ دشربیت احترام کو۔ اودھنہ ذات سرہ
ہیز قسم ظلم اوزیائے مہ منسوب کو۔ تہ داوائے
چہ روزی ما تہ پہ وخت نہ راری۔ اوغم اومصیبت
را نہ پہ وخت نہ لے کبری تہ پہ دے نہ پورہیے
پچہ دھر خیز دپارے خیل وخت مقرر دے۔ نو دھنہ پہ
کار نو دتہمت نکولو نہ توبہ اوکار دے حکمہ چہ دھنہ

وامر پہ خیل مناسب اوقا تو کیں وقوع بیاموی۔ اودھنہ
دمشیت لاندے دھے تمیل کیدی۔ اللہ پاک فرمائی۔
خما مخلص بندیان خما داطاعت نہ خ نہ اودی۔ اونہ
خما د احکامونہ غفلت او روگردانی کوئی۔ داللہ پاک ہیز
کار عیث اوے مقصد نہ دے۔ نو تہ اخلاص اومحویت
سورہ دھنہ عبادت کو۔ اودصراط مستقیم نہ بہ روہ
کیرہ مہ۔ کہ تہ دھنہ دا حکامو احترام کوے۔ نو دھنہ
بہ ہم ستا مدد او اعانت کوئی۔ او دنیا او عقی کیں بہ د
خلاصہ نصیب کوی۔

دھر تکلیف اومصیبت دپارے انتہا شتہ۔ نو تہ دصبر
اوخاموشی نہ کار اخلہ۔ پہ قننا وقدر راضی شہ۔ او پہ
دے پوہ شہ چہ سختی پسے خوشحالی راخی۔ نکہ چہ تورا
شہ تیرہ شی۔ نو ورپسے نہ ناصبا راخی۔ اللہ پاک فرمائی :-
ہاے پیغمبر! چہ خما بندیان درنہ خما متعلق یوبنتنہ
اوکرے چہ اللہ کوم خائے دے نو درتہ اوپارے چہ نہ ہنہ
تہ دیر قریب یم۔ او کوم وخت چہ خوک مانہ سوال اوکرے
نو زائے سوال قبولم۔ خما بندیا زولہ بکار دی چہ ہما
کامل یقین اوساقی۔ چہ صراط مستقیم بیاموی۔ او اللہ پاک
فرمائی۔ تا سو خما پہ بارگاہ کیں سوال کوئی۔ زہ بہ ستا
خبروریات پورہ کوم۔ ددے نہ علاوہ ہم پہ دیر وایتونہ
اوحدیثون کیں ددعا فضیلت او اللہ پاک نہ سوال کولہ

تریب وارد شے دے۔ کہ اللہ پاک ستا دما نہ قبولہ
نہ کوی نو ددے بدلہ پہ پہ ہنہ جہان درکری۔ حدیث
کیں راخی چہ دقیامت پہ ورج پہ سرے پہ عملنامہ کیں
دایسے حساب اویونی چہ شناخت بہ لے نشی کولے۔ نو
ہنہ تہ پہ اوویکے شی چہ داستا دھے دما کا نومعاوضہ
دے چہ تاہ پہ دنیا کیں خونبتے خودنیا کیں لے قبیل
مقدار نہ و۔

داهم خہ ورا خبرہ نہ دے، چہ تہ ددعا پہ وخت
کیں خدائے یادو کے لے حکمہ چہ تہ دھنہ نہ سوال کوے
او دھنہ دغیر نہ لے نہ کوے او خیل حاجت بغیر دھنہ
نہ بل چا تہ نہ پیش کوے۔

شہ اوریخ تندرستی، بیماری، اوسختی اوزمی کیں
ستا دوا حالتو نہ دی۔ پوہینے حالت دا دے چہ تہ دسوال نہ
منع شے اوریضا پہ قننا شے۔ اودخدا لے دقل سورہ دایسے
موافق شے لکہ مردہ چہ مردہ شوئے پہ لاس کیں وی یا
پے رودیکے پچہ ددائی پہ لاس کیں یا غونہ ویکے دچکان
سوار پہ تمکین چہ کوم خوائے خواریا۔ ہنہ خوائے اولی
را اولی۔ چہ تقدیر و خنکہ خواریا، ہنہ وکریوی کہ ستا
مقدار کیں نعمت دے، نو پہ ہنہ شکر اویاسہ۔ اودزیات
بخشش سوال ترے کو۔ اللہ پاک فرمائی کہ تہ ستا سکر کوئی
نوزہ بہ لازیات نعمتو نہ درکرم۔ او کہ ستا تقدیر کیں

سختی وی نوصبر کوہ حکمہ چہ اللہ پاک فرمائی۔ اللہ د
صبر کونکومل دے۔ بل خائے ارشاد دے۔ ہنہ صابرانو
تہ خوشخبری ورکے، چہ مصیبت ورتہ اوریسی، نو دوائی مؤ
دھنہ یو۔ اودھنہ تہ راجع کیدونکی یو۔ پہ دایسے خلقو د
خدائے سلامونہ اوجھوتو نہ دی۔ او ہم دوی ہدایت
موندونکی دی۔ او اللہ عزوجل فرمائی کہ تاسو د
خدائے ددین مدد کوئی۔ نو اللہ پاک بہ ستا سمدد کوئی۔
اوتاسو بہ ثابت قدم کوی۔

دوئم حالت دا دے چہ تہ داللہ تعالیٰ دلوئے دپارے
دھنہ نہ پہ دما اوزائے سورہ سوال کوئی۔ حکمہ چہ دھنہ
حکم دے چہ سوال دھنہ نہ کوئی۔ اللہ پاک فرمائی :-
خیل رب نہ خوارک۔ او انصاف ہم دفعہ دے۔ حکمہ چہ
ہنہ تاسو خمان تہ سوال او راجع کولو دپارے ہلی۔ ددعا او
سوال اللہ پاک ستا آرام باعث گرگولے دی۔ نو پہ دے
دواپہ حالتو نو فکر اوکرے۔ اوددے نہ بہرہ ووجہ۔ حکمہ
چہ دخدائے دقرب حاصلو لو دپارے بل حالت نشتہ۔
پہ ہر حالت کیں داللہ پاک دایسے ذکر او عبادت کوہ
چہ ہنہ کیں دغیر اللہ تصور قدرے ہم شامل نہ وی۔
حدیث قدسی دے :- تہ دخیل پروردگار عبادت پہ دایسے
یکسوئی سورہ کوہ، چہ گویا تہ اللہ پاک وینے۔ او کہ تہ دجذب
اومحویت دا درجہ نہ لے۔ نو کم نہ کم دایقین حوضوہ

ساتہ چہ اللہ پاک تادینے : نوذعیادت پہ آد اویکین ہیڑ
نقص مہ راولہ۔
دائتہ تقالی دوحدانیت طلبکار شہ۔ اودشوک نہ پھیر
شہ۔ پہ ہیڑ حالت کین د اللہ پاک پہ بدظن کیرہ مہ۔ ہر
حالت کین د ہفہ وقادار اوسہ۔ یوانے اللہ پاک تہ یکسوی
نہ صرف دعیادت د قبولیت باعث وی۔ بلکہ دے سرہ برکتونہ
اویکویکین فورہ ہم اضافہ کیری۔ خومرہ چہ ممکن امتونہ
تباہ شوی دی، ہفہ د توحید اواخلاص د فقدان پہ وجہ
تباہ شوی دی۔
اللہ پاک د ابراہم علیہ السلام د قولو نہ لوئے صفت
دا بیان کرے دے۔ چہ ہفہ بہ کامل یکسوی سرہ د اللہ
پاک عبادت کولو۔ اوکاشا تو کین بہے ہیڑ غیر ہفہ سرہ نہ
شریک کولو۔ اللہ پاک فرمائی : مونہ تاسوتہ دین ابراہم
عطا کھے دے۔ او ستاسو دے روحانی پلار ستاسو نوم
سامان اپنہ دے : نو پہ مونہ واجب دی چہ توحید
اواخلاص کین د ہفہ پیروی اختیار کړو۔ او خپل عبادت
دشوک تہ پاک کړو۔
مقالہ (۳۵) پرهیزکاری د دین بنیاد دے
پرهیزکاری پہ خان لازمی کړے۔ لکھ چہ د سامان د
ظا ہر باطن سلامتی پہ دے کین دے، چہ د دے پہ دے
پہ صراط مستقیم روان شہ لکھ چہ ہم پرهیزکاری د

دین اصل بنیاد دے۔ حدیث کین د لای : سامان لہ یوانے
د حرامو خیزونو اوحرامو افعالو نہ دے کول نہ دی پکار۔ بلکہ
شرعی طور سرہ د حرام اشیاؤ اوافعالو د ذرا شو اواسیا ہونہ ہم
ور نہ پرهیز پکار دے۔ لکھ چہ گناہ اسبابونہ تڑسے کیدل یا ہفہ
سرہ تعلق سائل یقیناً انسان پہ گناہ کین اچوی۔ حضرت عمر
فرمائیے دی۔ چہ مونہ بہ نقتہ حصہ حلال خیزونہ پہ دے شہ۔
پریستودل چہ چرتہ حرام پکین نہ وی۔ اوحضرت ابو بکر صدیق
رضی اللہ عنہ فرمائی : چہ مونہ بہ د صباح خیزونو آویا دروازہ
پہ دے خیال ترک کولے چہ چرتہ گناہ کین گیر نہ شو۔ دا عرضہ
ہعزوی د حرامود پچ کید لو د پارہ کول۔
اللہ پاک فرمائی : د خپل عاقبت د پارہ د تیکل ذخیرہ راغونڈ
کړی۔ او بہرین ذریعہ پرهیزکاری دے۔ اللہ جل جلالہ
فرمائی : د اللہ پہ نزد تاسو قبول کین زیات دعزت قابل ہفہ
دے چہ زیات پرهیز کار دے۔ نو عتکو بزرگاؤ بہ ہند خیرتہ
استمال کین نہ راوستل، چہ ہفہ بہ مشکوک وو۔ اود حرام او
د ناجائز خیزونو د اسبابونہ بہے ہم مکمل پرهیز کولو۔
حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی : بنہ پورہ شی،
چہ دہر بادشاہ د پارہ پرورشوی۔ اود اللہ تعالی در شو ہفہ
حرام خیزونہ دی۔ نو کوم سرے چہ دے نہ کیرا پیرہ کړی
د ہفہ د پارہ عین ممکنہ دے چہ پہ دیکین را کینوونہ نوذ
شریعت د حفاظت بہترینہ طریقہ داد دے چہ پرهیزکاری د

توح ۱۵۲ الغیب
لارے اختیار کړی اود گناہ د اسبابونہ پرهیز اویکړی۔
کوم سرے چہ د امرالہی احترام کوی۔ او پرهیزکاری
اختیار وی، نو د اللہ پاک مدد د ہفہ شامل حال وی۔ اوهفہ
د مصیبتونو اوتکلیفونو نہ محفوظ وی۔ اللہ پاک فرمائی :
" کوم خلق چہ جھونہ نزدیکت اوجھونہ پہ کلام د پھیلانو
کوشش کوی، نو مونہ خپلہ صراط مستقیم تہ د ہفوی
رہنما فی کوو اوشریعت د ہفوی د پارہ اسانوو۔
ہر مسلمان لہ پکار دی، چہ د نفس د تابعداری نہ پرهیز
اویکړی۔ او پہ راز راست د تلو کوشش کوی۔ د فاسق اوفاجر
خلقو نہ گناہ کش شی۔ اوهفہ خلقو سرہ صحبت اختیار کړی،
چہ د اللہ پاک فرمانبرداری۔ زہ تانہ دا پند و رکوم چہ دخپلو
تبرو گناہونو اولغزشونو نہ توبہ کړو۔ اوتکین د پارہ راست
بازی اختیار کړو۔ د اللہ پاک تہ دیکل توفیق طلب کړو چہ
د نفس د اتباع اودشوک د آفتونو نہ محفوظ شہ۔ اوسلامتی
بیاموے۔
مقالہ (۳۶) دین پہ دنیا مقدم کړی
د دین کار پہ دنیا مقدم کړی اود نیایوی امور د کین حکام
الہی مہ ہیر وے۔ دین اصل مال (رأس المال) اویکړی او
دنیا فرع اود رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم د اسوۂ حسنہ
پہ تعبیل کین کوتاھی مہ کړو۔ تانہ د نفس امارۂ مغلوب
کو او د دین مطابق ہفہ تہ د تہذیب اود ادب بنو لو حکم

توح ۱۵۵ الغیب
درکے شوعے دے۔ خود دے برعکس تاد نفس غلامی اختیار
کړی اویہ خان د ظلم اویکړی۔ پہ دے وجہ تہ د صراط مستقیم نہ
واویدے۔ اود نفس د پیروی پہ وجہ پہ عقبی کین د دلیل
اورسا خلقو نہ شوعے۔
کہ تہ د عقیل پہ لار تیلے نو دنیا اوعقیل دواو کین بہ د
عزت اواپروخاوند وے۔ اود پیور د کار خوشودی لہ د
حاصلہ کړے وے۔ نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی :
" اللہ تعالی دنیا د آخرت پہ نیت وړکوی، خوا آخرت صرف
د دنیا پہ متابعت نہ وړکوی۔ اودا بالکل واضحہ دے چہ
د آخرت نیت د شریعت کامل اطاعت دے۔ نیت دعبادت
روح دے۔ اود اصلو د جزا فیصلہ پہ دے کیری نو کہ
تا د آخرت د طلب پہ نیت د اللہ تعالی اطاعت کولے نوذ
خدائے تعالی د خاصانو نہ بہ وے۔ اوهرکله چہ تہ د
خدائے تعالی د خاصانو نہ وے، نو دکاشا تو قول اشیاہ بہ
ستا تابعدار وے۔ او کہ تہ د نیوی امور کین د مصرف کیدے
پہ وجہ د آخرت نہ اعراض اویکړے نو پروردگار بہ د خانہ
ناراضہ کړے۔
دنیا د خدائے تابعداری دے۔ د ہفہ نافرمانہ خواری
اود ہفہ د فرمانبرداری عزت کوی۔ حضور صلی اللہ علیہ
وسلم فرمائیے دی : " دنیا او آخرت پہ مثل د دوو بونو (دو
خاوند د دوو بھو) دی۔ کہ یوہ خوشحالہ کړے، نو دویہ

بہ درجہ ناراضہ شی۔ تو کوم سرسہ چہ د اللہ تعالیٰ کامل اطا عطا
 اختیاروی۔ قول کائنات د ہنہ عزت کوی۔ اوخوک چہ ہنہ
 بافرمانی کوی، قول کائنات د ہنہ نہ بیزارہ شی۔ اللہ پاک
 فرمائی "تاسو کیں بعض داسے دی، چہ بعض ددنیہ پرتار
 دی او بعض داسے دی، چہ آخرت عواری۔ او بل
 خانے ارشاد دے۔ "خلق کیں حکمت افراست داسے
 خاوندان ہم شتہ، چہ وائی۔ اے پروردگار! مونزلہ
 دنیا کیں ہم سعادت را کرے۔ او آخرت کیں ہم سعادت
 او دوزخ داورنہم اوسائے۔ تو اوس تہ او ایچہ تہ
 دے کیں دکرے دے نہ کیدل عواریے۔

بعض دیا کیں عوکیدل او خیل عاقبت نہ غافل کیدل
 دایمان اواسلام نہ بالکل خلاف دی۔ هرکله چہ تہ آخرت
 کیں حاضر کیرے شے۔ نو دحشر میدان کیں بہ دورہ دے
 وی۔ پودوزخیان او بل جنتیان۔ دجنتیانویہ قولی کیں د
 دا خلیل سعادت بہ تہ ہلہ حاصل کرے چہ د نفس طلعت
 پریردے، د خدائے تعالیٰ طاعت اختیار کرے۔ او د خدائی
 احکامویہ احترام کیں دنسانی خواہشاتونہ لاس پہ سر
 شے۔ دانہ پاک دیدارچہ د قولونہ لوستے نعمت دے، او د
 جنت ہر قسم عیش دانہ پاک تابعداریند یا نود پارہا
 دے۔ نو دعقین دپونو سعادتونو حاصلولو دیا خیل نفس
 تہ د شفقت پہ نظر اوگورے۔ او د نفس امارہ پہ خائے نفس

مطمئنہ خیال اوساتہ۔
 د نفس مطمئنہ د حاصلولو اہم ترینہ ذریعہ دادہ، چہ
 د شیطان مزاجہ خلق اوخرا بو دوستا نونہ کنارہ کش شے
 او ذکر اللہ کیں مشغول شے۔ دلخویاتو اوعبثیاتو نہ
 پریہیز اوکیرے۔ او د کتاب اللہ او سنت رسول اللہ پرتو
 اختیار کرے۔ د صراط مستقیم موند لو د پارہ د کتاب اللہ
 یہ آیتونو د مسلسل غور، فکر او تدبیر ضرورت دے۔ نو یہ
 کتاب او سنت خان پورہ کرئی، او پہ ہنہ عمل اوکے۔ بعض
 مناظرو۔ جدال او قبیل وقال کیں مہ کیشوزہ۔ جگہ چہ تہ
 سوہ عقل گمراہ شی۔ او د عمل لار دانسان نہ خطاشی۔

اللہ پاک فرمائی: "کوم احکام چہ خودیز رسول تاسوتہ
 بیانوی، یہ ہنہ عمل اوکیرئی۔ او د خٹ نہ موجہ منگ کوی۔ ہنہ
 ترک کرئی۔ او د اللہ نہ دیرہ وکرئی۔ چہ عاقبت موبہ شے
 نو د مسلمان د پارہ د توحید او سنت پیروی لازمہ دے۔ دا
 بدعت دے۔ چہ د خانہ خبریے جو پیرے کپے شی۔ او دین
 تہ منسوب کرے شی۔ او د ہنہ پیروی د اسلام پیروی
 اوکیرے شی۔ اللہ پاک فرمائی: خلقو رہبانیت (ترک دنیا)
 دخیل لاسہ یو طریق عمل جو کرے۔ او پہ خانے لازم
 اوکیرولو، حالانکہ رہبانیت او د دنیا حلال خیزوتہ
 پریبندل۔ مونزہ پہ ہنوی نہ دی فرض کری۔ او نہ مود
 ہنہ حکم وکرے دے۔ د غہ وجہ دہ چہ دوی ددے

خلاف فطرت طریق عمل پیروی اونہ کہے شوہ۔ پہ دے
 سبب ہر ہنہ عقیدہ یا عمل چہ د ہنہ آسمانی کتابونو او
 شریعت کیں خٹ سند نہ وی، بدعت دے او د ہنہ پیروی
 عین گمراہی دے۔

د بدعت شد سخت دے۔ اوسنت د حضور صلی اللہ علیہ
 وسلم د حیات طیبہ ہنہ دستور العمل دے، چہ اللہ پاک داسو
 حسنہ پہ نوم یاد کرے دے۔ حق سبحان فرمائی: "خوک چہ
 د اللہ درضا طلبکار وی او پہ ورج د محشر د خلاصی ارباب
 وی، نو د ہنہ د پارہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم طریق
 عمل پو مثالی سیرت دے؛ بل خائے ارشاد دے "خوک
 نبی پہ خیل خواہش ہیچ نہ وائی۔ خٹ چہ وائی ہنہ خودیز
 د طرفہ وی وی۔ نو د ہنہ پیروی کوی، او اللہ پاک فرمائی:
 "اے پیغمبر! دوی تہ او دایر۔ کہ تاسو د اللہ دوستی خواہی
 نوخا پیروی اوکیرئی، چہ خدا اے مودوست شی۔ او د
 خدا اے دوستی د حضور صلی اللہ علیہ وسلم د قول اوقبل
 تابعداری دے۔

پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی: "کسب کول حیا
 ظاہری عادت دے او توکل حیا باطنی حالت دے، نو
 اے د آخرت طلبکار۔ کہ ستا ایمان کمزورے وی۔ نو
 ستا وظیفہ کسب کول دی، چہ دا د حضور صلی اللہ وسلم
 سنت دی، او کہ ستا ایمان محکم وی۔ نو ستا وظیفہ توکل دے۔

اللہ پاک فرمائی: "خوک چہ پہ اللہ تعالیٰ توکل کوی نو ہنہ
 ورلہ کافی دے: او حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے
 دی: "کہ چا دا ہے کار اوکرو چہ د ہنہ پہ حقلہ شریعت
 کیں حکم موجود نہ وی۔ نو ہنہ مردود دے۔ نو ہر حالت
 کیں د قرآن او سنت تابع کیدل پکاری۔ د محمد صلی اللہ
 علیہ وسلم نہ پس ترقیامت خودیز د پارہ بل پیغمبر نہ شے۔
 چہ د ہنہ اتباع اوکرو۔ او د قرآن نہ علاوہ خودیز د پارہ
 بل آسمانی کتاب نشتہ، چہ د ہنہ پہ احکام عمل اوکرو
 نو زہ پہ تولوسلمانانو تا کید کوم چہ ہنوی صرف د کتاب
 اللہ اوسنت رسول اللہ اتباع اوکری۔ چہ تباہ او پرباد
 شے۔ ددے دوایونہ خلاف ورزی کول د شیطان پہ پیچر
 کیں راتل دی۔ نو دعقیدے او عمل د ہر آفت نہ سلامت
 پاتے کیدل د قرآن اوسنت اتباع سوہ وابستہ وی۔ او
 دا اتباع یودا ہے مقدس نعمت دے۔ چہ ددے پہ ذریعہ
 بندہ ولایت، ابد الیت او دشوئیت او چت عقلمانو تہ
 رسی۔

مقالہ (۳۷) د حسد صدقہ
 اے مسلمان! کہ تہ پہ اللہ، د ہنہ پہ رسول او پہ
 کتاب اللہ ایمان لرے او بیاہم بل مسلمان ورو سوہ
 حسد کوے۔ نو دا نیرہ د افسوس خیرہ دہ اوخا دیاند
 دا یقین راخی چہ ستا ایمان بالکل ضعیف او توکل وکوزر

دے۔ تہ دہل مسلمان خوشحالی سے برداشت کرے۔ دھنہ
بنتہ لباس، بنتہ خوراک اور اہل و عیال تہ نشے کئے۔ اور دھنہ
تک طرف پہ وجہ دا خیال کرے، چہ دھنہ بول نعمتوںہ
د دھنہ نہ لے کرے شی، کوم چہ دھنہ خلقتی اور
رازق ہنہ لہ ورکری دی۔ داد لے شوہ چہ تہ د
خدائے پہ خدائی کیں دھنہ پہ تقسیم رزق کیں اور
دھنہ پہ اختیار کیں دخل ورکول خواہے اور اصریحاً
کفر دے۔

یاد ساتہ چہ دہنہ تعالیٰ اختیارات ستا اختیارات
کیدے ستی۔ اور دھنہ تصرفات ستا تصرفات کیدے ستی۔
اللہ تعالیٰ چہ چا تہ غنہ نعمتوںہ ورکول عواری نو تہ دخیل
حسد پہ جذبہ کیں دھنہ مقابلے تہ را اوئے اور احوال
چہ کوم نعمتوںہ اللہ پاک بل تہ ورکری دی، ہنہ پرے تہ
بند کرے۔ نو دا خرگندہ دشمنیت ایز دی سرہ مقابلہ تہ
دہ! کہ دہ، او یقیناً دہ۔ نو تہ پہ دے پوہ شہ چہ پہ دے
کیں ستا پارہ خیر نشتہ۔

حسد یو دے لعتی خیز دے چہ ستا ایمان دے کور
د خپل موئی د رحیم نہ د غور کوی۔ اور اللہ پاک د مخالفت
کوی۔ قرآن حکیم کیں چہ د حضرت یوسف علیہ السلام
اور دھنہ د روبرو کومہ قصہ ذکر دہ دھنہ پہ مقصد اور
معنی لہ غور اور کوی، چہ دیوسف علیہ السلام روبرو

باوجود د سازشونہ، ہنہ دھنہ اوچے مرتبے اوے حسابہ
نعمتوںہ نہ ہر دم نہ کرے شو، کوم چہ دھنہ پہ مقدر
کیں دہ۔ اور یا خومرہ ہنوی پہ خپلو کوی وستومانہ شو۔
اور ہرکھ چہ مصر کیں یوسف علیہ السلام تہ پیش شو
نودائے اور صلہ ۳ خونور د پہ خدائے قسم وی، چہ تالہ
بیشکہ اللہ پاک پہ مونہ فضیلت در کرے دے۔ اور مونہ دخیل
ظلم زیاتی معافی عوار دے۔

حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیوی دی: ۲ حسد د
مسلمانانہ نیکی داسے سیزی، لکہ اور چہ لرگی ۳ اوحیث
قدسی دے، چہ اللہ پاک فرمائی، حاسدانہ حما او حما د
نعمتوںہ دشمنان دی ہ حاسدانہ اللہ دشمنان پہ دشمنان
دی۔ چہ اللہ پاک دخیل مشیت ماتحت چہ خپلو بند یا نو
تہ غنہ خیز اور خومرہ ورکول عواری، نو دوی تہ مخالفت
کوی۔ اور اللہ پاک فرمائی: ۴ پہ دنیاوی ژوند کیں مونہ د
خپلو بند یا نو رزق خپلہ تقسیم کرے دے۔ نو یا خوک
دا جرأت کرے شی، چہ د اللہ تعالیٰ د فیصلہ شوی تقسیم
خلاف خبرہ اور کوی اور دھنہ مقابلہ تہ اور دیدی۔

یاد ساتہ چہ بل سرہ حسد کول پہ خپل ذات نظر کول
دی۔ اور اد بدین قسم حماقت اور ناروا بخل دے۔ اللہ پاک
فرمائی: ۵ مونہ خوبیہ خپلو بند یا نو ظلم نہ کوی۔ ہنوی د
خپلو بد عمل اور حسد پہ وجہ خپلہ پہ خپل ذات ظلم کوی۔

بل خائے ارشاد باری تعالیٰ دے ۶ حما احکام اور فیصلے بنتہ
بد لیبی، اور نہ زہ ذریہ بر یہ خپلو بند یا نو ظلم کوم۔ نو ستا
سلامت د پارہ بہترہ دادہ، چہ یوسلمان و سرورہ خوشحالی
اور اوسوہ حالی کیں اوئے، نو ہیو کھ ہنہ سرہ حسد مہ کوی۔
بلکہ دھنہ پہ کامیائی اور ترقی خوشحالہ شہ۔ دے طرز صلہ
پہ اللہ تعالیٰ ستا درخشاںی اور خپل قسما قسم نعمتوںہ پر تہ
در بان دے اور کوی۔ اللہ پاک د مونہ اور تا سو د حسد نہ پہ ایمان
کری۔ اور خپلو نعمتوںہ د شکر توحیق د راکری۔ آمین۔

تہ خپل ذات سرہ ہم حسد مہ کوی۔ خپل ذات سرہ
حسد کول دا ک۔ چہ ستا رزق پہ خپل فضل اور کور
تا تہ کوم نعمتوںہ در کپے دی۔ دھنہ استعمال کیں تہ د
بخل نہ کار مہ اخلہ۔ لکہ دا چہ پہ خپل خان اور اہل و عیال
د خوب لک خبناک، چاہے اور ہائش پہ حقلہ تنگدستی
راوے۔ داسے کول خپل ذات سرہ خرگند حسد اور ظلم
کول دی۔ اور اللہ تعالیٰ د نعمتوںہ نا قدری۔

د نعمتوںہ شکر دا دے چہ دھنہ دہتولو پہ خائے ہنہ
ظاہر کرے اور پہ ارت مہ تہ استعمال کرے۔ اللہ پاک
خپل رسول برحق تہ فرمائی: ۷ دخیل پروردگار د نعمتوںہ
اظہار اور کوی اور خلقو محبتیں تہ بیان کرے ۸ اللہ تعالیٰ
د مونہ لہ د شکر نعمت عملی توحیق راکری۔
آمین

مقالہ (۳۸) دصدق اور اخلاص اجر
کوم سرہ چہ د دین برحق خدمت اور تبلیغ اور اشاعت
پہ صدق اور اخلاص سرہ اور کوی، نو د اللہ اجر دھنہ دپارہ
کافی دے۔ اور ہنہ دا چہ دنیا اومتہل پہ دوارہ جہان کیں
بہ باعزتہ اور با آبروی۔ اللہ پاک فرمائی: ۱ تاسو د اللہ
مدد کوئی، ہنہ بہ ستا سو مدد کوی ۲ او پہ سرراط مستقیم
بہ موثبات قدم کری، نو زہ تاسو تہ دا تلقین کوم اچہ
د اللہ دکلام تبلیغ اور اشاعت کوئی۔ ہنہ سرہ خوک مہ
شر کوئی اور تسلیم اور رضا خپل شعارجور کرئی۔

کوم مسلمان چہ د اللہ دکلام اور دہی ۳ سنت د تبلیغ
اور اشاعت دپارہ خپل ژوند وقف کری نو دھنہ اجر اور
ثواب د فی سبیل اللہ جہاد کونکو نہ ہم زیات وی اور اللہ
تعالیٰ مدد اور نصرت ہمیشہ دھنہ شاملی حال وی۔

مقالہ (۳۹) رد نعمت کفران نعمت کے
د حکم الہی نہ بذہر بعض د نفس پہ خواہش د یو خیز
قبول گمراہی دے۔ دے د خواہش نفس خلاف رضائے
مولیٰ پہ خاطر د یو خیز قبول اور دھنہ پہ تحویل کیں تکلیف
برداشت کول د اشیاؤ اور اولیاؤ اسوہ حسد دے اور داسے
مخلصین بہ دوی پہ دلہ کیں پوس تہ کولے شی۔
یاد ساتہ ۱ چہ ہرکھ اللہ تعالیٰ یہ تاد نعمتوںہ پرورینہ
کوی اور تہ ہنہ نہ قبولے۔ یاد ہنہ نہ روگردانی کرے، نو

داسرا سرگفران نعمت دے۔ اودائے پاک درنق او عطا تو بے قدری دے۔ نو د الله تعالیٰ درنق اود هغه د نعمتو پد خوشحالی سوع استقبال کوع۔ اود هغه په خو شمالي قبوله، حکم چه دے سوع محکب دپاره هم درنق کب زياتی اوبرکت راخی۔

مقاله (۳۰) ولایت د شریعت مکمله پیروی ده

ترخوچه ته د نفس اماره نه ازا د نه شه۔ اود شریعت مکمله پیروی اختیار نه کړه، نو د اولیاء الله په نه کب د داخلیدو کوشش مه کوع۔ د شریعت پیروی د مطلب دے چه ستا ټول اقوال، افعال د الله تعالیٰ د امر ونهی مطابق شی۔ یعنی ستا اوریدل، لیدل، تلل، اود کیدل، وینیدل الغرض ټول اعمال درنق الله ماتحت شی۔ اود اهرخه د دین او ملت د حد مت دپاره وی۔

ستا جسمانی خیز ونه ستا دپاره د پیرو د کار نه دجهل او لرې والی باعث وی ترخوچه ته اصلاح باطن او ترکیه روح سوع خالص روح جوړ نه شه اود جسمانی گودونونه ویزای نه شه نو قریب خداوندی به حاصل نه کړه شه۔ وپه هرکله چه ته رینست او مجاهد سوع خالصی روح شه۔ او هر لیس ذکر الله کب مصروف شه۔ نو په تا به اسرار الله راخرگند کړه شی۔ اود کائنات حکمتونه به تا ته بے نقاب شی د اذ فانی الذات مرتبه ده۔

کله چه ته دعالم بسفلی نه بے تعلق شه۔ اوشیاء د دیدار اوجلو خد اوندی دپاره جهل او کب نه، څنگه چه حضرت ابراهیم علیه السلام د لوجید د حقیقت نه پس اوفرمايل، بے شکه د اټول بنان د شکر په وجه خدائنا دی۔ اویو خدائے خبارهما اودوست دے دغه شارت چه ته هم خیل خواهشات فسانی اومخوقات د معصیت بتان اوکب نه اود هغوی د فرمانبرداري نه لاس په سر شه، نوله به په تا د علوم لدق اوسرار الله کشف شروع شی ته به درازدارونه شه اودولایت دجهل اوتوت اوصلا بتان د عطا کړه شی۔ دغه وخت به ته محسوسه کړه، چه تا یو معنوی، روحانی اوباطنی ژوند بیاموند۔ ستا ټول وجود به د قدرت اللهیه مظهر جوړ شی۔ بیا به ته د هغه په رابطه آورنه، گورنه، گورنه، او خبرنه، د هغه نه به آرام اواطمینان بیا موه۔ د امر ونهی پیروی به کوه۔ د حدود شرعی حفاظت به کوه۔ اوعبر الله به موجود نه وینه۔

دولایت درجه بیاموند لودپاره، اتباع نفس، فسق و فجور اولغوایاونه پرهیز اوکړه۔ او په اخلاص د شریعت پیروی اختیار کړه۔ خویاد ساته۔ چه دکوم حقیقت یا طریقت شروع تاید اونه کړه هغه جائز اونه کوی هغه جائز اونه کړه۔ هغه صریحا کفر دے۔

مقاله (۳۱) آزمائش نه پس د الله پاک پیروی ته زه تا سوته د الله اود بنده د تعلق اوتو متعلق یومثال بیانوم۔ یو بادشاه دے چه هغه په خیل رعایا کب یوسرے اهل اوبویی، اود دنیا رحکومت ورته حواله کړی په خلعت او اعزازکے سرفراز کړی۔ او خیل معتدکے جوړ کړی۔ بیا دغه سرے د خیل منصب درعایت نه یوه موده پورے خیل فرانس په مننه شان سوع ادا کړی اوبادشاه ته دخیل بے اعتمادی هیژ موقع په گوتو نه وړکوی۔ دنار خلق هم دده د بیه انتظام په وجه دده نه خوشحاله وی۔ اوشا با بے پرے وای۔ اوبادشاه هم دده په طاعت او صلاحیت مطمئن دے۔

خه موده پس دغه سرے په عیش و عشرت کب پورې دخیل عهد دے په عرض کب دخیلو فرانسونه بالکل بے پروا شی چه بادشاه ته دده د حالاتو پته اوکلی، نو هغه پرے قهرجن شی اود هغه نه بے مات کړی۔ بیا ویر د هغه جرمونو محاسبه راواخلی کوم چه دده دخیل حکومت په دورات کب بادشاه د امر ونهی خلاف کړه وی۔ د تحقیقاتو نه پس دے بند یوان کړه شی۔ دے سرے د ده غور او نکب زائل شی۔ اود په خیلو تقصیرونو او کوتاهو پنبهان اوتوبه کار شی۔ دده د اذنبهان اوانکسار چه د بادشاه مشاهده کب راخی۔ نو خیل زور منصب

دوباره وړکړی۔ اود پورې نه زیات احسان ویرسه راواخل داحکومت اوقیادت دکو ته دائمی وړکړه شی۔ اواپس بے ترے بیا نه اخلی۔ دغه مثال د الله اود بنده د تعلق هم دے۔ الله تعالیٰ چه پرمؤمن بند خیل مقرب جوړ کړی، نو په هغه دخیلو بے حساب نعمتونو پیرناو بے کوی۔ د اے پیرناو بے چه نه یوه سترگه لیدنه وی۔ اونه یوغو اوریده وی۔ لکه باطنی نعمتونو کب د زکے اوسمانونو عجایب، دکائنات اسرار، کشف روحانی، ددعا قبولیدل، تقوی، محبوبیت قلب کب دکلمات حکمت ترول اود ذکر وخیره۔ دغه شان ظاهری نعمتونو پرے هم تمام کړی۔ لکه صحت اوتوانای بنه خوراک خنک، حلالو خیزونو کب فراخی، سیکه بی بی اوسنه اولاد۔

په دے باطنی اوظاهری نعمتونو تر دیره وخته دے بناد وی۔ حتی چه دومره دے کب مشغول شی خه غفلت کب کینوی شی۔ خیل معبود هیرکړی، اود نفس اماره تابعه اراک راواخلی۔ فسق و فجور کب پریوخی چه الله پاک د دکا کیمیت اوبویی نو د اصلاح دپاره بے په مصیبتونو کب راگیر کړه اوسختو اوبریشانو کب بے اخته کړی۔ بیا دے په خیلو حالاتو سوچ اوفکر راواخلی۔ اود خیلو باطنی اوظاهری تغیراتو نه محسوسه کړی چه دا هرخه دده بمعصیت

او غفلت پہ وجہ وی نمودے د اللہ تعالیٰ پہ حضور کینے توبہ کا رشی۔ اور صراط مستقیم تہ رجوع اوکری۔ اور عیناً خپل زور دستور العمل اختیار کری۔

د نفس امارہ د اتباع نہ چہ دے بیزادہ شی۔ او خپل پرورس دکار تہ راجع شی۔ نو د اللہ تعالیٰ د طرفہ دہ تمہ پشارتو (خوشخبری) اور دے شی او تیر نعمتونہ ورتہ دویارہ با انرا طہ ویر کرے شی۔ پہ دہ د اللہ تعالیٰ د باطنی او ظاہری برکات و دروازے پرا نیستے شی۔ خلق خدا ورسو محبت او تعاون را واخلی۔ هر خدائے ددہ تعریف او توصیف کیری۔ او بادشاہان نے مسخر شی۔

دغہ شان اللہ تعالیٰ خپل باطنی او ظاہری نعمتونہ پہ دہ تمام کری۔ اللہ پاک فرمائی: «ہیژ انسان تہ دانہ دہ معلومہ چہ ددہ دنیاک اعمالو پہ بد لہ کین ددہ دپارہ د زریہ ک خوب دیدو کوم کوم نعمتونہ پتا اپنودے شوے دی۔»

مقاله (۴۲) د نفس انسانی دوہ حالتونہ

د نفس انسانی دوہ حالتونہ دی۔ یوراحت او میل مصیبت۔ او د حقیقت دے چہ انسان پہ دے دوایو حالتون کین آزمائیلے۔ ترکو مہجدہ چہ دے د خپل پروردگار مطیع او فرمانبردار دے۔ اللہ پاک فرمائی: «انسان چہ راحت کین شی نو نافرمانی را واخلی او چہ مصیبت کین

شی، نو شکوہ او شکایت کوی: واضحہ دے چہ داد نفس انسانی کمزوری دے۔ چہ دراحت پہ حالت کین د تقویٰ او شکر نہ کار نہ اخلی، او مصیبت پہ حالت کین صبر تحمل او توکل نہ اختیاروی۔ او د اللہ پاک خلاف بدگویی شروع کری۔

د نفس کارگستناخی او بے ادبی دے۔ او د مخلوقا تو اللہ پاک سرہ شریک جو پول دی۔ بلہ دا چہ نفس هجکله د اللہ پہ ورکری شوی رزاق مطمئن او شکر گزارہ کیری نہ۔ او همیشه د خواہشاتو د کینے انسان پہ پریشانی کین ساتی بیا چہ نفس د مصیبتونو نہ خلاصے بیاموی، نو غرورہ تکبر او عیش کین کینوی۔ او د خپل پرورس دکار د اطاعت نہ روگردانی را واخلی نو بیا پہ مصیبتونو کین را گری کرے شی دپارہ ددے چہ ددہ خیری او بیخالی شی او د شرک اوشق نہ منع شی۔

بیا کہ نفس غفلت او مصیبت پیرید دی۔ او پہ سہ لاری۔ او اطاعت او شکرگزاری را واخلی نو احوالی پیرے د خپل نعمتونو د لاشی پیرورس وئے شروع کری او هر حالت کین دهنه معاون او مددگار وی۔ نو کوسرے چہ دنیا و آخر کین دسلامتی خواستگار وی۔ ہنہ لہ پکار دی چہ صبر او تحمل اختیار کری او درینا لہی نہ غمنا آری۔ او خپل حاجات همیشه دهنه نہ طلب کوی۔ شہ چہ اللہ تعالیٰ

ورکوی۔ پہ ہفے شکر او باسی۔ او د ہنہ نہ دهرخہ امید ساقی۔

تا د اللہ تعالیٰ د ارشاد نہ دے اورید لے چہ هرکله اللہ تعالیٰ دیو خیز پہ وجود کین د راستوارادہ اوکری۔ نو ورتہ اووائی کن (دے)، نو ہنہ فوراً شی (یعنی وجود کین رشی)۔ او اللہ پاک فرمائی: «مومنانو لہ خوصرف پہ اللہ پاک تکلیف پکار دے: د اللہ پاک قول افعال نہ او حکمت او مصالحت نہ دے وی۔ خوہنہ خپل حکمت او مصالحت بندیانو نہ پتا ساتے دے۔ بندہ لہ پکار دی چہ رضا او تسلیم اختیار کری۔ او د اللہ حکم سرہ اتقانی اوکری او خپل گفتار او حرکتو سکنا تو کین د اللہ تعالیٰ خلاف د شکوے او شکایت نہ منع شی۔»

حدیث شریف دے۔ ابن عباس رضی اللہ عنہ فرمائی: چہ زہ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم پیسے سو روپے نو حسنو علیہ اللہ علیہ وسلم ماتہ ارشاد او فرمایو: «اے ہنگہ ادا اللہ د حقوقو حفاظت کوہ، اللہ بہ ستا اوستا د حقوقو حفاظت کوی۔ اللہ حاضر او ناظر او گنہگار۔ نو ہنہ نہ تہ د خپل ویرانہ موجود بیا موے۔ او چہ تہ سوال کوے۔ او مدد خواہیے، نو د اللہ نہ خواہیے: اللہ چہ د بندیانو پہ قسمت کین غنہ نیکی دی ہنہ دازل نہ مقدر شوے دی او ہجکله لے لشی بدگوار چات۔ چہ غنہ نا کدایا نقصان رسیدو کدے دے، ہنہ بہ

ور تہ ورسا سی۔

کہ تہ پہ اللہ توکل اوکریے۔ او حکم یقین پیرے اوستے نو د پر خیر بہ بیا موے۔ او کہ یقین او توکل برقرار اوستے نو کوم خیر نہ چہ تہ بدگنہ، ہم ہنہ بہ ستا دپارہ تکلیف باعث شی۔ پہ ہنہ صبر او تحمل کول ستا دپارہ د پر غوروی وی۔ یاد ساتے چہ د صابرا نو دپارہ د اللہ تعالیٰ مدد یقینی دے حکمہ چہ د مصیبت نہ پیر، راحت دے۔

مؤمن لہ پکار دی، چہ خپل قلب او دماغ صفا کری، او د نفس د وسوسونہ خان پیر کری۔ د مؤمن دپارہ عاقبت ہم دے کین دے، چہ ددے حدیث پہ معنوبنہ غور اوکری۔ بو تل عمری پیرے عمل اوکری، چہ د دنیا او عقبی د تولو اکتونو نہ سلامت شی۔ او حقیقی اطمینان قلب بیا موے۔ او د اللہ پاک پہ رحمت پہ دوارہ چھانہ بناد شی۔

مقاله (۴۳) د مخلوق نہ سوال کول

د مخلوق نہ صرف ہنہ خلق سوال کوی، چہ د حقو یقین او ایمان ضعیف وی۔ صبر او توکل پکین نہ وی، او د توحید الہی معرفت نہ لری۔ ددے برعکس د غیر اللہ حکم د سوال کوانہ فقط ہنہ خلق محفوظ پاتے کیدے چہ د حق تعالیٰ د توحید معرفت لری، محکم یقین او ایمان لری د حقو طریقہ توکل علی اللہ وی۔ یہ ذکر او فکر همیشه کوی د حقیقت او صداقت بصیرت لری۔ او د اقتضائے ایمانی

فتوح ۱۴۲ الغیب

پہ درجہ دے خیرہ نہ شوم اوجیا ورٹی چہ دخی وقیم
 اللہ پاک یہ موجودگی کنی مخلوق تو کنی دجا نہ سوال اوکری
مقالہ (۳۳) بعضے دعا گانے وے نہ قبلین
 دمؤمن ہرہ دعا لازمی طور سے نہ قبلین اوکوسہ
 دعا چہ قبولہ نہ شی۔ نزدھے پہ نہ قبلین دکن د خدا کے
 حکمت اور پرے پتے فائدے پر تے وی۔ انسان عالم الغیب
 صرف اللہ تعالیٰ دے۔ اوھنہ نہ پوھیری۔ چہ دھنہ د
 بندہ فلاح او بھود پہ غہ خیز کنی دے۔ کہہ دیو ایسے مفہوم
 دے۔ جن ممکن دے، چہ دیو خیز خان دپارہ غوبنل موین
 بندہ گنوی، لیکن حقیقتاً ہنہ خنوی د پارہ مضروی او اللہ
 تعالیٰ کے بے غوبنیتو موین نہ عطا کری۔ بعضے وقت دعا د
 نہ قبلین دوسبب دا ہم وی چہ بندہ غافل شی۔ او خوف
 ورجا (ویہ او امید) چہ دا ایمان د لوازمات نہ دی، دھنہ نہ
 ذائل شی۔ معرفت او حقیقت پہ ہرجال کنی امید او ویہ
 لازم او ملزم خیز ورنہ دی۔ او دے مثال لکہ دمری د
 دوو پرو بغیر نشی اوتے، دھنہ شان دیو مؤمن حال ہم
 د خوف اور جا بغیر ناقص او نامکمل وی۔ دمومن حال
 او مقام دادے چہ ہنہ غیر اللہ تہ رجوع اونہ کری۔ نو د
 ہرے دعا پہ قبولیت اموار کول ہم د غیر اللہ حیثیت نری
 او دمؤمن د توحید عقیدے سے سرے بنائی۔
 دہرہ دعا نہ قبلین د دوا واضعہ سبب نہ دی۔ یوخی

فتوح ۱۴۳ الغیب

دا چہ مؤمن کنی تکبر او شرور را نشی۔ اوھنہ د اللہ پہ اکبر
 او احترام کنی غافل او گستاخ نشی۔ او دوئم سبب نے دا
 دے چہ محض د خواہش او عادت پہ بلور سوال کول زم
 جوہر کری۔ حکمہ چہ دا ہم د شرک خفی یوصورت دے۔
 او شرک خفی د شرک جلی نہ پہ دوئمہ درجہ خراب خیز
 دے۔ د اللہ تعالیٰ نہ چہ سوال خالصہ دا شیاع شریعت
 او تعمیل امر د پارہ وی۔ نوھنہ سوال دمؤمن د پارہ زیات
 د قرب اورضا کے الھی باعث وی۔ او دھنہ نور سوال چہ
 د نفس د خواہشات نہ مڑاوی نو دھنہ قبولیت یقینی وی۔
 دمؤمن د بعضے دعا گانہ نہ قبلین د چہ موین کوسہ
 اسباب بیان کول دھنہ نہ دا مطلب ہرگز نہ دے چہ
 بندہ د خیل حاجات خدا کے تہ نہ پیش کوی۔ او دھنہ
 نہ د سوال کول کنی کوتاہی کوی۔ حکمہ چہ مؤمن د خدا کے نہ
 سوال اونہ کری۔ نو دچانہ بہ نہ کوی۔ اللہ پاک فرمائی: **حُما**
 نہ سوال کوی، چہ حاجات موتر سرہ کریم۔ او بل خاکے ارشاً
 دے۔ اے پیغمبر! چہ حُما بند یاں حُما متعلق ستانہ تیرس
 اوکری نوری۔ او واپہ۔ چہ نہ ڈوئی تہ نہ پر قریب یم۔ کوم
 وخت چہ حُما مائہ سوال اوکری، نو زوئے سوال قبول۔ نو
 بند یاں نہ پکار دی چہ ہنوی حُما اطاعت اختیار کری او
 پہ ما حکم ایمان اوساتی چہ پہ د پارہ جہانہ خلاصہ
 بیاموی۔

فتوح ۱۴۴ الغیب

مقالہ (۳۵) اصحاب عسرا و اصحاب یسر
 د خلق دودہ دے دی، یو اصحاب یسر او یو اصحاب یسر
 اصحاب عسرا ہنہ خلق دی۔ چہ مصیبتون او پریشانون کنی
 اختہ وی۔ او اصحاب یسر ہنہ خلق دی چہ راحت او
 آرام ژوند تیروی۔ خود یا د مسائل پکاری۔ چہ ددے
 د لوحالات د باطنی اسباب او خارجی تاثرات نہ خالی نہ کری
 کوم خلق چہ پہ راحت اورام کنی دی۔ نو دا ہم دھنوی
 د پارہ یوہ ابتلا دہ۔ چہ آیا د نعمت او آسودگی پہ حالت
 کنی ہنوی ذکر او شکر اختیار وی یا سرکشی راخی۔
 ہرکلمہ چہ دوئی د ذکر او اطاعت پہ خاکے غفلت او
 فسق او فجور کنی کنبیوی۔ نو اللہ تعالیٰ دوئی پہ قسم قسم
 مصیبتون کنی واچوی۔ او دنا شکر ہی وجہ کے پہ عذاب
 کنی اختہ کری۔ کہ یو اسودہ حال سرے پہ دے پوھید
 چہ اللہ تعالیٰ **عَلَّامٌ لِّمَا یُرِیدُ** دے، یعنی چہ خہ خوارکی
 ہنہ کوی۔ نو د نعمت پہ موجودگی کنی بہ کے غفلت او
 معصیت نہ اختیار وے۔ بلکہ ذکر، طاعت او شکر کنی
 بہ مشغول وے۔
 کہ دیو دنیا دار سرکی غفلت او معصیت پہ دے وجہ
 وی چہ ہنہ د حقیقت ہیر کرے دے۔ چہ دے دنیا د
 آدم نہ تزدے دمہ پورے ہیچا سرہ وفا نہ دہ کرے او د
 ہنوی یوسری حالات پہ یو کیفیت برقرار نشی پاتے کیے

فتوح ۱۴۵ الغیب

او د ہر سرے پہ ژوند کنی تغیرات راخی، او کہ د تغیرات او
 سترزل نہ دچا ہستی محفوظہ دے۔ او محفوظہ پائے کیدے
 شی، نوھنہ فقط د اللہ تعالیٰ ہستی دے۔ مخلوقات د حالات د
 تغیر نہ قطعاً چر کیدے نشی۔ نو دے سرے د دولت پہ نشہ
 کنی ابدی حقیقت ہیر کرے دے۔ او غفلت او معصیت کنی
 کنی اختہ دے۔ نو دا ہم سے سرے د اللہ د قہر او غضب نہ
 وے چر شی۔ دا د اللہ پاک قانون قدرت دے، چہ ہنہ پہ
 خیلو بند یاں د سختی نہ پس راحت راوی۔ او د نعمت پہ
 شکر پہ نعمت کنی اضافہ کوی۔ وے د راحت او آرام بیلوئی
 د پارہ سختی تیرول ضروری وی۔
 د صبر او شکر جزا ہمیشہ د رزق فراخی او سکون قلب
 دی۔ او اللہ تعالیٰ د خیل امر و نہوں د تعمیل کونکی معاون او
 مددگار دے۔ کہ د مصلحت وخت پہ بنا یو سرے پہ
 مصیبتون کنی اختہ کری، نو بیا کے پہ نعمتون او بخششون
 ہم بنا د کری۔ جنور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی:
 "د اللہ پاک نعمت دیو وحشی خاںور پہ شان دے، پہ ثنا
 او شکر سرے کے قید کرے" نو د دعوت او نعمت شکر پہ دا
 دہ چہ ددے پہ وجہ سرے متکبر او خلق د پارہ مضر
 نشی۔ اسراف اونہ کری۔ د خدائی حدود نہ تجاوز نہ
 کوی۔ فسق او فجور او حرامون کنی کنبیوی۔ دا اللہ د
 طرفہ چہ کوم حقوق العباد مقرر دی۔ ہنہ پہ خلوص

ادا کری۔ زکوٰۃ پہ مکمل دیا نسا اری سوا اوکا بی غریبانو
اومسکینانو تہ صدقہ اوخیرات ورکری۔ حاجقندو او
مصیبت زدہ خلق سوا ہمدردی اوکری۔ اود مظلوم مدد
اوکری۔ اوخیل اعضاء د حرامونہ پچ اوساتی۔ داہول اعمال
د نعمت د شکر اوزیاتی باعث دی۔ پہ دے عمل کوکے پہ۔
پہ جنت کین دانیانو، صدیقانو او اولیاء اللہ مکرمے وی۔
اودنیان کین بہ ہم دعزت او ابروخاوند وی۔

د دے برعکس کہ بندہ د نعمت نا شکرے اوکری۔ اود
دولت مندے پہ وجہ پہ عقلمت او مصیبت کین کینوی۔
نودھنہ دیارہ پہ دواپہ جہانہ ذلت اورسوانی دہ۔ خیر
د دے پہ دے حقیقت پوہیدل پکار دی چہ د انسان پہ
ژوند کین آفات اوبلیتایوانے دظلمت او مصیبت او
د نعمت دناشکرے پہ وجہ نہ وی۔ بیکہ د دے نوراسباب
ہم وی۔ مثلاً د مصیبتونو او تکلیفونو یوسبب د دے چہ دا
د انسان د خپلوگنا ہونو او اہمالو نتیجہ وی اود دے پہ چہ
د انسان تھدیپ اومعذرت مقصود وی۔ لکنہ چہ اللہ پاک
غوازی۔ چہ د دے سپرے دکمراہی اونا فرمائی نہ بیزارے شی
اوپہ صراط مستقیم روان شی۔

د آقا تو بلتا تو دوئم سبب د دے چہ داد اللہ تعالیٰ
پہ مقرب او برگزیدہ بندیانو یو آزمائش وی۔ او اللہ تعالیٰ
د دے پہ ذریعہ د دوی د ایمان، یقین، صبر او توکل امتحان

اخلاقی اویا د دے آزمائش پہ وجہ دھنوی ایمان او توکل
زیات محکم کری۔ اودنیان اوعقبی کین نے درجے او جتنے
کریک اود سختو مصیبتونو پہ وجہ ورلہ لوئے اجر و پاداش
د دے قسم برگزیدہ بندیان انبیائے کرام، صدیقین
او اولیاء اللہ دی۔ دوی د حال اومقام ناوندان وی۔ د
دوی یقین، ایمان او توکل دعاموسلمانانو نہ پہ درجو
اوجت او محکم وی۔ اوپہ دوک مصیبتونو کین ہم د
حقیقت او معرفت دروازے پراستے وی۔ دابتلا پہ
اللہ تعالیٰ پہ دوی د توحید اسرار واضحہ کرے وی۔
اودوی دشرک جلی او خفی پاک ساتی۔ دیارہ د دے چہ
د دوی باطن دانوارقدسیہ نہ معصورے کری، اودوی
مقربان بازگاہ کری۔ اویا نے پہ دیارہ جہانہ د آدم پوادلا
سوربند کری۔

د مؤمن دگنا ہونو نہ د پاک کو ملامت د دے چہ
ہنہ لہ پہ ژوند کین صبر جمیل ورکری۔ اود لغویانو نہ
پہ ذکر او فکر کین مصروف شی۔ د مصیبتونو پہ وجہ
پریشا نہ شی۔ اونہ د مخلوقانو تکبیر د خپلو مصیبتونو
اوپریشانو ذکر کری۔ بیکہ راستباز اوسی۔ اوخیل حاجا
د خپل پرورے دگار پہ حضور کین پیش کوی اودھنہ نہ
مدد غوازی۔

د دے نہ علاوہ کومہ ابتلاء چہ درجات او مقاماتو

د اوجت وانی دیارہ د دے، اود ہر علامت د دے چہ جس
مشیت اللہی سوا موافقت داوخیل۔ او ذکر اللہی سوا
سکون بیاموی۔ دغیرانہ نہ توجہ اوکریوی۔ اوفسافی
الذات شی۔ دابتلا داحالت د انبیاء علیہم السلام او
برگزیدہ اولیاء دیارہ خاص دے۔ اودعہ خلق د دے
تقاضا پورے کولے شی۔ چہ تائید اللہی نے خصوصیت سوا
شامل حال وی۔ ہر سبب د دے ابتلا جوکہ کیدے
نہ شی۔

حاصل دکلام د دے، چہ اصحاب عسرو د آفتونو او
مصیبتونو پہ وجہ د خپل پرورے دگار نہ کولے اوشکایت نہ
کوی، بیکہ پہ پورے یقین د پہ ہنہ توکل ساتی اواصحاب
یسرو د دولت پہ نشہ کین سرکشی اونا فرمائی نہ کوی۔
بیکہ ذکر، طاعت، شکر اوشاکین د مشغول اوسی۔

مقالہ (۲۶) یوحنا پیش قدسی

حدیث قدسی دے۔ چہ اللہ پاک فرمائی: "کوم سکر
چہ خما د ذکر پہ وجہ د مخلوقانو نہ سوال اونہ کرو۔ نودہ
بہ ہنہ تہ د سوال کوکونہ ہم زیات خیر ورکرم" د دے
وجہ داد، چہ ہرکے اللہ پاک یومؤمن خیل محبوب کبول
اوغوازی، نودہ ہنہ د مختلفو مصیبتونو د آزمائش نہ پس
روحانی پیروں کوکری، مثلاً ہرکے چہ پر بندہ پہ مصیبتونو
اود آفتونو کین لگاری، نودہ خیل کمزوری پہ وجہ د خیل حقیقی

مشکل کشا اوقاض الحاجات پہ کما نے ہنہ مخلوقانو تہ
رجوع کوی۔ اومختلف انداز کین د مخلوق تکبیر سوال کوی
خودمدد دا طریقہ د توحید خلاف دہ۔ پہ دے دیندہ پریشا
ختہ نہ شی۔ آخر ہنہ د مخلوقانو نہ بیزارے شی۔ د خیل خالق
پہ تکبیر پر سجدے شی دھنہ پہ ذکر اوتنا کین جو شی۔
اوخیل حاجات ترے غوازی۔ پہ دے حالت کین دے د
غیر اللہ تصور قدرے ہم نہ کوی۔

د توحید د حقیقت دیاموند لو نہ پس اللہ پاک ددہ
حافظ، ناصر، معاون اوممددگار شی، اللہ پاک فرمائی:
"اے اللہ نبی! دوی تہ اویا، چہ خما مولا اودالی اللہ
دے، چہ قرآن نے نازل کرے دے۔ اود بولوسالخانو مل
دے۔ پہ دے وخت کین دیندہ ذریعہ سترگے ہم پہ دے
حدیث قدسی اوعربیوی داچہ: "کوم سکر خما د ذکر
پہ وجہ د مخلوقانو نہ سوال اونہ کرو۔ نودہ بہ ہنہ د
سوال کوکونہ ہم زیات خیر ورکرم" داہنہ توحید کل
اومھویت فی الذات دے، چہ اولیاء اوابد الوحاصہ دہ۔
دل نہ بندہ تہ ہنہ قوت ورکری شی، چہ پہ اذن اللہی د
دہ پہ حکم کن۔ عجائب پہ ظہور کین راخی، دہ تہ
انشراح صدر حامل وی او پہ دے دواپہ رجھانوکین نے
ذکر خیر کیری۔

د اللہ پاک ارشاد دے: "اے نبی آدمہ! اے اللہ ہم خما

ند علاوہ بل ہیچوںک معبود نشته۔ زکا چہ خہ خیرتہ اووم
چہ موجود شه، نوزنه فوژا موجود شی۔ خما پہ وحدانیت
کین فناشه چہ بیا تر ہم کوم خیرتہ اوولے چہ موجود
شه، نوزنه به خما پہ اذن فوژا موجود شی۔

مقاله (۴۸) د سلوک ابتداء او انتہاء
یو بودا سیری پہ خوب کین خما نہ تپوس اوکته۔ چہ
هنه کوم خیر دے چہ د هغه په ذریعہ بندہ دانته پاک
قرب بیا مومی۔ نو ما جواب ورکته چہ د قرب الہی بودا
ابتداء ده اولہ انتہاء۔ ددے ابتداء تقوی او پرہیزگاری
ده۔ او انتہائے تسلیم، رضا او توکل دے۔

مقاله (۴۸) د فرضو، سنتو او نفلو درجے
مومن له پکار دی چہ د فرضو، سنتو او نفلو خیلے
خیلے درجے او پڑنی۔ او درجہ په درجہ د هغه تعیل او کړی
هڅو عبادت کین دایسے نه دی کول پکار چہ د فرضونہ
تکلیب سنت او دستونہ تکلیب نفل اختیار کړی۔ هر
مسلمان د دوقولونہ تکلیب فراموش ادا کوی، چہ د هغه نہ
فارغ شی۔ نو سنت د ادا کوی، او بیا وپسے د نفل کوی۔
ترخو چہ یوسپسے د فراموشونہ په بنه شان فارغ نه وی
نو سنتون کین مشغولیدلے جهالت دے۔ او دستونہ
تکلیب نفل کمراھی ده، نو کوم عبادت چہ ددے قاعدے
خلاف وی هغه په درکاکه خداوندی کین قبول

نه دے۔

د هغه سیری مثال چہ د فرضونہ تکلیب سنت کوی،
او دستونہ تکلیب نفل کوی دایسے دے لکه یو بادشاہ
چہ خپل یو ماتحت په خپل حضور کین طلب کړی۔ او
هنه سرسے د بادشاہ په دربار کین د حاضرینو په خلط
د جاوین پر په خدمت کین لگیا شی۔ حضور صلی الله علیه
وسلم فرمائیلے دی کوم سپسے چہ فرض پریردی او نفلو کین
مشغول شی، نو د هغه مثال لکه د هغه حملدارے پنخه دے
چہ کوم وخت د هغه د لنگون شی نوزنه حمل او غورخوی۔
نودغه هغه نه حملدارا پاتے شو۔ او نہ صاحب اولادہ۔
دغه رنگ الله پاک د جانفلونہ نه قبولی۔ ترخو چہ
فراموش ادا نه کړی۔ او د موثر گزار مثال د سوداگر دے،
چہ ترخو هغه رأس المال نه لری۔ نو کپته نشی کولے ہم
دغه کیفیت د هغه سیری دے چہ فرض او سنت پریردی
او نفلو کین مشغول شی۔ حالانکه د فرضو او سنتو په
موجودگی کین نفل هیڅ اهمیت نه لری حکم چہ دایو
اختیاری عمل دے او بندہ ددے په ادا کولو مامور نه
دے۔

دغه شان روژه قیاس کړی یعنی فرض روژه
پرینودل او نفل روژه نیول ضلالت دے۔ او دغه
رنگ زکوٰۃ چہ فرض دے هغه نه ادا کول او نفل صیتر

صدقہ او خیرات کول جهل دے چہ په درکاکه دانته تعالی
منظور نه دے۔

مومن له پکار دی چہ د فراموشاوتیت او اہمیت هیر نه
کړی۔ د شرعی عمل ما تو نه پرہیز او کړی۔ او الله پاک سوا
په مخلوقاتو کین هیچو شریک نه کړی۔ او نه د خلق د
خوشحالو د پارا د امر الہی خلاف ورزی او کړی، حضور
صلی الله علیه وسلم فرمائیلے دی: **لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي
مَعْرِیَةِ الْخَالِقِ** یعنی په مخلوقاتو کین د هیچا دایسے تاجدایا
جائز نه ده، چہ الله تعالی نافرمانی وی۔

مقاله (۴۹) د خوب او حرام خوراکه مدامت
کوم سیری چہ خوب له په بیداری او اکاھی ترجیح ورکړی
هغه په دواړو جهانہ په خسار کین دے حکم چہ خوب
دمرک استاز دے، او خوب چہ د مناسبت اندازے نه
زیات شی، نو بیا د هغلت علامت دے۔ او د مومن ذکر الہی
او نیک عملی ته نه پریردی۔ ددے علاوہ د خوب کثرت
زیرک سخت او تاریک کوی۔ او فطری او روحانی ژوند
ترسے زائل کوی او لغویا تو ته میلان پیدا کوی۔ په کچ
وجه خوب پریردہ۔ د خوب اثر قدرے ہم الله تعالی
سوا خہ تعلق نه لری حکم چہ هغه د ټولو سفلی نقالسو
نہ پاک دے۔ دغه رنگ پرینتو ہم خوب حرام دے
حکم چہ هغوی ته د الله پاک قربت حاصل دے او دغه

شان جنتیان به ہم د خوب نه بے تعلقه وی۔ نو د یو
مومن دپارک د ضرورت نه زیات خوب د زیرک د هغتی
او د هغلت او معصیت باعث دے۔

ددے برعکس بیداری د ذکر او عبادت د مخلوق
خدا د خدمت او دنیا او عقبی د خلاصی باعث دے، نو کوی
سپسے چہ د مناسبت اندازے نه زیات خوب محض د خوراک
نفس په خاطر کوی، نو د هغه به دایسے بنو بنو نیکو او کارنامو
نه کپته او خیرتی۔ چہ د هغه کوی به هیچو کله پورا نه کپه
شی۔ دغه وجه ده چہ ټولو انبیاء، صدیقین او اولیاء الله
پخپل ژوند کین خوب کم کړے دے۔ او وینن زیات پاتے
شوی۔ او د بیداری په وجه د ذکر او عبادت تبلیغ دین
او د مخلوق خدا د خدمت په برکت دایسے اوچتے د سچو یا مومن
دی چہ په خوب کین هیچو تکلیف نشی بیا موندے۔

کوم سپسے چہ بیدار وی، او ذکر الہی کین مشغول وی
نود هغه قلب ہم همیشه بیدار او نور نه ډک وی۔ په
دے وجه په صحیح معنوکین بیدار او سیدلو د پارک د حرامو
نه ہم خان ساتل پکار دی، حکم چہ حرام قلب او دماغ
دواړه تاریک کوی۔ او زیرک چہ تاریک او رنگ آلود شی۔ نو
د عبادتو قبولیت هم مشتبہ شی۔ نو زیرک د ژوند او معرفت
او فکر د پارک حلال زرق دیر بلازی دے۔ حرام سرتر پایہ
شردے۔ او حلال سراسر خیر دے۔ ددے په درجہ په

مؤمن ذات اوصفات الہی اسرار و اسرار کو کبریٰ۔
بیاد امر الہی نہ بظہر پہ حلال رزق کہیں ہم اسراف
کول دیکھو یہ خائے معصیت اختیارول دی۔ حکمہ چہ دے
سرخ غفلت پیدا کریں اوزیات خوب راوی او دحلل
رزق خورک ہم پہ اعتدال سرہ پکار دے چہ ہوتے
کین معصیت ترے جوہ نشی۔ اللہ پاک فرمائی: اے
مؤمنان! اِحلال رزق خوری خبی خوراسراف
مہ کریں:

**مقالہ (۱۰) د قریب الہی حصول اود
ہے آداب**

اللہ پاک سرہ ستا نعلق اومعاملہ پہ دود صورتونو
کین کیدے شی۔ یوحوداچہ تہ اللہ تعالیٰ تہ قریب
اوندے اے اودویہ داچہ تہ اللہ تعالیٰ نہ غافل
لرے اے، نو پہ تا دافروض لازمیری، چہ تہ ہنہ تہ
نزدیکت مخلصانہ کوشش راواخلے۔ اود ہے اسلمہ تحقیق
اوپرہ چہ نادخل خالق اوپرہ دکار نہ لرے ساق۔
نود غفلت اوسستی نہ کارمہ اخلہ۔ اواللہ تعالیٰ تہ نزدیکت
د پارہ دا خلاص اوجہ نیت کار واخلہ۔

د قریب الہی یوہ ذریعہ دادہ، چہ تہ دلش اتارہ
دیرونی نہ لاس پہ سرشہ۔ اوجہ مات اوشہوات پریردے
دونہہ ذریعہ دادہ چہ اللہ تعالیٰ پہ حضور کین پہ

خپلو تیر گناہونو پینہاندے۔ ذریعہ پہ صدق توہ کاسرہ
اود امر الہی پیروی اختیار کپے۔ ذکر الہی اوتسابع
شریعت سرہ سرہ د اہل اللہ صحبت ہم د قریب الہی د
حصول دیارہ دیر مفید دے، چہ ریاضت، مجاہدہ او
تذکیہ نفس سرہ تانہ قریب خداوندی حاصل شی نو بیچہ
تہ دکوم خیز ارض وکوی، ہنہ بہ تانہ درکولے شی او
روحانیت کین بہ حکمت کریں او کرامت عظمیٰ حاصل
کپے۔ او تہ بہ د ہض واصل باللہ خلقونہ۔ چہ پہ
ہنوی ہر وخت د اللہ پاک د نعمتونو اوجمشنونو
بارات وی۔

پہ خپل ہیڑ حالت مغرورہ کپہ مہ۔ اود خدمت خلق
کین دھیڑ قسم کوتاھی مہ کویہ کین ستا پہ اعمال کین
بہ د ظلم اوجہل شہہ پیداشی۔ اللہ پاک فرمائی: "مؤمن
خپل امانت یعنی دستور شریعت آسانونو، زمکو او
غروونو، وراوندے کئ، خوهنوی ددے بوجہ اوجہ
نہ عذر لوکئ، اوترے او پریدل، لیکن انسان دا امانت
سے خود اوجت کئ، بیشک چہ انسان د خپلو فراموشی تہ
پرسہ کولو پہ صورت کین ظالم اوجاہل دے۔ نو پیکار
دی چہ کوم خواہشات نفسانی تہ درمانے الہی دیارہ
پریردے، ہفت تہ دوبارہ مائل ہفت۔ دھن نہ خپل قلب
اودماغ محفوظ اوسات۔ فناقی اللہ شہ۔ اود امر الہی کامل

اطاعت اختیار کپے۔
اللہ تعالیٰ نہ بغیر خہ چہ کائنا تو کین دی، دھن تہ
بے پرواشہ، اوجہ لو مطالبات کین بغیر اللہ نہ بل چاتہ
رجوع مہ کویہ۔ د دنیا مسمیتونہ اللہ د جانب نہ یو کایہ
اوتیرہ او عبرت ترے واخلہ، حکمہ چہ دے نہ ستا پسمہ
لازکول مقصود دی۔ بندہ کین چہ دا خلاص او رجوع
الی اللہ جن پر موجود وی نوہ حالت کین اللہ پاک دھن
معاونت اومد دکاروی۔ اللہ پاک فرمائی: "تاسوما یاد کریں،
زہ بہ تاسو یاد کریم۔ اوجہ شکر پہ خائے راویں ناشکری
مہ کریں۔"

مقالہ (۱۱) غیر اللہ نہ دویزارین و ثواب

کوم سرہ چہ خپل ہستی د ذکر اوعبادت دیارہ
وقف کریں، اود مخلوقات نہ عبادوی، اوفناقی اللہ شی۔
نوفہ تہ پہ د نور مؤمنانونہ دوچند ثواب وکولے
شی۔ یوحوالصفا د رضائے الہی دیارہ د دنیا د ترک
کولو پہ وجہ، او بل خپل خات د ذکر اوعبادت دیارہ
وقف کریں۔ پہ ہنہ د خدا لے تعالیٰ نعمتونہ او پریردے
وسے ہم زیاتے شی اوجہ دا بدلہ او اولیاء اللہ پہ
د کین داخل شی۔

بیا چہ دغہ عارف باللہ د خدا لے پہ نعمتونو اود
امر الہی پہ جاری کولو کین مشغول شی او پہ ہیڑ کین

ترے خہ غفلت، معصیت یا شرک اونشی۔ نو پہ دحسب
ہم ہنہ تہ دونہ ثواب وکولے شی حکمہ چہ یوحہنہ
پہ دے نعمتونو شکر اوباسی۔ او بل پرہ ضرور اوتکر
اونہ کریں۔ او بلہ داچہ ذریعہ پہ مینہ امر الہی پہ خلے
راویں۔ دلتہ کین داسوال پیدا کریں، چہ ہر کویہ
عارف دنیا اودھے اسباب ترک کریں، اوفناقی اللہ شی۔
او پہ دے بنا پہ ابدال او اورنگ دیدہ اولیاء اللہ کین شمار
شی، نو بیا پہ دنیاوی مال و متاع کین د ہفتہ لے مشغول
شی حالانکہ داخیز دھنہ دمراج اومذہب خلاف دے۔
نود دے جواب دادے چہ **إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ** (امحال
پہ نیتونو مبنی دی) پہ دے وجہ دھنہ پہ دنیاوی
نعمتونو کین مشغول د امر الہی ماتحت اود شکر نعمت
پہ وجہ دی۔ اللہ پاک فرمائی: "کہ تاسو خما پہ نعمتونو
شکر اوباسی، نو زہ بہ د زیاتو نعمتونو پریردے درسا لے
اکرم۔ بل خائے ارشاد دے: "اے پیغمبر اکرم! نعمتونہ
چہ د اللہ پاک د طرف نہ تانہ حاصل دی، دھن اظہار
او کہ او شکر پرے اوباسہ۔"

دا واضعہ حقیقت دے چہ اللہ پاک عطا کرے شوی
نعمتونہ سرہ پہ غفلت او معصیت کین وانہ چوی، نو
دھنہ پہ روحانی اوباطنی عظمت ہیڑ اشنو بخیریری۔
اواللہ تعالیٰ محض د خپل فضل اکرم پہ وجہ ہنہ تہ

اجرا و ثواب درکوی۔ او پہ خپل لطف اور کرم احسان د
ہفتہ پرورش کوی۔ حکمہ چہ ہفتہ درضا او امرالہی پہ
خاطر د خپل نفس پیروی پریشیہ دے۔ او خپل خان سہ
ذکر او فکر تہ وقف کرے دے۔

دوہ مثال د پیش رودونکی بھی دے۔ چہ نفس د تقاضا
نہ خبر نہ دے۔ اور خدا نے یہ فضل د مور پلار پر ذریعہ
د رزق پہ نعمت مطمئن دے۔ هرکله چہ دے الله پاك
د نفس د آفتو زونہ آزا دکوی۔ نود خلقو زبونہ دے نہ مائل
کری او هغوی ورسو محبت او شفقت راواخی۔ بیا هر
سرے دے سره احسان او مروت کوی۔ اور الله درضا مند
پر دجه قول مخلوقات دوہ نہ رضامند وی او ددہ خدمت
او مدد کوی۔

هر هغه سرتک نہ بہ دویره اجرا و ثواب ورکولے شی
چہ د غیر الله نہ یو خواشی او ذکر او فکر کین مشغول شی۔
دلایه سرے بہ دواپه جهانہ هر وخت خداے تعالیٰ تہ
قریب وی۔ ددہ به هر قسم تکلیف لیرے وی۔ اور کائنات
قول خیزونہ په خدمت کین غارہ بسته لکیا وی حکمہ
چہ الله تعالیٰ په هر حالت کین دده معاون او مددگار
دے۔

په دے وجه - مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ الْكُوفِ سِرِّه
چہ د الله شی، نوالله دهغه شی)۔ او الله پاك فرمائی:

۱۰ اے نبی! دوی تہ او وایہ، الله خبا مددگار دے، چہ
په مانے خپل مقدس کلام نازل کپه دے۔ او هغه، هغه
خلق خوشبوی چہ صلحان وی۔

مقاله (۵۲) داو لیا، الله دا پتلا عسب
الله پاك خپل بعضے برکزیده بندیان په دے سبب
په مصیبتونو کین اچوی، چہ هغوی د مخلوق نہ بیزار
شی۔ او الله پاك تہ متوجه شی او دهغه نہ دعا کولے
او غوازی حکمہ چہ الله تعالیٰ دعا کالے او دهغه منہ
حاجتونہ غوښتل خوشبوی دپاره ددے چہ خپل فضل
اور کرم پرے اوکری۔

هرکله چہ برکزیده اولیاء د الله پاك په حضور کین
حاجات غوازی، نود الله پاك جود او کرم ورته داجابت او
قبولیت دپاره هرکله وائی خوکه بعض وخت دعا قبولیت
کین غه تاخیر راشی۔ نود ایدر خاص مصلحت په بناوی او
دمؤمنانو دپاره د پریشانی خیز نه دے۔ نو پکار دی چہ د
مصیبتونو په دوران کین ذکر الہی جاری اوساتلے شی، او
د امر ونهی پوره پا بندی او کپه شی۔ او خپل حاجات
او ضرورت بات د الله پاك نه با قاعده غوښتلے شی۔

الله پاك فرمائی: "أَدْعُوْنِي أَجْتَبْ لَكُمْ" (مانه سوال
کوی، زه به موسوال قبولم) بنده له پکار دی چہ د مصیبت
په وخت کین عجز او زاری هرگز پرے نږدی، حکمہ چہ

الله پاك فرمائی: "د یو بل مالونه اوجاندا دونه په باطله
ذرافو مہ غصب کوی: نود ایدر بنیا دی اصول دے چہ دد
پیش نظر د هرے ممکنه بددیانتی تردید پکار دے۔ د الله
پاك د رضاطلبکار دی چہ په ذکر او عبادت کین مکمل
اخلاص اختیار کوی او اخلاص یوازے دانه دے چہ
په عبادت کین صرف دریا کاری نه پر هیز او کپه شی
بلکه د اخلاص یواهمه تقاضا داهم دے، چہ هیز یو
عبادت، خواه فرض وی یا نقل، د هغه په ادا کولو کین د
الله تعالیٰ نه د اجرا و ثواب یا معاوضه خه خواهش
اونه ساتی، بلکه دعبادت مقصد صرف رضا او اطاعت
الہی اویری۔

کوموا لیا، الله اوصو قیائے کرامو چہ د توحید حقیقت
او ماهیت بیاموندے دے۔ هغوی هر هغه عبادت شرک
گنری چہ په هغه کین د الله تعالیٰ تہ د اجرا او معاوضه
وی۔ نو ذکر او عبادت او د احکام الہی پیروی کین د اجرو
ثواب نیت نه بیائی گنی بیاداد توحید نه منل دی۔
قول عبادت د الله پاك د جانی نه دی، که هغه موثر
په خائے دایرو، او د الله د احکامو تعمیل اوکری۔ نوداهم
سراسر دهغه تائید او نصرت دے۔ د احکام الہی د
تعمیل دپاره چہ د کوم قوت او همت ضرورت دے، هغه
خوهم د الله پاك عطا کرده دے، نود عبادتو د اجرا و ثواب

سازوی، چہ غفلت او معصیت ترے لیرے کوی، او خپل
مقرب لے جوړ کوی۔

مقاله (۵۳) د الله پاك د رضاطلب
د الله پاك د رضاطلب کوی، او دهغه د خوشنودی د
پاره د نفس اماره د خواهشاتو د اشیام نه کناره کش نشی، خو که
چہ په رضائے الہی کین فنا شو، نو حقیقی بقائے بیاموند
خپل خواهشات او ارادے د رضائے الہی تابع کپه، بلکه
چہ دنیا کین هم دغه یولوے نعمت دے او هم د ادقرب
الہی د قولونه پر هیز اوبهترینه ذریعہ دے۔

خو که د الله په رضاکین فنا شو او خپل خواهشات
لے د هغه د امر د امر په تعمیل کین پریشودل، نود دنیا او
عقبی هر قسم عذاب په هغه حرام شو۔ او خو که چہ د
الله د رضاطلبکار وی، نود هغه دپاره داهم لازمہ دے
چہ الله تعالیٰ د خپل مشیت ماتحت کوم نعمتونه اورزق
هغه تہ عطا کوی، نو په هغه د شکر گزار شی، او دنوش
خلقو حقوق د هرگز نه غصب کوی، او نه دسپه نظم زبانی
په هغوی د نعمتونو او درزق د بندولو کوشش کوی، کوچه
د هغوی په مقدر کین وی، بلکه چہ د حقوق العباد منسب
کول په مشیت الہی کین د خل کول دی، او صریحا شرک دے
چہ د الله تعالیٰ په نزد ناقابل عفو دے،

طلب کو بوند بہتر دادم، چہ دوسے پہ جائے بندہ زیات ثنا و شکر ادا کری۔ چہ د اللہ د جانب نہ پرے نعمتوںہ لازیات شی اودنیا اوعقبی کیں ددہ د پارہ دبرکتوںو باعش شی۔

کہ تہ د رضائے الہی طلبگارے۔ اود اللہ تعالیٰ مغضوب اومعسوب نہ جو پرے۔ نو د خلقو حقوق پہ ہیچ وجہ مہ غصب کوہ۔ حکمہ چہ کوم خلق د اللہ پاک پہ ویر کریے شوی رزق شکر گزار شی۔ اود نور حقوق پہ ظلم زیاتی غصب کوئی، نرہنہ پہ دوارہ جہانہ پہ خسارہ کیں دے۔ اوخو کچہ غاصبان وی دھنوی تویے نیکی بر باد دے دی حکمہ چہ دابد ترین خلق دی۔ اود کلام اللہ مطابق ظالمان اوجاهلان دی چہ د عقل اوبصیرت نہ بالکل خالی دی۔

کہ دوی د اللہ تعالیٰ پہ عطا شوو نعمتونو رضامند دے، دھنہ شکرے ادا کولے اود مخلوق خدا حقوقے پہ ناجائزہ نہ غصب کولے، نو یقینا دے آیت: لَنْ يَنْفَعَكُمْ كَيْفَ تَدْعُونَ (کہ تاسو شکر اوباسی نوزہ بہ زیات نعمتونو درکرم) مطابق بہ دھنوی رزق زیاتید لے اودھنوی مرادونہ بہ پورے کیدل۔

اللہ پاک د موثر اوتاسو د ہنہ خلقونہ کری، چہ ذکر اطاعت کیں د اللہ پاک درضا طلبگار دی اود اللہ

تعالیٰ د نعمتونو شکر گزار دی۔ اوحسب شریعت د خلیل حال د حفاظت دیارہ د اللہ تعالیٰ د تائید اونصرت خوشکار دی۔ آمین۔

مقالہ (۵۴) د تقویٰ شرح اوضاحت

کوم سرے چہ عقبی کیں فلاح د بہبود عواری ہنہ لہ پکاری چہ د نفس اودنیوی اسباب پرستش پریدی اود دفعہ شان کوم سرے چہ د اللہ پاک رضا عواری، ہنہ پکار دی، چہ د خیلو نیکی اعمالو د جزا تصور پریدی۔ حکمہ چہ دایسے کول د توحید خلاف دی۔ اوپہ اخلاص خراب اثر عورجی۔

ترخو چہ دیوسری پہ زہد کیں دشہوا تو اودنیوی لذاتو ہوس موجود وی۔ نوہنہ خیل عاقبت خاست کولے نشی۔ اوترخو چہ یوسرے د عاقبت د جنت اوماہیا خواہشمند وی۔ نوہنہ خالصتاً دد پیدار اوزائے الہی طلبگار تہ دے۔ یہ دے بنا دایسے سری د زہد اوتقوی د حیثیت اوماہیت نہ ناخبرہ دے۔ اود ہنہ د تقاضونہ نابلدہ۔ دوسے وجہ دادہ، چہ دنیوی اشیاء ہر حالت کیں خواہش نفس اوهوس سرہ متعلق دی۔ انفس شرک تہ میلان کونیکہ دے۔ نو مؤمن لہ پکاری چہ خیل رضیت، عیونہ انس اوحیت فقط ذات خداوندی تہ دقت کری اود نفس د دایسے ترغیباتو نہ پرہیز اوکری چہ انسان غفلت اوشرک تہ

بلی۔

دھنہ رنگ د نفس د ترغیباتو اولذات سفلی نہ کنارہ کشی د سری زہد اوتقوی تکیل تہ رسیوی۔ اوہنہ بہ درکار خداونہ کیں د عزت اوقبولیت درجہ بیاموی۔ نوہرکہ چہ یوسرے پرتقوی کیں پختہ شی۔ نو بی حقیقی معنوی ہنہ تہ اطمینان قلب حاصل شی۔ نول مصیبتونہ لے رفع شی اود اللہ تعالیٰ د چہ حسابہ نعمتونو پیریزونے پیسے شروع شی۔

حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی: "دنیا کیں پہ زہد د مؤمن قلب سکون اواطمینان بیاموی، اوجسم پیسے راحت، نو دایو واضعہ حقیقت دے، چہ ترخو یو سری پہ زہد د غیر اللہ غلبہ وی، ہنہ حقیقی خوشحالی اواطمینان قلب نشی بیاموندے۔ دفعہ شان د نفس انسانی عجاب ہم ترہف پیرتکیدے نشی، ترخو چہ ہنہ مکملہ طریقت دنیوی، علاقہ پیسے نردی۔

مؤمن لہ پکاری، چہ زہد فی الدنیا تکیل نہ پس زہد فی الاخرت اختیار کری۔ اود ہنہ تفصیل دفعہ دے کئی ظاہرہ دہ چہ دھنہ عبادت خالصتاً رضائے الہی دیارہ نہ دے۔ بلکہ دحور و غلمان خواہش اوند کری، نوہرکہ چہ مؤمن زہد فی الاخرت اختیار کری۔ نو اللہ تعالیٰ پھنہ د خیلو پیششونو اونعمتونو دایسے پیریزونے راواخلی، لکہ چہ پہ خیلو انبیاء، اولیاء اوعارفانوںے کوی۔ اوخپیل

محبوب اومقرب لے جوہر کری۔

د زہد فی الدنیا اوزہد فی الاخرت پہ برکت بندہ ظاہری اوابطنی لحاظ سرہ ترقی کوی۔ اودنیا اوعقبی کیں پہ دایسے نعمتونو نیاد شی، چہ د ارشاد نبوی مطابق ہنہ نعمتونہ نہ پیسے سترگہ لید لے وی، نہ یونوب اورپیل لے وی اونہ دیو انسان پہ زہد لے ہم وگمان راخے وی۔ اودغہ دایسے خدائی نعمتونہ دی چہ انسانی عقل پرے د پوہیدلو نہ عاجز دے۔ اوتشریح اواظہار لے پہ عبارت کیں ناممکن۔

مقالہ (۵۵) دولایت تکمیل

زہد تاسوتہ دلذات نفسانی د ترک کولو محتلت پورٹی بناشم۔ اود اہم درتہ واضعہ کوم، چہ دھواوہوس اوفنس اتارہ د پیر وی نہ پرہیز کولوسرہ دولایت تکیل شنگہ کیری۔ نو د نفس دلانچو اویا بندونہ د خلاصی د پارہ پہ شروع کیں انسان خیلہ دانتھا فی جدوجہد اوقوت اولدی تہ کاراخی۔ دخواہشات نفسانی تہ ددہ مزاج د تکلیں نہ واقف اوعادی دے۔ نو دعادت د پیکٹی دیارہ ددہ د پارہ مجاہدہ دیرہ ضروری دہ۔ خود دہ نیت او مقصد مبارک دے۔ یہ دے وجہ اللہ تعالیٰ پرخیل خاست تائید اوتوفیق ددہ نصرت اومدد کوی۔

اللہ پاک فرمائی: "وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهَبَنَّ مِنْهُمْ"

فتح ۱۹۷ الغیب

سُبْحَانَ (کرم خلق چه کمونند در نما جوئی د پاره جده جهد کوی. نومونر هخوی ته د سمولارو هدايت کوی. درهنای بی او نفس اماره دخلاصی نه علاوه الله تعالی کے د خپلو بعض اولیاء او برگزیده بندیان وصیبت هم نصیب کړی. چه دهغه په ذریعہ په ذریعہ مؤثره طریقہ دده روحانی او باطنی تزکیه کیری.

بیا داسه مومن بنده دخپل نفس نه فانی شی. او ذات الہی کینی باقی. هغه د ټولو حرام او مشتبہ څیزو نه د ژوند ضرور یا تو کینی پرہیز کوی او صرف حلال او مباح څیزونه اختیاروی. چه دهغه په وجه دهغه د ذکر او عبادت په قبولیت کینی هیڅ شبه پاته نشی. دغه شان د شہادت نفسانی نه پرہیز کول د عمر ماتونہ پور کیدل د الله تعالی رحلال او جائز څیزونو استعمالول او ذکر او عبادت کینی د مشغولیدو په برکت هغه د ولایت مقام ته اورسی. او د اهل همت او عزیمت اولیاء الله او خواصو پر زمره کینی داخل شی. دلته دے په باطن کینی د الله د جانبته دا آواز اورسی: "چه هر که تادرضائے الہی د پاره فضا فی او دنیاوی خواہشات پریښودل، نو د عقبتی متعلق هم خپل خواہشات پریښ. او د اخلاص او توحید د تکمیل د پاره د ټول کاسا تو او خپلو خواہشاتونہ د چا او کړه. او هغه سره د هر قسم د شرکت او بدعت د تصور او میلان

فتح ۱۹۶ الغیب

نه کناره کش شه. اوفتانی التوحید شه. بیا خاموشی او ادب سره ځموند د قرب اوصدقی مقام کینی داخل شه چه هغه به ستا د پاره د انبی خوشحالی او اطینان وی. او هڅ قسم غم او تشویش به نه وی. نوته دخپل خالق او پروردگار د رضا او خوشنودی د پاره د ټولو مخلوقاتو او لذات نفسانی نه روگردانی اختیار کړه.

یومعلمی او موحد سړی ته چه دا درجه حاصله شی. نو په هغه د الله تعالی د طرفه د علوم او معارف کشف او فضل و کرم انوار شروع شی. د غیبیانه هغه ته خلعت الہی اغوستلے شی. بیا هغه ته د اتلین کولے شی، چه د الله تعالی د دے خاص نعمتونو او عطیایو هر وخت شکر په ځای راوړه. ځکه چه د دے د نافرمانی کول د دے د عطا کوونکی سپکاوی دے. دغه وخت د ذکر او شکر په وجه په بنده د الله تعالی درضا، فضل و کرم او قربی خاص پیونړونے اوشی.

بیا د الله تعالی د نعمتونو او عطیایو د قبولولوم مختلف حالتونہ وی. یو خود چه بنده بعض خپل خواہش سره هڅ قبول کړی او د مکروه او ناجائز وی. او دوئم صورت دا دے، چه هغه د شریعت د حکم ماتحت قبول کړی. او دامباح او حلال وی. د دے نه د پاسه صورت دا دے چه غیبی اشارے او باطنی حکم سره قبول کړی. بیا د دے

فتح ۱۹۸ الغیب

هم اوچته درجه داد چه د الله تعالی ټول نعمتونو نعمتیان دخپل خواہش او ارادے مطابق نه بلکه د مشیت الہی موافق قبول کړی. دا د مرید د مراد موندلو. د ابد الیت د حاصلولو او د فعل خداوندی کامل متابعت دے، چه د ولایت استناد دے.

کوم سره چه د ابد الیت د دے درجه ته اورسی، نو دے دارشاد الہی مستحق او کړی. "اے نبی! دوی ته اووایر چه ځما حافظ او معاون الله تعالی دے. چچپل مقدس کلام لے په ما نازل کړی دے. او د ټولو صالحانو مل دے. په دے بنامستی اوصالح هغه سره دے، چه د الله پاک د امر او نهی مکمل اطاعت کوی. او د عمر ماتو او مشتبہاتونہ پرہیز کوی. الله تعالی خپل د داسے سړی مدد، حفاظت او پرورشی کوی. داسے سره د قبض اوسطقتی کیفیتات او د حالاتو نشیب او فزادته څه اهمیت نه ورکوی او د مشیت الہی ماتحت هر وخت خوشحالی او مطمین اوجا اوافعال الہی سره موافقت کوی.

دا هغه بلندترین مقام دے، چه دلته دا ولایه او ابد الو باطنی احوال انتہا ته رسی. او ولایت پر دے تکمیل بیامومی. او دلته په بنده هر وخت دانوارو اوسرکاتو نزول وی.

فتح ۱۹۹ الغیب

مقاله (۵۶) د باقی بالله مطلب

هر که چه یومومن بنده د مخلوقاتو او خواہشات نفسانی نه، خواہ هغه دنیاوی وی یا اخروی، بے تعلقی شی او د الله پاک په ذات واحد کینی جوړشی. او د غیر الله تصورات دخپل قلب او دماغ نه بهر کړی. نو هغه یقیناً فانی بغیر الله او باقی بالله شی. او هم دا د توحید انتہا دے. دایسته د الله پاک محبوب او مقرب وی. او د مخلوقاتو په زړونو کینی هم دهغه د پاره محبت او عزت وی. دے د الله ذکر او حمد له په ټولو څیزونو ترجیح ورکوی او دهغه په فضل او کرم صاحب نعمت او دولت شی. د الله پاک د جانبته هغه ته خوشخبری ورکولے شی، چه ځموند نعمتونہ او بخششونہ به تل په تا فراوان وی. او د نیک به د فراخه.

دے حالت کینی بنده د الله تعالی کامل اطاعت گزار وی. د دے اراده او تدبیر د الله پاک په مرضی وی. اوله چه د الله رضای، په هغه د دے رضای، دے د الله نه سوا غیر الله نه وجودی وی. او نه فعلی. بیا الله پاک په خپل قدرت کامله خپل ظاهری او باطنی نعمتونہ په بنده داسے فراوانه کړی، چه دهغه وهم وگان کینی هم نه راځی. ځکه چه د دے ذاتی اراده د خدا دے په اراده کینی فضا شی او توحید برکات پر دے شروع شی.

اوس دے بذات خود د الله پاک اراده، بلکه دهغه

دھنہ مراد جوہر شی۔ حکمہ چہ د ارادے او خواہش ددے
ذات سرخہ خٹہ تعلق پاتے نہ شو۔ بلکہ دے سراسر ذات
خداوندی سرخہ منسوب کرے شو۔ د اللہ تعالیٰ ارادہ سرخہ
خبر دے۔ او ہفتہ کیں شریہ ہیجہ دخل نشتہ۔ ہفتہ ہر
لصہ دارتقا نشان لری۔ او د بندہ ظاہری او باطنی احوال
بتدریج ارتقا بیاموی۔
نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم تہ ہم د معنوی اور
عروج د درجہ حکمہ عطا شوے وے، چہ دوی د ذاتی ارادے
او خواہش نہ پاک کرے شوے وے۔ او خانے دھرا لحاظ
نہ د مشیت الہی تابع کرے وے۔ دوی یوازے د اللہ پاک
محبوب او مقرب نہ وے بلکہ د مراد درجہ کے ہم یا موندے
وے چہ فانی اللہ کیدو سرخہ حاصلیری۔
واضحہ وے چہ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم افعال پہ
حقیقت کیں د اللہ پاک افعال وے او کو مو صاحبو چہ بہ د
حضور صلی اللہ علیہ وسلم پہ لاس بیعت کرے۔ ہفتہ د
د اللہ پاک پہ لاس بیعت کرے وے۔ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم
ارشادات د تقدیرات الہی ظہور وے۔ اکر کہہ کنارو او
منافقتو تہ د ا تعجب خبرے بنکاریدے۔
د دین د حقیقت او حکمت طلبکار لہ یاد سا تل پکارے
چہ دیو ولی دیارہ روحانی او باطنی عواملو انتہا دیو نی د
روحانی او باطنی عواملو ابتداء وے۔ او د ولایت او ابد الیت

د انتہائی درجے نہ پس د نبوت تہ سوا بلہ درجہ نشتہ۔
نو کو م چہ د خیل باطن تزکیہ کول خواری۔ او د نفس امارہ
د شریہ د خلاصی خواہشند وی۔ ہفتہ لہ پکار وی چہ
د دا سے خلق صحبت اختیار کری۔ چہ فانی بغیر اللہ کرا
حکمہ چہ د حیات ابدی رہن ہم دغہ دے۔
مقالہ (۵۷) اولیاء اللہ اوقیض و بسط
اولیاء اللہ خیلو باطنی احوالو کیں کلہ قبض کیں وی،
کلہ بسط کیں۔ د تصوف پہ اصطلاح کیں قبض ہفتہ باطن
کیفیت تہ وائی چہ پہ قلب روحانی جناب او غفلت خواری
او دھنے پہ دوران کیں د کشف او مشاہدے د لذت نخل
وی۔ دا حالت باطنی او ذہنی لحاظ سرخہ انتہائی پریشانی
پہا کوی۔ خود دے کیفیت لازمی نتیجہ بسط و کشاد وی۔
چہ د قبض ضد دے، د دے وے نہ اولیاء اللہ د قبض
درد انگیز تاثرات پہ خوشعائی برداشت کوی۔
د اثر او نتیجہ پہ لحاظ سرخہ د قبض کیفیت ہر حالت کیں
د روحانی ترقی سکون او اطمینان باعث وی۔ د دے وے
نہ د دے نہ د مکلفے فائدے اہستلو تلقین شوے دے۔
او پہ دے بنا مشیت الہی سرخہ موافقت کول سراسر بسط
دے۔ نو د ولی اللہ دیارہ لازم دی چہ ہفتہ د تقدیر پہ
امور کیں ہیجہ قسم جگرہ نہ کوی۔ او د قبض او بسط
دوران کیں د حالاتو تغیراتو سرخہ موافقت او کوی حکمہ چہ

د واقعاتو احوالاتو قول حکمتو نہ صرف اللہ تعالیٰ پیرنی
چہ عالم الغیب دے او د افعالو او تقدیراتو خٹہ اشتہا
نشتہ۔
پہ دے ضمن کیں دا خبرہ ہم یاد سا تل پکار وی چہ
یومؤمن بندہ د خورمہ دلالت نفسانی نہ دوزا کومب،
ہفومرہ پہ د قبض د حالت نہ خلاصی بیاموی۔ او د بسط
حالت پہ حاصلوی۔ حکمہ چہ د بسط کیفیت سراسر نفس
اتارہ د لاجب نہ پہ خلاصی مقصودے۔ ہر کل چہ د یو
ولی اللہ باطن د نفس د خیا شو تو نہ با لکل پاک شی۔ او ہفتہ
کیں د خیل خالق او پرور د کار نہ سوا خہ باقی پاتے نشی،
نو د بسط کیفیت پرے مکمل طور سرخہ ظاہر شی۔ او کلمات
تہ ظاہریری۔ نو د خواہشات نفسانی نہ خلاصی موندی
د بسط علامت دے۔ چہ د بسط د حصول بہترینہ ذریعہ
دے۔ دا ہفتہ مقام دے۔ چہ اللہ تعالیٰ بغیر د بندہ د سوال
نہ خیلہ ہفتہ حاجت روائی او مشکل کشائی کوی۔
ہر کل چہ یو ولی اللہ د نفس اتارہ د پیروی نہ کئی
خاور سرخہ خلاصی بیاموی۔ او پہ ہر لحاظ رشتے الہی
کیں فنا شی۔ نو ہفتہ بڈا اب خود مشیت خداوندی جوہر
شی مجاہد او غراب تہ سرخہ غرگندیری۔ او د ہفتہ احکام پر
کائناتو کیں جاری کیری۔ دا ہفتہ مقام دے۔ چہ د حدیث
قدسی مطابق اللہ پاک ددہ نور شی، چہ چہ اوریدہ کرا

او ددو سترگے شی، چہ پے لیدہ کوی۔ او ددو ڈبہ شی
چہ پرے وکیل کوی۔ اللہ پاک تہ خیل ولی د پیرزدے وے
او ددو د اللہ پاک شان کریم نہ دے، چہ ہفتہ خیل ولی پہ
گمراہی کیں اچوی۔ بلکہ اللہ پاک د ہفتہ د ظاہراو باطن
حفاظت کوی۔ او د ہفتہ د سلامتی دیا راکہ ہفتہ تہ د حدو
شرعیہ د حفاظت او متابعت توفیق عطا کوی او د تولوتہ
لوہ خبرہ دا چہ د اس الہی اطاعت اونہی نہ پریزدہفتہ
دا حوالو د سلامتی ضامن وی۔ او پہ ہفتہ د بسط و کشاد او
قرب خداوندی پیرنوستے وی۔
اللہ پاک فرمائی: « دہ رنگ موندی یوسف علیہ السلام
پہ خیل حفاظت او مدد د بدراہہ کیدو نہ محفوظ کئے۔ بیشک
ہفتہ جھونر د مخلص بند پانو نہ وے۔ بل خانے ارشاد وے
۱۰ اے ابلیس! خما پہ مخلص او برگزیدہ بند پانو بہ نہ ہرگز
غلبہ بیانہ مے۔ حکمہ چہ ہفتوی خما توحید خیل قلب او
روح کیں خانے کرے دے: او اللہ پاک حضور صلی اللہ
علیہ وسلم تہ خطاب فرمائی: « خما مخلص بند بیان بہ
ہیچکل شیطان گمراہ نہ کرے شی۔ حکمہ چہ زہ خیلہ د
ہفتوی حفاظت کوم۔ (اللہ پاک د موندو ہم د مخلص بند پانو
نہ کیری او د شیطان د گمراہی نہ مود پہ حفاظت کیں کوی۔
آمین)
ہر کل چہ دیو ولی اللہ خدا کے تعالیٰ خیلہ محافظ او

مددگار رہی۔ نبی شیطان پہ ہفہ خہ اترکے شی۔ اوپہ
ہر ماتو کیں ہفہ خرنک غورخید لے شی۔ اللہ و موزن تلو
مؤمنانو لہ دامرد تمیل اود نہیں نہ دپہیز کولو توفیتی
راکری۔ او دھفہ خلتور و حافی صحبت مور نصیب کری، چہ
د قبض دپہیزان کن نکلیونونہ لے خلاصہ بیامونہ
دے، اوپہ بسط و کشاد بناد شوے دی، نو ذکر او
عبادت انتہا، تزکیہ نفس، سکون قلب اود بسط چلورانی
لذات دی۔

مقاله (۵۸) توحید اوفنکے نفس

خپلے ظاہری اوباطنی سترکے دغیر اللہ نہ وارہے، او
صرف دباری تعالیٰ پہ ہستی لے نیجے کری۔ مخلوقا تو نہ
مہ گورے۔ بلکہ خالق اویرور کار تہ اوگورے کہ مخلوقات
مشاہدہ کول غورے، نو ستاد نظر منتہا و د مخلوقاتو
خالق اوصانع وی دپارے ددے چہ دہفہ د عظمت او
صنعت عرفان حاصل کریے۔ او دہفہ پہ توحید پورا
دے۔

زہ پہ تا دا تاکید کوم چہ ددے کا ثبات جھوتو
رطوفونو تہ ہم مہ گورے۔ بلکہ دھفہ غیر فانی اوابدی
ذات مشاہدہ اوکری چہ دزمان و مکان اود جہات د
قید و بند نہ بالکل آزاد اوبالا تڑے ترخوچہ ستانور
صرف پہ مخلوقاتو بیخ دی نوپہ تاد اللہ تعالیٰ ذات و

صفات د اسرار و کشف نشی کیدے۔ د توحید د جہت پہ
خاطر د فورہ تہ اوجھوتونہ روگور دا نہ شہ۔ نو دہفہ وخت
بہ ستاد زہ پہ سترگہ د اللہ پاک د لوئے فضل جہت پرا
شی۔ او تہ بہ ازلی اوابدی حقائق د نور ایمانی پراسنرا
کین خرنکند اوویجے۔

بیاد توحید نوریہ ستا دباطن نہ ستا پہ ظاہر ہم
اشارند از شی۔ اوستانہ بہ کرامات ظاہریہی۔ خویہ اللہ
یوخل د نظر بنخولونہ پس کہہ بیاپہ غیر اللہ اومخلوقا تو
نظر بنخوے تو تہ بہ د شرک مرتکب لے۔ ستا د زہ پہ
سترگہ بہ پردہ راشی، چہ دھفہ پہ نتیجہ کین بہ تہ د
قبض پہ کیفیت کین اختہ لے۔ اود اسزابہ د دھفہ شرک
اوغیر اللہ کین دھوکید و پد وجہ وی۔

بیاجہ تہ اللہ تعالیٰ پہ ذات اوصفات کین یکتا
اوکنرے۔ او دخیل توجہ مرکز ہفہ اوگرخوے۔ دہفہ پہ
فضل و کرم نظر اوساتے۔ خپل نول امیدونہ اوتوقعات
ہفہ سرے وابستہ کریے۔ اوخپل خان دغیر اللہ نہ بیگانہ
کریے۔ نو اللہ تعالیٰ بہ د خان تہ نور ہم قریب کری۔ اوتا
تہ بہ مقام صدق کین خانہ د رکری۔ پہ خپلو تماؤسم
نعتونہ بہ بناد کری۔ ہر مشکل کین بہ ستا مدد اواعانت
کوی۔ اوہیشہ بہ ستا حافظ اونا صروی۔

نود اللہ پاک ذات دخپلے توجہ د مرکز کولو نہ پس تہ

فانی بغیر اللہ اوباقی باللہ شہ، اودہفہ دمؤمن دپاک لرونہ
مقصود دے۔

مقاله (۵۹) صبر او شکر

انسان تہ پہ ڈوند کین دودہ مختلف قسمہ حالتونہ
پہنچری۔ یا خود دے مصیبتونو کین اختہ وی یا راحت کین
ڈوند تیروی۔ اود اکیفیات د زمانے د حالاتو د تقیرا تو
پہ سبب وی۔ پہ دے وجہ ہر مؤمن تہ کلام اللہ اواحا
نبوی کین تاکید شوے دے۔ چہ دمصیبتونو پہ دوران
کین صبر او توکل خپل دستور جو رکری اوپہ اللہ پاک خپلہ
تکیہ اوساتی۔ اودہفہ تہ دخپلے مشکل کشایی زاری کوی۔ او
پہ صبر اورضا تڑے مدد اوغورای۔ دہفہ خلاف شکوہ
شکایت نہ کوی اونہ و مخلوقا تو تہ خائے پہ خائے خپل
حاجات پیش کوی۔

کہ راحت وی، نو داسے حالت کین اللہ پاک تاتہ
حکما فرمائی چہ - ہر وخت خما شکر پہ خائے راویہ۔ او
خما ناشکری مہ کوہ - د نعمت شکر صرف تڑیہ مجرد
نہ دی ساتل پکار، بلکہ د نعمت شکر پہ زہ او اعضاؤ
ہم ادا کول پکار دی۔ د زہ شکر داسے چہ دغیر اللہ تسوا
ہم اونہ کوی اوپہ ذات الہی کین جو شی۔ اوپہ خپلہ
خاموشہ ژہ ہر وخت د حد و شکر کلمات وظیفہ کری۔
بیاد اعضاؤ شکر داسے، چہ دنتھیا تونہ لے پچ اوساتی۔

اود اللہ تعالیٰ د احکامو تعجیل پیرے اوکری۔
تولے ذریعہ او وسیلے د اللہ پاک پیدا کردہ دی۔ اودہفہ
خالق کل دے۔ ددے وجہ نہ دہفہ حقیقی شکر پہ خائے
راورل پکاری۔ لکہ چہ خوک تعذر اورونکی تہ نظر نہ کوی،
بلکہ د تحفہ دوستونکی یعنی مالک خیال ساتی۔ اودہفہ شکر پہ
ادا کوی۔ نو کوم سہمی چہ ظاہر سبب تہ اوکل۔ او حقیقی سبب
الاسباب اوقاضی الحاجات تہ لے توجہ اونہ کوی، نو دہفہ
علم او معرفت ناقص دے۔ اود ایمان حقیقت تہ لے رسائی
نشستہ۔ د قلبی شکر ہم دا تقاضی دے، چہ حرکات سکنت،
ظاہر اوباطن، منافع اولنات خورہ خیزونہ چہ انسان تہ
حاصل دی، ہفہ قول د اللہ پاک د جانب تہ اوکری۔ اوپہ
ہفہ شکر اوباسی۔

اللہ پاک فرمائی: ہر ہفہ خیز چہ تاسوسہ دے، د
اللہ پاک عطا کردہ دے۔ اوحق سبحانہ فرمائی: اللہ پاک
تاسوتہ خپل ظاہری اوباطنی نعمتونہ مکمل طور سہ د رکری،
دپار ددے، چہ پہ ہفہ شکر اوباسی: اوحق تعالیٰ فرمائی
کہ تاسو د اللہ پاک نعمتونہ شمیرل اوغورای، نو پورہ بہ
لے نہ کہے شی۔ نو بیا دہفہ ناشکری ولے کوئی۔ نوپہ
مؤمن واجب دی، چہ پہ ژہ د شکر ادا کولو نہ علاوہ پہ
اعضاؤ ہم دخدا لے تعالیٰ شکر ادا کری۔ اود اعضاؤ شکر
دادے، چہ پہ ہفہ د خالق اطاعت اوکری۔ اوپہ ہفہ د

مخلوق تازو دایے اطاعت اونہ کری۔ چہ دھنے نہ دخالقی
نافرمانی ظاہر پیری۔ حکمہ چہ کوم خیر کین د الله نافرمان
وی، ہنہ جائز نہ دے مواصل خیر د الله پاک اطاعت
اوددے نہ علاوہ نورقول خیروند د تابع حیثیت لری۔ کہ
مؤمن ددے خلاف کوی۔ نو دصراط مستقیم بہ خاکے
بہ گمراہی کین کینبوی۔

الله پاک فرمائی: «خوگ چہ د الله پاک نازل شوی
آیتونو او احکام مو مطابق حکم اونہ کری، نو ہنہ خلق کافر
دی۔ بل خاکے ارشاد دے: «خوگ چہ د الله تعالی نازل
شوی آیتونو سزا حکم اونہ کری، ہنہ فاسق، ظالم او
گمراہ خلق دی۔ نو ہر مسلمان لہ پکاری۔ کہ مصیبت
وی۔ اوکے راحت، ہنہ لہ دینی آداب ہیرون نہ دی پکار۔
کہ مصیبت وی، نو پہ صبر او توکل د قائم اوسی۔ اوکے
راحت اونعمت وی، نو فسق او مصیبت نہ د جان پیر
کری۔ او پہ ژبہ او اعضا د دخدانے تعالی شکر بہ خاکے
راوری۔ مصیبت کین د دخلقو مخکین د شکایت اظهار
نہ کوی او پہ صبر اورضا د مشیت الہی سرہ موافقت
اوکری۔ دھنہ پہ فضل و کرم و کاملہ تکبہ ساقی۔ او ہنہ
تہ د دخپہ حاجت روائی خواست کوی۔ الله تعالی پہ دے
طریقہ دخپو انبیا و اولیا و اولیگز یدہ نہ مصیبت نہ
لری کوی۔ او دھنوی مشکل کشائی کوی۔ حکمہ چہ شپہ

پسے ورج او خزان پسے بہار رانی۔
د قانون قدرت ماتحت دہر خیز د پارہ ضد او انتہا
وی۔ دہنہ رنگ دستخی نہ پس آسانی اود مصیبت نہ پس
راحت لازمی وی۔ خو پہ شرط ددے چہ د الله پاک بہ
ذات واحد کامل توکل او پختہ عقیدہ لری۔ یوحنا پیش
کین رانی چہ صبر کامل ایمان دے۔ او توکل د صبر
روح دے۔ او الله پاک فرمائی: «الله پاک د صابرا نو
ملک دے۔»

د احقیقت ہیرون نہ دی پکار، چہ انبیا لے کرامو
او اولیا لے عظاموتہ لوکے لری د صبر او توکل پہ
برکت حاصلے شوی۔ اود شکر پہ وجہ پہ زیانعت
بنا د شوی۔

نو تہ ہم اخلاص او صداقت سرہ دھنوی اتباع او کوی
چہ صراط مستقیم د نصیب شی۔

مقالہ (۶۰) د کتاب الله و سنت رسول الله
اتباع

دیو مؤمن خیل طبعی مادات پوینودل اود شریعت
اتباع (پیروی) کول د سلوک ابتداء دے۔ دے پس مقدمات
الہی سرہ موافقت کول د سلوک او چنہ درجہ دے۔ او بیا
د شریعت او حدود د الله متابعت سرہ د بشریت تقاضا
پہ حلالہ او جائزہ طریقہ پورہ کول د انسانیت د صفاتو

انتہادہ او دسیرت او کردار تکمیل۔ حضور صلی الله علیہ
وسلم د بشریت د حلالو او جائزو و تقاضو پورہ کولو با وجود
د احکام الہی اتباع کین د امت د پارہ دیوے کا لے نوئے
حیثیت لری۔ دا سے کاملہ نمونہ (اسوہ حسنہ) چہ دھنوی
الله پاک فرمائی: «کوم خلق چہ د الله درضا طیبکاری۔ او
پہ ورج د قیامت ایمان لری، نو دھنوی د پارہ خموند د
نبی و روند یو بہترین مثال دے۔»

نو دسیرت د تکمیل د پارہ چہ د بشری تقاضو مشلا
خوراک، خنیاک، لباس، حرکات و سکنات او نکاح پہ
حتل نہ خہ کوسے ہنہ دستن رسول الله د اتباع بہ نیت
کوہ۔ الله پاک فرمائی: «خموند پیغمبر چہ پہ کومو خیرونو
تاسو تہ د عمل کولو تلقین کوی، ہنہ کوی او د خہ نہ موچہ
منع کوی نہ ہنہ نہ منع شی۔ او حق سبحانہ فرمائی: «اسے
نبی! دوی تہ او واید، کہ تاسو الله پاک سرہ محبت کوی
نوخا تیری کوی۔ شما پہ پیروی بہ حق تعالی تاسو سرہ
محبت کوی۔»

یاد ساتہ، چہ د سنت پہ پیروی کین بہ ستا پہ باطن
کین د الله پاک د توحید او معرفت نور او خلیری۔ اونہ
بہ د خلقی خدا د پارہ د عمل او تقوی یوہ نمونہ شی، ظاہر
او باطن کین بہ ستا قول احوال د شریعت ترجمانی کوی،
او خلقی بہ ستا د مصیبت آرزو و مندی وی۔ بیا بہ ستا دسیرت

او باطنی امور تعلق براو راست الله پاک سرہ لری۔ اود
کشف، حکمت او معرفت مرکز بہ شی، چہ تہ دے درجہ تہ
اور سے نوئے بہ د حدود شرعی نگہبان لے۔ او افعال الہی
سرہ بہ تاتہ موافقت حاصل وی او تاتہ بہ د اتباع سنت۔
نبی و توفیق عطا کرے شی۔

الله پاک فرمائی: «موند خیل کلام نازل کہ، او ہم موخہ
دے د حفاظت ضامن یو۔ نو الله پاک بہ د گنا ہونو نہ
ستا حفاظت کوی۔ اود احکام الہی احترام کوی۔ نو د الله
پاک تائید او نصرت بہ ہمیشہ ستا شامل حال دی خو
د طریقہ پہ سیر او سلوک کین تالہ د بشریت د دنیاوی
او ظاہری تقاضو نہ نفرت نہ دے پکار۔ حکمہ چہ د اتقا
انسان سرہ تریے دی۔ اود دے نہ گویز کول رہبانیت۔
ان کول دی، چہ ہنہ پہ اسلام کین حرام دے۔»

د جسمانی او بشری تقاضو نہ کہ خوگ پاک دی، نو ہنہ
ملاکے دی۔ نہ چہ انسان۔ نو پہ دے سوچ کول پکار دے،
چہ د بشریت تقاضی د شریعت ماتحت وی حکمہ چہ داد
دعا او سوال پہ صورت کین بندہ بارگاہ الہی تہ لازمیات
نزدے کوی۔ او الله پاک سرہ د مؤمن تعلق نہ مضبوط
ولے کہ د بشریت تقاضی د سرہ نہ زائے شی، نو ہنہ بہ
فرشتو کین داخل شی۔ اود دنیا نظام بہ درہم برہم شی۔
نو د انسان جائزے تقاضے پہ باطنی امور د ک۔ ہرگز

ظہر رسالے نہ دی۔ اور اللہ پاک دھکت ماتحت و بشریت
تقاضے پہ تاسو کیں پہ دے موجود دی۔ چہد اللہ پاک و نوری
نہ پہ بندہ طریقہ فائدے و اخلاقی اور دنیا کیں دحق تعالیٰ پہ
نعمتونو بنا دے۔

د حضور صلی اللہ علیہ وسلم ارشاد دے « ستامود
دنیا نہ خوشیوں او غمخما زمرہ تہ زیاتے تزدے دی۔ اور
دنیا آرام او اطمینان پہ مانخہ کیں دے۔ نوہی علیہ السلام
تہ د سیرالی اللہ او احکام الہی اتباع سڑسڑ د بشریت
خوشحالی ہم دس کرے۔ شوے۔ اور دے دیوی نعمتونو قبول
کیں ہوی؟ اللہ پاک د حکم مطابق د شکر اظہار او فرمایہ
نوشانیہ اللہ او اولیاء اللہ روحانی نعمتونو سرہ سرہ پہ پشری
نعمتونو ہم بناد وی۔ حکم چہ ہوی دانموتونہ پہ جائزہ طریقہ
استمالوی۔ او ہم پہ دے سیرت انسانی تکمیل بیاموی۔ چہ
د کتاب اللہ او سنت رسول اللہ پیروی او کرے شو۔

مقالہ (۶۱) د اشیاؤ پہ استعمال کیں دمؤمن
احتیاط

د اللہ پاک د امر او نہی ماتحت مؤمن د اشیاؤ پہ قبول
او استعالو لو کیں احتیاط کوی۔ چہ دا ہے نہ چرتہ یو آدم
او مشکوک شے استعمال کوی۔ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم
ارشاد دے: « مؤمن د اشیاؤ پہ قبولو کیں احتیاط کوئکے
وی۔ او منافق لے ہے احتیاط اخستوئکے وی۔ اور دینی

کرم صلی اللہ علیہ وسلم ارشاد دے: « کوم شے چہ تاسو پہ
شک کیں غورخوی، ہنہ پروردی۔ او چہ کوم کیں شک
نہ وی، ہنہ اختیار کری۔ - نومومن د شریعت پہ اتباع
کیں د استعمال قبولو کیں د توقف او تحقیق نہ
کارا خلی۔ اور لغوی خلاف ہیچ چیز نہ خوبوی۔ ترخو
چہ امر باطن د ہنہ د جواز او قبولیت حکم ورنہ کری۔

کہ مؤمن د ولایت او ابد الیت پہ حالت کیں وی۔ نو
مشیت الہی براہ راست ہنہ تہ دھر خیز د قبولو یارہ کولو
حکم و رکوی۔ اور ابد الیت حالت د فنا لے محض حالت
دے۔ چہ ہنہ صرف د اللہ پاک مشیت د ہر خہ د پارہ
حکم و رکوی۔ کہ مشیت الہی یومومن د پو خیز د قبولو نہ
منع نہ کری، نو واسے خلی۔ او کہ منع لے کری، نو ترک
لے کری۔ اور کیفیت د رومی حالت ضد دے۔ حکم چہ
ہنہ حالت کیں توقف غالب وو۔ او چہ ارادے لے ہم پکین
دخل وو۔ لیکن دے حالت کیں سراسر امر الہی غالب دے۔
او مؤمن پہ دے حالت کیں د قبولو گناہونو نہ محفوظ وی۔
نکہ چہ اللہ پاک فرمائی: « مونو یوسف علیہ السلام دھر
قسم گناہ نہ محفوظ کہ حکم چہ ہنہ د مخلص بندگانو نہ
وو۔»

مؤمن د حرام او مشکوک چیزونو نہ منع کرے شوے
دے۔ او صراط مستقیم د پارہ آسان کرے شوے دے،

دے د اللہ رضا او دہنہ احکاموسرہ موافقت کوی۔ او پہ
ہر حالت کیں د اللہ تعالیٰ رضا جوئی او خوشنودی د دہ
منتھائے مقصود وی۔ د دے نہ اوچت بل حالت نشہ۔ او
دا ولایت انتھادہ۔

د حالت د ہنہ اولیاء اللہ او اصحاب کرامو وی، چہ
دانبیائے کرامو پہ نقش و قدم روان وی۔ او دھوئکے
سنت او طریقت کاملہ اتباع کوی۔ اللہ پاک د پہ مونو او
تاسو ہم دے پاکو یزناکانو د پیروی پیرنہ ورنہ او کری۔
آمین۔

مقالہ (۶۲) محبت او محبوب حقیقی
تہ د ژوند د مشکلاتو او مصیبتونو پہ وخت کیں ہیشہ

د اللہ پاک خلاف کلمہ او شکایت کوے۔ او دہنہ پہ ربوبیت
پہ قسم قسم تورنگوے۔ حالانکہ ہنہ پہ خیلو بند یا نو ذرا
پر ہم ظلم زیاتے نہ کوی۔ کوم مصیبتونہ او مشکلات چہ
بندہ تہ پینپیڑی، ہنہ د دہ د خیلو مشرکانہ عقائد و بدو
اعمالو۔ او شریعت د حدودو د ماتولو پہ وجہ وی۔ تہ
پہ دے نہ پوہیے، چہ اللہ تعالیٰ وحدہ لا شریک دے۔
عبادت کیں د شرک نہ کولو سرہ سرہ ہنہ دا ہم غواری،
چہ کوم عشق او محبت دہنہ د پارہ خاص دے۔ ہنہ د غیر
سرہ اوئہ کرے شی۔

اللہ پاک فرمائی: « مشرکینو خیل دیوتاگان خیل حاجت

روا جو کرے دی، او ہوئکے سرہ دا ہے ژور محبت ساقی،
چہ ہنہ صرف اللہ تعالیٰ سرہ پکار دے۔ نو کوم محبت،
رغبت او د فدائیت جذبہ چہ د محبوب حقیقی د پارہ خاص
دے او ہنہ د غیر اللہ او دنیوی مخلوق د پارہ وقف کرے شو۔
نزدہ نہ ساد مصیبتونو لوئے سبب دے۔ نو کلمہ او شکایت
تالہ د خیل مشرکانہ طرز عمل نہ پکار دے، نہ چہ د اللہ
تعالیٰ نہ۔

مصیبتونہ تانہ پہ دے پینپیڑی، چہ تہ د خیلو عقائد
او اعمالو اصلاح او کرے۔ او د مشرکانہ طرز روش نہ منع
شے۔ اللہ پاک غواری چہ تہ خیل قلب، دماغ ظاہر او باطن
خالص دہنہ د ذات د پارہ وقف کرے۔ او غیر اللہ د خیل
محبت او رغبت مرکز اونہ کرخوے۔

د خدا کے د رضاد پارہ د نفس انارہ او مخلوقاتو پیروی
پر پردہ، چہ تہ دا ہے او کرے، نو اللہ تعالیٰ بدو پہ خیلو
نعمتونو او بخششونو بناد کری۔ خلق بہ ستا پہ تشریف
شروع شی۔ او اللہ پاک بدو دوار و جہانو پہ خوشحالو سرفراز
کری۔ نو تہ خیل محبت د مخلوقاتو پہ خائے خیل محبوب
حقیقی سرہ اوساتہ۔ حکم دا محبت جاودانی (ہمیشہ) دے
او ہنہ ہستی بل رغبت او توجہ او کرے۔ چہ ساطرف تہ لے
توجہ دے۔ او د ہنچا ہوسنی اختیار کرے، چہ تاسرہ دوستی
کوی۔ او ہنچا سہ ہم کلام شہ، چہ نابلی۔ او د ہنچ

چالاس کین خپل لاس ورکړه چه تا دکمراه کید ونه چر کوی او پصرط مستقیم ورسوی.

خپل زبړه او دماغ هغه مقدسه هستی طرف ته کړه ، چه ستا باطن د شرک اوفسق نږیا کوی. ستانفس او ستا جاهل اوسانق دوستان هغه شیطان دی چه تا دسے لاریس نه بد راه کوی. نو ته به ترکومه د مخلوقاتو په ټکی توری تیروولگے. او دنفس په اتباع کین به ترکومه د محبوب حققی نه لریس اوسے. خپل خالق او معبود ته نزد ے شه اویرسانه چه الله پاک هم اول دے. هم اخر دے. هم ظاهر دے، هم باطن دے. د ټولو مخلوقاتو مشکل گشا اورازق صرف هغه دے. ټول احسان بخشش اوسخا دهنه درجانب نه ده. او د زبړونو اطمینان دهنه په محبت اودهنه په ذکر اوفکر کین دے.

الله پاک فرمائی: مشرکان خپلو دیوتاگانو سره داسے محبت کوی، چه هغه صرف الله سره کول پکار دی. خو کوم خلق چه په سچا ایمانداردی. هغوی خوصرف دالله تعالی سره کلک محبت ساتی. اوحق سچمانه فرمائی: دایماندارو زبړونو صرف په ذکر الهی آرام بیاموی. اویا دلری چه د زبړونو اطمینان، سکون اوتوانائی دالله په ذکر حاصلیری.

مقاله (۲۱۳) د معرفت یوکه نکتته

ما خوب اوبید، چه زه چاته وایم " اے انسان! اے

په ظاهر کین دالله دهنه مخلوق هغه سره شریک کونکیه، اواسے مشیت الهی کین خپله ارادے له دخل ورکونکیه، اواسے په باطن کین خپل نفس اماره خپل پروس دکار سره برابروکونکیه. پ زبړ کین توحید اواخلاص پیدا کړه. چه داسے اودیدل، نو یوسرے چه ماسره موجود وو، وکے وویل: "دا کوم کلام دے، اوددے مقصد خه دے؟" نو ما جواب ورکړ. چه دا د توحید او شرک میخو کین فرق کول دی. او د معرفت یوکه نکتته ده.

مقاله (۲۱۳) د الهی مرگ اود الهی ژوند خه خیز دے؟

یوکه ویرغ ماته یوکه باریکه مسئل پینه شوه. اوفنس م ددے پریشانی نه خلاصے غوښته. غیبی طورجان د دریافت اوشو چه " ته دے وخت د خپل سکون اواطمینان دپاره خه غواړے؟" نو ما ورسا ته اویویل چه زه داسے شریک غواړم، چه هغه کین ژوند نشته. او داسے ژوند غواړم چه هغه مرگ نه لری.

بیامانه ټپوس اوشو، "هغه کوم مرگ دے چه هغه کین ژوند نشته، او هغه کوم ژوند دے چه هغه مرگ نه لری؟" ما جواب ورکړه. هغه مرگ هغه کین ژوند نشته، هغه کما د خپلو هم جنسو مخلوقاتو نه به تعلقه کیدل دی، چه د هغه مطلب فنا ئی الله کیدل، دغیر الله نه خپل

آسید ونه قطع کول او دباری تعالی هستی سره ے تړل دی.

خا مرگ دنفس اماره خواهشات دی چه زه دالله تعالی درضا اودهنه داراوتابع شم. اویا داسے ژوند چه هغه کس مرگ نشته، هغه خا د خپل دالم ژوندی اولذواله پروس دکار د فعل اومشیت سره ژوند ے پالته کیدل ری. په داشان چه کما وجود دهنه وجود سره ژوند ے او قائم شی. اوحما ارادے دهنه دارادے تابع شی. چه ذاتی طور سره نه کما هغه وجود پالته شی اونه م خه ارادے دا هغه ژوند دے چه مرگ له دے کین دخل نشته. اوزه دداسے ژوند خواستکار یم.

خما دا یخین دے چه کما دغه خواهش د ژوند د ټولو خواهشونو نه زیات قیمتی اوعوریز دے.

مقاله (۲۱۵) الله پاک ته د ظلم نسبت کول کفر دے

ته بعضے اوقات د ناموافق حالاتو نه تنگدھے، نو د الله تعالی نه د خفگان اظهار کوی. اواوای، چه الله پاک خما سوال نه قبلیوی. اومصیبتونه رانه نه دفع کوی. نو زه نا. دا ټپویس کوم، چه ته دالله تعالی دریمان لاند ے آزاد ے. وکه غلام؟ که ته دا اووای چه زه آزاد یم. نو کافر شو ے، خکه چه دا د شریعت نه انکار دے. اوکه دا

دا اووای چه غلام یم. اوهم دامؤمن بند ے له ویل پکار دی. نویاتانه دا تقاضا کید ے شی چه ایمان اوتوکل سره په الله تعالی کامله تکیه اوسا ته. اوبوله پیس هغه ته د حاجت روابی خواست کوی.

الله پاک فرمائی: "خما په درگاه کین خپل حاجات اوضروریات پیش کوی. زه به ستا دعا گانے قبولم نو تا له ندی پکار، چه هروخت دالله تعالی په فضل وکریم او مدد کین شک شپ کوی اومه داکو چه د مصیبت اوظلم په وخت کین ظلم اوزیاتوی دالله پاک مقدس ذات ته منسوب کړے. کله چه داسے اوشی، چه دنده د حاجاتو پوسرا کولو کین تاخبر راشی، نو دے کین دالله تعالی خه مصلحت وی. تاله نه دی پکار، چه ے قراره شه اوبه الله پاک الزام اونگوسے. خکه چه دے عقید ے سره الله پاک ته دظلم نسبت راخی، اوداسر کما کفر دے حالانکه هغه په خپلو بندیانو همیشه مهربانه دے. او ذرک برظلم زیات ے هم پرے نه کوی.

د تیر دنیا ے شوی قومونو په حقله الله پاک فرمائی: مونږ په هغوی ظلم نه کوو. بلکه هغوی پخپله دشرک او کفر په وجه په خپلو خا نو ظلم اوزیات ے کول. اوهغوی ته چه کوم عذاب ورکړے شو، دا د هغوی دخپلو بندانو نتیجه وه." نو تاسو دالله تعالی دناراضه کیدو اودهنه

۱۱۰ الغیب

خلاف شکایت کو لو نہ پریھیز اوکری۔ او دھنہ پہ اضاو
 هرگز اعتراض مہ کوئی۔ دھنہ پہ نعمت شکر او باسی او
 دھنہ رضا سے موافقت اختیار کری۔ او دھنہ خواہشات
 نفسانی پروری پرین دگی۔ چہ د خداے د خفگان او غضب
 باعث وی۔ بلکہ صدق او خلوص سے د اللہ پاک پہ حضور
 کن حواست کوئی۔ او پہ صبر دھنہ د فضل و کرم امید او
 اوسو۔

پہ ہر حالت کن د نفس د اطاعت نہ پریھیز کوئی۔
 حکم چہ نفس ستا او د اللہ دشمن دے۔ نو د ظلم او زیاتی
 اللہ پاک تہ د منسوب کولو پہ جائے بہتر د ادا، چہ تہ
 دا خیل نفس تہ منسوب کرے او بیا د خیلو بہ اعتدالو پہ
 اصلاح کنی کوشش دا واغلے، نو تقوی اختیار کرے۔ او د اللہ
 تعالیٰ د امر فرمانبردارشہ۔ د شریعت د حدود و احترام او کرے
 توکل علی اللہ ہیج کلمہ مہ پریردہ او نفس تہ د اللہ پاک دا
 ارشاد دینا د کرے چہ اللہ تعالیٰ پہ وے تاسولہ عذاب برکے
 کہ تاسو پہ ہنہ بقین اوسانی، او دھنہ شکر پہ جائے راویا:
 اللہ پاک فرمائی: "کوم عذاب چہ پہ بندیاں راوی، دھنہ
 وجہ دھنوی خیلہ بد عملی وی۔ بیشک چہ اللہ تعالیٰ پہ
 خیلو بندیاں نو زور زیاتی نہ کوئی۔ نو د اللہ پاک درسامندی
 دپارہ د خیل نفس مخالف شہ او د خرابو ترغیباً نو نہ کرے
 او کرے۔ حکم چہ د اللہ تعالیٰ پہ دشمنان کنی د شیطان تہ

فتوح ۲۲۱ الغیب

پس نفس د انسان لوئے دشمن دے چہ ہنہ بنی آدم د
 صراط مستقیم تہ بد راہہ کوئی۔

اللہ پاک پہ خیلو آسمانی کتابو کنی بقولوا نبیا ئے کرامو
 تہ ارشاد فرمائے دے چہ ہنوی خیل امتونہ د نفس امارہ
 د اتباع تہ منع کری۔ حکم چہ د ا د شرک خفی او کومراہی
 بد توین محک دے۔ اللہ پاک و موین او تاسو د نفس او شیطان
 د قتل نہ پہ امان کری۔ آمین۔

مقالہ (۲۲) اللہ پاک نہ د دُعا غوبنتلو تا کیل
 دا سے ہیکلہ مہ واپہ، چہ زہ بہ د اللہ پاک نہ سوال نہ
 کوم، حکم کہ سوال کول عیب ناک دی، نو مخلوقا تو نہ چہ
 د خالی او پروردگار تہ۔ د اللہ تعالیٰ تہ د خیلو پتو لوچا چو تو
 سوال کوئے۔ او پرلہ سے سوال کول دیندہ دپارہ د سعادت او
 نیک بختی باعث دے۔ او د توحید او ایمان او اخو ثبوت
 دے۔ نو د خیل ہر ضرورت دپارہ د اللہ تعالیٰ پہ حضور
 کنی سوال کوئے، حکم چہ د دنیا او عقبی سعادت پہ دے
 کنی دے۔

کہ ستا غوبنتلے شوے غیز د اللہ تعالیٰ پہ علم کنی
 ستا دپارہ فائدہ مند وی۔ او د راحت او ترقی باعث وی
 نو ہنہ بہ ضرورت تہ رہی او کہ پہ ہنہ کنی د علم الہی
 مطابق ستا دپارہ نقصان وی نو ہنہ بہ تانت حاصل شہ
 بہر حال تالہ نہ دی پکار چہ د فضل الہی خلاف شکایت

فتوح ۲۲۲ الغیب

حرف پہ ژبہ راویے۔ نو د خیل ہر حاجت دپارہ د اللہ پاک
 پہ حمنوس کنی پہ دے چہ سوال کوئے چہ اللہ پاک د سوال
 کو لو حکم کرے دے۔ او بندہ تہ لے د پرلہ سے دُعا کولو تا کیل
 فرمائے دے۔ حق سبحانہ فرمائی: "خما پہ بارگاہ کنی دُعا
 کوئی زہ بہ ستا دُعا قبولم و او اللہ پاک فرمائی: "د اللہ تم
 نہ دھنہ فضل غوارگی۔ بل جائے ارشاد دے "زہ خیلو
 بندیاں تہ د پر قریب یم۔ کہ چہ خوک سوال کرے ما یادیوی
 نو زہ دھنہ دُعا قبولم۔"

حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائے دی: "پہ اللہ پاک
 دُعا د قلبید و یقین لری۔ او سوال ترے کوئی۔" او د اہم
 مہ واپہ چہ زہ د اللہ پاک تہ سوال کوم، خو ہنہ لے قبولی
 نہ۔ نو بیا بہ ترے سوال نہ کوم۔ حکم چہ د سے وئیل
 کفر دے۔ د بندہ بعضے وخت دُعا نہ قلبید و وجہ ہم
 ما بیان کرے دے۔ چہ یا خود بندہ دپارہ ہنہ حرام کرے
 یا پکشی دھنہ دپارہ خہ ضرر پریت وی۔ حقیقت حال
 صرف عالم الغیب اللہ تعالیٰ پیڑنی۔ د دے وچہ نہ کفر
 او انکار کلمات پہ ژبہ راویں نہ دی پکار۔ کہ ستا بعضے
 سوالونہ سمدستی قبول نشی نو دنیا او عقبی دواوی کنی
 پہ دھنہ لوئے اجر بیاموے۔

پہ عامو او رو کنی بہ ستا دپارہ آسانی پیدا کرے
 شہ کہ تہ قرض دارے۔ نو قرض خواہ بہ درنہ پہ سختی

فتوح ۲۲۳ الغیب

سرخ د مطالعیر نہ منع کرے شہ۔ او ستا دپارہ بہ دھر
 قسم رعایت پیدا کرے شہ۔ حکم چہ رحیم، کریم، مہی او
 مغنی د اللہ پاک صفاتی نومونہ دی۔ نو د خیل فضل او کرم۔
 نہ ہنہ خوک نا امیدہ کوئی نہ۔ او یاد ستا بل بگاردی چہ د
 درگاہ الہی نہ بندہ تہ د سوال کولو اجر ضروری رہی۔ او
 کہ بعضے اوقات د فائدہ دنیا کنی ورنہ کہے شہ۔ نو
 دے بدلہ بہ آخرت کنی ضرور و رکولے شہ۔

حدیث شریف دے، چہ، د قیامت پہ ورخ پہ مومن
 پہ خیل عملنا مہ کنی دا سے نیکی اوویں، چہ ہنہ بہ دنیا
 کنی نہ کرے وی او نہ بہ لے پیڑنی۔ دھنہ تہ بہ تپوس
 اوشی، چہ تہ دانیکی پیڑنے؟ نو مومن بہ اووانی چہ
 نہ۔ د انیکی خما دپارہ دکوم جائے نہ راویے شوی
 دی بیا بہ ہنہ تہ او نبودے شہ۔ چہ د انیکی ستا دھنہ
 سوالونو او دُعا کانو جزا دے۔ چہ تا دنیا کنی غوبنتلے دے۔
 او د خہ مصلحت پہ بنا قبولے شوے نہ وے۔"

دومرغ لوبہ جزا بہ مومن تہ بہ دے وجہ ورکیدے
 شہ، چہ ہنہ د اللہ تعالیٰ تہ د سوال کولو کامل یقین لری۔
 او د خیل ہر حاجت مرکزے صرف ذات الہی کنی
 او دا د سیرت انسانی ہنہ اوچت صفات دی، چہ
 د دے پہ وجہ بہ ہنہ تہ نہ صرف پہ دنیا کنی بلکہ
 عقبی کنی ہم اجر عظیم ورکیدے شہ۔

مقالہ (۶۷) د نفس مجاہدہ

قرآن اوحیٰ پڑھنے د نفس د مجاہدے د پیرتائید راغیلے دے۔ کہ تہ د نفس خلاف جہاد اوکریے او مغلوبے تہ ہم کریے۔ نو اللہ تعالیٰ بہ پہ بوجھے ذریعہ نفس لہ دوبارہ پہ تاغلبہ او او اقتدار ویرکری۔ د پارہ ددے چہ ریاضت او مجاہدے تہ ستا مخد شی، او خپل نفس سرچ پہ جنگ تہ چہ متاعزم او ایمان د پریمی تہ زیات قوی شی۔ او محبتیں د پارہ د شیطان د پارہ ستا پہ گمراہ کولو کنبے خہ گنجائش پاتے تھی۔

حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرما لیلے دی: تہ موہنی ددوہکی جہاد تہ لوئے جہاد تہ راغلو۔ گویا د نفس جہاد تہ لوئے جہاد او فرمایہ۔ او د توریے جہاد تہ دے پہ مقابلہ کنبے ویرکے او گنہ گنہ۔ نو د لوئے جہاد تہ مراد د نفس مجاہدہ، عبادت او ریاضت دے۔

اللہ پاک حضور صلی اللہ علیہ وسلم تہ فرمائی: ۱۰۰ پیغمبر! د خپل پرور د کار عبادت تراخوری د مہ کوہ ترچہ کنبے د عبادت د ہمیشگی حکم دے۔ او ددے عبادت بہترین صورت د نفس مجاہدہ دے۔ حکم چہ نفس لذتوں کنبے آختہ شی، نو د عبادت او نہ غفلت اختیار کری۔ کہ خوک دا اعتراض اوکری او وائی۔ چہ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم پاک نفس خنگہ د عبادت او نہ غفلت اختیار ولے شی۔

چہ ہنوی تہ د نفس د مجاہدے د تاکید کولو ضرورت پینے شو۔ حکم چہ صل خو خہ چہ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم ہیچ ارشاد ہم دمنشائی الہی خلاف نہ وو۔ کہ چہ اللہ پاک فرمائی: ۱۰ جھونیز نبی د خپل خواہش تہ ہیچ نہ وائی۔ بلکہ د ہنہ ہرہ خبرہ وحی وی چہ ہنہ تہ لبر لے شوے وی۔ نو ددے اعتراض جواب دادے چہ د ایسے خطاب د شریعت د تعلیم و تدریس پورہ طریقہ دے کہ کنبی خطاب حقیقت کنبے دومرہ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم ذات تہ نہ دے۔ خود مرچہ د ائت افراد تہ دے۔

حضور صلی اللہ علیہ وسلم تہ چہ کوم احکام صادر شوی دی۔ د ہنہ حقیقی مدعا امت مخاطب کول او د امور شرعیہ تاکید کول دی۔ کنبی حقیقت دادے، چہ اللہ پاک نبی اکرم صلی اللہ علیہ وسلم تہ پہ نفس او خواہش مکملہ غلبہ ویرکے وے۔ او د اسکا افراد ہر وقت د نفس د مجاہدہ حاجت مند دی۔ حضور صلی اللہ علیہ وسلم تہ د نفس مجاہدہ ضرورت نہ وو۔ نو مؤمن چہ د نفس مجاہدہ راواخلی۔ او د شریعت پہ اتباع کنبے نفس مغلوب کری۔ نو اللہ تعالیٰ ہنہ د دوار چھا تو پہ بنو نعمتو نو بناد کری۔ او پہ جنت کنبے او چتے دیرے ویرکری۔

اللہ پاک فرمائی: ۱۰ کوم سرے چہ د حشر پہ ورخ د خپل پرور د کار د پیشی تہ او ویریدہ۔ او نفس تہ د خلاف شریعت

خراہشا تو د پیروی تہ محفوظ کہ۔ نو د ہنہ تکا و نرہ یقیناً جنت دے۔ نو ہرکے چہ د مؤمن د قدری خائے جنت دے چہ ہنہ تہ د خدا تہ پہ دیدار بناد شی۔ نو بیا ہنہ غیرت تہ د رجوع کولو او دنیا تہ د میلان کولو نہ پیرا دے۔ او خنگہ چہ دنیا کنبے د احکام الہی پہ پیروی کنبے ہنہ د نفس امارہ د خواہشاتو تہ پرہیز کری۔ دغہ رنگ پہ اللہ تعالیٰ پجنت کنبے د ہنہ د تقویٰ پہ خاطر جزا ویرکول کنبے ہم ہنہ پیرتائیم او بہ حسابہ نعمتو نو مور کری۔

د دے برعکس کافران او مشرکان چہ دنیا کنبے فسق و فجور کنبے آختہ وی۔ نو د نفس د اتباع پہ وجہ بہ ہنوی د دوزخ پہ سخت عذاب کنبے کیر وی۔ اللہ پاک فرمائی: ۱۰ مسلمانو! تا سود ہنہ اور تہ خان بچ کری۔ کوم چہ د کافرو د پارہ تیار شوے دے۔ او ہمیشہ بہ پہ ہنہ کنبے سوزی۔ نو د حشر پہ ورخ بہ د کافرو او فاسق فاجر مخلوق د پارہ قسم قسم عذابونہ وی، حکم چہ دوی دنیا کنبے د احکام الہی د اتباع نہ چچہ کوی۔ او د نفس د خواہشاتو پہ پیوستر کو پیروی کوی۔ نو حکم اللہ پاک فرمائی: ۱۰ لے نبی! تا ہنہ خلق اور تہ لیدہ، چہ ہنوی خپل نفس خپل معبود جوہ کریے ویر۔

اللہ پاک بہ مجاہدہ کونکو مؤمنانو تہ جنت کنبے ہر وخت لوئے لوئے او تازہ تازہ نعمتو تہ ویرکوی۔ او د خاطر

او عزت بہ د دوی پہ دے وجہ کولے شی، چہ دنیا کنبے دوی د نفس خلاف جہاد کولو۔ او ہنہ د احکام الہی تابع کریے ویر۔ او ددے ارشاد نبوی چہ د دنیا د آخرت پتہ دے۔ ہم د ہنہ معنی دی۔

مقالہ (۶۸) اللہ پاک ہرہ ورخ پہ بنوی شان کنبے دے

د پر عالمان او مطالب قرآن کنبے فکر کونکی ددے آیت: ۱۰ لکن یوم ہو فی شأنی ۵ (ہرہ ورخ ہنہ پہ بنوی شان کنبے دے) پہ حقیقی معنی پورہ نہ دی۔ ددے اصل مفہوم دادے، چہ بول مخلوقات خواہ ہنہ ہر نوح سرچ تعلق لگا، پہ ہر حالت کنبے فانی او زوال موند ویک دی۔ او پر عارضی او ہنگامی ژوند لری۔ لیکن د مخلوقات برعکس د خالق کائنات د اشان دے، چہ ہنہ حق و قیوم دے۔ دانشی او ابدی دے۔ او نہ صرف ذات سرہ، بلکہ خیلوصفا تو سرہ ہم ہمیشہ باقی او پائندہ دے۔ د ہنہ حیاتیات قوت او اختیار ہرہ ورخ پہ ترقی دے لیکن زوال او تنزل ورلہ ہرگز نشنہ دغہ رنگ دانہ پاک احکام او ارادے ورخ پہ ورخ پہ قوت او اثر کنبے زیاتے کوی، لیکن ضعف (کمزورک) ورلہ ہیچ کھہ نشنہ۔

ہرکے چہ اللہ تعالیٰ د بندہ دعا قبولی او د ہنہ ہنہ خیزونہ ہنہ تہ عطا کوی۔ نو ہنہ سرچ دانہ تعالیٰ ارادہ

ما تپیری نہ۔ اور نہ دھنڈ دھنڈت خلافت ورثی کیری۔
مخلوقا تو د پارے چہ کوم مقدرات دازل نہ مقصدی نودعلم
الهی مطابق پہ خپل وخت ہنہ حاجات اورادونہ پورے
کیری۔ بہرحال ددعا کو نکو ضروریات پورے کیدل ہم د
احکام الہی ماتحت وی۔ او پہ دے ہم پوھیدل پکاری
چہ عقیل کیں جنت دا خلیل ہم دعلم اوکرم الہی ماتحت
دی۔

حدیث شریف دے تچہ بی بی عائشہ رضی اللہ عنہا د
نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم نہ تپوس اوکے چہ جنت
کیں بہ خلق محض دخیلو تیکو اعمال وچہ داخیری اوکے
نہ؟ نو حضور صلی اللہ علیہ وسلم ورتہ او فرمائیل چہ نہ۔
بلکہ د اللہ پاک بہ رحمت او بخشش بہ جنت کیں داخیری
نوحضرت عائشہ ۳۰ تریے تپوس اوکرو چہ یارسول اللہ!
تاسو بہ ہم نہ؟ نو حضور صلی اللہ علیہ وسلم ورتہ
او فرمائیل چہ ہو زہ بہ ہم نہ، مگر خدا نے پر رحمت
دغہ وخت حضور صلی اللہ علیہ وسلم خپل لاس مبارک پہ
خپل سر پہ بیکہ او داد دے د پارے چہ اللہ پاک خپلو حکامو
اوارادو کیں د مخلوقا تو تابع نہ دے۔ ہنہ چہ خٹہ غوازی
ہنہ کوی۔ دھنہ نہ پھوٹو تپوس کوکے نشتہ۔ او دیکھو
نہ بہ د احکام الہی تپوس کو لے شی۔
د عرش نہ واخہ تخت العزیز پورے ہوں مخلوقا ت

دھنہ پیدا کردہ دی۔ او پہ خوبہ او نا خوبہ ہر حالت کیں
دھنڈ فرمائیدایا دی۔ اللہ پاک ذمائی۔ د اللہ نہ سوا دکائناتو
خوگ خالق او مختار شستہ؟ (یعنی نشتہ) اوحق سبحان فرمائی
د اللہ نہ سوا خوگ معبود او مسجود شستہ؟ او اللہ نہ مژدجل
فرمائی۔ تہ د اللہ برابر او ہنہ نام خوگ پیڑے؟
اللہ پاک فرمائی: ۱۰۱ے پیڑیہ اتہ او ابہ چہ اے مالک
الملک تہ چہ خوگ غواپے، ہنڈ تہ ملک او سلطنت عطا
کوی، او دچا نہ چہ غواپے، سلطنت اخڈے۔ تہ چہ چا تخراب
عزت وکری۔ او خوگ چہ غواپے ذلیل کوے۔ عزت
اوسرورازی صرف ستا پہ لاس کیں دہ۔ تہ بیشکہ پہ
ہر خیز حاکم او مختارے۔ تہ چہ چا تخرابے عہد
رضق عطا کوے۔ پہ مخلوقا تو حقیقی او مستقل حکومت
صرف تانہ حاصل دے۔

**مقالہ (۶۹) د اللہ پاک نہ دکو موخیزونو
غوبتل پکاری؟**

کہ تہ د اللہ پاک پہ حضور کیں سوال کوے۔ نو دخیلو
تیرو کنا ہونو د پارے د مغفرت او دراتلونکی وخت کنا ہونو
نہ دچہ کیدو سوال کوے۔ او دھنہ نہ دطاعت او عبادت د
ہیشکے، د امر و نہی د تعمیل، پہ مشیت خداوندی د
رضامندی، پہ مصیبتونو رسم کولو، دخلو نعتونو او د
رضق دزیاتی، پہ نعتونو دشکر، دایمان دسلامتی سکا د

مرئ او پہ وسخ دقیامت د انبیائو، صدیقینو، شہداءو
صالحینو او د اولیاء اللہ پہ ولہ کیں د پاسیدو دعا غواپے۔
لکہ چہ دایولوئے سعادت دے۔ خپل قول معاملات سرا
اللہ نقلی تہ او سپارے۔ او خپلہ ہنہ کیں ہیچ قسم دخل
مہ کوے۔

د حضرت عمر رضی اللہ عنہ متعلق روایت دے۔ چہ
ہوئی فرمائیلے دی: ماتہ پہ دے خبرے پروانستہ، چہ
پہ ماصبا پہ کوم حالت کیں رانی۔ آیا داسے حالت بہ وی؟
چہ زہ بہ نے نہ گنرم، یاد اسے حالت بہ وی، چہ
زہ بہ نے خونیم لکہ چہ زہ نہ پوھیریم، چہ د علم الہی
ماتحت حما د پارے بہتری پہ کوم حالت بہ وی، چہ زہ بہ
نے خوبوم۔ لکہ چہ زہ نہ پوھیریم، چہ د علم الہی ماتحت
حما د پارے بہتری پہ کوم حالت کیں دے۔ نو ما خپل
موجودہ او راتلونکی معاملات اللہ پاک تہ او سپارل چہ
ہنہ بہترین دوست او بہترین حافظ او ناصر دے۔
دا الفاظ حضرت عمر ۳۰ د اللہ پاک پہ تدبیر رضامندی
او دھنہ پہ حکم د کامل اطمینان پہ بناہ ارشاد او فرمائیل:
دنبلیانود ناقص او محدود علم او پہ معمول واقعاتود
پیشاند کیدو۔ پہ باعث اللہ پاک تنبیہ فرمائی: مسلمانانو
جہاد پہ تاسو فرض شوئے دے۔ حالانکہ ہنہ تاسو نہ د
آرام طلبی پہ وجہ نہ نہ پکاری۔ عین ممکنہ دے، چہ

کوم خیز تاسو بنہ نہ کتری، ہنہ کیں ستاسود سپارے
بے خبری وی۔ نو د خیر او شر حقیقت عالم الغیب اللہ
پاک پڑی۔ تاسو نہ پڑی۔ نو تہ دھنہ وخت د تسلیم
او رضا طریقہ اختیار کری۔ ترخو چہ د نفس امارہ دلاجونہ
ازاد نہ شے۔ اورضائے الہی سرے موافقت اختیار نہ کرے
بیا بہ ستا ذاتی خواہشات او ارادے بھوشی۔ او دبتول
کائنات نہ بہ ستا تعلق قطع شی۔ او صرف پوخدا اے سرے
بہ باقی پلے شی۔ او ہم د، د توحید مقام دے۔ چمستا
زرے د اللہ پاک پہ محبت معمورہ شی۔ او د اللہ طلب او میل
ستا نصب العین شی۔

دے حالت کیں بہ پروس دکار تا پہ دنیاوی نعتونو
بناہ کری۔ او تہ بہ دھنہ شکر گزار شے۔ او دھنہ شیت
سرا د موافقت پہ وجہ بہ دھنہ د عطا کرے شوی رضق
عملا احترام کوے۔ بیا کہ دیوی ژوند کیں پہ تاخہ تنگ
حالی راشی۔ نو تہ بہ دخیل پروس دکار نہ ناراض نہ نے۔
او پہ ہنڈ بہ د رضق نہ وکولو الزام نہ لکوی۔ لکہ چہ
د یومؤمن او مؤحد پہ حیثیت بہ تہ دخیل خواہش او
ارادے نہ کنارے کش نے۔ او خپل معاملات بہ د اللہ پاک
تہ سپارے وی او د: وَمَا تَشَاءُونَ اِلَّا اَنْ يَّسْئَلَهُ تَسْأَلُوهُ
بہ خٹہ نہ غوازی مگر ہنہ چہ اللہ پاک غوازی ماتحت
ستا دعا او سوال صرف د امر الہی اطاعت کول وی۔

مقالہ (۷) پہ خیلو نیکو غور نہ دے پکار
 ستا پہ خیلو نیکو غور کول او دھن خیل نفس متہ
 نسبت کول او پہ خلق خدا کین پہ خیلہ راستبازی فن کول
 ظاہر شرک او گمراہی ۷۵۔ حالانکہ داخر کندہ حقیقت
 دے چہ پہ صراط مستقیم تلل او دیکھی توفیق موندل د
 اللہ پاک پہ تائید او فضل او کم مخصوصی۔ دے دے عین
 کہ یو سہے د کفر او شرک او قسما تم کنا ہونہ پچھری
 بزغہ ہم سراسر د اللہ پاک د تائید او امداد پہ وجہ وی۔
 نو بیاتہ د اللہ تعالیٰ د تائید او مدد پہ اقرار کول کین ولے د
 بخل نہ کارا اخل۔ او نیکی کول او دہنی نہ پچھ کیدل ولے
 خیل نفس تہ منسوب کولے۔ حالانکہ لو لے جلیل القدر انبیاء
 او اولیاء اللہ بہ ہم ہمیشہ داوئیل چہ : لا کؤل و لا کؤل
 الا باللہ العلی العظیم۔ یعنی د اللہ تعالیٰ دا حکا مو د تعیل
 او د منہیا تو نہ پچھ کیدو توفیق صرف د اللہ پاک پہ تائید
 او نصرت دے۔
 نو تالہ پکار دی، چہ نیکی، تقویٰ اور استبازی د
 اللہ پاک د جانب تہ او گتہ۔ او ہدی او کناہ خیل نفس
 اتار تہ منسوب کرے۔ حکمہ چہ کنا ہونو چرہ ہمد غہ
 دہ۔ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم ارشاد دے : « نیک عمل
 کوئی او نیک عملی توفیق د اللہ پاک نہ غوا پئی۔ کنا ہونو
 نہ پچھ اوسی۔ او کنا ہونو نہ پچھ کیدو د پارہ نفس اتارہ

مغلوب کرے۔ د خیل پرور دکا ر نزدیکت طلب کپئی۔ او د
 اللہ پاک فرمان بردار اور راست باز چرہ شی۔
 نو کم سہے چہ پہ مشیتا اللہ کین دکوم دستوری
 عمل دیارہ پیدا شوے دے، ہم ہنہ عمل دھنہ دیارہ آسان
 کرے شوے دے۔ او ہنہ دھنہ پہ پیروی مامور دے۔
مقالہ (۸) د پیر او مرید راترو نیاز
 طریقت او حقیقت کین ستا دوہ حالتونہ ممکن کیدے
 شی۔ یا بہ تہ مرید کے یا صاحب مراد۔ کہ تہ مرید کے
 نو یا خو پہ تا یو دروند بار او دشمنیتا دیرہ لویہ ذمہ واری
 پر تہ دہ۔ حکمہ چہ تہ لا اوس صد اقت او حقیقت دلارے
 طالب او محتاج کے۔ او طالب لہ دیر محتاج، مشقت، ریاست
 او مجاہدہ کول وی۔ حتیٰ چہ ہنہ خیل مقصود او مطالب
 تہ اورسی۔
 د طریقت پہ لا کین تالہ مناسب نہ دی چہ پہ مصیبت
 او مشکلات تو داویلا شروع کرے۔ او د اللہ پاک خلاف شکایت
 او فریاد راواخلے۔ تہ بہ دصبرا او تحمل نہ کاراخلے او استقلال
 سرہ بہ پہ صراط مستقیم قائم اوسے۔ تہ دے چہ مصیبتونہ
 تانہ رفع کرے شی۔ او خیل مقصود تہ اورسے۔ نو د طریقت
 پہ لا کین مصیبتونہ او مشکلات پہ حقیقت کین ستا
 باطن تزکیہ روحانی درجا تو بلندی او دخلتو دا احتیاج نہ
 خلاصی دے۔

او کہ تہ صاحب مراد کے۔ او پہ تا اقات وارد کپری
 نو دھن امانت و خلاف ہم پہ اللہ تعالیٰ تہمت مہ نکوی
 او شکایت مہ کرے حکمہ چہ اللہ پاک پہ ما مراد اولیاء اللہ کلہ پہ دے
 وجہ ہم مصیبتونہ نازلوی چہ دھنوی دیجہ او چھ کپری
 اور روحانی قوت کے زیات کپری۔ نو د صاحب مراد کیدو پہ
 صورت کین ہم ستا د مصیبتونہ د اللہ تعالیٰ دا منشاوی،
 چہ ہنہ ستا درجہ اولیاؤ او اہل اوسو پوکری۔ او تا خپل
 خان تہ نور ہم قریب کپری۔
 آیا تہ دا خوبوے، چہ تا دا اولیاء اللہ او اہل الو نہ
 بے تعلق کپری، او د فاسق او غافل خلقو پہ دلہ کین د
 شامل کپری۔ کہ تہ دا چنو درجونہ غفلت ہم او کپے، نو
 اللہ تعالیٰ ہرگز دانہ خوبنوی، چہ تہ دھن نہ محروم
 کپری، اللہ پاک فرمائی : « ستا سو پہ بہترنگ او فلاح و بہبود
 اللہ تعالیٰ نہ پوہری۔ او تا سونہ پوہری »۔
 بیا کہ تہ دا اووا تہ چہ ابتلاء خود طالب او مرید د
 پارہ پکاروی، چہ د طریقت د لاومبتدی وی، نہ چہ د
 صاحب مراد دیارہ چہ صاحب مقصود دے۔ نو د دے
 جواب دادے۔ چہ د صاحب مراد ابتلاء خہ کلہ نہ دے
 بلکہ نادرا وقت شے دے۔ دے کین دھنیا اختلاف نشتہ
 چہ د قولونہ زیاتہ ابتلاء پہ برگزیدہ انبیاء راخلے دہ د ابراہیم
 علیہ السلام واقعات او گورگی۔ بیا د حضور صلی اللہ علیہ وسلم

پہ مصیبتونہ نظر او کپری چہ دھنوی ابتلا شو مراد
 بختہ وے۔
 حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی : « شومرہ چہ
 زہ د اللہ پاک پہ دین کین ویرولے شوے ہم۔ دومرہ ہنچو ک
 نہ دے ویرولے شوے۔ او سومرہ چہ ماد اللہ پاک پہ اطاعت
 او امر کین د کفارونہ تکلیف بیا موندے دے، دومرہ ہنچا
 نہ دے بیا موندے۔ بیشکہ دین پہ خدمت کین مسلسل
 دیرش ویٹے او شے پہ ماد ایسے تیرے شوے دی چہ دھن
 دوران کین ما تہ دومرہ طعام را کپے شوے دے چہ د
 بدل رہن پہ ترخ کین بہ پستیدے شو۔ او دہہ حالت کما د
 نورو منکرہ ہم وو۔
 دینی اکرم صلی اللہ علیہ وسلم ارشاد دے : « د انبیاء
 پہ دلہ زیات مصیبتونہ او ازما نشونہ نازلیری۔ بیا د غصہ
 پہ درجہ پہ نورو بندگان خدا ابتلاء راخی : او رسول اللہ
 صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی : « زہ ستا سونو زیات
 د اللہ پاک پتیرندونکے ہم او دھنہ ویریدونکے دے
 نہ معلومہ شوہ چہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم د صاحب
 مراد کیدو باوجود پہ ابتلاء کین اچولے شوے وو۔ او دا
 ابتلاء او د اللہ پاک نہ دیرہ، د حضور صلی اللہ علیہ وسلم
 د وجود او چتو لو او د قرب خداوندی پہ فرض وے۔ حکمہ چہ
 دنیا د آخرت پچھ دے۔ او د انبیاء او اولیاء اللہ کار پہ

ابتلاء صبر کول، مشیت الہی سرخ موافقت کولی اود تسلیم اور متا ادر اختیارول وی۔ بیا تے تے مصیبت لرے کرے شی، پر دیدا الہی بنا د کرے شی۔ اوعقبی کیں پہ درجات عالیہ سرخرا ز کرے شی۔

نودا صغہ شوہ، چہ دُنیا کیں دھر صاحب مراد د پارہ ابتلاء لازمی نہ دے۔ اونہ داغہ کلّیہ گر کیدے شی۔ بکد اللہ پاک د خیل حکمت بالغہ ما تحت چاسوہ چہ عواری، دا معاملہ کوی۔

مقاله (۷۲) بازارونہ اود خداے دیندیاؤ قسمونہ

دخدائے پہ مخلوق کیں دینی، روحانی او باطنی لحاظ سرہ د بنیاد مو مختلف درجے وی۔ نو خلق چہ کم عمل کوی، ہنہ دخیل روحانی او باطنی کیفیت او صلاحیت مطابق کوی، او پہ ہر عمل کیں د ہنوی نیت، خواہش او نقطہ نظر جدا جدا وی، چہ د ہنہ پہ بنا ہنوی تہ اجر و ثواب یا عذاب و رکولے شی۔

کوم خلق چہ بازارونہ تہ شی، د ہنوی ارادے او تمسرات جدا جدا وی، پہ دے لحاظ سرہ د ہنوی خو قسمونہ دی۔ دے کیں یو قسم ہنہ دی، چہ ہرکد بازار کیں داخل شی۔ او لذت او شہوت کیں اختہ کونکی خیزونہ اویں، نو پہ ہنہ کیں ورکینوی اود دے اشیاء و کشش او جاذبیت پہ وجہ

پہ ہنہ کیں محوشی۔ نودا خلق دے خیزونہ سرہ د ہنہ ذریعہ اوتری، چہ جائز او ناجائز نہ گوری۔ خود ہنہ پہ حاصل کول کیں مصروف شی۔ اوفت کیں پر یوگی۔ دوسے لذت تاناکو اوشہوت تاناکو خیزونہ نظارہ د ہنوی دیارہ گمراہ کن اود دین اوعبادت نہ ددوی لرے کونکی وی۔ نودہ شان د نفس امارہ پہ پیرہ کیں د اللہ تعالیٰ د اطاعت نہ لرے شی۔ مگر دچہ اللہ پاک د تہ پہ خیل فضل و کرم د نفس دشمنونہ اود لذتونونہ د پرہیز توشیح و رکری۔ اوسلامت پاتے شی۔

بازارتہ تلونک کیں دویم قسم خلق ہنہ دی چہ ہنوی د لذت او شہوت خیزونہ اویں، نو ہنہ د غفلت او گمراہی موجب کنری۔ دا عقل د عقل او شعور خاوندانہ دی۔ اودین پہ رجوع کونکی دی۔ د شریعت اتباع صبر او تحمل سرہ کوی۔ داخل دجا دجا دینو پہ شان دی چہ پہ نفس اوشہوت تو غلبہ حاصل کول کیں د اللہ پاک مدد لے شامل حال وی۔ اونس سرہ ددوی دا جہاد د نورو نیکو نہ د زیات ثواب باعث وی۔ حنور صلی اللہ علیہ وسلم فرما کیلے دی: ہرکد چہ پیومون پہ بعضے لذتونو د نفس پہ شہوتونو اختیار بیاموی اود خداے دویرے نہسے پریردی، نو ہنہ تہ بہ د ہنہ نیکی پہ بدلہ کیں اوتیا چند زیات ثواب ورکولے شی۔

دریم قسم خلق ہنہ دی۔ چہ د لذت او شہوت خیزونہ فوراً حاصل کوی۔ اود ہنوی سرہ واصل شی۔ دا خلق حجاب

دیارہ د غفلت او گمراہی سامان خیلہ پیداکوی۔ اوشلوم قسم ہنہ خلق دی، چہ بازار تہ شی۔ نو خیل خواہش اوشہوت، صرف د اللہ پاک جائز او حلالو خیزونہ پویہ محمد سانی۔ او چہ کوم خیزونہ حاصل کوی نو پہ جائزہ طریقہ د ہنہ استعمال کوی۔ اود اللہ پاک د دستونو ہر دم شکر پہ خائے راوی۔ دا خلق برکت او خلاصی موندونکی دی۔

بازارتہ تلونک کیں پیغم قسم دخدائے بندیاں دا سے کد، چہ د لذت او شہوت خیزونہ نہ گوری، اونہ ورتہ توجہ کوی۔ ددوی ددے نہ بالکل بے خبرہ وی اود ماسوا اللہ نہ بغیر بل ہیچ نہ ویں۔ دوی غیر اللہ نہ ویں اونہ لے اوری۔ اونہ لے موجود کنری۔ ہنوی خیلہ پوئلہ توجہ ہر دخت خیل خداے تہ گر کولے وی۔ پہ دے وجہ ہنوی دکنہے پیرے نہم د ہنہ تنہا بی لطف اخی چہ د ذکر او فکر نہ معمول وی۔ چہ تہ دوی بازار کیں بیاموسے۔ اوتوس ترے او کرے چہ۔ بازار کیں تاسوخہ اولیدل، نو ہنوی پہ درتہ اوائی چہ دوی ابدی ذات نہ مویا ہیچ اونہ لیدل او دھنوی داوینا بالکل درستہ دے۔ حکمہ چہ ہنوی شہ لیدلے وی ہنہ لے دسویہ سترگونہ بکد۔ ذریعہ پہ سترگو لیدلی وی۔ خواہش او ارتزوسہ لے نہ وی لیدلی، محض صورت کیں لے لیدلی وی، معنی کیں لے نہ وی لیدلی ظاہری لے لیدلی وی، باطنی لے نہ وی لیدلی۔ اوبیا چہ

خومرہ اوغہ لے لیدلے دی۔ پہ ہنہ کیں لے ہم خیل خلق اوصاح لیدلے وی۔ دوی د مخلوق تو یہ یو ابرح کیں د اللہ تعالیٰ د جمال مشاہدہ کوی۔ او پہ بل ابرح کیں دھنہ د جلال۔

بازارتہ تلونکی دخدائے برگزیدہ بندیاں شہیم قسم ہنہ دی۔ چہ ہرکد ہنوی عوام پہ گفتار او کردار او پہ گمراہی کیں اویں۔ نوددوی زہر دھنوی دیارہ دھنری رحیم اوشفتت نہ د کئی اود ہنوی نہ د نغرت کولویا پہ ہنوی دلعت او ملامت پہ خائے بازار کیں د داخلیدونہ دوتوپورے د اللہ تعالیٰ پہ حضور کیں د ہنوی دیارہ دشفا عنت او مغزرت دھا کوی۔ او اللہ پاک تہ زاری کوی، چہ اے پرور دکارہ دے خلقت تہ ہدایت او کپے اویہمہ لارے روان کرے۔ چہ ستا دنا فرمائی اود شریعت د خلاف ویرشی نہ میر شی۔

نود اللہ پاک دا سے مجلس بندیاں دینارونو اواباد و محافظ دی۔ او ہم دغہ خلق دی چہ دا ولیا و اللہ، ابدانو، زاہدانو، متقیانو، او پہ زمکہ دخدائے دانا نیا و خلقاؤ، خوش اخلاقو، شیرین زبانو، ہادی اوسعدی مرشد اور ہنا پہ نومونویلے شی۔ دا سے خلق کسیرا عظم اونا در الوجود دی۔ اوتنہا بی اوتنہ کیں ددوی د دھا اوسعبت برکات د پر خوش نصیبہ خلقت تہ حاصل وی۔

پہ دہائی دے دے اللہ پاک رحمتوں ہی اور نوح اساقی نے
ہدایت اور سعادت دیا ہے اور اللہ تعالیٰ کوئی سلامت اور
قوت لری۔ اللہ پاک دے مومن ہم دے ایسے مخلوق فیض نہ فیض
نیاب کری۔ آمین۔

**مقالہ (۷۳) اولیاء اللہ پہ کومہ طریقہ فاسقانو
تہ ہدایت کوی؟**

بعض اوقات اللہ پاک خیل یوں اور بزرگ ہیں بندہ
دبعض فاسق اور فاجر خلق پہ ظاہری اور باطنی عیبوں کا
کری اور دے اکھلی مقصد دوی، چہ دا بزرگ دے گورہ
او بد کردار خلق تہ دشریعت د امور تبلیغ او کری او کلام
اللہ پہ رنیا کیں د حق او باطل فرق ہونے تہ واضحہ کری۔
ولے دعوای اللہ د تبلیغ د آرا او ماتحت د پر مشرک او فاسق
سوی د خلق مجتنب سپکاوی نہ کری۔

اللہ پاک فرمائی: "تہ دخیل پروردگار نیچے لارے تہ
خلق پہ حکمت عملی، محبت، نرمی او شیرین کلامی بلکہ او
کہ ہونے سرور محبت و مباحثہ کرے نو پہ خوش اخلاق سرور
کوہ دیا دے چہ ہونے صراط مستقیم تہ مائل ہی۔ نو
د خدا دے دغہ نیک بندہ چہ فاسقانو تہ ہدایت کوی، نو پہ
تہ تہائی کیں او پہ مینہ او محبت سرور لے ورتہ کوی۔ او پہ دے
معقولہ طریقہ ہونے تہ پہ توحید او شکر، اوستی او
بدنی کیں فرق بنکارہ کوی، چہ دشریعت احکام او تعلیمات

نبوی ۴ ہونے پہ زبرد تو کیں خلیے اونیس، او ہونے دشرک
اوستی پہ تخریبی تاثراتو دا سے بنے پورہ شی چہ دامر اللہ اعلا
تہ ذرگہ پہ مینہ آمادہ شی۔

دغہ ولی اللہ کوئی تہ بنائی چہ ترکتو تاسود دشرک اوستی نہ
دخیل باطن مکمل ترکیبہ اونے کری نو ترھے بہ تاسوتہ د اسلام
او ایمان یقین حاصل شی او د اسلام او ایمان دپارہ دشریعت
اتباع لازمی دے۔ آیت شریف دے: "اللہ پاک دشرک ہرگز
نہ معاف کوی۔ اور دے نہ علاوہ چہ کومہ گناہ معاف کول
او غوازی، ہفہ معاف کوی۔" بل خلیے ارشاد دے: "لے
مسلمانو! دخیل عاقبت بنا آستہ کولو دپارہ خان سرور د
تقوی تو بنہ واخلی، حکمہ چہ د آخرت د سفر دپارہ بہ تہ
توبہ تقوی دے۔"

دخلق خدا دے مشفق او ہمدرد بزرگ چہ د فاسقانو
اومشکانو پہ عیبوں کا گاہ شی، نو د ہونے سپکاوی نہ کری
بلکہ خوش اخلاق او شیرین کلامی سرور ہونے صراط مستقیم
تہ مائل کوی۔ دغہ بزرگ دچا عیب او بد گوئی ہم نہ کری
حکمہ چہ دے کول دیوولی اللہ د پاکیزہ سیرت او بنکلی عمل
نہ دیر لے خیرہ دے۔ چہ ہفہ د خلق پیسے مٹی شا خیرہ
او کری۔ او بدے دے د ورپسے اووائی، یا د ہونے پتا
عیبونہ د نور خلق تہ پہ د آگہ بیان کری۔ ہفہ خود خدا
نور مخلوق دغیبت او بد عادت نہ منع کوی۔ نو پہ خیلہ بہ

بیا حکمہ غیبت او کری۔ کہ تہ تہائی کیں وی یا مجلس کیں
ہفہ د مشرک او فاسق خلق پہ طرز عمل و تہ نہ بردی،
بلکہ پہ آسنہ طریقہ ورتہ ہدایت کوی۔

د دغہ ولی اللہ تبلیغ چہ د گمراہانو پہ ظاہری اور باطنی
عیبوں کا گاہ کرے شوے دے، سرور اللہ پاک دا ذات
ماتحت وی۔ اور دغہ تبلیغ پہ دا سے خوش اخلاق او شیرین
زبانی سرور وی، چہ اکثر مشرک او فاسق خلق دشرک اوستی
نہ بیزار شی، او د توحید او تقوی لار اختیار کری۔
قرآن پاک وائی: "د اللہ پاک چہ چا تہ رضا او شی، نو
صراط مستقیم پالے رہنمائی کوی۔" رزمونہ د اللہ پاک
نہ خواست دے، چہ مومن ہم پہ صراط مستقیم روان
کری۔ آمین)

مقالہ (۷۴) کائنا تو کیں د توحید آثار

اللہ پاک فرمائی: "خما پہ زمکہ کیں دیقین او ایمان
راورونکو دپارہ دیرے تجنیے دی۔ او دا تجنیے ستاسویہ
خیلو خانو تو کیں ہم موجود دی۔ تاسو لے نہ وینی؟"
دے حقیقت کیں ہیجے شک نشتنہ چہ د اللہ تعالیٰ پہ ذات
صفات او وحدانیت یقین او ایمان راورونکو دپارہ زمکہ
دھفہ د صنعت د عجا ئباتو نہ دے دے۔ نو ہر صاحب عقل
لہ پکار دی چہ ہفہ د عرفان او ایمان حاصل لو دپارہ
غورا و مشاہدہ دخیل ذات نہ شروع کری۔ او دخیل

وجود ظاہری اور باطنی ترکیب تہ دغورا و فکر پہ نظر او کوی
او ہرکے چہ د کتو نفس عرفان او علم ابدان کیں بصیرت
حاصل شی نو بیا دے دنورکا کائناتو او د اشیا و پہ حکمت
غورا و تدبیر کوی۔

پہ مخلوق تو دغورا و فکر کولو نہ بہ پہ دے دخالق عظمت
او کبریائی واضحہ کیری۔ او چہ مصنوع اتو تہ لے او کوری
نودک تہ بہ دصانع ذات او صفاتو اندازہ نکیری، او چہ
شان د توحید او معرفت حقائق دگ تہ د قلب پہ سترگو
خرگند پیری۔ حکمہ چہ دا پورہ کلیتہ قاعدہ دے۔ چہ صنعت
دخیل صانع دکمال فن ترجمانی کوی۔ او فعل دخیل فاعل
پہ قدرت او صلاحیت دلالت کوی۔

قرآن پاک کیں وائی: "اللہ پاک دزمکہ او آسمانو نو
پول خیزو تہ ستاسود پارہ مسفر کری دی۔ رحضرت ابن
عباس دے آیت تفسیر دے فرمائیے دے چہ: "د
کائنا تو ہر چیز د اسمائے الہی نہ یو اسم دے۔ او دھر
خیز نوم د اللہ پاک دغہ نہ خہ اسم علامت دے۔ حتی
چہ لے انسانہ! تہ خیلہ ہم بذات خود ہیجے نہ لے،
مگر دھفہ د اسم، صفت او فعل یو عکس لے۔ دھفہ
قدرت سرور پتا او دھفہ حکمت سرور خرگند لے۔ اللہ
تعالی کائنا تو کیں خیل صفات ظاہر کرے دی او خیل
ذات لے پتا کرے دے۔ سرور دے چہ ذات علمت

کین او صفت کے فعل کین ظاہر کر کے دے۔ او خپل علم کے ارادے سرے، اور ارادے کے حکم کو اوتنا اور سرے بنکار کر کے دے۔ اور اللہ پاک خپل امور غیب کین باطن او خپل قدرت او حکمت کین ظاہر دے۔ سرے دے دے چہ د کاشا تو بول اشیا و ہنہ د صنعت او قدرت ترجمہ کوئی! خوبا وجود دے ہیڑے د ہنہ پہ مثل نشہ۔ ہنہ مالوم الغیب، سبب او بصیر، د زمان و مکان د حد و دورہ بالانزا او ہمیشہ ژوندے اوباقی دے۔

دے کین شک نشہ۔ چہ د حضرت ابن عباس آدمہ کلام د اسرار معرفت نہ معبور دے۔ او د ہنہ نکات اومعنی ہم دولے سبب نہ خرگند پیری، چہ ہنہ ژوندے اور پیا قلب لری۔ او حکمت او معرفت کین د حضرت ابن عباس دا درجہ پہ دے پنا وے، چہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم د ہنوی پہ حق کین دادعا فرمایک وے، چہ یا اللہ! دگہ تہ دین کین حکمت او پوہہ ورکے۔ او دا آیتونود معنوعلم لدنی کے نصیب کرے۔ اللہ پاک پوہونہ ہم د کتاب اللہ پہ اسرار و پوہید و برکات کیر دی۔ او پورخ د محشر دے موزن د ہنوی دہلے تہ کیری۔ آمین

مقالہ (۷۵) د تصوف بنا پہ اوتخصلوتونود
ر؛ تا تہ دا وصیت کوم، چہ د اللہ پاک نہ ویرا اوکری دہنہ فرما نورد اری او د ظاہر شریعت یا بندی کو خپلہ

سینہ د شریک اوفسق د رنگ نہ پاکہ کرے۔ د خپل تہ بچ اوسہ، او سخا اختیار کرے۔ د خلق حقوق پہ ہیڑو چہ مہ عصب کوہ۔ خوش اخلاقی اختیار کرے۔ او خپل تندگی پرانستے اور ونر سائے۔ د خرچ کو لو جائز او مباح خیرت خرچ کوہ۔ د خدا کے مخلوق تہ ضرر مہ رسوہ۔ پد فقر او برفقت کین چہ کوم مصیبتونہ در پین شی، نو پدھے صبر کوہ۔ اویقین او خلوص سرے د اللہ پاک نہ مدد غوازی۔ د اویاء اللہ او مشائخو عزت کوہ، مسلمان رور سرے بنہ سلوک سائے، او یہ دیانت دارئی ورسوہ چلیوے۔ د مشرانو آدب کوہ۔ او کشرانو تہ د نیکو کارونو نصیحت کوہ۔ دغم کچلو او خوارانو حاجت روائی کوہ۔ د خوراک خبناک خیزونہ مان سرے مہ ذخیرہ کوہ۔ دے سرے خلق خدا تہ تکلیف رسی۔ کوم خلق چہ فاسقان دی او د اویاء اللہ عزت نہ کوی۔ د ہنوی مصعب ترک کرے۔ او دینی او دنیاوی امور و کین د بندگان خدا مدد کوہ۔ د فقر حقیقت د اوسے چہ تہ د خپلو ہم جنسوتنا اونگہ کرے، او خپل ضرورت صرف د اللہ پاک پہ حضور کین پیش کرے۔ او غنادادہ چہ د ارشاد نبوی ص؛ تا تہ عنای نفس حاصل شی او تہ مخلوقا توتہ د رجوع کو پد خائے یوزب خپل قاضی الحاجات اوکریے۔ او یاد سائے چہ تصوف محض پد قیل و قال او بحث مباحثونہ حاصل پیری۔

بلکہ دلذونو او شہوتونو پریئود او ذکر اللہی سرے پہ وابستہ کیدو یا موندے شی اوقیر سرے د صحبت او محبت اختیار و لو اصول دادی چہ ہنہ سرے د محبت نہ علمی مسائل مہ چیمو، حکمہ چہ ابتدا کین دے سرے نفرت پیدا کیری۔ بلکہ شی او محبت سرے د ہنہ پوہونہ د ذکر او معرفت خیرے کوہ، وے چہ دے خیزونو سرے ہنہ طبعاً بلد دے۔

یاد سائے چہ د تصوف بنا پہ دے اوتخصلوتونود۔ خوک چہ د اخصلوتونہ نہ لری، ہنہ صوفی نہ دے۔

- (۱) د حضرت ابراہیم علیہ السلام پہ شان سخا۔
- (۲) د حضرت اسحاق علیہ السلام پہ شان رضا پہ قضا۔
- (۳) د حضرت ایوب علیہ السلام پہ شان صبر۔
- (۴) د حضرت زکریا علیہ السلام پہ شان مناجات۔
- (۵) د حضرت یحییٰ علیہ السلام پہ شان ذکر او وجد۔
- (۶) د حضرت موسیٰ علیہ السلام پہ شان ساد و جامہ۔
- (۷) د حضرت عیسیٰ علیہ السلام پہ شان سیر فی الارض۔
- (۸) د حضرت محمد رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم پہ شان فقر او توکل۔

پہ دے قولوا انبیا و علیہم السلام و د خدا کے تعالیٰ

رحمتونہ وی، او خپونو سلامونہ۔ د تصوف د بنیادی اصولو خپلو د پارہ ددھے اوتخصلوتونو پیری بے کہ ضروری دے۔

مقالہ (۷۶) مسلمان تہ یوخو وصیتونہ
زہ تا تہ د پو خوخو وصیت کوم، او پدھے پد اخلاقی سرے عمل اوکریے او ہنہ دا چہ امیرانو سرے پو خائے کیرے۔ نو ہنوی سرے د خود دارئی نہ کارا خلد۔ او چہ فقیرانو سرے پو خائے کیرے نو ہنوی سرے تواضع او عاجزی اختیار وے۔ پد عمل کین خلوص پین اکول پہ تا لازم دی او خلوص دادے چہ پہ تولو ذکر و نو او عبادتو کین صرف اللہ تعالیٰ تہ توجہ لری۔ او مخلوق د خپلے توجہ مرکز مدد کوہ د خپلو مسلمانانو سرے و حقوق پہ کئی توری مہ وھہ۔ او د فقیرانو صحبت، آدب او احترام، او کریے او سخا و زہ اختیار کرے۔

د نفس امارہ د تابع دارئی نہ پریزا و کوی، چہ پہ معنوی ژوند مویشے۔ او خپل اخلاق بنہ سائے۔ حکمہ چہ دچا اخلاق بنہ وی۔ ہنہ اللہ پاک تہ زیات نزدک وی۔ او خپل باطن ماسوی اللہ تہ د مائل کیدونہ پو کرے، حکمہ چہ ہم د رحید او افضل الاعمال دے کوم خلق چہ شریک اوفسق کین اختہ وی۔ ہنوں تہ د حق تبلیغ کوہ۔ حکمہ چہ تبلیغ پہ ہر مسلمان فرض دے۔

ترشحوجہ درتہ کیدے شی، دربتنی فقیرا ولی اللہ خدمت کو، دکان نہ پہ کمزوری حملہ مہ کوہ، حکمہ چہ دا نامردی دہ۔ او دکان نہ پہ باندے ہم حملہ مہ کوہ حکمہ دا بد تہذیبی او بد خلقی دہ۔

ہمیشہ پہ ہر حال کیں د اللہ تعالیٰ ذکر کوہ، یہ دے چہ ذکر د بولو نیکو او سعادت تو جو جہ دہ۔ د اللہ پاک پہ عہد و پیمان پہ عیسیٰ طور احترام کوہ۔ حکمہ چہ راخیز مسلمان دہر قسم ضرر نہ محفوظ ساتی۔ پہ دے عقیدہ پوخ ایمان سانہ چہ ستا د بولو حرکے تو او سکنا تو او کفتار۔ او کردار بہ د اللہ پہ حضور کیں تہو سہ بیہی، نو گناہوں نہ ویزا رہ شہ، او پہ نیک کار و نیکیں مشغول شہ۔ خپل اعشاء د حرام او ممنوع خیزونہ نہ بچ کرے او د اللہ پاک د برحق نبی اطاعت پہ خان لازم کرے۔ حکمہ چہ دروگ اطاعت د صراط مستقیم سامن دے، او اللہ پاک چہ ٹوک د ملک او حکومت واکد رکھے وی۔ دہنہ فرما نبرداری کوہ۔ او دہنہ حقوق ادا کوہ۔ او د خداے پہ زمکہ کیں دامن نہ پس فساد مہ پیدا کوہ۔ پہ مسلمانا نو دیکھن گمان کوہ۔ او ہنوی سرے د نیک نیقی سلوک کوہ۔

خپلہ شہہ د غیبت، تہمت او بد گوئی نہ اوستا، پہ خپل زبہ کیں ہنچر یو مسلمان رو د تہدب خواہی، کینا او عداوت مہ ساتھ۔ او پہ خپلو الفاظو یا حرکاتو دہنچر یو

مسلمان زبہ مہ ازاروہ۔ حلالہ زبہ کتہ۔ او دا ہسل و عیال خدمت کوہ حکمہ چہ دا ہم عبادت دے۔ د شریعت کوہے مسئلے چہ درتہ نہ وی معلومے۔ ہنہ دعائے دین نہ پوینتہ۔ او محض پہ قیاس پیسہ مہ خہ۔ اللہ پاک سرے باطنی ربط او تعلق ساتھ۔ او مخلوقاتو سرے د خدا فی تعلق پہ خیال پوخاے کیرے۔

ہر سحر د خپل خان او مال د جاندا د صدقہ و زکوہ د غریبانو او مسکینا نو مدد کوہ۔ او د خپل ذکر او عبادت پہ او قاتو کیں د خپلو مرجوہ لو ا حقیقینو او قولو مؤمنانو مسلمانا نو د پارہ د مغفرت دما خواہے۔ او ہر سحر امانیا د خپلو مرد او ژوند و د پارہ دا دما ہم خواہے۔ اَللّٰهُمَّ اغْنِنِيْ مَحِيْتًا وَ مَوْتًا وَ شَاهِدًا وَ غَايِبًا وَ صَغِيْرًا وَ كَبِيْرًا وَ ذِكْرًا وَ اَنْتَا اَللّٰهُمَّ مِنْ اَحْبَبْتَهُ مَسَا فَ اَحْسَبِيْ عَلَى الْاِسْلَامِ وَ مَنْ تَوَكَّلْتَهُ مِتَّا فَمَنْ تَوَكَّلَ عَلَى الْاِيْمَانِ ط او د تلاوت قرآن او درود شریف پہ طویل دہنوی د پارہ د خداے نہ بخشنہ خواہے۔

او ہر سحر مانہام دا دما اوہ کلمہ لولہ (۱) اَللّٰهُمَّ اجْنُبْنَا مِنَ النَّارِ (۲) اَعُوْذُ بِاللّٰهِ السَّمِيْعِ الْعَلِيْمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ (۳) هُوَ اللّٰهُ الَّذِيْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّاهِدِ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيْمُ هُوَ اللّٰهُ الَّذِيْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْمَلِكُ الْقَدِيْسُ السَّلَامُ الْمُؤْمِنُ الْمُعْتَمِدُ الْعَزِيْزُ الْبِتَارُ الْمُنْتَهِي

سُبْحٰنَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ هُوَ اللّٰهُ الْغَالِبُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّدُ لَهُ اَسْمَاءُ الْحُسْنٰى بِسْمِ اللّٰهِ مَا فِي السَّمٰوٰتِ وَ اَرْضٍ هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ (سورہ حشر)

اللہ پاک د مونہر بولو لہ ذکر او عبادت توفیق را کوی او اللہ پاک د مونہر نہ راضی شی، مونہر ترے راضی یو۔ آمین۔

مقالہ (۷۷) خالق او مخلوق سرے خنکہ روش پکار دے؟

د اللہ پاک پہ ذکر او عبادت کیں داسے اوگشہ چہ مخلوق ہدو موجود نہ ویسے۔ او مخلوق سرے داسے روش اختیار کرے، چہ سنا نفس ہدو وی نہ۔ چہ تہ د مخلوق نہ سے تعلقہ شے۔ او اللہ تعالیٰ سرے کامل ربط پیدا کرے۔ نو تہ بہ حقیقی معنوں دہنہ قرب حاصل کرے۔ او چہ تہ بغیر د نفس د پیروی نہ مخلوق سرے شے۔ نو تہ بہ عدل کرے او پہ حق او صداقت بہ قائم شے۔ او دا روش بہ تا دہر قسم نقصان او تباہی نہ محفوظ ساتی۔ او چہ تہ خلوت اختیار کرے۔ نو د ذکر او فکر پہ برکت، پہ خپل حقیقی دوست د باطن پہ ستر کو او دینے او دہنہ تجلیات پہ مشاہد کرے د غلظت بہ تہ نادنی امارہ غلبہ نہ وی۔ او دہنہ پہ خائے بہ د اللہ پاک عشق تانہ حاصل وی دہنہ وخت بہ ستا چہل بہ علم او ستا لیرے والے پہ قرب بدل شی۔ او دہنہ وخت

بہ ستا خاموشی وجد او سرور وی۔ ستا گفتار بہ ذکر وی اوستا مستی بہ د اللہ تعالیٰ محبت وی۔

یاد راستہ چہ د عبودیت پہ مقام کیں محبت حق لازمی خیز دے۔ او دل نہ چہ د چا توجہ گدوہ و دہ دہ۔ نو ہنہ پہ شرک کیں اختہ دے۔ کہ تاخالق اختیار کرے وی، نو د مخلوق دا سے متابعت مہ کوہ۔ چہ رضائے الہی خلاف وی۔ کوم سری چہ د عشق الہی مزہ او خنکہ۔ نو ہنہ خپل اللہ او پڑند لو۔ چہ دا ارشاد یوسرگوارویں نو د حضرت پیرانو پیر صاحب نہ شے تپوس او کہ چہ بہ کوم سری صغرا غالبہ وی، نو ہنہ د خوب والی خوستا خنکہ اختلے شی؟ نو حضرت محبوب سبحانی عبد القادر جیلانی ؒ ورتہ او فرمایاں چہ ہنہ د ترحیل و سہ ریاضت او مجاہدہ کوی۔ او پہ تکلف او قصد د نفس د خواہشاتو نہ پھیز کوی۔ بیا بہ دہنہ ذوق درست شی، او ہنہ تہ بہ ذات او صفات خداوندی عرفان حاصل شی۔

اے مومن! یاد ساتہ۔ چہ واردات قلبی او عقل و شعور کیں تضاد او تضادم دے۔ (یعنی خپلو کیں شے سرے رنگی او دا تضاد او تضادم ہنہ وخت رفیع شی۔ چہ مؤمن د معرفت پہ مقام کیں د توحید الہی پہ نشہ کیں سرشار شی۔ بیا د ہنہ قلب د ماغ شی۔ او د ماغ قلب۔ او

دغه شان بیا دواړو کتب کامل یکا کت او هم اهنکی پیدا شئ
 اے مؤمنه! مخلوق دخپل طبیعت نه سر او نا بود کول
 دا سے دی، نکه د انسانی طبیعت دملا نگو په طبیعت کتب
 بدلیدل. او چه تہ دملا نگو دخصلتونو نه هم بالاتر
 شے. نوبیا ستا د - اَلْکُتُبُ بَرِّکَکُمْ قَالُوا بَلٰی (زه تسلو
 رب نه یم خه؟ نواړوا خونو او وئیل چه بیشکه ے) په
 عهد کتب فنا کیدل د ائمی بقا بیا موندل دی. دغه وخت په
 ستا گفتار، اوستا ټول حرکات سکانات اذن اهنکی سره
 وی. که تہ دغه اوچت مقام خواهان ے. نو په تادا
 خبره لازمی ده چه د نفیس اماره نه کناره کش شے. او د
 الله پاک د امر ونهی فرمان بردار شے. بیا به تاتا نه دیوونک
 دمعرفت علم لکائی حاصل شی. ته به دهرخیر نه فانی
 شے. او حق تعالی سره به باقی شے.

هرکله چه ستا هستی حق تعالی سره باقی شی. نوستا
 هرڅه به د هغه درسا او خوشنودی د پاره وی (نه چه د
 خپله رضا او خوشنودی د پاره). که تہ د زهد، تقوی او
 معرفت، معنوی او باطنی فرق معلومول غواپه نو پوه ش.
 چه د زهد عمل دا سے دے لکه یوساعت او د تقوی
 عمل دلسه دے لکه دوه ساعته، او د حق تعالی معرفت
 دا سے دے، نکه یو د ائمی او ابدي عمل. (الله پاک ومو
 دخپل معرفت په ابدي عمل بنیاد کړی. آمین.

مقاله (۷۷) د اهل مجاهد کا لس خصلتونہ
 د نفس د مجاهد کا کوونکو او عیاس کوونکو اهل طریقت
 خلقولس بیکه خصلتونہ وی. چه په هغه هیئت هجری عمل
 کونکی وی. هرکله چه هغوی د الله د حکم او دست نبوی
 په اتباع کتب په دے خصلتو لقا لم پاته شی، نو دمعرفت
 او روحانیت اوچت درجه بیا موی.

روجه خصلت دا دے. چه بند کا قصد یا سهوا چه
 دروغه یا په ربتیا هرگز قسم نه خوری. او خان په قسم
 نه عادت وی. خوا هغه قسم د الله په نوم وی. د هغه دکلام
 پاک په نوم، د نبی اکرم صلی الله علیه وسلم په نوم یا
 دیل چا په نوم. حکم چه خوک په قسم خور یو عادت شی
 نو د هغه په نزد قسم هیڅ عظمت یا اہمیت پاته
 نشی. او هغه دانسته یا نادانسته د هغه خلاف ورزی
 کوی. د دے نه علاوه د خدا ے تعالی په قہر او غضب
 کتب هم راشی. خو کله چه انسان خان د قسم نه خور یو
 عادت کړی. او د سخت ضرورت په وخت کتب هم
 قسم اونہ خوری، نو الله تعالی په هغه خپل انوار
 او برکات نازل کړی چه په هغه د هغه په ظاہری
 او باطنی نعمتو نو کتب اصفافه کیری او د هغه درجات
 پے اوچتیری. په خلق کتب ے تعریف او توصیف
 (صفت) شروع شی. او خلق ے خان د پاره یو بیکه

نمونہ گنوی. او بیروی ے کوی. او خوک ے چه وی. د
 هغه نه مضروب او هیبت زده کیری.

دویم خصلت دا دے چه بند کا ارادت یا توقہ تعالی
 کتب هم د دروغ وئیلو نه پر هیز او کړی. په دے چه
 دروغ انسان بیریدونک کوی. او د هغه قلب او دماغ رنگ
 آوړ کوی. او دے سره خلق خدا کتب د هغه آثار او امتیاز
 وړک شی. د دے نه علاوه کوم سرے چه د خلق مخکین
 دروغ وائی، هغه په الله پاک هم د دروغ وئیلو نه گریز
 نه کوی. د دے برعکس که دے خپله ژبه په ربتیا وینا
 عادت کړی. نو الله پاک به د ے ته شرح صدر عطا کړی.
 او د هغه سینہ به د علوم و معارف اسلامیه د سپار
 پرازی، هرکله چه دے د نورو نه دروغ اوری نو پخپله
 ژبه او عمل به هغوی ته درشتیا وئیلو تبلیغ کوی. او د
 دروغ نورو د دروغو د عادت رفع کولو د پاره به دعا کوی
 غرض دا چه دروغ دکمزور ے عقیدے او د فاسق او فاجر
 خلق رویش دے. او ربتیا او حق کوی د ایمان دارو اولیاء
 صلحاء او صدیقینو دستور عمل دے.

دریم خصلت دا دے، چه هرکله بندہ چا سره عهدو
 پیمان او کړی. نو دخپله وعدے هرگز خلاف ورزی نه
 کوی. په قرآن او حدیث کتب د وعدے د پابندی ډیر
 تاکید راغله دے. او دا د ایمان یو لومے علامت کتلے

شی. الله پاک فرمائی ے: اے مسلمانانو! تاسو دخپلو عهدو
 تعهیل کوی. حکم چه تاسو نه به ستا سو د وعدو باز پرس
 کیری. او حضور صلی الله علیه وسلم فرمائی دی: کوم
 سرے چه د خپله وعدے پابندی نه کوی، هغه کتب هې.
 ایمان نشته. نو یاد ساته چه چا سره د وعدے کولو او د
 هغه د ماتولو نه دا خبره زیاته بهتره ده، چه هې و وعدے
 و، سره اونہ کړے. د دلسه وعدے کولو نه، چه د هغه
 تعهیل اونہ شی، یا د تعهیل نیت پکب نه وی، د هغه نه
 کول مبارک او دخلاصی باعث دی. په دے چه د وعدے
 خلاف ورزی هم د دروغو یو بدترین قسم دے. او د
 قوت ارادی او د حسن سلوک او خوش معاملگی برپادی
 دلا او خلق خدا کتب بد عهدی کونکے سرے هېڅکله عزت
 نشی موندے. او کوم سرے چه صداقت او ذمه دارئ
 سره دخپل عهد و پیمان پابندی کوی. هغه هیڅه او هر
 خائے دخلق په نظر کتب ویځ په ویځ زیات عزت او اعتماد
 حاصلوی. الله پاک هم دے محبوب ساتی. او دنیا او عقلی
 کتب هم دے ترقی او کامرانی حاصلوی.

څلورم خصلت دا دے. چه انسان په چا بنی آدم یا خه
 خیر لعنت اونہ کړی. حکم چه د لعنت کولو حق صرف الله
 پاک ته حاصل دے او د هغه د عالم الغیب کید و په لحاظ سره
 هغه ښه پوهیږی، چه کوم سرے یا خیر د لعنت کولو قابل

دے، اود معنوب او معضوب کین، مستحق دے، نولعت
نہ کول، او مخلوق خدا تہ ضرر نہ رسول دا اولیاء اللہ، ابرہ
اوسد یقینوسف دے، اوپہ دے وجہ ددوی داساع کوکو
ہم یہ دنیا اومعنی کین اوچتے درجے دی، اوانتہ تعالیٰ د
ہغوی ایمان محافظ وی، نومن لہ پکاری چہ خائے پہ
خائے لعنت کولو سورہ اللہ پاک علم اوفعل کین دخل
ور نہ کریں، اوپہ نور خلق و لعنت پہ خائے دخل
سیرت او عمل اصلاح اوکری.

پنجم خصلت دادے چہ مسلمان دیارہ دین دعا
کولونہ پریہیز اوکری، کہہ پہ دہ دیوجانب نہ خہ زیات
اوظلم شوی وی، نودھے دیارہ دین دعا پہ خائے
دھداپت دعا اوکری، اود صبر او تحمل نہ و کار داخل
دا خصلت د سوری درجے پور تہ کوئی، اوھرکھ چہ بندہ
پہ دے صفت خائستہ شی، نوهفہ کین دسیرت پختگی
پیدا شی، اوپہ مخلوق کین دھفہ دیارہ د محبت اومقبولیت
جد بات پیدا شی، اود مؤمنانو پہ زہون کین عزت اومقام
بیامومی، کلام اللہ کین دین دعا جواز ہم موجود دے، او
انبیاء چہ کلمہ بعض قومونہ یا افراد یقینی طور سورہ دین
دعا مستحق بیاموندی دی، نودھغوی دیارہ دے پختلانو
موقعو بد دعا گائے کرے دی، خوکلہ چہ یوسپے بد دعا
ہم کوئی، نوکونہ دینان مطابق روچے ہنہ لہ دھرا لحاظ

اوهرحیثیت نہ دایقین او اطمینان و رکول پکاری اچہ
دین د عیبی دیارہ یوسرے واقعی مستحق دے اوکھ نہ،
شیرم خصلت دادے، چہ پہ مؤمنانو او اہل قبلہ
کین د پہ ہیچ یوسری پہ یقین او وثوق سورہ دکافر،
مشرك یا منافق حکم نہ لکوی، تیغوجہ بیخ او واضع ثبوت
بیانہ مومی، پہ چا دکفر حکم کول دیر یونازک اود ذمہ داری
فعل دے، اوبیوسوج او فکر اوتحقیق نہ دایسے کول نہ دی
پکار، ددے برخلاف پہ چا دکفر حکم نہ کول پہ علم الہی
کین دخل و رکولونہ پچ کیدل دی، او سنت نبوی اتباع
دے، د مؤمن دیارہ بنہ طریقہ دادے، چہ احتیاط اوکری،
دا خصلت اللہ پاک رحمت اورضامندی تہ دیر قریب
دے، پہ بل مسلمان دکفر د فتویٰ کولو پہ خائے و سر
دخل ایمان حفاظت اوکری چہ دخدا لے تعالیٰ د
غضب نہ پہ امن شی.

اوم خصلت دادے چہ انسان دیکناہ اومعصیت
کین دحرامو اوناجائزہ خیزو و دکتانوںہ یا ہفے تہ دعا
کیند و نہ پریہیز اوکری اوخپل اعشاء داللہ پاک دمنوع
کرے شوی خیز و نونہ پچ اوساق، دا احکام الہی احترام
دے، چہ دھے دیارہ اللہ پاک خیل بند تہ پہ دنیا او
عقبی کین عزت اوسرفرازی عطا کوئی،
اسم خصلت دادے، چہ مخلوقا تو کین پہ ہیچا دے

خواہ ہفہ مشروی، یا کشر، خپل ناجائزہ بوج نہ اچوی،
اوپہ ہفہ د ظلم زیاتی نہ کوئی، دا خصلت ددیندارو داکر
اوعابد او مخلوق عزت دے، اود دے پہ تعبیل سورہ ہنہ
پہ مؤثرہ طریقہ دامر بالمعروف اونیہ عن المنکر قوت
بیامومی، ہرکلمہ چہ د مؤمن دا روش وی چہ ہفہ د
خپل حاجات اود ضرور، یا نود پارہ اللہ پاک نہ علاوہ نور
مخلوقات تہ توجہ نہ کوئی اونہ دھغوی پہ صدقا تو نظر
غور کوئی، نوانتہ پاک ہفہ د توکل اواستغنا پے مٹلہ
صفا نو بنا د کریں، دا خصلت د توحید اواخلاص دا چہ
درجے بیاموندی د پارہ دہولونہ اہم اوفائدہ مند صفت
دے.

نہم خصلت دادے، چہ مسلمان دحرص اوھوس پہ
دام کین کیر نہ شی، اللہ پاک پہ ورکریے شوی نعمتونو
شکر اوباسی او مخلوقات د خپلو حاجاتو مرجع اونہ
گر کوئی، دا د توکل روح دے، اود اعتماد علی اللہ اصول
اوداد ہفے برکزییہ بندکان حق تعالیٰ او اولیاء اللہ د
علاماتو نہ دے، چہ ہغوی مخلوقا تو سورہ ربط قطع کہہ او
اللہ پاک سورہ لے خپل روحانی اومعنوی تعلق محکم کہہ،
اودنیا اوعقبی کین ورتہ سعادت اواخلاصی حاصل شو،
لسم خصلت دادے، چہ تواضع اختیار کریں، اوچیز
او انکساری خپل شعار جوہ کریں، تواضع سورہ مسلمان

درجہ پور تہ کیری، اود خالق او مخلوق پہ نزد ہفہ د
عزت او وقار خاوند شی، دھفہ پہ دعا اوسناجا تو کین
دا آثر پیدا شی، چہ ہفہ د دنیا او آخرت دکوم خیز ارادہ
اوکری، اللہ تعالیٰ ہفہ پورہ کوئی، دا خصلت دتولعبادتو
اصل دے، اود ایمان او اخلاق قول نیچکے صفتونہ ددے
نہ پیدا کیری، دے خصلت سورہ مؤمن دھے اولیاء اللہ
سیرت بیامومی، چہ راحت یا تکلیف او خوشحالی یا غم
ہرحالت کین د اللہ تعالیٰ نہ راضی وی، اوہم دا خصلت
پہ حقیقت کین کمال فتویٰ دے، اود تواضع تشریف دا
دے چہ انسان ہیچو کسب اودانی اونہ کتری، اوچا
سورہ چہ پوچائے شی، نوداے و اوکتری، چہ ممکنہ
دے، علم الہی کین داسرے درجہ اوصفا تو کین خاناہ
زیات وی، نوکہ ہفہ ددہ نہ ورکوتے ہم وی، نوپو
د شی، چہ ہفہ بہ اللہ پاک دومرہ نافرمانی نہ وک
کری، خومرہ چہ ما کرے دے، اوپہ دے وجہ ہفہ خمانہ
بہتر دے، اوکہ ہفہ ددہ نہ لوئے وی، نوداے و اوکری
چہ ہفہ خمانہ تکبیر عبادت شروع کرے دے، اوخما
نہ زیاتے نیکی لے کرے دی، پہ دے وجہ ہفہ خمانہ
بانڈ دے، اوکہ ہفہ عالم وی نوپور د شی، چہ ہفہ
تہ ہفہ نعمت اوفضیلت ورکریے شوی دے، چہ ہفہ
تہ خمارسائی نشتہ، ہفہ خوہنہ خہ زدہ کیری اومعلوم

کری دی، چہ خُدا دِطاقتا نہ پھر دی۔ بد دا چہ ہفتہ علم پر کالی پناشتہ دے، اوردھے پہ وجہ دِخپے عقیدے او عمل دا صلاح فائدہ ترے ہم اخی۔ نو دھتہ فضیلت او برتری پہ ما ثابتہ دے۔ اوکھ ہفتہ جاہل وی، نو دے اے اوداوی چہ ہفتہ ہرغومرہ دِ اللہ پاک نافرمانی کرے دے، ہفتہ لے دے علمئ پہ وجہ کرے دے۔ پہ دے جت پہ مادہ ہفتہ برتری ظاہرہ دے۔ اوکھ کافر وی، نو دے اے اوداوی، چہ زک نہ پوہیرم۔ کیدے شی چہ ہفتہ سلمان شی او اللہ تعالیٰ دِخپل فضل اونسرت پہ وجہ ہفتہ نہ حق لارہ اونبائی۔ او بیاد ہفتہ خاتمہ پہ اسلام او ایمان اوشی، نو مالہ دھتہ سپکاوے نہ دے پکاس۔

نو تواضع دِ پیرو بشکلو صفو نو جریرہ دے۔ او پہ لے انسانی طبیعت کین دِ کترو فریہ خاکے خلق خدا سرت دِ ہمدردی، محبت او شفقت جدبات پیدا کیری۔ دے نہ علاوہ چہ سرت متواضع شی، نو اللہ پاک لے دتس دِ آفات نہ محفوظ ساتی۔ او دِ خلقویہ زبرون کین دِ ہفتہ دِ پارہ عزت پیدا کیری۔ او پہ خپلو مقبول او محبوب بنکانو کین لے شمار کیری۔

حدیث شریف دے: تواضع دِ عبادت مغز دے دِ متقانا او راستا باز، وخلقویہ دے کیری۔ بل ہفتہ

دے نہ افضل نہ دے پہ برکت دمؤمن ژبہ دتوایو او زک آزارو نوکوخرونہ محفوظ وی۔ او ہفتہ پہ ظاہرہ او باطن کین یکساں وی۔ ہفتہ نہ خپلہ دِ جاغبت کوی نہ دِ بل چانہ دِ جاغبت اور بدل خواہی، حکمہ چہ قرآن او حدیث کین دِ غیبت دِ برمدت رانے دے۔

اللہ پاک دِ موبن او تاسوقول دِ تواضع پہ بشکل صفت بنا دِ کیری۔ آمین۔

مقالہ (۷۹) دِ حضرت پیرانو پیر مرض الموت او وصیت

پہ مرض الموت کین شیخ عبد الوہاب صاحب دِخپل پیلا حضرت پیرانو پیر رحمۃ اللہ علیہ پہ خدمت کین مرض اوکھ چہ ماتہ دا عے وصیت او فرمای، چہ زک پرے تاسو نہ پس عمل کوم۔ نو حضرت دِ ورتن ارشاد او فرمای: ”پہ تا لازم دی، چہ ہیشہ دِ اللہ تعالیٰ نہ ویرہ کوے۔ او دھتہ پہ مخلوقا تو کین دِ ہیچانہ خوف اونہ کرے۔ دِ اللہ پاک نہ سوا بل ہیچا سرت خپل امیدونہ او حاجات مہ وابستہ کوے۔ خپل قول کارونہ اللہ تعالیٰ تہ او سپارہ۔ او اللہ پاک نہ سوا پہ ہیچا تکیہ مہ کولا حکمہ چہ دانہ دے۔ او دِ اللہ پاک دِ ذات او صفاتو متعلق پہ کلک توجہ اختیار کرے، چہ دباری تعالیٰ پہ توحید دِ تہولو اجما دے۔

ہرکھ چہ دمؤمن زک اللہ تعالیٰ سرت خپل تعلق درست او مضبوط کیری، نو دِ عقیدے او عمل ہیچو یونہ صفت دِ ہفتہ نہ خارج نہ وی۔ حضرت پیرانو پیر صاحب او فرمای: ” زک بود اے مغز ہم چہ ہفتہ پوست نہ لگا یاکے خپل اولاد تہ خطاب او فرمای: ” تاسو خُدا دِ خوانہ پہ دِ دے شی۔ حکمہ چہ پہ ظاہرہ زک تاسو سرت ہم۔ او پہ باطن کین بل چا سرت۔ ستاسو نہ علاوہ نو خلق ہم شتہ، چہ مالہ رانے دی۔ ہفتوی لہ خاکے ورکری۔ او دِ ہفتوی ادب او کرمی۔ دِ ہفتوی دِ پارہ دا حالے وسیع کرگی۔ دے خاکے کین دِ خدا لے تعالیٰ دِ رحمتو نوزول کیری۔ حضرت محبوب سبحانی دِ بہ دے حالت کین اکثر دِ: ” وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ ” او ” اللہ پاک دِ دِ موبن او ستا سو مغفرت تمسب کیری۔ ” ارشاد او فرمایلو۔

دے دوران کین بہ بعض اوقات دوگی فرمایلو: ” زک داتہ پاک نہ ماریوا مخلوقا تو کین دِ ہیچانہ نہ ویرہ حتی چہ دِ ملک الموت نہ ہم ویرہ نشتہ۔ اے ملک الموت! زک ستا دِ خالق او پرور دِ کار نہ ویریریم، تانہ ہرگز ویریریم۔ ” دا لے او فرمایلو اورج مبارک لے دا بدن نہ پیرواز او کرلو۔ پہ دوگی دِ دِ خدا لے تعالیٰ جنتو وی او سلامونہ۔

دِ حضرت پیرانو پیر صاحب دِ دِخا موح حضرت عبد الرزاق دِ او حضرت موسیٰ صاحب دِ خپل دوا رہ لاسونہ دِ مسافحے (چو تازہ) پہ طور او چنول او خورول۔ او زک بہ لے دا ارشاد او فرمایلو: ” وعلیم السلام ورحمۃ اللہ وبرکاتہ۔ ” توبہ کوئی۔ او خپل صفا کین داخل شی۔ زک اوس تاسو بلہ راکم۔ ” دے نہ پس پہ دوئی دِ موبن کیفیت خورشو۔ او ذکر الہی کین واصل باللہ شو۔ رضی اللہ عنہم ورضوانہ۔ ” اِنَّا لِلّٰهِ وَاِنَّا اِلَيْهِ رَاجِعُونَ ”

مقالہ (۸۰) دِ حضرت محبوب سبحانی بقیہ کلام

دِ باطنی تا اثرات او کشف او مشاہدے پہ لحاظ خا او ستاسو او دنور مخلوق پہ میخ کین دِ زکے او آسمان فرق دے۔ نو تاسو ما پہ بل سرتی او بل پہ مامہ قیاس کوئی۔ یا ترے دِ دوئی خاکے عبد الرزاق صاحب دِ مرض کیفیت او پونستہ۔ نو ہفتہ لے او فرمایلو: ” لحانہ دِ ہفتو دِ دے تپوس نہ کوئی۔ حکمہ چہ زک دِ اللہ پاک دِ علم مطابق دِ بحال نہ بل تہ منتقل کیرم۔ دے وخت کین ہیچو برائتا یا فرشتہ خا پہ مرض نہ پوہیری۔ دِ اللہ حکم سرت دِ اللہ علم نہ ساقط کیری۔ حکم بدلیری۔ لیکن دِ ہفتہ علم نہ بدلیری۔ حکم منسوخ کیدے شی، مگر دِ ہفتہ علم منسوخ کیدے نشی۔

اللہ پاک چہ کوم خیز خواہی، ہفتہ فنا کوی۔ او چہ

قصیدہ بردہ

مُصَنَّفٌ د قصیدہ بردے د مصنف نوم شیخ شرف الدین ابو عبد اللہ محمد بن سعید بوصیری دے۔ شیخ شرف الدین صاحب پہ رومی وچ دشوال ششمہ ہجری (مطابق ۱۱۱۳ھ) د ملک یمن پہ بوصیر نوے علاقہ کنیں پیدا شوے وو۔ دو د ژوند حالات ورنہ دی معلوم، خود مرگہ کے معلومہ ده چه دے دخیل وختہ یو ہونیا خوش نویس، متبرع عالم اویولو کے بزماک وو۔ دو د وفات متعلق ہم مختلف روایات دی۔ خود مقریری او ابن شاکر د تحقیق مطابق دے پہ ششمہ ہجری (مطابق ۱۱۹۱ھ) کنیں وفات شوے دے (پہ حوالہ دانسائیکلو پیڈیا ان اسلام جلد اول ص ۱۱۸) او پہ مصر کنیں امام شافعی صاحب مزار سورہ نزدے دفن شوے دے۔ دو د پرے قصیدے لیکے دی۔ خوب ہفے کنیں چه کوم شہرت قصیدہ بردے تہ حاصل دے۔ دیے قصیدے نہ دے نصیب شوے۔

وجه تسمیہ د قصیدہ بردے اصل نوم **اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ** یا **اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَلِّ عَلَى خَيْرِ الْأَنْبِيَاءِ** دے۔ پہ دیکنیں قول دوہ شپتہ دیاسہ یوسل شعرونہ دی دے تہ قصیدہ بردہ حکمہ وائی، چه کوم وختہ د دے ناظم یعنی لے قصیدہ ہفے اشعار تہ وائی چه یو شاعر دخیل ممدوح پہ صلوات اومدح کنیں بیان کرے وی۔

کوم خیر عواری، ہفہ قائم ساتی، ہفہ سرہ لوج محفوظ دے دہفہ دکار نو دہفہ نہخوک تپوس نشی کرے۔ او دہند یا نو نہ بہ دہنوک د عملونو تپوس کرے شی۔ اوصاف الہی پہ بارے کنیں چه کوم خبر ونہ موزن تہ پہ کلام الہی کنیں رارسید لی دی۔ ہفہ ہم ہفہ شان پہ دنیا کنیں ظہور دیا موی۔

حضرت کو کے عبد الجبار صاحب ددوی نہ تپوس اوگہ، چه سناسو بدن مبارک کنیں کوم اندام دے وخت درد محسوسوی۔ نو حضرت ورنہ اوفرمائیل عمّا قول اعضا دے وخت درد مند دی۔ لیکن الحمد للہ خما زو درد مند نہ دے۔ دہفہ تعلق اللہ تعالیٰ سرہ بالکل درست دے۔ پہ مرین الموت کنیں بہ حضرت فرمائیل۔ دانلہ پاک نہ سوا بل ہیغولک معبود نشتہ۔ ہفہ پاک برقا و زندہ وخت د مرگ اوفنا نہ بے خوفہ دے۔ او پہ خیل قدرت کاملہ پہ تہ لوکا ساتو حاکم او غالب دے۔ تہول مخلوقات کے پہ مرگ مغلوب کری دی۔ دانلہ پاک نہ سوا بل ہیغولک معبود نشتہ۔ او محمد صلی اللہ علیہ وسلم دہفہ رسول دے۔ زو ہفہ کلمہ توحید و خدا کے تعالیٰ نہ مدد عوارم۔

حضرت کوئی موسیٰ صاحب فرمائی چه دو قات کید و پہ وخت حضرت دے دے خلہ اوفرمائیل: **اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَصَلِّ عَلَى خَيْرِ الْأَنْبِيَاءِ**

د ہفہ خطبات او مقالات دی، چه حضرت محبوب سبحانی بہ دہفہ اد پہ جامع مسجد کنیں خپلو عقیدت مند و اورید ونگو او خپلو مرید انو تہ ارشاد فرمائیلو۔ **اللہ پاک د موزن قول د حضرت د ذات پابرات او د دے خطبا کہ پہ برکت پہ باطنی اوروحانی اسرار و معمورہ کری او فلاح دارین مو د نصیب کری۔ او پہ ایمان او اسلام مو د ثابت قدم اوساتی۔ او پہ دے مقالاتو د عمل کولو او د دے د تبلیغ او اشاعت توفیق د را کری۔ آمین بجزمت سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم و علی جمیع الانبیاء و الأولیاء**
يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ط

کتاب فتوح الغیب ختم شو۔
الحمد لله

شیخ شرف الدین صاحب کوزن (فالج) او وہ - نوے پر
 تھے تنگ شو. ارادہ ہے وکریلہ - چہ وقت صیدۃ بہ یہ صلح
 د حضرت محمد رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کیں اولیگی
 اور ہفتہ بہ وسیلہ بہ دیورس دکار نہ صحت او غواری - ہر کہہ
 چہ قصیدہ ہے تیاری کرے، نویت ہے اوکے، چہ محمد مصطفیٰ
 صلی اللہ علیہ وسلم بہ زیارت مشرف شی - او قصیدہ ہلتہ
 اور سوی - ناگہانہ د شیے کے حضور صلی اللہ علیہ وسلم بہ خوب
 کیں اولیدلو - خپل حال ہے ورتہ عرض کہہ - نوئی اکرم صلی
 اللہ علیہ وسلم پرے لاس مبارک رانیکل - او بخاد کے پرے د
 پاس خورکہ - او ورتہ ہے او فرمایا، چہ خک پاسہ چور پور
 چہ صحن مید ارشود نو حکم چور او تندرست وو - قصیدہ
 نہ قصیدہ بردہ خکے وائی چہ مرض بہ حالت کیں بہہ
 شیخ صاحب، حضرت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم د شفا
 خاد رخور کرے وو - دوسے وجہ نہ دا قصیدہ بہ قصیدہ بردہ
 مشہورہ شوہ وائی چہ صبا سحر شیخ شرف الدین د کورنہ
 اورت نو بہ دروازہ کیں ورتہ بوقر ولان فو - ہفتہ ورتہ
 عرض او کہ چہ کہہ قصیدہ تا سو د رسول اللہ صلی اللہ علیہ
 وسلم بہ صفت کیں چورہ کرے دہ - ہفتہ ماتہ عنایت کریں
 بہ دے وجہ بہ خلق کیں د دے قصیدے نوم خورشو چہ
 دمکک الظاہر وزیر بھاء الدین نہ دا خیرہ اوریدہ نو
 ہفتہ دا قصیدہ بہ سرو زور اولیکلہ - دادب دیارہ ورتہ

سرتور سر اوریدہ - دا کے واوریدہ - او قول عمر کے دے
 د برکات عظیمہ نہ فیض حاصلوو - یہ تولد اسلامی دنیا
 کیں دا قصیدہ دیورہ مقبولہ دہ - ددے ویرے شرے لیکلے
 شوے دی - او مختار شاعرانو پرے شعروہ ویشی دی - ددے
 نہ د تبرک حاصلوو دیارہ بہ شمارہ قیسے مشہورہ دی -
 د قصیدہ بردہ نہ شعر بہ مصرکین بہ مصطفیٰ الباقی
 صطیح کیں بہ دے شعر کیں چاپ شوے دہ - او دا سلامہ کالج
 پینور (پینور یونیورسٹی) بہ علوم شرقیہ لائبریری کیں بو
 خود غہ چاپ شوے شیخ د کتابک لاندے نہ ہم موجود
 دی - پینتو آکیدی چہ د ناہ شیخ او کتا بو مرکز دے - د
 قصیدہ بردے خوقامی او بیگلے شیخ دلتہ ہم موجود دی -
 د قصیدہ بردے د فضیلت
فضیلت او خصوصیت او خصوصیت بہ خقل کتابونو
 دیرشہ راوی - بلکہ مشائخو دھر بو شعر جدا جدا تاثیر
 بنو دے دے تکہ د مثال بہ طور چہ عاملان د قصیدہ
 بردے دا شعر ہے
 ۱. **هُوَ الْحَقُّ الَّذِي تَرَى شِعَاعَتُهُ**
 ۲. **يَكُنْ هَدًى لِمَنْ الْاَهْوَالَ مُتَّحِمٌ**
 د ہر مراد دیارہ آکسیر گزی خود دے ویرے نہ چہ د
 ہر بو شعر تفصیل لہ د بیگلے پکار دے مونہ د اختصار
 نہ کار اخلو -

قصیدہ بردہ
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 ۱- **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي اَتَى الْخَيْرَ مِنْ عَدَمٍ**
 ۲- **اَنْ كُنَّا كَمَا جِئْنَا مِنْ بَدَايَا سَلَمٍ**
 ۳- **مَرْجَحًا دَمًا جَزِيًّا مِنْ مَقَلَةٍ بَدَا**
 ۴- **اَمْ حَبَّتِ الزُّبُرُ مِنْ تَلْمَازٍ كَالْمَسْمَةِ**
 ۵- **وَاَوْ مَسَّ الْبُرُوقُ فِي الْكَلْبِ الْوَيْلُ لَكُمْ**
 ۶- **فَمَا لِيْ بِهَيْبَتِكَ اِنْ كُنْتَ اَلْمَعْنَا هَمَّ سَا**
 ۷- **وَمَا لِيْ بِهَيْبَتِكَ اِنْ كُنْتَ اَسْتَقْبَلُ بِهَيْبَتِهِمْ**
 ۸- **اَيَسُّبُّ الْقَسْبُ اَنْ اَلْحُبُّ مُسْتَكْبِحٌ**
 ۹- **مَا بَيْنَ مُسْتَحْمٍ مَشْمًا وَمُسْتَحْمٍ**
 ۱۰- **لَوْ لَا اَلْهَوَايُ لَمْ تَوُقِّي دَمًا عَلَى طَلِي**
 ۱۱- **وَلَا اَوْقَفْتَ لِيْ كِرَامَاتِيْ وَ اَلْعَسَمُ**
 ۱۲- **فَلَكِنَّ تَنَكَّرُ حُبًّا بَيْنَكَ مَا سَهَمْتِ**
 ۱۳- **بِهَ عَيْنِكَ عَدُوْلُ الدَّمِجِ وَ السَّقَمِ**
 ۱۴- **وَ اَتَيْتَ الْوَجْدَ حَكِيْمِيْ عَسِيْرِيْ وَ حَسَنِي**
 ۱۵- **وَ تَلَّ اَبْتَقَارِ عَلَيَّ لَمَدَّيْكَ وَ اَلْعَسَمُ**
 ۱۶- **لَعَسُو سَلَى طَيْفٌ مِّنْ اَهْوَايُ فَاَرَقْنِيْ**
 ۱۷- **وَ اَلْحُبُّ يَغْتَرُّ مِنَ الْاَسَدِ اَمِنْ يَا اَلْاَسَمُ**

۱- چہ نام دیورہ دے دیکہ او معنی بہ سبب کیں -
 ۲- چہ نام دیورہ دے دیکہ او معنی نہ دے ورتہ ورتہ ورتہ

مظلوم پینتو ترجمہ
 (لہ عبدالقادر خان خٹک)
 ۱. ثنا د الله ياك چه بے پدا كرو له عدم
 ۲. بيا درو پ بيقبر چه دے مختار دكل قنم
 ۳. زه پو هيوم زنه دريا دكرا بيا ياران دكسوم
 ۴. چه هرمم له دوو سترگو او بيهي ورسو دم
 ۵. بادديار دكوشه خاور به خوش شيم درلوع راوي
 ۶. با پ غره ديا وله لوريه بريننا شوله په تو ريم
 ۷. دا د سترگو حال دكده دكجه او بيه نه او چيري
 ۸. بل د صبر هوش له دله دروس ولسه دم پر هر
 ۹. د آكان له زنه او پاسه چه به رازد بيض بيا كرسه
 ۱۰. يورسه او بيه دي روا نيه بل د زره دسه مضطر
 ۱۱. نه به تا ديار د خنبو په ليده د ژبا خرياد كرسو
 ۱۲. نه به خوب له تانه تل په ياد ديان بود عسل
 ۱۳. هيڅ انكار د بيض مه كرسه دوه گواهان ديان تير
 ۱۴. د دياره ستا پرخ گواه دي بو او بيه نيل نسيم
 ۱۵. اوس په تا با ندسه اثبات دخيل مين د بيض اوشه
 ۱۶. خ و زير كچه زير كل دسه تن و اوج شه په پير غيم
 ۱۷. هم ديار د سترگو خيال م پر و خوب له د ديار د سترگو
 ۱۸. د تمام جهان لذت له سوي وري د عشق اكم
 له علم - معنی نيزه
 ۱- نسيم، ناروغشيا، بيماري

۱۰ يَا لَيْلِي فِي الْهَوَى الْمُدْرِيَةِ مَعْدِيَّة
 ۱۱ مِيْنِي اِيْتِيكَ وَكَذَلِكَ اَنْصَفْتُ لَمْ تَلْمِ
 ۱۲ عَذَابُكَ خَالِي لَا سِرِّي بِمُسْتَحْتَبِي
 ۱۳ عَنِ الْوُثَاقَةِ وَكَذَلِكَ اَنْصَفْتُ لَمْ تَلْمِ
 ۱۴ مَحْتَبِي اَلْبَصِيحُ لَكِنِّي لَسْتُ اَسْمَعُهُ
 ۱۵ اِنَّ الْمَجِيْبَ عَنِ الْمُدَالِ فِي سَمْعِهِ
 ۱۶ اِنِّي السَّهْمُتُ نَسِيْمُ الْقَيْبِ فِي عَدَائِي
 ۱۷ وَالشَّيْبُ اَبْدُ فِي نَضْعِ عَيْنِ التَّهْمِ
 ۱۸ قَارِي اَتَارِي بِالْشُّوْرِ مَا تَعَطَشُ
 ۱۹ مِنْ جَهْلِي مَا يَنْدِي الْقَيْبِ وَالْهَمِ
 ۲۰ وَلَا اَعْدَاكَ مِنَ الْفِعْلِ الْجَبِيْلِ قَدْرِي
 ۲۱ صَبِيْبُ الْمَدْرِ بِرَأْسِي مَحِيْرُ مَحْتَبِي
 ۲۲ لَوْ كُنْتُ اَعْلَمُ اَنِّي مَا اَوْ قَسْرِي
 ۲۳ كُنْتُ سِيْرًا مَبْدِي مِنْهُ بِالْكُنْهِ
 ۲۴ مَعْنِي فِي سِرِّ جِنَاحٍ مِنْ عَوَائِيهَا
 ۲۵ كَمَا يُوَدُّ جِنَاحُ الْغَسْبِيْلِ بِاللَّحْمِ
 ۲۶ فَلَا تَدْرِي بِالْمَعَانِي كَسْرُ شَهْوَانِي
 ۲۷ اِنَّ الْتَلْقَامَ يَقْوِي شَهْوَةَ التَّهْمِ
 ۲۸ وَالنَّفْسُ كَالْقَطْلِ اِنْ تَهْلِيَهُ نَيْبُ مَنِي
 ۲۹ حَيْبُ الْفَرَسِ اِنْ كَذَّبْتَهُ يَنْقَطِعُ

۱۰-۱۹: گویا که... ۲۰-۲۹: شعیبی... ۱۰-۱۹: گویا که... ۲۰-۲۹: شعیبی...

عاشق شوه چرمنه کے گم کر کے پہلاشتانو
 ۱۰ ملامت ملامت کی وینہ ہرچوہا کے بندے گرم
 ۱۱ محبت بہ زہ ترکومہ دیا رہی لرم ساقے
 ۱۲ پہ نعرہ نعرہ دیا رعوایم دیرہ نکر کم لہ عالم
 ۱۳ نصیحت دنا صاحبان کو کہ نہ کہ پہ غور و اور سر
 ۱۴ چہ عاشق پہ عاشق کین لہ نامصوری اصم
 ۱۵ ما تہمت پہ عاشق کین دیرہی پہ نامع و کوی
 ۱۶ کڈھرشو پہ بند و نیلو پیمان نہ دی منوم
 ۱۷ اشارہ نفس دے چہ ماتہ امرتل کہ بہ بدی
 ۱۸ زہ ددہ کہ بہ ویل کار کرم ویرہ نکر کم لہ ہم
 ۱۹ دحرمت لائق استازہم پہ کورہ امیلہ شو
 ۲۰ ما کے ہیچ اکرام اونہ کہ کہ کہ اہل کرم
 ۲۱ کڈم زہہ و کچہ دہینو دہینو حق پہ پٹا کے نکر کم
 ۲۲ ما بہ تل پہ وسہ نور لزل لہ خیلہ عمر سم
 ۲۳ خیا نفس یو سو کین اس دے ترک کرم پر پسی
 ۲۴ یو شہسوار حصے پیدا شوے چہ کے ساز کر کے
 ۲۵ پہ احسان غلام خیلہ نفس یو حصہ بد غلام دے
 ۲۶ پہ احسان سیرہ لا زدی دعیمان پہ لور کرم
 ۲۷ نفس پہ مثل دھلک دے دہینو دعوت اعلیٰ
 ۲۸ درضاع دعوت کے ورک شہی چہ لہی شہ منظم
 ۲۹

۱۰-۱۹: گویا کہ... ۲۰-۲۹: شعیبی... ۱۰-۱۹: گویا کہ... ۲۰-۲۹: شعیبی...

۲۰ قَا ضَرَفَ هَوَاَهَا وَمَا ذُوْرَ اَنْتَ تُوْرِيْبِي
 ۲۱ اِنَّ الْهَوَايَ مَا تُوْرِيْ بِمُضْمِرٍ اَدِيْمِيْمِ
 ۲۲ وَرَاْعِيَهَا وَهِيَ فِي الْاَعْمَالِ سَائِيْبِي
 ۲۳ وَاَنْ هِيَ اسْتَحْبَتِ الْمُسْرِيْ وَدَلِيْمِ
 ۲۴ كَمْ حَسَبْتُ لَدَا بِلْمُوْرِيْ قَابِيْلِي
 ۲۵ مِنْ حَيْثُ كُنْتُ بِيْدِي اَنْ التَّمَّ فِي الدِّيْمِ
 ۲۶ وَاحْسِنِ الدَّ سَائِيْسَ مِنْ جُوْرِيْ وَمِنْ تَبِيْعِ
 ۲۷ قُرْبِيْ مَحْمَمَةِ شَرِيْ وَمِنْ السَّحْمِ
 ۲۸ وَاسْتَفْرِجِ السَّمْعَ مِنْ عَيْنِي وَدَائِيْمِي
 ۲۹ مِنْ الْمَحَارِيْرِ وَالسَّرْمَرِيْبِيَّةِ الْهَدِي
 ۳۰ وَخَالِيْبِ النَّفْسِ وَالشَّيْطَانِ وَاعْيِيْمَا
 ۳۱ وَاِنْ هُمَا مَحْمَمَاكَ الْبَصِيْحُ قَا تَهْمِ
 ۳۲ وَكَذَلِكَ تَطِيْعُ مِنْهُمَا حَصْمًا وَلا حَكْمًا
 ۳۳ قَا اَنْتَ تَعْرِفُ كَيْبَةَ الْغَضْمِ وَالْحَكْمِ
 ۳۴ اسْتَعِيْذُ بِاللّٰهِ مِنْ قَوْلِيْ يَدُوْسِيْ
 ۳۵ لَعَدُوْسِيْكَ بِمِ نَسَلِيْ لِيْزِيْ عُمِيْ
 ۳۶ اَمْرًا تَكُنُ الْعَيْزُ لَكِنِّي مَا اَسْمَرْتُ بِمِ
 ۳۷ وَ مَا شَقَقْتُكَ كَمَا قُوِيْ لَكِ اسْتَعْمِ
 ۳۸ وَ لا تَزِدْهُ قَبِيْلُ الْبُوْتِ تَابِيْلِي
 ۳۹ وَ لَمْ اَصِلْ بِوَيْ قُرْبِيْ وَ لَمْ اَصْمِ

۲۰-۲۹: گویا کہ... ۳۰-۳۹: شعیبی... ۲۰-۲۹: گویا کہ... ۳۰-۳۹: شعیبی...

آرزویمہ و رکوعہ دیکھ چہ غالب دریا کے نشی
 ۲۰ د صورت بنہر کے خراب کہ چہ ڈشی باڈ حکم
 ۲۱ تدا نفس اری معور کہ دستا پہ رضا دروسی
 ۲۲ کہ لہ مرادہ ستا خلاف کہ نور پہ عدال کے مستم
 ۲۳ نفس مہلک لذت بیگتہ و بیگتہ کہ پہنہ صورت کہ
 ۲۴ لکہ و دگنولک غلام پہ لہ دین طہا مکنس سم
 ۲۵ لا پہ لورہ کین مکرونہ تر مورہالی دودہ ویرہ
 ۲۶ ترے خذ کورہ کہ ہر شوے ریاست کین پہ ملامت
 ۲۷ دغہ ستر کہ چہ و کے دی دو پر و گنا ہونو
 ۲۸ نوزیوہ و رکھے اوشیہ کرہ لازم پہ شان ندم
 ۲۹ نفس شیطان خالی دشمن دے پہ ویل کے عمل مکروہ
 ۳۰ لہ جنتہ ہم دوی دوا پر داویستلے دے آدم
 ۳۱ اطاعت کے ہرگز نہ کرہ غلیبان کلہ خیلیری
 ۳۲ ترا ایدائے دریا تہ وژ نہ کمرہ دوارہ مار لرم
 ۳۳ ہر سہ پہچے کردارہ دگفتار نتیجہ غواری
 ۳۴ ذفر نہ امید واری کا پہ معنی لہ دی عم
 ۳۵ نصیحت بہ حکا پہ مشکل پہ تابا ندے اشرا
 ۳۶ چہ زہ نہ یہہ سم شوے تاتہ وائم اسقم
 ۳۷ ما تر مرگہ لادغلو ہیچ طاعت توبہ اونہ کرہ
 ۳۸ ہے لہ فرضو کہ حق دے ادائہ شول ہفتہ دم
 ۳۹

۲۰-۲۹: گویا کہ... ۳۰-۳۹: شعیبی... ۲۰-۲۹: گویا کہ... ۳۰-۳۹: شعیبی...

ظَلَمْتُ سَكَّةَ مِنْ أَخِي النَّفْلَةَ إِلَى
 ۳۰ أَنْ اشْتَكَيْتُ قَدَّمَاءَ الْقَمَرَيْنِ وَرَمِ
 ۳۱ وَشَدَّ مِنْ سَعْبِ أَحْسَادِهِ وَطَلَوِي
 ۳۲ نَحْتِ الْجَحَارَةِ كَشْحًا مَرْتَفِ الْأَكْوَ
 ۳۳ وَرَاوَدْتُهُ الْجِبَالَ السَّمَّ مِنْ ذَهَبِ
 ۳۴ عَنْ نَفْسِهِ فَأَرَاهَا أَنِّي مَأْسُومٌ
 ۳۵ وَأَكْدَفْتُ رُهْنًا فِيهَا مَسْمُورٌ نُهُ
 ۳۶ لَاتِ الْمَسْرُورَةِ لَدُنَّكَ وَعَلَى الْعِصَمِ
 ۳۷ وَكَيْفَ تَدْعُو لِي الدُّنْيَا مَسْمُورَةٌ مِنْ
 ۳۸ لَوْلَاكَ لَمْ تَخْرُجِ الدُّنْيَا مِنَ الْمَدَامِ
 ۳۹ مُحَمَّدٌ سَيِّدُ الْكَوْكَبِينَ وَالسَّعْدَيْنِ
 ۴۰ وَالْعُرَيْقَيْنِ مِنْ مَسُوبٍ وَمِنْ عَمِيمِ
 ۴۱ نَسِيْنَا الْأَمْرَ السَّاحِي فَكَلَّا أَحَدُ
 ۴۲ أَسْبَرِ فِي قَوْلِكَ مِثْلَهُ وَلَا تَمِمْ
 ۴۳ هُوَ الْعَيْبِيُّ الَّذِي كُرِّجِلِ شَقَاعَتُهُ
 ۴۴ لِسْكَنِ هَذِلِ مِنَ الْأَهْوَالِ مُقْتَدِمِ
 ۴۵ دَمَائِي اللَّهُ فَا لِمُتَمَنِّكُونَ بِمِ
 ۴۶ مُتَمَنِّكَوْتِ بِجِبِلِّ حَمِيرٍ مُتَمَنِّصِمْ
 ۴۷ فَاتَى السَّيِّئِينَ فَا خَلَقِي وَفِي لَقِي
 ۴۸ وَتَمَرِيكَ الْكَوْكَبِ فِي عَلَيْهِ وَلَا كَوْنِ

۴۰ تا ۴۸ پر معصوم تھا اور نیکو کہے۔ یعنی میں علیہ السلام ہائے حضرت نوح
تھا اور نہ شو کہے۔

لہ ما پاتے شوست دھنہ چاہیہ پہلعت کین
 ۳۰ یہ ڈیر ڈیر ولایہ اوشو دنا زکوینو ورم
 ۳۱ خان کے موہنے کہہ ہیگلہ داویشوپہ ڈوچی
 ۳۲ تل بہ دہ ڈیرے لوبے تول کانری پہ شکم
 ۳۳ لوئے لوئے غونہ ورشوہج نظرے پے ونہ کرو
 ۳۴ نرا ودہ نہ بنکاری لوہیشہ تر خاورو کم
 ۳۵ دحضرت زریہ بہ مفیوط وکد بہ ویر ضرورتہ
 ۳۶ ہیجہ یوضرورت لے لاتعدو علی العصم
 ۳۷ پہ دنیا کے خہ حاجت دے چہ زینا او افلاکونہ
 ۳۸ کہ دے نہ وے، بیداشوے بہ شوک نہ لوک لعدم
 ۳۹ محمد رسول اللہ چہ دے ہوئے بادشاہ دے
 ۴۰ دسویو دپیرویو دسویو دسویو دسویو
 ۴۱ حوین ہسے رنگ نیما دے امرکونہ نہی کرکے
 ۴۲ چہ ریشینے تردہ نہ ووخوک یہ لاویہ نعم
 ۴۳ بیگانہ بہ ہم لہ دہ نہ دتغییب امیدواری کرکے
 ۴۴ نشتہ غم ددہ دخیلو چہ کاوار لہ هول وغم
 ۴۵ ددہ دین حیل التین کے غم اندوہ دہنہ نہ کا
 ۴۶ چہ دا حیل لے نیوے پہ لاسونردے حکم
 ۴۷ پہ صورت او پہ سیرت کین بہترین کے دنیا تو
 ۴۸ ہم کریم و ترہمہ وک لہ وارو وک اعلم

وَكَلَّمَهُ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ مَلَكًا
 ۳۰ عَزَمًا مِنَ الْجِبْرِ أَوْشَقًا مِنَ اللَّيْلِ
 ۳۱ وَوَأَقْوَمًا لَدَيْهِ عِنْدَ حَرِّهِ
 ۳۲ مِنْ نَفْطَةِ الْعُلَمِ أَدْوِينَ شَلْقَةِ الْحَكَمِ
 ۳۳ فَهُوَ الَّذِي نَزَّ مَعْنَاهُ وَصَوَّرْتُهُ
 ۳۴ لَكَ اضْطَلَفًا حَبِيبًا بَارِعًا السَّمِ
 ۳۵ مُتَرَكِّبًا عَنْ شِدَائِكَ فِي مَحَاسِنِهِ
 ۳۶ فَجَوَّهَرُ الْمُحْسِنِ فِيهِ عَيْرٌ مُنْقَسِمِ
 ۳۷ دَعَى مَا أَدْعَاهُ التَّمَارِي فِي تَيْبِهِمْ
 ۳۸ وَاحْكُمْ بِمَا شِئْتَ مَدْحًا فِيهِ وَاحْكُمْ
 ۳۹ فَالْتَمِبْ إِلَى ذَاتِهِ مَا شِئْتَ مِنْ شَرَفِ
 ۴۰ وَالْتَمِبْ إِلَى قَدْرِهِ مَا شِئْتَ مِنْ عِلْمِ
 ۴۱ فَارَكْ فَسَلِّ رَسُولِ اللَّهِ لَيْسَ لَهُ
 ۴۲ حُدٌّ فَيُعْرَبُ عَشَّةَ نَاطِقٍ بِقَمِ
 ۴۳ لَوْ تَأَسَّبَتْ قَدْرُهُ إِنِّي أَنُحُ عِلْمًا
 ۴۴ أَخِي انْمُهْ جِبْنِ بُدْعِي دَارِيں الرَّيْمِ
 ۴۵ لَمْ يَمْتَحِنَا بِمَا نَعَى الْعَمُولِ بِمِ
 ۴۶ جِرْمًا عَكَيْتَا فَلَمْ تَرْتَبْ وَلَمْ تَنْهَمِ
 ۴۷ أَعْنِي الْوَرْدِ فَهَمَّ مَعْنَاهُ فَلَيْسَ يَرِي
 ۴۸ لِلْفَرْبِ وَالْبُعْدِ مِنْهُ عَيْرٌ مُنْقَسِمِ

ہمکی وارہ نبیان لے لہ علومو مستغیب وک
 ۳۰ ددہ علم لکہ بحر وو تر بحرہ ہم اعظم
 ۳۱ کہہ ظہورے پہ ظاہر کین ترہ وارو آخرود
 ۳۲ خو پہ علم او حکمت کین ترہمہ وومستقدم
 ۳۳ ہم دے دے چہ کامل ووپہ معنی اوپہ ہوتو کین
 ۳۴ بیائے خود پہ دوستی کرکے لہ اولاد د آد مر
 ۳۵ دحضرت خوبی واپہ پیر بل شریک ویرکے شور
 ۳۶ جوہر دحسن بناشت پہ دک کین وور غیر منقسم
 ۳۷ پہ ہر شان عہد ستاہ حد کے نشتہ دستا یین
 ۳۸ خوترساؤ غونداے مہ شہ خدا کے کھوئے وورکے
 ۳۹ پہ نسبت کرکے تہ ذات دیغیر تہ دشراف او برکین
 ۴۰ ہم نسبت کے کرکے و قدرتہ ما شت من عینکم
 ۴۱ ودانا تہ لہ ادراک عاجزی عین ادراک دے
 ۴۲ ددہ فضل ہومرک نہ دے چہ ادائے کرکے یہ ہم
 ۴۳ کہہ انظار دمعجزاتو کے موافق دمرتو دے
 ۴۴ خو چہ واخصتے نامہ شی پرے ژ وک بٹیم روم
 ۴۵ پہ اندازہ پہ کے ہرجا تہ دعتل کرکے و تسخیر
 ۴۶ لوئے، ہلک کے فیض مومنی لحدیثہ لاجوم
 ۴۷ حقیقت کے لہ خدا پہ نور ہیما موند لے نہ دے
 ۴۸ دسہ کار کین نزد سے لرسہ سرہ دوار کرکے ہم

۴۰ تا ۴۸ پر ہم - داستا ہو کین - شہ یورگ عاجز و پر کمزورے

فتوح ۲۸۷ الغیب

۵۰ کہے نمرچہ دے لہ لہے نہ و رکوبہ خیرکندیا
 ۵۱ کہے نردے ورتے تہ گوریہ پہ دہہ سزگوشی تورم
 پہ دنیا کین وہیجا کہ دودہ قدر بنکارنہ شو
 ۵۲ دقیامت پہ ورچ بہ وینہ احتشام دہمتشم
 کہے او بہ واریہ سیاہی شی ایسے واریہ قلمونہ
 ۵۳ ترقیامتہ سے صفت کین کائے ہستی پر قلم
 منور شول ہمہ واریہ انبیاء دودہ لہ نور
 ۵۴ ہر نبی د نور قطرہ وہ دودہ نور کہے قلم
 دے پہ مثل دہیں ہرور، نور پہ مثل دہیں سوز
 ۵۵ چہ خیل نورے را بنکارہ کہ دوزخ شید نور شورم
 خلق او خلق وود نہیں پہ خلافت کین افضل
 ۵۶ کہے خلق چہ سے بنائستہ ووپہ خلقت وولز اکرم
 لکہ کھل پہ لطافت وونکہ بدرینہ صوت
 ۵۷ لکہ سیند پہ سخاوت لکہ دہر ثابت قدم
 انبیاء کہے فریشتے دی، یاخہ نورچہ موجود است
 ۵۸ خویو دے پکین بادشاہ دے نور ہمد و ہمت
 دے گوہر دے سینظیرہ د رحمت د سمندر
 ۵۹ پہ زراکون کالو پرورت ووسند کین دقدم
 چہ پہ خلود د روضے تول جہان گورہ خوشبو دے
 کہ انکار پہ داوینا کہے دارو او کربہ دخیل شم

فتوح ۲۸۸ الغیب

۶۰ آبارت مؤیدہ عن طیب عنصیرہ
 ۶۱ یا طیب مبتدأ مسئمہ و محکم
 یومر قنرس دینہ الفریس انکسہ
 ۶۲ قد اشد ذفا محکول البؤس والتقم
 و نابت ایوان کسلی و هو مستدع
 ۶۳ کسلی آضتا ب کسلی غیر ملتئم
 و الارتا قایدہ الالناس من استی
 ۶۴ علیہ و التلمہ ساجی العین من سکام
 و ساء ساوۃ ان غاضف بجزوتھا
 ۶۵ و رذ و ارد ہا بالغیظ جین قلیوی
 ۶۶ کات بالثار ما بالماہر منی کلل
 ۶۷ حرمنا و بالماہر ما بالثار جین حرم
 و اللہج تلمیذ و الالثار سا طلعہ
 ۶۸ و الحقی بکلمہ من معنی و من کلم
 ۶۹ عموا و صغوا قرا علات البثار لکم
 ۷۰ تسع و بارقہ الالثار لکم لکم
 ۷۱ من نجد ما آخبر الالثار کا ہشہ
 ۷۲ یا ت دینہم المعوج لکم یکم
 ۷۳ و بعد ما عابنوا فی الافق من شہ
 ۷۴ مستقیم و فوق ما فی الالثار من صم

۱۔ لہ ہمت ۲۔ لہ غاۃ و احتشام ۳۔ انتہا ۴۔ احتشام ۵۔ لہ اہل فارس
 ۶۔ خوشامی ۷۔ لہ عنہ

فتوح ۲۸۹ الغیب

۶۰ خرگندہ دیا کہ اصلہ وو حکمونزہ بیغیر
 ۶۱ ہم پاک پہ استہ ا کین ہم ووریاک پہ ہمت
 ۶۲ چہ فرس د قنرس سے دیتین پہ میدان رائے
 ۶۳ حکمہ رائے پہ فارسود نعم پہ خائے نعم
 ۶۴ چہ پہ فتح د جہان سے یوقدم پہ زکریا
 ۶۵ ہلتہ کسرفہ دم شہ کسری پہ قصروض
 ۶۶ ہم سے اورد زراکون شولومرد ویرہ عمہ
 ۶۷ ہم سے ہسے دا ندوہہ دچینونہ لار شوزیم
 ۶۸ پہغم دوب دساوہ خلق شوچہ سیند شوہے وچ
 ۶۹ تشکان پہ بیوتہ راغلہ وچ شوہی زراہہ پرغم
 ۷۰ گویا اورتہ پاک اللہ کربہ د او بوعطا صفت
 ۷۱ پہ دا شان سے کربہ او بو تہ ہم عطا اور ضرر
 ۷۲ کہ وحوش وو کظیور وو کہ بیان وو کہ دیوانہ
 ۷۳ ہمہ واریہ خوش وقتی کربہ مبشر شو پہ مقصد
 ۷۴ کورہ کرو کا فران د بشارت سنہ پہ پروا
 ۷۵ اند ارد بوق وودوی تہ پہ نظر کین معتمد
 ۷۶ کا ہنا نو نجو میا نو خیل خیل قوم تہ کربہ عیان
 ۷۷ چہ حق دین پہ جہان را غلو باطل دین شو معنی
 ۷۸ ہم پہ ہفتہ شہر شوہ کربہ نزلہ پہ بختنا نو کین
 ۷۹ غم پہ نور و خاوس ویرہ پراتہ وو دارہ صم

۱۔ غم ۲۔ بیوست ۳۔ د سوز و لطافت

فتوح ۲۹۰ الغیب

۴۰ حَتَّىٰ عَدَا عَنْ كَلْبِي أَوْحَىٰ مُنْهَرِكًا
 مِنَ السَّاطِئِينَ بَلَّغُوا إِثْرَ مُنْهَرِكٍ
 ۴۱ كَأَنَّكُمْ هَبْرَاءُ أَبْطَالٍ أَسْرَعِيهِ
 أَوْ سَكْرَةٍ بِالْمَعْلَىٰ مِنْ رَا حَتْبَرٍ رَمِي
 ۴۲ كَيْدًا أَيْ بَعْدَ تَسْبِيحِ بَسْمَلِهِمَا
 ذَيْدُ الْمُشْتَجِرِ أَحْسَاؤُ مَلْتَمِعٍ
 ۴۳ جَاءَتْ لِدَعْوَتِهِ الْأَشْجَارُ سَالِحَةً
 تَمْشِي إِيَّاهُ عَلَىٰ سَاقِي بِلَا قَدَمٍ
 ۴۴ عَاثِمًا سَقَرَتْ سَطْلًا لِسَاكِنَتِ
 قُرُوعَهَا مِنْ بَدَائِعِ الْخَطِّ فِي اللَّقْمِ
 ۴۵ سَأَلَ الْعَمَامَةَ أَيْ سَاءَ سَائِرًا
 لِقِيهِ حَذْرًا وَبَيْسًا لِلْهَجْرِ حَسِينٍ
 ۴۶ أَقْسَمْتُ بِالْقَمَرِ الْمُتَّقِي إِيَّكَ لَمْ
 مِنْ قَلْبِهِ شَيْبَةٌ مَبْرُورًا الْقَسَمِ
 ۴۷ وَمَا حَوَىٰ الْعَارُ مِنْ خَيْرٍ وَمِنْ كَرَمٍ
 وَكُلُّ كَلْبِيٍّ مِنَ الْكُفْرَانِ عَنِّي
 ۴۸ قَالَتِي فِي الْفَارِ وَالْمَتَدِينِ لَمْ يَرِيَا
 وَهُوَ يَقُولُ لَدُنَّ مَا بِالْعَارِ مِنْ آيَةٍ
 ۴۹ ظَلَمُوا الْمُحَامَةَ وَظَلَمُوا الْعُنُكِيَّاتِ عَلَىٰ
 حَيْرِ الْبَرِيَّةِ لَمْ تَسْجُرْ لَمْ تَحْمِ

۱۰۰ مسیح : حضرت یونس علیہ السلام کے مینا دار

فتوح ۲۹۱ الغیب

۴۰ لا یخو بہ شیطانا نو تجسس دفرینو کرے
 شول ددہ پہ راتلو جانہ لہ اسانہ منہزم
 ۴۱ ہسے تبتیدہ بہ دوی د ابطال دا برہ پشان
 یا کہ مکے لیکرچہ شول پہ مولیٰ ذہن بدل
 ۴۲ دا ارقول دکا نروچہ ہریو تسبیح کو بیان دہ
 مانند داستول د مسیو دکب لہ قم
 ۴۳ ہنہ اونے چہ پرے حکم حبیب اوکریو بدللو
 راتلو بہ لہ عینے پہ پندو سبلا قدر
 ۴۴ لکہ اونو بہ سجدا کرے لہ بناخونہ لہ عینے
 ہسے بنا کریدہ بہ لکہ نہ بناغلے چہ لہ قم
 ۴۵ ہمیشہ لے سائبان وہ سپینہ وریو سرد پاسہ
 کلہ بل نبی پر دارنگ عزت حرمت و محترم
 ۴۶ لکہ شق لے دقمر و ہسے شق لے دحیر
 ورا لے کرے و دہ تہ جانہ کون و پاس حکم دکم
 ۴۷ ہم سوگندم پر ہنہ چہ یو خیر و بل کریم
 جوندون لے ووپہ غار کین و کفار انا شویو
 ۴۸ ہم ددہ لہ برکتہ د صدیق من د صدقاتہ
 کافران پدوی باندا شولو پرے باغ شورام
 ۴۹ جال کینو کہ عکبوت چہ دا اوہن بیوت یاد بری
 داد دوی اوکافرانو تر میخہ حد شو مستحکم

۱۰۰ لہ قم - مینا دار

فتوح ۲۹۲ الغیب

۸۰ وَقَايَةَ اللَّهِ أَغْنَتْ مَنِ مَضَاعِفَهُ
 مِنَ الدُّرُوعِ وَعَنْ عَالٍ مِنَ الْأَطْمِ
 ۸۱ مَا سَأَلِي الدَّهْرُ قِيَمًا وَاسْتَجِرْتُ بِهِ
 إِلَّا وَبَأْسٍ جَوَارًا مِنْهُ لَمْ يُعْمِ
 ۸۲ وَلَا الْكَيْدُ عِنْدَ الدَّائِرِينَ مِنْ كَيْدٍ
 إِلَّا اسْتَلْتُ السَّادَىٰ مِنْ خَيْرِ مُنْظَمِ
 ۸۳ لَا تُكَلِّمِ الْوَحْيَ مِنْهُ وَوَيْلًا إِيَّكَ لَمْ
 قَلْبًا إِذَا تَأَمَّتِ الْعَيْنَاتُ لَمْ يَنْسَمِ
 ۸۴ وَذَلِكَ جِئْتِ بِلُذُجٍ مِنْهُ مُسَوِّتِهِ
 فَلَيْسَ يُسْتَكْرَىٰ فِيهَا جَالٌ مَحْتَلِمِ
 ۸۵ تَبَارَكَ اللَّهُ مَا وَجَّهَ بِمُكْتَسَبِ
 وَكَوَيْتِ عَلَىٰ غَيْبِ بِمُسْتَكْمِ
 ۸۶ كَمْ أَسْرَأَتْ وَصَبَا بِاللَّيْلِ رَاكِبَةً
 وَ أَظْلَقَتْ أَرْبَابًا مِنْ رَيْثَةِ النَّسَمِ
 ۸۷ وَ أَحْيَا السَّنَةَ الشُّهُبَاءَ وَ عَوْنَهُ
 حَقًّا حَكَّتْ لَطْفًا فِي الْأَعْمُرِ الدَّمِ
 ۸۸ بِعَارِضِ جَاءَ أَوْ خَلَّتِ السَّلَاحُ بِهَا
 سَيِّمًا مِنَ السَّيِّمِ أَوْ سَيِّدًا مِنَ الْفَرِيمِ
 ۸۹ وَ حَرَفًا وَ وَضَعِي آيَاتٍ لَمْ تَلْهَرْثُ
 قَلْبُورَ كَارِ الْفَرَىٰ لَيْلًا عَلَىٰ عِلْمِ

۱۰۰ لہ لمیم - د اور کیدو کہ - بیدار

فتوح ۲۹۳ الغیب

۸۰ کہ ہر غروب آفت وی چہ اللہ لے ساندو عشی
 ہیج اندوہ ورتہ نہ رسیبری کہ پ غرہ وی کہ پیم
 ۸۱ ہرستم چہ زمائے ووپہ ما کیے او ما تینت کہ پیم
 آمان بہ ووما موندے لہ کل رتخہ لہ کل ضم
 ۸۲ کلہ بہ مجرم دروی سائل ددہ لہ درہ
 چہ کل جود او سغا ددہ پہ ذات وہ ستم
 ۸۳ خوب لے لکہ وحی سرا صدق و صواب و
 کہ سترگہ ہسے خوب کرے نو قلب لے لم یسم
 ۸۴ دا خوب دوی دے دنیوت دمرتے نہ
 اون دے ہنہ خوب لکہ چہ وی د محتام
 ۸۵ کل گفتار کردار، لے موافق لہ وحی و
 نہ پہ سحر نہ پہ شعر کہانت و متہم
 ۸۶ خرگک بہ عاقل ورتہ نسبت د جنوں او کہ
 چہ پہ مس لے دلا سونو رفیدل اہل لم
 ۸۷ اوج کال د پاک نبی پہ دما ترکرہ رب کویم
 ہم شولو پر رحمت ددہ تازہ جوار ضم
 ۸۸ ہم ددہ پہ دما قحط مبدل پہ فراخ شہ
 ہم وریجے وریدے بہ لکہ سیل وی دعوم
 ۸۹ ما پریرودہ چہ صفت د پاک نبی بیان کریم
 مانند داورچہ بل وی د شیے پہ لوئے عالم

۱۰۰ لہ لمیم - بوی

صوح ۲۹۱

۹۰ كَالْعَدُوِّ يَزِيدُ مَا دُشِنَا وَ هُوَ مُنْتَقِمٌ
 ۹۱ وَ كَيْسٌ يَنْقُصُ قَدْرًا حَتَّىٰ مَسْكُوكِهِمْ
 ۹۲ فَمَا كَسَا قَوْلَ امْسَلِ الْمَدِيحِ إِلَىٰ
 ۹۳ مَا هِيَ مِنْ كَرَمِ الْأَخْلَاقِ وَالسَّيِّئِ
 ۹۴ إِيَّارِكُ حَتَّىٰ مَرَّتِ الرَّحْمَلِينَ مَحْمَدُ كَنَىٰ
 ۹۵ قَدِيمَةَ صِغَةِ الْمُؤْمِنِينَ يَا لِقَدَمِ
 ۹۶ لَمْ تُفَرِّقْ بِيَمَانٍ وَ هِيَ تَحْمِلُنَا
 ۹۷ عَنِ الْمَعَادِ وَ عَنَ عَسَا وَ عَسَىٰ أَرْبَعُ
 ۹۸ ذَامَتِ لَدُنَّ يَنَا فَمَا تَشْتَكِلُ مُعْجَزَةٍ
 ۹۹ مِنَ السَّعِيَّةِ إِذْ جَاءَتْ وَ لَمْ تُكْذِبْ
 ۱۰۰ مُخْتَلِمًا كَمَا تُبَيِّنُ مِنْ شَكَبَةٍ
 ۱۰۱ لِذِي شِقَاقٍ وَ لَا تُبْعِثُ مِنْ حَكَمِ
 ۱۰۲ مَا حُورِبَتْ قَطُّ إِلَّا عَادَ مِنْ حَرْبِ
 ۱۰۳ أَعْدَى الْأَعَادَى إِلَيْهَا مَلْفِي السَّلْمِ
 ۱۰۴ وَ ذَكَ بَدَعْتَهَا وَ عَوَىٰ مُعَارِضَهَا
 ۱۰۵ وَ ذَا الْغَيُورِ بِنَا الْجَبَابِغِ عَنِ الْحَرَمِ
 ۱۰۶ لَهَا مَعَارِبُ كَمَوْجِ الْبُخْرِ فِي مَدَىٰ
 ۱۰۷ وَ قَوْقُ جَوْهَرٍ فِي الْحُسْبِيِّ وَالرِّيمِ
 ۱۰۸ فَمَا تُكَدُّ وَ لَا تُحْمَلُ عَجَابًا مِثْلَهَا
 ۱۰۹ وَ لَا تُسَامُ عَلَى الْإِكْتَارِ بِالسَّامِ

منظوم چه در به تارده هنری جمال آید
 ۹۰ کم هیچ نه وی له قدره که هم وی نیستظم
 ۹۱ دارم توان نشسته چه بیان وصف تو زور یونانی
 ۹۲ دیرت دی اخلاق له حد تزییات بنشی کم
 ۹۳ مکتوب چه دی آیات دال ددص حدوت لری
 ۹۴ مدلول لری قدیم چه صفت دے ذوالقدم
 ۹۵ اقتدان کے هرگز نشسته په ماشی، حال، استقبال
 ۹۶ او خبر، آوی موند تہ له قیامت هم له عادله ارم
 ۹۷ دنور انبیاء په معجزو سباند لے بالاشو
 ۹۸ لری اصحاب ذقرآن دادے چه پخاکے په کلام
 ۹۹ آیاتونہ کے حکم دی شک تہیہ و مخالفین کر لری
 ۱۰۰ طالب ند دے دے امر چه شوک قاضی که یا حکم
 ۱۰۱ چا چه په هر یو کین لائے دفصاحت کس لے
 ۱۰۲ پیسه بدوت قرآن ته په تسلیم اوپه مسلم
 ۱۰۳ قرآن په فصاحت خیل هسه رد که دتو د مخالفو
 ۱۰۴ که غیرتی سپه جانی له خپل حدر
 ۱۰۵ دا قرآن لعلیم در باب ذواو په دیک د ملغلرو
 ۱۰۶ ولے یو پوخواص بوید چه گدی بری به دلم
 ۱۰۷ لذت د هر کلام په تکرار دروی بے قران
 ۱۰۸ لاتازه تازه چه لے لولے دے بے سام
 ۱۰۹ بے سام - ملاشیا

صوح ۲۹۹

۱۰۰ قَدَّرْتُ بِمَا عَيْنِي قَارِعَهَا فَعَلَّتْ لَنَا
 ۱۰۱ لَقْدَ تَلَوَّرَتْ بِحَيْلِ اللَّهِ فَاغْتَصِمِ
 ۱۰۲ إِنْ تَنَلَّمَا خَيْبَةً مِنْ حَرِّ نَارٍ لَطْفِي
 ۱۰۳ أَلْفَاظَتْ حَرَّ لَهْلِ مِنْ وَرْدٍ وَ هَذَا الشَّيْءُ
 ۱۰۴ كَانَتْهَا الْخَوْضُ تَبِيضُ الْوَجُودِ بِهِ
 ۱۰۵ مِنَ الْعَمَاقِ وَ قَدْ جَاءَ زُؤْمٌ كَالْحُجْمِ
 ۱۰۶ وَالصَّوَابُ وَ كَالْبُيْزَانِ مَعْدُولَةٍ
 ۱۰۷ فَالْقِسْطُ مِنْ عَسِيرِ هَامِي النَّاسِ كَمْ يَمُ
 ۱۰۸ لَا تَجْعَلُنَّ يَحْسُودَ رَاحٍ يُشْكِرُهَا
 ۱۰۹ نَجْمًا هَلْدًا وَ هُوَ عَيْنُ النَّازِقِ الْفَتْمِ
 ۱۱۰ قَدْ تُشْكِرُ الْعَيْنُ مَوَدَّ السَّمِيِّ مِنْ رِيحِ
 ۱۱۱ وَ يُبْكِرُ الْعَمُّ طَعْمَ السَّمَاءِ مِنْ سَقَمِ
 ۱۱۲ يَا حَارًا مَنْ يَمُومُ الْعَاقُورَتِ سَاحَتْ
 ۱۱۳ سَعِيًا وَ قَوْفٌ مَتَوَلِّبٌ إِذْ يُسْقِ الرَّيْمِ
 ۱۱۴ وَ مَنْ هُوَ الذَّبِيَّةُ الْكُفْرِي لِمُعْتَبِرِ
 ۱۱۵ وَ مَنْ هُوَ الْبَيْعَةُ الْعَظْمَى لِمُعْتَبِرِ
 ۱۱۶ سَدَّيْتُ مِنْ حَرَمِ لَيْسَلَا إِلَى حَرَمِ
 ۱۱۷ كَمَا سَرَى السُّبُلُ فِي دَاجٍ مِنْ الْعَلَمِ
 ۱۱۸ وَ بَشَّ سَرَقِي إِلَى أَنْ نَلَيْتُ مَتَوَلِّبَةً
 ۱۱۹ مِنْ غَابَتْ قَوْسَيْنِ لَمْ تَدْرِكْ وَ كَلَّ حَرَمِ

صوح ۲۹۴ الغیب

۱۰۰ په لوستل کین دواو سترگه نوروصافی موی
 ۱۰۱ هم بے زری د سکندر تر آینه صفا د جام ترجم
 ۱۰۲ تحقیق داو له ویرے تلاوت که نه کرپه دیر
 ۱۰۳ دا اور به یز په تاشی که یز چه وی دیم
 ۱۰۴ نور د معصیت په تلاوت دره سپینیری
 ۱۰۵ سپینه وی حوس کو تر بخونه تور که حوس
 ۱۰۶ هم صراط المستقیم دے هم میزان عدالت
 ۱۰۷ که دے ثاب قدیم نور نشسته هلته هم
 ۱۰۸ هیچ تعجب مه کرپه په انکار د منکرانو
 ۱۰۹ حاسد که جهالت که نه دے دے لوفهم
 ۱۱۰ دغر له روینایی وی دلچین سترگه منکره
 ۱۱۱ کله لذت موی داو بو اهل سقم
 ۱۱۲ اے په وجود کین خلاصه د موجودات لے
 ۱۱۳ د باریتہ رجوع دکل مخلوق دة که پو بیان کاکه آدم
 ۱۱۴ اے بهترین دکل چه دلیل دے معتبر
 ۱۱۵ هم بهترین دکل چه نعمت دے د مقنن
 ۱۱۶ لارے لکه میاشت د غوار لسه له میکه نه
 ۱۱۷ میاشت وچ درجه په تاریخ شپه داووه وشم
 ۱۱۸ ویرے په خور د روینا دے مسجد اقصی ته
 ۱۱۹ درست لے متور کړو په نور غولخه د حرم
 بک حرم - تورسکاره

فتوح ۲۹۸ الغیب

۱۱۰ وَقَدْ مَنَّكَ جَبِيحُ الْأَنْبِيَاءِ بِهَا
 ۱۱۱ وَالرَّسُلِ تَقِيًّا بِمَعْدُومٍ عَلَى خَدَمِ
 ۱۱۲ وَأَنْتَ تَحْتَرِقُ السَّمْعَ التَّلْبِيَّافِ بِهِمْ
 ۱۱۳ فِي مَوْكِبٍ كُنْتَ فِيهِ صَاحِبَ الْعَسْكَرِ
 ۱۱۴ حَتَّى إِذَا لَمْ يَكُنْ فِي حَقِّهَا لِيُسْتَسْتَقَرَّ
 ۱۱۵ مِنْ الْأَنْبِيَاءِ وَلَا سَمَوَاتٍ رُسُلَكُمْ
 ۱۱۶ حَضَمْتُمْ كُلَّ مَقَامٍ بِالْإِضَافَةِ إِذْ
 ۱۱۷ نَزِدْتُمْ بِالْكَرْفِ بِمِثْلِ الْمَعْرُودِ الْعَلَمِ
 ۱۱۸ كَيْفًا تَعْوَدُ بِوَهْلِ أَيْ مَسْتَجِبِ
 ۱۱۹ عَنِ الْمُبْرَبِ وَبِأَيْ مَكْتَبِكُمْ
 ۱۲۰ لِحَارَاتِ كُلِّ حَقَّارٍ عَسِيرٍ مُشْتَرِكٍ
 ۱۲۱ وَجُرْتُمْ كُلَّ مَقَامٍ بِسَيْرٍ مُرْدَحِمٍ
 ۱۲۲ وَحَلَّ مَقْدَارُ مَا لَيْتَ مِنْ رُكْبٍ
 ۱۲۳ وَعَدَا إِذْ ذَاكَ مَا أَوْلَيْتَ مِثْلَ نَعْمٍ
 ۱۲۴ بُشْرَى نَنَا مَقْضَرِ الْإِسْلَامِ إِنَّ لَنَا
 ۱۲۵ مِنْ الْأَنْبِيَاءِ وَكُنَّا كَبِيرٌ مِنْهُمْ
 ۱۲۶ لَمَّا دَعَى اللَّهُ دَاعِيَةً لِمَا عَسَى
 ۱۲۷ بِأَكْرَمِ السُّؤْلِ كُنَّا أَكْرَمَ الْأَنْبِيَاءِ
 ۱۲۸ رَأَيْتَ قُلُوبَ الْقِدْوَ أَيْبَانًا بِعَيْنِ
 ۱۲۹ كَسْبَانِيٍّ أَجْفَلَتْ حُفْلَةً مِنْ الْعَلَمِ

۰ - ۰ - ۰ یا ساختو کی

۲۹۸ فتوح الغیب

۱۱۰ واہ انبیاء اقتدا دریچے اوکسر لہ
 ۱۱۱ تہ ددوئی امام شوے مؤذن روح اعظم
 ۱۱۲ تیر ترسانونو شوے ہفے مقام تہ لہرے
 ۱۱۳ چہ براق لہ اند بیضہ وراکتا نہ بری نوزقنا
 ۱۱۴ وارہ فریستہ پہ استقبال درلہ راعلے
 ۱۱۵ ستا ملاقات واروکیو ترہرشدہ معتم
 ۱۱۶ وارہ مقامونہ و ترخیل مقامہ پست کرل
 ۱۱۷ موسی فو کہ عیسی و وکہ خلیل کہ نوح آدم
 ۱۱۸ تا پہ شپہ حاصل کرہ ہرچہ نورے صلیو
 ۱۱۹ پائے لہ تانہ شوہمہ وارہ کل رازونہ مکتہ
 ۱۲۰ ہرچہ تاسوال لوکرہ ہمہ وارہ کے قبول کرہ
 ۱۲۱ خدا کے تاروتہ لا سوال کین نوصہ ہمع
 ۱۲۲ پائے نعمت نہ شولوچہ تاتہ کے درنہ کرلو
 ۱۲۳ پہ ہمہ و کے تہ منعم کرہ چہ غہ وودخ انعم
 ۱۲۴ بشارت تہ بہ امتیاز رسول شکرہ کا ندر
 ۱۲۵ چہ دے اکر الرسول دے لارہ اکرہ الامم
 ۱۲۶ چہ افضل درمسلانوںے راولپرہ و موہرہ ستہ
 ۱۲۷ بیشکہ موہرہ کے ہم کرلو بہتر دوسرا اسم
 ۱۲۸ پہ تنہائے وجہان تہ دہمت تورہ ترملد کرہ
 ۱۲۹ د حسین کاہر پہ یو سر حضرت کرہ درہم برہم

فتوح ۳۰۰ الغیب

۱۲۰ مَا ذَاكَ يَلْقَاهُمْ فِي كُلِّ مَعْرَكَةٍ
 ۱۲۱ حَقٌّ خَدَا بِالْقَسَا لِحْمَا عَمَلٍ وَمَنْعَةٍ
 ۱۲۲ وَوَدَّ الْغَزَا فَمَا كَادُوا يَفْسُدُونَ بِهِ
 ۱۲۳ أَشْدَاءُ شَانَتْ مَعَ الْوَقْبَانِ وَالرَّحْمِ
 ۱۲۴ تَمْنِيهِ الْأَسْبَابِ وَلَا يَكْدُرُونَ عَدَا كَهَا
 ۱۲۵ مَالَهُ لَكُنَّ مِنْ كِبَالِي الْأَشْهُرِ الْمُرْمِ
 ۱۲۶ كَأَنَّهَا السَّيْفُ مَتَيْتَ حَلَّ سَأَخْتَهُمْ
 ۱۲۷ بِكُلِّ قَسْرٍ مِنَ الْعَدَى قَدِيمٍ
 ۱۲۸ يَجْرُ بِحَرْ حَيْبِشِ فَوْقَ سَاحِلِيَّةٍ
 ۱۲۹ نَدَى فِي يَمُودٍ مِنَ الْأَبْطَالِ مَلْتَلِيمِ
 ۱۳۰ مِنْ كُلِّ مُنْكَدِبٍ بِشَى مُنْتَسِبِ
 ۱۳۱ يَسْلُو بِمَشَايِلِ بِنَكْرِ مَسْطَلِمِ
 ۱۳۲ حَتَّى عَدَتْ مِنْكَ الْإِسْلَامَ وَهِيَ بِهِمْ
 ۱۳۳ مِنْ أَعْيُنِ عَزْبَتِهَا مَوْمُو لَهُ الرَّجْمِ
 ۱۳۴ مَكْفُولَةٌ أَيْدِيهِمْ بِحَيْرِ أَبِي
 ۱۳۵ وَحَيْرِ بَيْتِ قَلَمِ كَيْبِمْ وَسَدْرِيكُمْ
 ۱۳۶ هُمْ الْجِبَالُ فَسَلَّ عَنْهُمْ مَسَادِ مِنْهُمْ
 ۱۳۷ مَا دَرَأَى مِنْهُمْ فِي كُلِّ مُضْطَلِمِ
 ۱۳۸ وَسَلَّ حَبِيْبًا وَسَلَّ بَدْرًا وَسَلَّ أَحَدًا
 ۱۳۹ فَمَسْؤُلٌ حَتْفِ لَهْمِ آذْهُي مِنَ الْوَحْمِ

لہ وکتم - تخت کورہا چہ غویہ پرے تکرہ (دقیہ) شی

۳۰۰ فتوح الغیب

۱۲۰ پہ یوازے بہ اصحابو کافران ہمہ دیکھ کرہ
 ۱۲۱ لکہ کری بوتی بوتی قصاب چہ خوبہ پیوم
 ۱۲۲ غازیان بہ ہمہ وارہ بہ الجوسرہ مارہ شو
 ۱۲۳ ہم عقاب بہ کے پہ غویو پہ ہدیوئے وحم
 ۱۲۴ تیرے بہ پرے شپہ شوے ہوجہلہ شمارہ ورو
 ۱۲۵ ترہفے چہ ہراغے پہ دوئی اشہر الحرم
 ۱۲۶ گو یا دین د پاک نبی اوویہ یارونو میلہ شوے
 ۱۲۷ چہ غویہ دکا فرغویستہ پرے ووخوش وخرم
 ۱۲۸ د حضرت لیکر سیلاب ووکافران لکہ خسر
 ۱۲۹ پہ چوہرے ہرلور تہ غورخول ہرہم ہرہم
 ۱۳۰ دین کے ترمشوقہ تر مغربہ جہان او نیو
 ۱۳۱ کہ حق وکرہ باطل وور نور وینونہ شوہدائم
 ۱۳۲ خیل بہ کے ہغہ ووجہ خیلوی کے وہ لخدایہ
 ۱۳۳ بلال حبشی سرود ابو لہب کے ذورجم
 ۱۳۴ ضامن کرلو دوئی خدا کے پہ سائنہ دویں ہسے
 ۱۳۵ لکہ پلار اوخینن چہ دخیل عیال سائنہ کا حکم
 ۱۳۶ دوئی وولکہ غرون پس پشتنے دحال اوکرلہ کفارو
 ۱۳۷ خد کے اولیدہ لہ دوئی دلا سپہر جنگا و مصفا
 ۱۳۸ پہ زرگونو کافران وریاند سے راغلل د حسین
 ۱۳۹ تنہائے پہ یوحائے کرہ ہمکی درہم برہم

سہ مسطعم : میدان جنگ

فتوح ۳۰۲ الغیب

۱۳۰ أَلَمْ تُدْرِي الْبَيْتَ حُمُرُ بَدَا مَا وَرَدَتْ
 ۱۳۱ مِنَ الْوَيْدَى كُلَّ مُسْوَدٍ مِنَ الْبَهَمِ
 وَالْكَاتِبِينَ بِسُوءِ الْحَطِّ مَا تَرَكْتَ
 ۱۳۲ إِذْ لَمْ تُحْمَرِ حَرْفَ جِئِمٍ غَيْرَ مُنْجِمِ
 شَأْنِي السَّلَاحَ لَهُمْ سِيمًا لَمْ تُعْجِمِ
 ۱۳۳ وَالْوَدَّ يُنْتَأَرُ بِالْبَيْتِ مِنَ النَّعْمِ
 تُهْدَى إِلَيْكَ رِيَاحُ النَّعْمِ تُنْشَرُهُمْ
 ۱۳۴ فَحَسِبَ الرَّهْدُ فِي الْأَكْبَامِ كُلِّ كَيْسٍ
 كَأَنَّهُمْ فِي طُهُورِ الْخَيْلِ كُنْتُ رَبًّا
 ۱۳۵ مِنْ شِدَّةِ الْحُزْمِ لَا مِنْ شِدَّةِ الْحُزْمِ
 كَارَتْ قَلْبُ الْوَيْدَى مِنْ بَابٍ فَرَقًا
 ۱۳۶ فَمَا كَفَرْتُ بِبَيْنِ النَّهْمِ وَالْبَهْمِ
 وَمَنْ تَكُنْ بِرَسُولِ اللَّهِ تُصْرَعُهُ
 ۱۳۷ إِنْ تَلَقَّه الْأَهْدَى فِي الْجَا مَهَا حَجْمِ
 وَلَنْ تَرَى بَيْنَ قَلْبِ غَيْرِ مُتَّعِدِ
 ۱۳۸ بِهِ وَلَا مِنْ عَدْوٍ حَسْبُو مُتَّعِمِ
 أَحَلَّ أَمْتَهُ فِي حِزْبِي مَلَسِيهَا
 ۱۳۹ كَأَنَّيْفَ حَلَّ مَعَ الْأَشْبَالِ فِي أَجْمِ
 كَمْ جَدَّ لَكَ كَلِمَاتُ اللَّهِ مِنْ جَدَلِ
 فِيهِ وَكَمْ حَمَتَمَ الْبُرْهَانَ مِنْ حَجْمِ

۱۔ نقطہ - دلت مراد زخم بہار۔

فتوح ۳۰۳ الغیب

۱۳۰ پر جنگ کہیں بہتے تورا لعطش بفرسے و
 ۱۳۱ کہ ہر خوب یہ نے نوش کر کے د غلیم کردین دم
 اصحابو یہ یہ جنگ کہیں دست چڑو بہ قلمون
 ۱۳۲ دکفار وکل جسمونہ کسول حرفونہ منعجم
 یہ وینو بہتے تل دغلبانومیدان سورشہ
 ۱۳۳ تا بہ وے چہ لا لا اوشول دکلونو شوموسم
 خوشبوئی ددوئی دیادہ دضررت چہ تانترسی
 ۱۳۴ گویا چہ شکوفہ وہ یہ غضہ کہیں پت بہنم
 بنکارید نہ بہ پہ اسونہ سے مضبوط لکہ چہ ونہ
 ۱۳۵ وی دلارہ دغیرہ دیاسہ نہ مضبوط او حکم
 زہر وند دکفارو الوت سے شان لہ خوف
 ۱۳۶ فرق نے نہ شو کولے چہ سے دے یا بہم
 ہنو چہ لہ نہ خدا لے وی درسون پاری موندک
 ۱۳۷ مزہ سے کہ یہ سے پیش ترے بہ او سنتی ہنہ دم
 دوستان بہ دنی ہنکھلہ نہ وی سے مددہ
 ۱۳۸ دشمن بہ نے ہم تل تر تلہ وی مقهور او مقم
 داخل نے خیل امت کہہ پہ حصار کہیں دخیل
 ۱۳۹ مانند د امزی چہ لہ پوسر داخل شی سے اجم
 دیر یہ زمکہ پرستی وی قرآن چہ مکران دو
 دیرخلہ غالب شود ابرہان پہ ہنہ چاہچہ وخصم

شاجم - جاہہ - شکل - غار۔

فتوح ۳۰۴ الغیب

۱۳۰ كَمَا لَكَ بِالْعُلَمِ فِي الْأَنْفِ مُعْجَزَةٌ
 ۱۳۱ فِي الْفِيهِ حَلِيَّةٌ وَالْقَادِيَةُ فِي الْوَيْدَى
 حَذْمٌ مَشْفَى يَكُونُ أَسْتَجِيلٌ بِهَا
 ۱۳۲ دُؤُوبٌ عُمُو مَعْنَى فِي الشُّعْرِ وَالْحَدِّمْ
 إِذْ قَلَّدَ الْإِلَّ مَا تَحْتَلِي عَوَاقِبُهُ
 ۱۳۳ تَأَكُّفِي بِيَهْمًا هَذَا مِنْ الْعَجْمِ
 أَلْطَفَتْ عَنِّي الْبَيْتَ فِي الْمَالِئِينَ وَمَا
 ۱۳۴ حَسَلَتْ الْأَعْلَى الْأَشَارُ وَالسَّكْرُ
 قَبَا حَسَارَةٌ كَفَيْتُ فِي بَحَارَتِهَا
 ۱۳۵ لَمْ تَنْشُرِ الْبَيْتَ بِاللَّيْلَةِ لَمْ تَنْشُرْكُمْ
 وَمَنْ يَبِيعُ اجْتِلًا مِثْلَهُ يَسْأَلُهُ
 ۱۳۶ بَيْنَ لَهُ الْغَيْبِ فِي بَيْعٍ وَفِي سَلَمِ
 إِنْ أَيْتَ دُنْبًا فَمَا عَهْدِي بِمُسْتَقْبَلِ
 ۱۳۷ مِنَ السَّيِّئِ وَلَا حَسْبِي بِمُسْتَكْرَبِ
 كَأَنَّ لِي ذِمَّةً مِثْلَهُ يَكْتُمِي سَخِي
 ۱۳۸ مَحْتَدًا وَهُوَ أَذْفَى الْعَلْبِي بِالْيَمَمِ
 إِنْ لَمْ تَكُنْ فِي مَعَادِي الْجَدِّ ابْدَعِي
 ۱۳۹ فَضْلًا وَإِلَّا فَعَلَّ يَأْزِلُهُ الْعَدَا
 حَاشَا أَنْ يُحْزِمَ الرَّاحِمَ مَكَارِمَهُ
 ۱۴۰ أَوْ حِيْرَجَ الْبَارِئُ مِثْلَهُ عَنِ مَحْتَرَمِ

۱۔ بیستم - بیتم وکے - غیر منصرم - نشلید وکے

فتوح ۳۰۵ الغیب

۱۳۰ لوی معجزہ دہ دواعلم ددہ پہ زمانہ دجاہلیت کہیں
 ۱۳۱ اوہم سے آدب ددہ گورہ پہ حالت کہیں دیتم
 خدمت کے کوم پہ مل دے د پارہ چہ رہا عافش
 ۱۳۲ گناہونہ چہ کم کرے وی یہ شعرو پہ خدم
 دوی کرہ خما پہ غارہ دعقلی دلارے خوف
 ۱۳۳ گویا چہ یوغار دے ہم مذبح تہ روان شوم
 تابع شوم دخواہش پہ خلعتوب او پہ پیری کہیں
 ۱۳۴ حاصل م خنے نہ کرے گناہ او دندم
 دیرہ کم بخت خما د نفس دہ چہ وہ بہتار
 ۱۳۵ دین کے یہ دنیا اونہ کتہ اونہ نے تے کرہ و رسم
 چاہے کہ دین خیل بیع یہ دا فانی دنیا
 ۱۳۶ نہ بہ ورینکارہ شی زبان د بیع او سلم
 گناہونہ کوم دیرلہ لاسہ شوے و محمد م حکم
 ۱۳۷ پہ ایمان داور لوپہ پیغمبر چہ رسی دغیر منصرم
 بل عہد م دادے چہ پہ نامہ ددہ نامزدیم
 ۱۳۸ بہتر تر بقول و خلق دے ہم اونی دے پہ ذمم
 کہ حضرت م لاس پہ قیامت اونہ بیسی ایشل
 ۱۳۹ پس وایہ تہ چہ دیر شوے سخت لغزش کہ دقتم
 پاک دے لگیا تہ چہ امید وار بہ ترے ہم دم شی
 یا جارے بیوتہ لار شی لہ دہ غیر محترم

۱۔ غیر منصرم - نشلید وکے۔

فتوح ۲۰۶ الغیب

۱۵۰ وَ مِمَّنْ أَلَمَّتْ أَفْكَارُهُ مَسَدًا مَجْحُودًا
 وَ جَدَّ شُهُؤُهُ بِخِلَافِي خَيْرٌ مُلْتَمِزًا
 ۱۵۱ وَلَكِنْ يَقُولُ الْغَيْبِيُّ مِنْهُ يَدَا تَرِيثِ
 إِرْتِ الْمَعْيَا يَنْبُتُ الْأَذْهَارُ فِي الْأَذْكَمِ
 ۱۵۲ وَ كَلِمَةُ أَرْدَ ذَهْرَةَ الدُّنْيَا الَّتِي أَقْطَعْتَ
 يَدَا أَدْهَبِيهَا أَشْنَى عَلَيَّ هَرَمِ
 ۱۵۳ يَا أَكْرَمَ الْخَلْقِ مَا لِي مِنْ أَلْوَدِّ بِهِ
 سِوَالِكْ عِنْدَ كَلْوَلِ الْغَادِثِ الْعَمِيمِ
 ۱۵۴ وَ لَنْ يَضْبِقَ رَسُولُ اللَّهِ جَاهُكَ وَ
 إِذَا الْكَرِيمُ تَحَلَّى بِاسْمِ مَنْتَقِمِ
 ۱۵۵ قَارَتْ مِنْ جُودِكَ الدُّنْيَا وَ شَرَّتَهَا
 وَ مِنْ عُلُوِّ مَلِكِ عَالَمِ الْوَجْهِ وَ الْعَلَمِ
 ۱۵۶ يَا نَفْسِي لَا تَقْطِطِي مِنْ ذِكْرِ عَظَمَتِ
 إِنَّ الْكِبَارِيَّ فِي الْعُفْرَانِ كَاللَّسَمِ
 ۱۵۷ لَعَلَّ رَحْمَةَ رَبِّي حِينٌ يُفَسِّمُهَا
 تَأْتِي عَلَى حَسْبِ الْعِشْيَانِ فِي الْفَسَمِ
 ۱۵۸ يَا رَبِّ وَ اجْعَلْ رَجَائِي غَيْرَ مُتَعَكِّسِ
 لَدَيْكَ وَ اجْعَلْ حِسَابِي غَيْرَ مُتَعَدِّمِ
 ۱۵۹ وَ اَلطَّفُ بِعَبْدِكَ فِي الدَّارِ الْبَرِّانِ لَهُ
 صَبْرًا مَعْنَى تَدْعُهُ الْأَهْوَالُ يَسْتَهْرِمِ

سکے لعم - وارثہ کتنا ہونہ -

فتوح ۳۰۷ الغیب

۱۵۰ خود فکر خیال لازم کہ پہ مدح و پاک نبیؐ
 خلاصی م دے موندے لہ کل درد لہ کل غم
 ۱۵۱ ہسے مکثرہ چہ محتاج کے تردد و رشی غشی
 بازان دسپری دیکھو نہ رضوانی پہ غرہ بہ سم
 ۱۵۲ ماچہ ثنا ویلہ دینیؐ نور مراد م نہ و
 خود اچہ در سولؐ د برکتہ شہہ خلاص دکل کم
 یا رسولؐ اللہ متوجہ نماہ حال شد کہ تلمیذ اہل سنت
 ۱۵۳ یہ بندم نفس شیطان بیانی پہ لور د جہنم
 ہنہ و رخ چہ پاک اللہ بہ قہر کاندی بعلم
 ۱۵۴ شفاعت م چرے اوشی ہیتر بہ جاہ نشی تاکم
 دنیا او عقیقہ دوبارہ ستالہ معہ پیدا شوی
 ۱۵۵ یو خاک کے ستا د خوا دے علم اللوح و القلم
 ہیتر اندوہ و نہ کہ مرتکب دکب اسرو
 ۱۵۶ کبیرہ کے دامت بہ مثال لکہ لعم
 قسمت چہ حق کریم کہ در رحمت پہ کوم زمان
 ۱۵۷ شائد چہ بتول دگنا ہونہ ف القسم
 ویر امید لرمہ ربہ لا تقنطوا و یلی تادی
 ۱۵۸ آسان رات حساب کرہ چہ وی امید م غیر مخرم
 رحم او کرہ اے مالکہ پہ بندہ پہ دوبارہ کونہ
 ۱۵۹ ویر نا توان دے ہم بے صبرہ نطق تیری درد اوالم
 لہ غیر مخرم - اے ربہ کرہ شویہ -

فتوح ۳۰۸ الغیب

۱۶۰ وَأَذِّنْ لِجُحُبِ صَلَوةٍ مِنْكَ دَارِ سَمَةٍ
 عَلَى النَّجِيِّ يَمْشِي وَ مُتَّجِمِ
 ۱۶۰ امر او کرہ اے خاوندہ دکرم بہ وریو بانہ
 چہ بہ نبیؐ و تل دیبری شبہ او ریخ اودم بہ دمر
 ۱۶۱ وَالْأُولَى وَالسَّخْبِ شَمُّ الشَّارِبِينَ لَهُمْ
 أَهْلُ النَّعْتِ وَ النَّعْتِ وَالْمُجَلِّمِ وَ الْكَلِمِ
 ۱۶۱ ہم رحمت کہ تیری بہ پیر و انو محسبانو
 ۱۶۱ بیا پیکل اهل تعلی چہ لری حام ہم کرم
 ۱۶۲ مَا رَحَّتْ عَسَدُ بَابِ الْبَابِ رَجَّ صَبَا
 وَ الْفَرْبِ الْعَيْسِ حَادِي الْعَيْسِ يَا لَتَكَمِ
 ۱۶۲ خود شنووی خا نیکہ د سحر نرم بادونہ
 خو چہ سار و انان خوشحالی او بنی پہ نعم

قصیدہ سردا ختم شویہ

اللہ پاک و دا قصیدہ پہ دنیا کیں خوبتر بہت
 او پہ آخرت کیں د شفاعت سبب او کر خوبی
 آمین
 فقیر محمد عباس قادریہ

اسلام و شریعت است و مغز و حقیقت او در خدمت درویشان باید
 و خیال نباید کرد که حقیقت خلاف شریعت است که این سخن جعل
 کفر است بلکه همین شریعت است که در خدمت درویشان چون
 قلب از تعلق علمی و حبی که با سوای الله داشت پاک شود و زائل
 نفس بر طرف گشته نفس مطمئنه شود و اخلاص بهم رساند شریعت در حق
 او با مغز شود نماز او عند الله تعلق دیگر بهم رساند دو رکعت او بهتر از
 یک رکعت دیگران باشد همچنین صوم او و صدقه او رسول فرمود
 صلی الله علیه و آله و سلم اگر شما مثل احد زور در راه خدا خرج کنید برابر یک
 سیر یا نیم سیر چون باشد که صحابه در راه خدا داده اند این از جهت قوت
 ایمان و اخلاص شایسته نور باطن مغز صلی الله علیه و آله و سلم را
 از سینه درویشان باید جست و بدان نور سینه خود را روشن
 باید کرد تا خبری و شریف است صحیح دریافت شود و لعل
 قرآن متقی را فرموده و در حدیث علامت اولیای الله فرموده

ساده نور مغز است صحیح دریافت
 بشود در حال طیب با هم تقدیر از سر
 الاذن فانه مغز نور الله تعلق است که
 باید درونی درویشان درویش است که
 چون خدمت درویشی در راه خداست
 خلق شده بدان از زمین و در عین
 در آن سستی تقوی نفس بر خفاست
 در آن نیست که از سر است اولیای
 که عباد الله در راه خداست
 سستی سبب شایسته این چهر
 چون باطن را باطن را باطن
 بنشیند بعد از نماز در راه خدا
 بنشیند بعد از نماز در راه خدا
 و چنان که در حدیث است که در راه خدا
 انفس المؤمنین علیها نور و علی الکفار
 التي اقموا علیها جحیم و علی اللعنه
 سبب باطن المؤمنین من
 انفسهم من الامم و الشیعات
 الا انهم فی ذات الشیعات
 شیخ محمد تقی از این حدیث روایت کرده
 که شایسته در ذات و صفات خود
 تعالی باشد چنانکه در کتب معتاد

تذکره

در حدیث معتاد در کتب معتاد در حدیث معتاد

که در صحبت او خدا یاد آید یعنی محبت دنیا در صحبت او کم شود و محبت
 حق زیاد گردد و دانشد اعلم کسی که مستقی نباشد اولی نه باشد ^{مستقی}
 ای بسا البیس آدم روی هست پس بهرستی نشاید او دست
 حضرت عزیز آن علی را مستقی قدس سده می فرمایند ^{ای بیست نباید کرد} رباعی

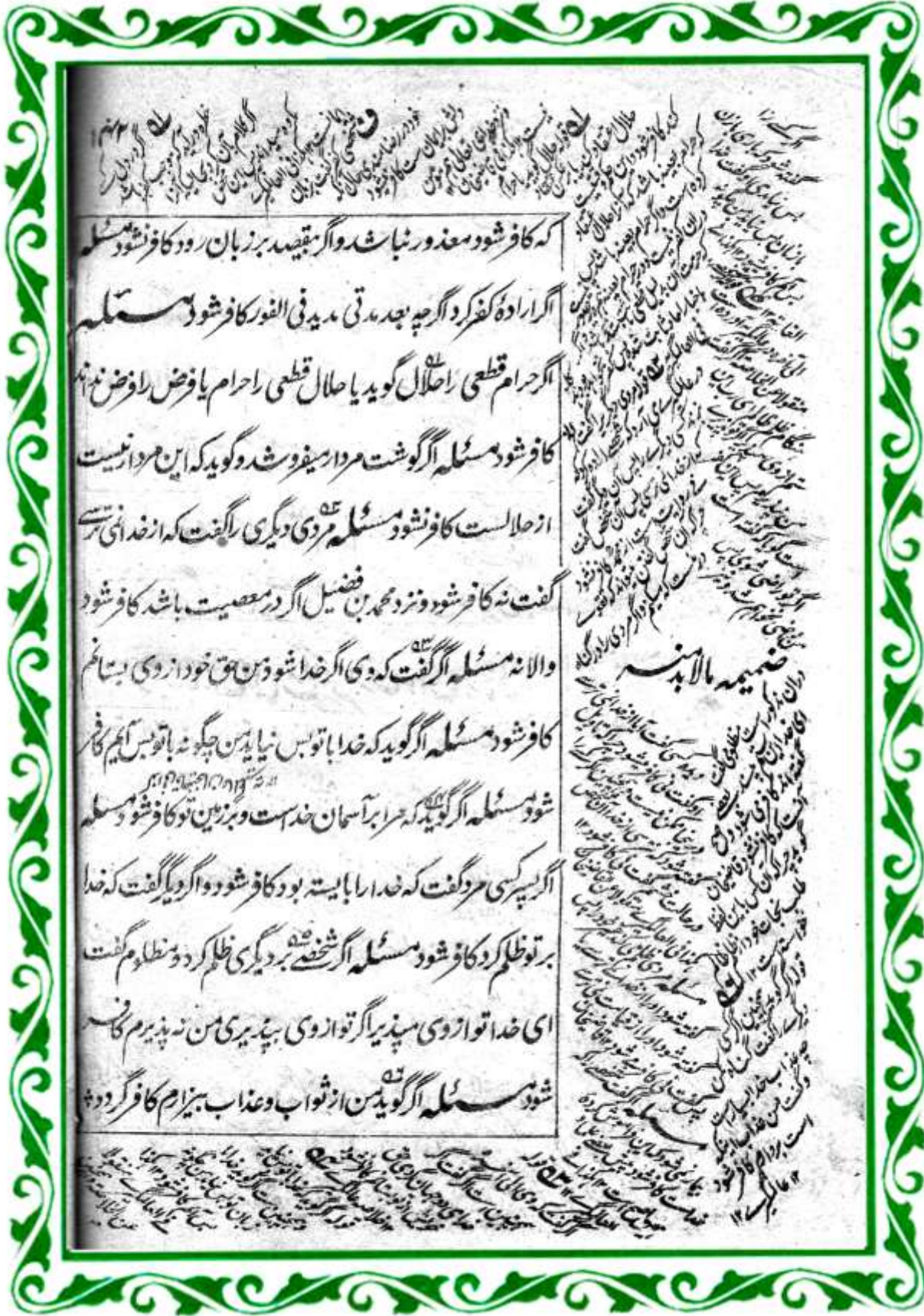
با هر که نشستی و نشد جمع دلالت	وز تو ز سید صحبت آب و گلت
ز نهار صحبتش گریزان پیشش	ورنه کند روح عزیزان بجلت

ترجمه باب کلمات الکفر از فتاوی بر مانی

در کتب و القضاات از فتاوی خلاصه آورده که در مسئله اگر چند وجه کفر
 باشد و یک وجه کفر نباشد فتوی کفر نباید داد و فتوی گوید لیکن باید که خود
 از اندیشه یک وجه کفر احتر از نماید مسئله از شب چنین کافر شود نماز
 تقضیل علی رضی الله عنه بر آنرا که بدست مسئله از محال دستن یاید
 خدا کافر شود مسئله خدا را بدست و دست و پا در گرفتن کفر مسئله
 اگر کلمه کفر با اعتبار خود گوید و نداند که این کلمه کفر است اکثر علماء بر آنند

Handwritten marginal notes in Persian script, written vertically along the left side of the page. The text is dense and appears to be commentary or additional legal rulings related to the main text.

Handwritten marginal notes in Persian script, written horizontally at the bottom of the page. The text is dense and appears to be commentary or additional legal rulings related to the main text.

که کافر شود معذور نباشد و اگر بقیصه بزبان رود کافر شود مسئله
اگر اراده کفر کرد اگر چه بعد متی مدینه فی الفور کافر شود مسئله
اگر حرام قطعی یا حلال گوید یا حلال قطعی یا حرام یا فرض یا فرض نه
کافر شود مسئله اگر گوشت مردار میفروشد و گوید که این مردار نیست
از حلالست کافر شود مسئله مردی دیگری را گفت که از خدای استرس
گفت نه کافر شود و نزد محمد بن فضیل اگر در مصیبت باشد کافر شود
والا نه مسئله اگر گفت که وی اگر خدا شود من حق خود از وی ایستام
کافر شود مسئله اگر گوید که خدا با تو بس نیای پس چگونه با تو بس ایم کافر
شود مسئله اگر گوید که مرا بر آسمان خداست و بر زمین تو کافر شود مسئله
اگر کسی مرد گفت که خدا را با ایسته بود کافر شود و اگر وی گفت که خدا
بر تو ظلم کرد کافر شود مسئله اگر شخصی بر دیگری ظلم کرد و مظلوم گفت
ای خدا تو از وی سپید اگر تو از وی پذیرم من نه پذیرم کافه
شود مسئله اگر گوید من از ثواب و عذاب بیزام کافر گردد و

منی که کافر شود مسئله اگر گوید که خدا را با ایسته بود کافر شود مسئله اگر کسی مرد گفت که خدا را با ایسته بود کافر شود مسئله اگر گوید که خدا را با ایسته بود کافر شود مسئله

کافر شود مسئله اگر گوید که خدا را با ایسته بود کافر شود مسئله اگر کسی مرد گفت که خدا را با ایسته بود کافر شود مسئله اگر گوید که خدا را با ایسته بود کافر شود مسئله

منی که کافر شود مسئله اگر گوید که خدا را با ایسته بود کافر شود مسئله اگر کسی مرد گفت که خدا را با ایسته بود کافر شود مسئله اگر گوید که خدا را با ایسته بود کافر شود مسئله

مسئله اگر کسی بدون شهود نکاح کرد و گفت که خدا و رسول خدا را
 گواه کردم یا فرشته را گواه کردم کافر شود مسئله و از مجموع النوازل آورده
 که اگر گفت که فرشته دست راست و دست چپ را گواه کردم کافر
 نشود و اگر چه نکاح صحیح نباشد مسئله اگر جانوری آواز کرد پس گفت که
 بیمار بیدار یا غله گران شود یا جانور را از گزند و از سفر بازگشت در کفر او
 اختلاف است مسئله اگر گفت که خدا میداند که من همیشه پیوسته ترا یا
 میگویم بعضی گفته که کافر شود اگر گفت که خدا میداند که نمیی و شادی تو
 چنانم که نمیی و شادی خود بعضی گفته کافر شود و بعضی گفته که اگر نیکی و
 بدی آنکس بال و بدن قیام می کند چنانچه بر نیکی و بدی خود کافر شود
 مسئله اگر گفت که قسم بخدا و پسای تو کافر شود مسئله اگر گفت که زر
 از خداست لیکن از بنده استن خواهد کافر شود مسئله اگر گفت فلانی اگر
 باشد بوی ایمان نیامد یا گفت اگر خدا را بنماز کند نماز ترا هم گفت
 اگر قبضه باین سو باشد نماز نگزارم کافر شود مسئله اگر

۱۳۴
 اگر کسی بگوید که خدا و رسول خدا را گواه کردم کافر شود
 اگر کسی بگوید که خدا میداند که من همیشه پیوسته ترا یا میگویم
 بعضی گفته که کافر شود اگر گفت که خدا میداند که نمیی و شادی تو
 چنانم که نمیی و شادی خود بعضی گفته کافر شود و بعضی گفته که اگر نیکی و
 بدی آنکس بال و بدن قیام می کند چنانچه بر نیکی و بدی خود کافر شود
 مسئله اگر گفت که قسم بخدا و پسای تو کافر شود مسئله اگر گفت که زر
 از خداست لیکن از بنده استن خواهد کافر شود مسئله اگر گفت فلانی اگر
 باشد بوی ایمان نیامد یا گفت اگر خدا را بنماز کند نماز ترا هم گفت
 اگر قبضه باین سو باشد نماز نگزارم کافر شود مسئله اگر

اگر کسی بگوید که خدا و رسول خدا را گواه کردم کافر شود
 اگر کسی بگوید که خدا میداند که من همیشه پیوسته ترا یا میگویم
 بعضی گفته که کافر شود اگر گفت که خدا میداند که نمیی و شادی تو
 چنانم که نمیی و شادی خود بعضی گفته کافر شود و بعضی گفته که اگر نیکی و
 بدی آنکس بال و بدن قیام می کند چنانچه بر نیکی و بدی خود کافر شود
 مسئله اگر گفت که قسم بخدا و پسای تو کافر شود مسئله اگر گفت که زر
 از خداست لیکن از بنده استن خواهد کافر شود مسئله اگر گفت فلانی اگر
 باشد بوی ایمان نیامد یا گفت اگر خدا را بنماز کند نماز ترا هم گفت
 اگر قبضه باین سو باشد نماز نگزارم کافر شود مسئله اگر

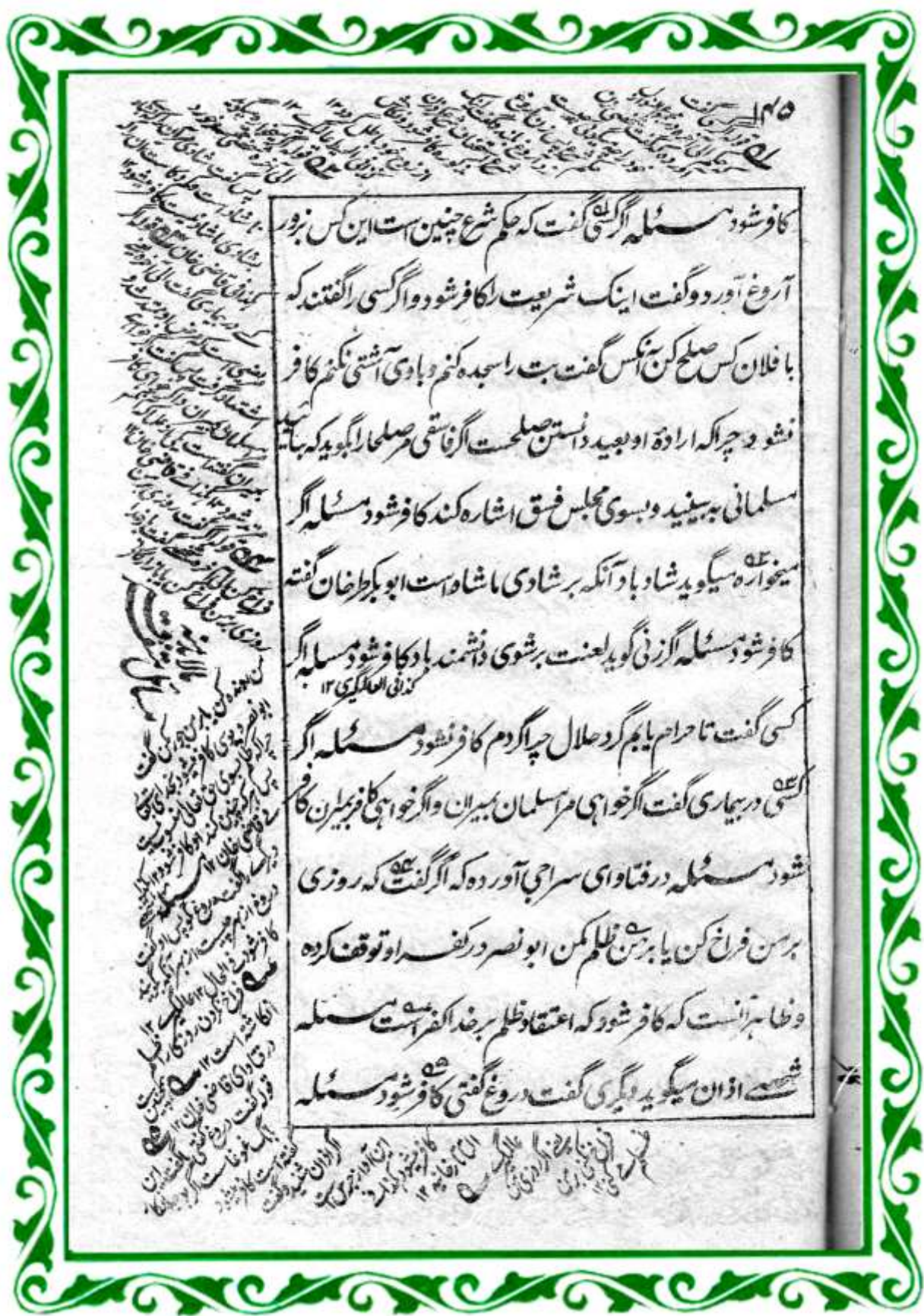

Handwritten marginal notes at the top of the page, including the date '1344' and various religious and philosophical statements.

اینست کسی از پیغمبر این کرد کافر شود مسئله اگر کسی گفت آدم علیه السلام
پا رچی بافت دیگری گفت پس ماهمه جولا بگایم کافر شود این دوم
مسئله اگر گوید آدم اگر گندیم نیخورد ما بد بخت نمی شیم کافر شود مسئله
مردی گفت رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم چنین می کرد دیگری
گفت که این بی ادبی است کافر شود مسئله اگر کسی گفته تاخن
تراشیدن سنت است دیگری گفت اگر چه سنت باشد میکنم کافر
شود اگر گوید سنت چه کار آید کافر شود مسئله اگر کسی امر معروف
کرد دیگری گفت چه غوغا آوردی اگر این سخن بروجه رد گفت کافر شود
و در قنای سراجی گفته طالب دین اگر خدای جهان است
استانم کافر شود اگر گفت که اگر پیغمبر است کافر شود مسئله اگر
کس گوید که حکم خدا چنین است آن کس گفت که حکم خدا را من
چه دانم کافر شود مسئله اگر بومی فتوی دید و گفت که این
چه بارنامه فتوی آوردی اگر شریعت را سبک دانی گفت

Handwritten marginal notes on the right side of the page, continuing the discussion on the text.

Handwritten marginal notes at the bottom of the page, including the date '1344' and various religious and philosophical statements.

۱۲۵
کافر شود مسئله اگر کسی گفت که علم شیخ چنین است این کس زور
آروغ آورد و گفت اینک شریعت لکا فروشود و اگر کسی را گفتند که
با فلان کس صلح کن پس گفت بت راجعه کنم و با وی اشتی نگنم کافر
نشود و چرا که اراده او بعید است صلحت اگر فاسق صلحا را بگوید که با
مسلمانی بیسینید و بسوی مجلس فسق اشاره کند کافر شود مسئله اگر
میخواهد بیگوید شاد باد آنکه بر شادی ماشاواست ابو بکر خان گفته
کافر شود مسئله اگر زنی گوید لعنت بر شوی دشمن باد کافر شود مسئله اگر
کسی گفت تا حرامم یا هم گرد حلال چه کردم کافر نشود مسئله اگر
کسی در بیماری گفت اگر خواهی مرا مسلمان بگردان و اگر خواهی کافر بگردان
شود مسئله در فتاوی سراجی آورده که اگر گفت که روزی
بر من فرخ کن یا بر من ظلم کن ابو نصر در کفر او توقف کرده
و ظاهراست که کافر شود که اعتقاد ظلم بر ضد کفر است مسئله
شخصه اذان بیگوید دیگری گفت دروغ گفتی کافر شود مسئله

با شاد است کافر شود مسئله اگر
شادی ماشاواست ابو بکر خان گفته
کافر شود مسئله اگر زنی گوید لعنت
بر شوی دشمن باد کافر شود مسئله
اگر کسی گفت تا حرامم یا هم گرد
حلال چه کردم کافر نشود مسئله
اگر کسی در بیماری گفت اگر خواهی
مرا مسلمان بگردان و اگر خواهی
کافر بگردان شود مسئله در فتاوی
سراجی آورده که اگر گفت که
روزی بر من فرخ کن یا بر من ظلم
کن ابو نصر در کفر او توقف کرده
و ظاهراست که کافر شود که
اعتقاد ظلم بر ضد کفر است مسئله
شخصه اذان بیگوید دیگری
گفت دروغ گفتی کافر شود مسئله

کافر شود مسئله اگر زنی گوید لعنت بر شوی دشمن باد کافر شود مسئله اگر کسی گفت تا حرامم یا هم گرد حلال چه کردم کافر نشود مسئله اگر کسی در بیماری گفت اگر خواهی مرا مسلمان بگردان و اگر خواهی کافر بگردان شود مسئله در فتاوی سراجی آورده که اگر گفت که روزی بر من فرخ کن یا بر من ظلم کن ابو نصر در کفر او توقف کرده و ظاهراست که کافر شود که اعتقاد ظلم بر ضد کفر است مسئله شخصی اذان بیگوید دیگری گفت دروغ گفتی کافر شود مسئله

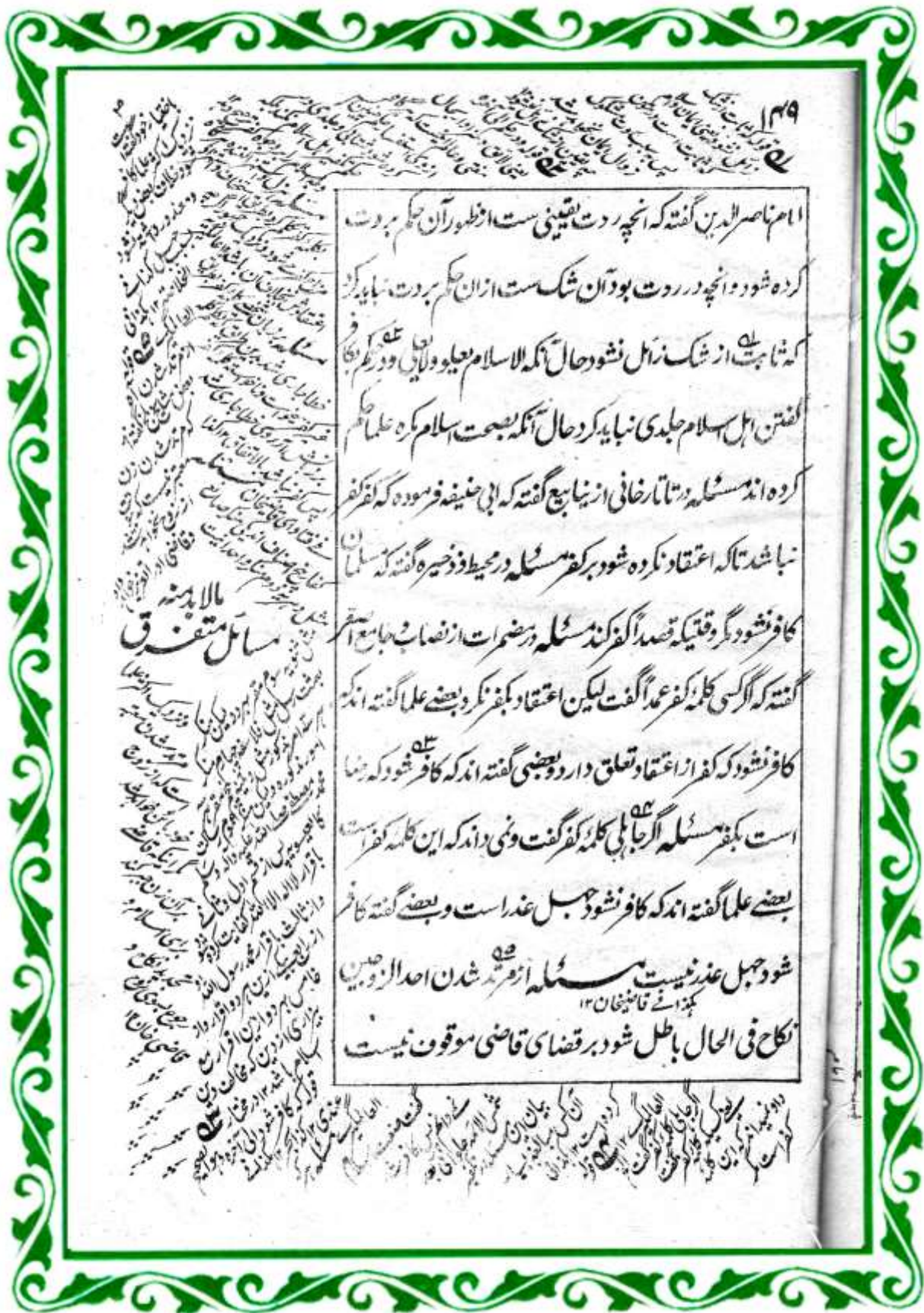
چرا که مراد او دوری جستن است مسئله اگر شخصی دیگری را گفت که نماز کن او جواب داد که تو چندین نماز کردی چه بر سر آوردی یا چندین گاه نماز کردم چه بر سر آوردم کافر شود مسئله اگر کسی دیگری را گفت که تو کافر شدی او جواب داد که کافر شده گیر کافر شد مسئله اگر گفت هر از آن است محسوب تراست کافر شد و او را توبه باید داد اگر توبه کرد توبه پذیر نکاح باید کرد مسئله اگر کافری مسلمان را گفت که مسلمان مرا بیا سوز تا نزد تو مسلمان شوم او جواب داد که باش تا که برو بسو فلان عالم یا قاضی او ترا آسوزد آن زمان مسلمان شو و نزد او صح آنتست که کافر نشود اگر او اعطا گفت باش تا فلان روز و پنجشنبه من سلام آفرینوی بر آنتست که کافر شود مسئله اگر گفت مرا با زنی از روزه و نماز شتاب گرفت کافر شود مسئله اگر گوید تو چند گاه نماز کن تا حلاوت بی نمازی بینی کافر شود مسئله اگر گفت گاه دانت من همانست و کار کافران همان کافر شود و اگر این سخن عالمی معین را گوید کافر نشود مسئله اگر در دعا گفت ای خدا رحمت خود

سوال
 اگر کسی را گفت که نماز کن او جواب داد که تو چندین نماز کردی چه بر سر آوردی یا چندین گاه نماز کردم چه بر سر آوردم کافر شود مسئله اگر گفت هر از آن است محسوب تراست کافر شد و او را توبه باید داد اگر توبه کرد توبه پذیر نکاح باید کرد مسئله اگر کافری مسلمان را گفت که مسلمان مرا بیا سوز تا نزد تو مسلمان شوم او جواب داد که باش تا که برو بسو فلان عالم یا قاضی او ترا آسوزد آن زمان مسلمان شو و نزد او صح آنتست که کافر نشود اگر او اعطا گفت باش تا فلان روز و پنجشنبه من سلام آفرینوی بر آنتست که کافر شود مسئله اگر گفت مرا با زنی از روزه و نماز شتاب گرفت کافر شود مسئله اگر گوید تو چند گاه نماز کن تا حلاوت بی نمازی بینی کافر شود مسئله اگر گفت گاه دانت من همانست و کار کافران همان کافر شود و اگر این سخن عالمی معین را گوید کافر نشود مسئله اگر در دعا گفت ای خدا رحمت خود

از من در بیخ مدار از الفاظ کفر است مسئله اگر کسی زنی را گفت که متبر
شود در صورت از شوهر خود جدا شوی گویند کافر شود مسئله رضا کفر
برای خود و برای غیر خود کفر است و صحیح آنست که اگر کفر قبیح دانسته
و دشمن خود را خواهد که کافر شود کیس ازین رضا کافر نشود مسئله اگر مجلس
شهر خواری بر یکانی مرتفع مثل اعطیان بنشینند و سخن خندگی بگویند و آن محل
از آن بجنده همه کافر شود مسئله اگر آرزو کند و گوید کاشکی زنا یا قتل یا حق
حلال بودی کافر شود و اگر آرزو کند و گوید کاشکی خمر حلال بودی یا روزه
ماه رمضان فرض نبودی کافر نشود اگر کسی گوید که خدا میداند که من
این کار نکرده ام حال آنکه آن کار کرده است در صح قولین کافر شود
از امام حسرتی منقول است که اگر آن قسم بخورند اعتقاد می کنند که آن
کلام بد روغ گفتن کفر است در آن صورت کافر شود و اگر نه نشود و
فتوی حسام الدین برانست مسئله لماطی اوی گفته که از ایمان خارج کنند
مگر چیزی که او کار باشد بد آنچه ایمان آوردن بدان واجب است مسئله

اگر چنین از شوهر کافر شود
باید بداند که کفر است
مسئله اگر کسی زنی را گفت که متبر
شود در صورت از شوهر خود جدا شوی
گویند کافر شود مسئله رضا کفر
برای خود و برای غیر خود کفر است
و صحیح آنست که اگر کفر قبیح دانسته
و دشمن خود را خواهد که کافر شود
کیس ازین رضا کافر نشود مسئله
اگر مجلس شهر خواری بر یکانی
مرتفع مثل اعطیان بنشینند و سخن
خندگی بگویند و آن محل از آن بجنده
همه کافر شود مسئله اگر آرزو کند
و گوید کاشکی زنا یا قتل یا حق حلال
بودی کافر شود و اگر آرزو کند و گوید
کاشکی خمر حلال بودی یا روزه ماه
رمضان فرض نبودی کافر نشود
اگر کسی گوید که خدا میداند که من
این کار نکرده ام حال آنکه آن کار
کرده است در صح قولین کافر شود
از امام حسرتی منقول است که اگر آن
قسم بخورند اعتقاد می کنند که آن
کلام بد روغ گفتن کفر است در آن
صورت کافر شود و اگر نه نشود و
فتوی حسام الدین برانست مسئله
لماطی اوی گفته که از ایمان خارج
کنند مگر چیزی که او کار باشد بد
آنچه ایمان آوردن بدان واجب است
مسئله

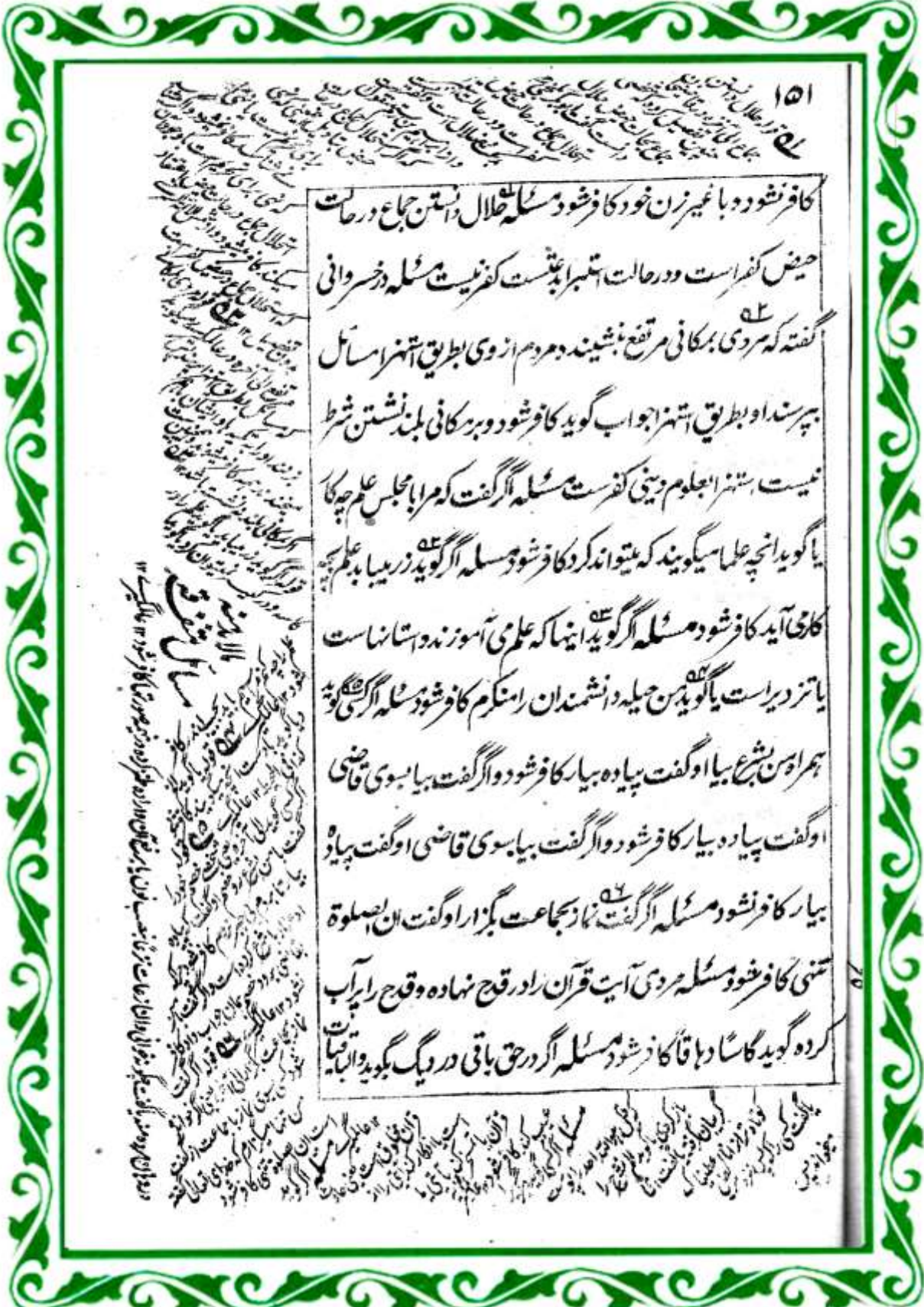
مسئله اگر کسی زنی را گفت که متبر شود در صورت از شوهر خود جدا شوی گویند کافر شود مسئله رضا کفر برای خود و برای غیر خود کفر است و صحیح آنست که اگر کفر قبیح دانسته و دشمن خود را خواهد که کافر شود کیس ازین رضا کافر نشود مسئله اگر مجلس شهر خواری بر یکانی مرتفع مثل اعطیان بنشینند و سخن خندگی بگویند و آن محل از آن بجنده همه کافر شود مسئله اگر آرزو کند و گوید کاشکی زنا یا قتل یا حق حلال بودی کافر شود و اگر آرزو کند و گوید کاشکی خمر حلال بودی یا روزه ماه رمضان فرض نبودی کافر نشود اگر کسی گوید که خدا میداند که من این کار نکرده ام حال آنکه آن کار کرده است در صح قولین کافر شود از امام حسرتی منقول است که اگر آن قسم بخورند اعتقاد می کنند که آن کلام بد روغ گفتن کفر است در آن صورت کافر شود و اگر نه نشود و فتوی حسام الدین برانست مسئله لماطی اوی گفته که از ایمان خارج کنند مگر چیزی که او کار باشد بد آنچه ایمان آوردن بدان واجب است مسئله

امام ناصر الدین گفته که آنچه ردت یقینی است از ظهور آن حکم بردست
 کرده شود و آنچه در ردت بود آن شک است از آن حکم بردست نباید کرد
 که تا جایی از شک زایل نشود حال آنکه الاسلام علی و اولیای و در حکم بجا
 گفتن اهل اسلام جلدی نباید کرد حال آنکه بصحت اسلام بر علمای حکم
 کرده اند مسئله در تاتار خانی از نیابج گفته که ابی حنیفه فرموده که کفر کفر
 نباشد تا که اعتقاد نکرده شود بر کفر مسئله در محیط ذمیره گفته که مسلمان
 کافر نشود مگر وقتی که قصد کفر کند مسئله در ضمرات از فصاحت جامع آفر
 گفته که اگر کسی کلمه کفر عمداً گفت لیکن اعتقاد بکفر نکرده و بعضی علماء گفته اند که
 کافر نشود که کفر از اعتقاد و تعلق دارد و بعضی گفته اند که کافر شود که ضما
 است بکفر مسئله اگر جاهلی کلمه کفر گفت و نمی داند که این کلمه کفر است
 بعضی علماء گفته اند که کافر نشود چهل عذر است و بعضی گفته کافر
 شود چهل عذر نیست مسئله از عذر شدن احد الزوین
 نکاح فی الحال باطل شود بر قضای قاضی موقوف نیست

این مسئله در ردت یقینی است از ظهور آن حکم بردست
 کرده شود و آنچه در ردت بود آن شک است از آن حکم بردست
 نباید کرد که تا جایی از شک زایل نشود حال آنکه الاسلام
 علی و اولیای و در حکم بجا گفتن اهل اسلام جلدی
 نباید کرد حال آنکه بصحت اسلام بر علمای حکم کرده
 اند مسئله در تاتار خانی از نیابج گفته که ابی حنیفه
 فرموده که کفر کفر نباشد تا که اعتقاد نکرده شود
 بر کفر مسئله در محیط ذمیره گفته که مسلمان کافر
 نشود مگر وقتی که قصد کفر کند مسئله در ضمرات
 از فصاحت جامع آفر گفته که اگر کسی کلمه کفر
 عمداً گفت لیکن اعتقاد بکفر نکرده و بعضی
 علماء گفته اند که کافر نشود که کفر از اعتقاد
 و تعلق دارد و بعضی گفته اند که کافر شود که
 ضما است بکفر مسئله اگر جاهلی کلمه کفر گفت
 و نمی داند که این کلمه کفر است بعضی علماء
 گفته اند که کافر نشود چهل عذر است و بعضی
 گفته کافر شود چهل عذر نیست مسئله از عذر
 شدن احد الزوین نکاح فی الحال باطل شود بر
 قضای قاضی موقوف نیست

۱۴۹

کافر نشود و با غیر زن خود کافر شود مسئله طلال در متن جماع در حالت
 حیض کفر است و در حالت اتمبر اعتدال کفر نیست مسئله در خسروانی
 گفته که مردی بر کانی مرتفع بنشیند و مردم از وی بطریق آینه مسائل
 بپرسند او بطریق آینه جواب گوید کافر شود و بر کانی بلند نشستن شرط
 نیست آینه را معلوم دینی کفر است مسئله اگر گفت که مرا با مجلس علم چه کار
 یا گوید آنچه علمای سیویند که میتواند کرد کافر شود مسئله اگر گوید زربیا به علم چه
 کاری آید کافر شود مسئله اگر گوید اینها که علمی آموزند و استاناست
 یا تزدیر است یا گوید بن حلیه دانشمندان را منکر کافر شود مسئله اگر گفت
 همراه من شیخ بیا او گفت پیاده بیا کافر شود و اگر گفت بیا سومی قاضی
 او گفت پیاده بیا کافر شود و اگر گفت بیا سومی قاضی او گفت پیاده
 بیا کافر شود مسئله اگر گفت نماز جماعت بجز او گفت ان اعملوه
 سنی کافر شود مسئله مردی آیت قرآن را در قبح نهاده و قبح را بر آب
 کرده گوید کاسا با کافر شود مسئله اگر در حق باقی دردیگ گوید و ابی

در بیان این مسئله که اگر کسی در حالت حیض جماع کند کافر است و اگر در حالت اعتدال یا اتمبر جماع کند کافر نیست و اگر در حالت طلال جماع کند کافر است و اگر در حالت خسروانی جماع کند کافر است و اگر در حالت مرتفع بنشیند و مردم از وی بطریق آینه بپرسند و او جواب گوید کافر شود و اگر در حالت بلند نشستن شرط نیست و اگر در حالت معلوم دینی کفر است و اگر در حالت مجلس علم چه کار یا گوید آنچه علمای سیویند که میتواند کرد کافر شود و اگر گوید زربیا به علم چه کاری آید کافر شود و اگر گوید اینها که علمی آموزند و استاناست یا تزدیر است یا گوید بن حلیه دانشمندان را منکر کافر شود و اگر همراه من شیخ بیا او گفت پیاده بیا کافر شود و اگر بیا سومی قاضی او گفت پیاده بیا کافر شود و اگر بیا سومی قاضی او گفت پیاده بیا کافر شود و اگر نماز جماعت بجز او گفت ان اعملوه سنی کافر شود و اگر مردی آیت قرآن را در قبح نهاده و قبح را بر آب کرده گوید کاسا با کافر شود و اگر در حق باقی دردیگ گوید و ابی

۵۰

بگویند

یاز ناکر د کافر شود و همچنین اگر سب امده گفته حرام خورد مسئله اگر ز شیطان
 آمد و گفت که چیزی بر سر آمده کافر شود مسئله اگر گفته شد که بیافا از امر
 معروف کنیز وی در جواب گفت که وی مر اچه کرده است که امر معروف و کنیز
 کافر شود مسئله مردی مدیون را گفت زر من در دنیا بد که در آخرت زنجوار بود
 او در جواب گفت که ده دیگر بد که در آخرت از من گیری آنچه خواهم بود
 کافر شود مسئله پادشاه را اگر سجده عبادت کند با تفاق کافر شود
 و اگر بقصد تحسنت مثل سلام کند علمای را در آن اختلافست در تفسیر گفته
 کافر نشود و در رویه الد رایه شیخ بهایه گفته که سجده با جماع جائز نیست و
 خدمت کردن بوضع دیگر از استادان پیش او ایادست بوسیدن یا
 پشت خم کردن جائز است مسئله هر کس که بچ کند بنام بتان یا بر چاه یا یا
 بر دریا یا بر نهر باو خاننا و شپسه باوانندان پس فرج کنند ه شکر کسرت فن
 وی از وی جداست و فر بوجه و اوست مسئله در دستور القضاة از امام
 زاهد ابو بکر نقل کرده که هر که در روز عید کافران چنانچه نوروز مجوس و

مسائل متفرقه
 کافر شود مسئله اگر سب امده گفته حرام خورد مسئله اگر ز شیطان
 آمد و گفت که چیزی بر سر آمده کافر شود مسئله اگر گفته شد که بیافا از امر
 معروف کنیز وی در جواب گفت که وی مر اچه کرده است که امر معروف و کنیز
 کافر شود مسئله مردی مدیون را گفت زر من در دنیا بد که در آخرت زنجوار بود
 او در جواب گفت که ده دیگر بد که در آخرت از من گیری آنچه خواهم بود
 کافر شود مسئله پادشاه را اگر سجده عبادت کند با تفاق کافر شود
 و اگر بقصد تحسنت مثل سلام کند علمای را در آن اختلافست در تفسیر گفته
 کافر نشود و در رویه الد رایه شیخ بهایه گفته که سجده با جماع جائز نیست و
 خدمت کردن بوضع دیگر از استادان پیش او ایادست بوسیدن یا
 پشت خم کردن جائز است مسئله هر کس که بچ کند بنام بتان یا بر چاه یا یا
 بر دریا یا بر نهر باو خاننا و شپسه باوانندان پس فرج کنند ه شکر کسرت فن
 وی از وی جداست و فر بوجه و اوست مسئله در دستور القضاة از امام
 زاهد ابو بکر نقل کرده که هر که در روز عید کافران چنانچه نوروز مجوس و

کافر نشود مسئله اگر سب امده گفته حرام خورد مسئله اگر ز شیطان
 آمد و گفت که چیزی بر سر آمده کافر شود مسئله اگر گفته شد که بیافا از امر
 معروف کنیز وی در جواب گفت که وی مر اچه کرده است که امر معروف و کنیز
 کافر شود مسئله مردی مدیون را گفت زر من در دنیا بد که در آخرت زنجوار بود
 او در جواب گفت که ده دیگر بد که در آخرت از من گیری آنچه خواهم بود
 کافر شود مسئله پادشاه را اگر سجده عبادت کند با تفاق کافر شود
 و اگر بقصد تحسنت مثل سلام کند علمای را در آن اختلافست در تفسیر گفته
 کافر نشود و در رویه الد رایه شیخ بهایه گفته که سجده با جماع جائز نیست و
 خدمت کردن بوضع دیگر از استادان پیش او ایادست بوسیدن یا
 پشت خم کردن جائز است مسئله هر کس که بچ کند بنام بتان یا بر چاه یا یا
 بر دریا یا بر نهر باو خاننا و شپسه باوانندان پس فرج کنند ه شکر کسرت فن
 وی از وی جداست و فر بوجه و اوست مسئله در دستور القضاة از امام
 زاهد ابو بکر نقل کرده که هر که در روز عید کافران چنانچه نوروز مجوس و

واجب است بر آنست که بی ادبی و استخفاف هر کس از انبیا کفر است
 خواه فاعل او حلال دانسته متکبر شود یا حرام دانسته مسلم
 آنچه روافض می گویند که پنجم بر صلی الله علیه وآله و سلم از
 خوف دشمنان بعضی احکام الهی را تبلیغ نکرده کفر است
 آنکه در حدیث آمده است که ما را برای اسلام و ما کتلت اللندی لولا
 ان یرانا الله لقد جارت رحل ربنا باحق صلی الله تعالی
 و سلم علی اجمعهم خصوصاً علی سیدم و خاتمهم
 شفیع العالمین و خطیب الانبیا
 یوم الدین و علی آلہ و اصحابه
 و اتباعه اجمعین

این قول کفر است چون در حدیث آمده است
 آنکه هر کس از انبیا استخفاف کند کفر است
 خواه فاعل او حلال دانسته متکبر شود یا حرام
 دانسته مسلم آنچه روافض می گویند که پنجم
 بر صلی الله علیه و آله و سلم از خوف دشمنان
 بعضی احکام الهی را تبلیغ نکرده کفر است
 آنکه در حدیث آمده است که ما را برای اسلام
 و ما کتلت اللندی لولا ان یرانا الله لقد جارت
 رحل ربنا باحق صلی الله تعالی و سلم علی
 اجمعهم خصوصاً علی سیدم و خاتمهم شفیع
 العالمین و خطیب الانبیا یوم الدین و علی آلہ
 و اصحابه و اتباعه اجمعین

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**